

Raftul
Denisei

Anaïs Nin

Henry și June

Din JURNALUL DRAGOSTEI
necenzurat

book
HUMANITAS
fiction

ANAÏS NIN

HENRY AND JUNE, FROM THE UNEXPURGATED DIARY OF ANAÏS NIN

Copyright © 1986 by Rupert Pole as Trustee under the last will and testament of Anaïs Nin. Some of the material in this volume previously appeared in *The Diary of Anaïs Nin, 1931–1934*, edited by Gunther Stuhlmann, copyright © 1966 by Anaïs Nin. Reprinted by permission of Harcourt Brace Jovanovich, Inc.

By arrangement with Tree L. Wright, Author's Representative.

All rights reserved.

© Humanitas Fiction, 2008, 2014 pentru prezenta ediție românească (ediția print)

© Humanitas Fiction, 2014 (ediția digitală)

ISBN: 978-973-689-834-1 (epub)

EDITURA HUMANITAS FICTION

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 0372.743.382; 0723.684.194

ANAÏSNIN

Henry și June

Din

Jurnalul dragostei

necenzurat

1931-1932

Cu o introducere de RUPERT POLE

Traducere din engleză de

LUANA SCHIDU

Introducere

Anaïs Nin a știut foarte devreme că avea să devină scriitoare. La șapte ani își semna povestirile „Anaïs Nin, membră a Academiei Franceze“. A scris în franceza ei de școlăriță numeroase povestiri și piese ce păreau să izvorască spontan dintr-o imaginație spectaculoasă, sporită de nevoia ei de a-și domina cei doi frați mai mici. Acest lucru, a descoperit ea, nu putea fi obținut decât spunându-le povești nesfârșite și distribuindu-i în „producțiile“ ei dramatice.

În 1914, când avea unsprezece ani, și-a început jurnalul, astăzi celebru, ca pe o serie de scrisori către tatăl ei, care își abandonase familia. Și-a considerat jurnalul un confident și a scris în el aproape zilnic, pe tot parcursul vieții – în franceză până în 1920, iar după aceea în engleză. (Jurnalele scrise de mână, cuprinzând aproximativ 35 000 de pagini, se află acum la Secția de colecții speciale a UCLA.) Disciplina de a scrie zilnic fără cititori ori cenzură i-a dat lui Anaïs Nin, de-a lungul anilor, ușurința de a-și descrie emoțiile de moment, acea obișnuință cultivată ce avea să-și găsească împlinirea în perioada *Henry și June*, care a început în 1931.

A scris continuu, atât ficțiune, cât și jurnal, încă patruzeci și cinci de ani. Între Anaïs, scriitoarea de jurnal, și Anaïs, romanciera, a fost întotdeauna o relație încordată. În 1933 scria în jurnal: „Cartea mea [un roman] și jurnalul meu se calcă permanent pe bătători. Nu pot nici să le separ, nici să le reconcilies. Le trădez pe amândouă. Sunt totuși mai fidelă jurnalului. Voi pune pagini din el în carte, dar niciodată pagini din carte în jurnal, dovedindu-mi fidelitatea omenească față de autenticitatea omenească a jurnalului“.

La sfârșitul anilor '20, John Erskine i-a spus lui Anaïs că jurnalul conține cele mai bune scrieri ale ei, iar în mintea ei a început să încolțească o idee ce avea să-i permită să publice „multe pagini“ din el. La vremea aceea, ar fi putut apărea și integral; nu avea nimic de ascuns. Începând de atunci, a conceput mai multe planuri de publicare: să transforme jurnalul în ficțiune, să-l publice sub formă diaristică, dar cu nume fictive, sau sub formă de jurnal, cu nume atât fictive, cât și reale. Însă din 1932, când a început cu Henry Miller ceea ce avea să devină căutarea de o viață întreagă a dragostei perfecte, și-a dat seama că nu-și va putea publica niciodată jurnalul fără a-l răni pe soțul ei, Hugh Guiler, precum și pe alții. A început în schimb să publice ficțiune.

Pe la mijlocul anilor '50, după ce nuvelele și romanele ei nu i-au adus mai mult decât o recunoaștere mediocră, s-a gândit la o altă metodă posibilă de a-și publica jurnalul fără a risca să prejudicieze pe nimeni. A hotărât să folosească nume reale și să scoată tot ce ținea de viața ei personală, de soțul și de amanții ei. După ce va citi *Henry și June*, oricine cunoaște jurnalul publicat inițial (1966) își va da seama ce realizare ingenioasă a fost. Anaïs diarista își va fi datat probabil acel prim jurnal cu începutul lui real, în 1914. Dar Anaïs romanciera, vocea dominantă, a ales să-l înceapă cu 1931, perioada cea mai interesantă și mai spectaculoasă din viața ei, când tocmai îi cunoscuse pe Henry și June Miller.

Volumul de față pune acea perioadă într-o perspectivă nouă, scoțând la lumină fragmente care au fost șterse din jurnalul inițial și nu au mai fost publicate până în prezent. A fost dorința lui Anaïs să fie spusă întreaga poveste.

Textul este luat din jurnalele anilor 1932-1936, intitulate *June, Posedații, Henry, Apoteoză și*

prăbușire și *Jurnalul unei posedate*, scrise din octombrie 1931 până în octombrie 1932. A fost redactat astfel încât să se concentreze pe povestea lui Anaïs, Henry și June. Materialele apărute în *Jurnalul lui Anaïs Nin, 1931-1934* au fost excluse în cea mai mare parte, cu excepția câtorva fragmente reluate aici pentru a oferi o relatare coerentă.

În scrierea jurnalului, aceasta este perioada cea mai prolifică. Numai în 1932 Anaïs a umplut șase caiete. Acestea includ primele ei încercări de scriere erotică. Tânăra catolică puritană care nu era în stare să-și descrie în jurnal experiențele obscene (pentru mintea ei inocentă) de model încerca acum să-și consemneze aventurile sexuale. A fost influențată, firește, de stilul și vocabularul lui Henry Miller. În cele din urmă, vocea ei unică prevalează, iar stilul îi reflectă frenezia trupească și emoțională din acest an de apogeu. Nu va mai fi niciodată atât de sălbatică, deși odiseea ei sexuală va continua încă mulți ani.

RUPERT POLE
Executor, Trustul Anaïs Nin
Los Angeles, California
Februarie 1986

Paris. Octombrie 1931

Vărul meu Eduardo a venit ieri la Louveciennes. Am stat de vorbă șase ore. A ajuns la concluzia pe care o intuiam și eu: că am nevoie de cineva mai matur, de un tată, de un bărbat mai puternic decât mine, de un amant care să mă conducă în dragoste, pentru că tot restul e în prea mare măsură ceva autocreat. Nevoia de a crește și de a trăi intens e atât de puternică în mine, încât nu-i pot rezista. Voi lucra, îmi voi iubi soțul, dar mă voi împlini.

În timp ce vorbeam, Eduardo a început brusc să tremure și m-a luat de mână. Mi-a spus că îi aparțineam dintotdeauna; că între noi se afla un obstacol: teama lui de impotență, pentru că stârnisem în el mai întâi dragostea ideală. Suferea dându-și seama că amândoi eram în căutarea unei experiențe pe care ne-am fi putut-o oferi reciproc. Și mie mi se părea ciudat. Nu pot avea tocmai bărbății pe care-i doresc. Dar sunt hotărâtă să trăiesc o astfel de experiență atunci când îmi va ieși în cale.

„Senzualitatea este o forță secretă a corpului meu“, i-am spus lui Eduardo. „Într-o zi se va arăta, sănătoasă și amplă. Așteaptă puțin.“

Sau nu e asta secretul obstacolului dintre noi? Că genul lui e femeia trupeșă, zdravănă, cu picioarele pe pământ, în timp ce eu voi fi întotdeauna prostituata virgină, îngerul pervers, femeia cu două fețe, sinistră și sfântă deopotrivă.

Timp de o săptămână întreagă, Hugo a venit acasă foarte târziu, iar eu am rămas veselă și degajată, așa cum îmi promisesem. Apoi, vineri, el s-a îngrijorat și a zis: „Tu-ți dai seama că e opt fără douăzeci, că am întârziat foarte mult? Spune ceva!“ Și am izbucnit amândoi în râs. Nu i-a plăcut indiferența mea.

Pe de altă parte, certurile noastre, atunci când sunt, par mai dure și mai umorale. Sunt oare toate emoțiile noastre mai puternice acum, că le dăm frâu liber? E o anumită disperare în împăcărilor noastre, o violență nouă atât în furie, cât și în dragoste. Nu rămâne decât problema geloziei. Este singurul obstacol în calea libertății noastre totale. Nu pot nici măcar să pomenesc despre dorința mea de a merge la un cabaret unde să dansăm cu dansatori profesioniști.

Acum îl numesc pe Hugo „micul meu magnat“. Are un nou birou personal, de mărimea unui studio. Întreaga clădire a băncii este magnifică și mă inspiră. Adeseori îl aștept în sala de conferințe, unde sunt picturi murale cu New Yorkul văzut din avion, și simt vibrația New Yorkului ajungând până la mine. Nu-i mai critic munca, pentru că acest conflict îl ucide. Am acceptat amândoi bancherul de geniu ca pe o realitate și artistul ca pe o foarte vagă posibilitate. Cu toate astea, psihologia, fiind gândire științifică, a devenit o punte reușită între munca lui la bancă și scrisul meu. O astfel de punte o poate trece fără mari hurducături.

E adevărat, cum spune Hugo, că îmi desfășor gândurile și speculațiile în jurnal și că el devine conștient de durerea pe care i-o pot provoca numai atunci când se întâmplă vreun incident. Eu sunt însă jurnalul *lui*. El nu poate gândi cu voce tare decât cu mine sau prin mine. Astfel, duminică dimineața a început să se gândească cu voce tare la aceleași lucruri pe care le scrisesem și eu în jurnal, nevoia de orgie, de împlinire în alte direcții. Și-a dat seama de asta în mijlocul propriului discurs. Își dorea să meargă la Balul de la Quartz Art. A fost la fel de uluit ca și mine de schimbarea bruscă a expresiei sale, de felul în care i s-au lăsat colțurile gurii, de trezirea unor instincte care nu mai ieșiseră niciodată până atunci la suprafață.

Intelectual, mă așteptam la asta, dar m-a făcut praf. Am simțit un conflict acut între a-l ajuta să-și

accepte propria natură și a apăra dragostea noastră. Rugându-l să mă ierte pentru slăbiciunea mea, plângeam. A fost tandru și a regretat cu disperare – mi-a făcut promisiuni sălbătice pe care nu le-am acceptat. Când mi-am epuizat suferința, am ieșit împreună în grădină.

I-am oferit tot felul de soluții: una era să mă lase să plec la Zürich să studiez, oferindu-și astfel o libertate temporară. Ne-am dat seama limpede că n-am fi putut suporta să ne trăim noile experiențe unul sub ochii celuilalt. O alta era să-l las să locuiască la Paris o vreme, iar eu să rămân la Louveciennes și să-i spun mamei că era plecat într-o călătorie. Nu-i ceream decât timp și distanță între noi, pentru a mă ajuta să înfrunt viața în care ne aruncam.

A refuzat. Mi-a spus că nu-mi putea suporta absența acum. Pur și simplu, făcuserăm o greșală; înaintaserăm prea rapid. Ridicaserăm probleme cu care fizic nu eram în stare să ne confruntăm. Era epuizat, aproape bolnav, și eu la fel.

Vrem să ne bucurăm o vreme de noua noastră apropiere, să trăim în întregime în prezent, să amânăm alte lucruri. Nu cerem unul de la celălalt decât timp pentru a deveni din nou rezonabili, pentru a ne accepta pe noi și noile condiții.

L-am întrebat pe Eduardo:

— Este dorința de orgii una dintre acele experiențe prin care trebuie neapărat să treci? Și, odată epuizată experiența, poți să mergi mai departe, fără a reveni dorința?

— Nu, a răspuns el. Viața instinctului eliberat este compusă din straturi. Primul strat duce la al doilea, al doilea la al treilea și așa mai departe. În cele din urmă, totul duce la plăceri anormale.

Cum puteam eu și Hugo să ne păstrăm vie dragostea, în această eliberare a instinctelor, nu știa. Experiențele fizice, lipsite de bucuriile dragostei, au nevoie de deformări și perversiuni pentru obținerea plăcerii. Plăcerile anormaleucid gustul pentru cele normale.

Eu și Hugo știam toate astea. Aseară, când am vorbit, mi-a jurat că nu dorește pe nimeni altcineva. Și eu sunt îndrăgostită de el, așa că am lăsat deoparte discuțiile. Totuși, amenințarea acelor instincte neînfrânate persistă, își are germenii chiar în dragostea noastră.

noiembrie

N-am fost niciodată atât de fericiți ori atât de nefericiți. Certurile noastre sunt monstruoase, cumplite, violente. Suntem amândoi furioși până în pragul nebuniei; ne dorim moartea. Fața mi-e răvășită de lacrimi, mi se umflă venele de la tâmplă. Lui Hugo îi tremură buzele. Un țipăt de-al meu îl face să se arunce brusc în brațele mele, suspinând. Apoi mă dorește fizic. Plângem, ne sărutăm și avem orgasm în același timp. Iar în clipa următoare ne analizăm și stăm de vorbă rațional. Parcă ar fi viața rușilor din Idiotul. Isterie. În momentele mai calme, mă minunez de extravaganta sentimentelor noastre. Plictiseala și liniștea s-au dus pentru totdeauna.

Ne întrebam ieri, în mijlocul unei certe: „Ce se întâmplă cu noi? Nu ne-am mai spus niciodată lucruri atât de îngrozitoare!“ Apoi Hugo a zis:

— E luna noastră de miere și suntem agitați.

— Ești sigur? l-am întrebat neîncrezătoare.

— Poate nu pare, a zis el râzând, dar așa e. Pur și simplu dăm pe dinafară de emoții. Nu ne putem păstra echilibrul.

O lună de miere matură, cu șapte ani întârziere, plină de spaima de viață. Între două certuri suntem profund fericiți. Rai și iad deopotrivă. Liberi și înrobiți deopotrivă.

Uneori parcă am ști că singurul lucru care ne poate apropia acum este trăirea fierbinte, acea intensitate pe care o află în amanți ori amante. Am creat inconștient o relație de efervescentă maximă în siguranța și liniștea căsniciei. Ne lărgim cercul suferințelor și plăcerilor în cadrul cercului căminului și al celor două identități ale noastre. Este felul nostru de a ne apăra de intruziuni, de necunoscut.

decembrie

L-am cunoscut pe Henry Miller.

A venit la prânz cu Richard Osborn, un avocat care trebuia să-mi dea o consultație în legătură cu contractul pentru cartea mea despre Lawrence.

Când a ieșit din mașină și a pornit spre ușa lângă care așteptam, am văzut un bărbat care îmi plăcea. În scrierile sale este flamboiant, viril, animalic, magnific. E un bărbat pe care viața îl îmbată, îmi ziceam. E ca mine.

În mijlocul prânzului, când discutam cu seriozitate despre cărți și Richard pornise o lungă tiradă, Henry a început să râdă. A zis:

— Nu de tine râd, Richard, dar nu mă pot abține! Nu mă interesează deloc, chiar deloc cine are dreptate! Sunt prea fericit. Pur și simplu sunt atât de fericit în clipa asta, cu toate culorile din jurul meu, cu vinul. Clipa e minunată, absolut minunată!

Râdea aproape cu lacrimi. Era beat, ca și mine. Mă încălzisem, eram amețită și fericită.

Am stat de vorbă ore-n șir. Henry spune cele mai adevărate și mai profunde lucruri și are un fel al lui de-a rosti „hmmm“, urmându-și propria călătorie introspectivă.

Înainte de a-l cunoaște pe Henry, eram absorbită de cartea mea despre Lawrence. O publică Edward Titus și eu lucrez cu asistentul lui, Lawrence Drake.

— De unde sunteți? mă întrebă el, la prima noastră întâlnire.

— Sunt pe jumătate spaniolă, pe jumătate franțuzoaică. Dar am crescut în America.

— Fără îndoială ați supraviețuit transplantării.

Pare ironic. Dar eu știu cum stau lucrurile.

Își face treaba cu mult entuziasm și foarte repede. Îi sunt recunoscătoare. Spune că sunt o romantică. Mă supăr.

— M-am săturat de romantismul meu!

Are un cap interesant – viu, cu accente puternice date de ochii negri, părul negru, pielea măslinie, gura și nările senzuale, un profil frumos. Arată ca un spaniol, dar este evreu – rus, îmi spune. Mă deconcentrează. Pare sensibil, ușor de rănit. Vorbesc cu prudență.

Când mă duce la el ca să trecem în revistă corecturile, îmi spune că îl interesez. Nu-mi dau seama de ce – pare să aibă o grămadă de experiență; de ce își bate capul cu o începătoare? Discutăm, dar evaziv. Lucrăm, dar nu foarte bine. Nu am încredere în el. Când îmi spune lucruri drăguțe, mă gândesc că se bazează pe lipsa mea de experiență. Când mă cuprinde cu brațul, mă gândesc că se amuză cu o femeiușcă excesiv de sensibilă și ridicolă. Când devine mai impetuos, îmi feresc fața,

deranjată de senzația nouă a mustății lui. Mâinile îmi sunt reci și umede. Îi spun deschis:

— N-ar trebui să flirțați cu o femeie care nu știe să flirteze.

Seriozitatea mea îl amuză. Spune:

— Poate că sunteți genul de femeie care nu vrea să rănească bărbații.

A fost umilit. Când i se pare să am zis: „Mă plictisiți“, sare în sus ca mușcat de șarpe. Eu nu spun astfel de lucruri. E foarte impetuos, foarte puternic, dar nu mă plictisește. Răspund la cel de-al patrulea sau al cincilea sărut. Încep să mă simt ca beată. Așa că mă ridic și spun, incoerent:

— Acum o să plec – pentru mine, fără dragoste nu se poate.

Mă ațâță. Mă mușcă de ureche și mă sărută, îmi place ferocitatea lui. Mă aruncă pe canapea câteva clipe, dar reușesc să scap. Sunt conștientă de dorința lui. Îmi plac gura lui și forța pricepută a brațelor, dar dorința lui mă sperie, mă respinge. Îmi spun că e așa pentru că nu-l iubesc. M-a tulburat, dar nu-l iubesc, nu-l doresc. Îndată ce-mi dau seama de asta (dorința lui, îndreptată spre mine, e ca o sabie între noi), mă eliberez și plec, fără a-l răni în nici un fel.

Îmi zic: ei bine, nu voiam decât plăcerea, fără sentiment. Dar ceva mă reține. Există în mine ceva neatins, netulburat, care mă comandă. Acest lucru va trebui mișcat dacă e să mă mișc cu toată ființa mea. Mă gândesc la asta în metrou și mă rătăcesc.

Câteva zile mai târziu l-am cunoscut pe Henry. Așteptam să-l cunosc de parcă asta avea să rezolve ceva și așa s-a și-ntâmplat. Când l-am văzut, mi-am zis: iată un bărbat pe care l-aș putea iubi. Și nu-mi era frică.

Apoi citesc romanul lui Drake și descopăr un Drake nebănuț – străin, dezrădăcinat, fantastic, straniu. Un realist exasperat de realitate.

Imediat dorința lui încetează să-mi provoace repulsie. S-a format o legătură firavă între două stranietăți. Răspund imaginației sale cu a mea. În roman încearcă să-și ascundă o parte din sentimente. De unde știu? Nu sunt perfect integrate în poveste. Se află acolo pentru că au ieșit la suprafață natural. Chiar și numele de Lawrence Drake este inventat.

Sunt două moduri de a ajunge la mine: prin săruturi sau prin imaginație. Dar există o ierarhie: numai săruturile nu ajung. Mă gândeam la asta aseară, după ce am închis cartea lui Drake. Știam că avea să-mi ia ani întregi să-l uit pe John [Erskine], pentru că el a fost cel care-a tulburat pentru prima oară izvorul secret al vieții mele.

Nu e nimic din Drake în carte, sunt convinsă. El detestă părțile care mie îmi plac. Totul a fost scris obiectiv, conștient, până și fantezia a fost atent planificată. Stabilim asta la începutul următoarei mele vizite. Foarte bine. Încep să văd lucrurile mai limpede. Acum știu de ce nu am avut încredere în el în prima zi. Acțiunile lui sunt lipsite atât de simțire, cât și de imaginație. Ele sunt motivate de simple obișnuințe de viață, acumulare și analiză. E o lăcustă. Acum a făcut un salt în viața mea. Senzația că nu-l plac mi se accentuează. Când încearcă să mă sărute, îl evit.

În același timp recunosc în sinea mea că stăpânește tehnica sărutului mai bine decât oricare alt bărbat pe care l-am cunoscut. Gesturile lui nu greșesc niciodată ținta, nici un sărut nu se rătăcește. Mâinile îi sunt abile. Îmi ațâță curiozitatea față de senzualitate. Întotdeauna am fost tentată de plăceri necunoscute. Are, ca și mine, simțul mirosului. Îl las să mă adulmece, apoi îi alunec din brațe. În cele din urmă, stau întinsă nemișcată pe canapea, dar când dorința îi crește, încerc să scap. Prea târziu. Atunci îi spun adevărul: probleme femeiești. Nu pare să-l descurajeze.

— Doar nu crezi că vreau actul ăla mecanic – mai sunt și alte căi.

Se ridică și își dezvelește penisul. Nu înțeleg ce vrea. Mă face să mă așez în genunchi. Și-l oferă gurii mele. Mă ridic ca șfichiuită de un bici.

E furios. Îi spun:

— Ți-am spus c-avem moduri diferite de-a face lucrurile. Te-am avertizat că n-am experiență.

— Nu te-am crezut niciodată. Încă nu te cred. Nu se poate, cu figura ta sofisticată și firea ta pasională! Mă păcălești...

Îl ascult; psihanalista din mine domină, e în plină activitate. El îmi spune tot felul de povești ca să-mi arate că nu apreciez ceea ce alte femei apreciază.

Îi răspund în gând: „Tu nu știi ce e senzualitatea. Eu și Hugo știm. E în noi, nu în practicile tale mârșave; e în sentiment, în pasiune, în dragoste“.

El continuă să vorbească. Îmi întorc spre el „figura sofisticată“ și îl privesc. Nu mă urăște pentru că, oricât de plină de repulsie, oricât de furioasă aș fi, iert cu ușurință. Când îmi dau seama că eu l-am adus în acea stare de excitație, mi se pare firesc să-l las să-și elibereze dorința între picioarele mele. Îl las, din pură milă. Simte asta. Alte femei, spune el, l-ar fi insultat. Îmi înțelege mila față de necesitatea lui fizică ridicolă, umilitoare.

Îi datoram asta; îmi dezvăluiseră o lume nouă. Înțelesesem pentru prima dată experiențele anormale în privința cărora mă avertizase Eduardo. Exotismul și senzualitatea aveau acum o semnificație nouă pentru mine.

Ochii mei n-au fost cruțați de nimic, ca să-mi amintesc mereu: Drake privind în jos la batista lui udă, oferindu-mi un prosop, încălzind apă pe aragaz.

Lui Hugo îi relatez parțial episodul fără să menționez activitatea mea, extrăgând doar sensul pentru el și pentru mine. Pentru că e ceva încheiat pentru totdeauna, acceptă. Petrecem o oră făcând dragoste pasional, fără contorsionări, fără resentimente. Când se termină, nu se termină, stăm nemișcați unul în brațele celuilalt, legănați de dragostea noastră, de tandrețe – o senzualitate la care poate participa întreaga ființă.

Henry are imaginație, o percepție animalică asupra vieții, cea mai mare forță de expresie și cel mai adevărat geniu pe care l-am cunoscut vreodată. „Epoca noastră are nevoie de violență“, scrie el. Și el e violență pură.

Hugo îl admiră. În același timp, e îngrijorat. Spune, pe bună dreptate:

— Tu te îndrăgostești de mințile oamenilor. O să te pierd în favoarea lui Henry.

— Nu, nu, n-o să mă pierzi.

Știu că am o imaginație incendiară. Deja sunt devotată muncii lui Henry, dar îmi separ trupul de minte. Îmi place forța lui, forța lui întunecată, distrugătoare, neînfricată, cathartică. Aș putea scrie în clipa asta o carte despre geniul lui. Aproape fiecare cuvânt pe care-l rostește provoacă un scurtcircuit: despre *Age d'Or* a lui Buñuel, despre Salavin, despre Waldo Frank, despre Proust, despre filmul *Îngerul albastru*, despre oameni, animalism, Paris, prostituate franceze, despre americane, despre America. I-o ia înainte chiar și lui Joyce. Repudiază forma. Scrie așa cum gândim, pe mai multe niveluri în același timp, aparent fără nici o noimă, aparent haotic.

Mi-am terminat noua carte, minus finisarea. Hugo a citit-o duminică și a fost transportat. E suprarealistă, lirică. Henry spune că scriu ca un bărbat, cu extraordinară claritate și concizie. A fost

surprins de cartea mea despre Lawrence, deși nu-i place Lawrence. „O carte atât de inteligentă.“ E de-ajuns. Știe că l-am depășit pe Lawrence. Am deja o altă carte în cap.

Am transpus sexualitatea lui Drake într-un alt fel de interes. Bărbații au nevoie și de altceva decât un recipient sexual. Trebuie să fie alinați, legănați, înțeleși, ajutați, încurajați, ascultați. După ce-am făcut toate astea cu tandrețe și căldură... ei bine, și-a aprins pipa și m-a lăsat în pace. L-am privit de parcă ar fi fost un taur.

În plus, fiind inteligent, înțelege că genul meu nu poate fi „aburit“ fără iluzie. Iar el nu-și bate capul cu iluzii. OK. E un pic furios, dar... o să facă o povestire din asta. Se amuză când îi spun că știu că nu mă iubește. Chiar credea că aș fi putut fi destul de copilăroasă ca să cred contrariul! „Ce copil deștept!“ zice. Și îmi povestește toate necazurile lui.

Din nou întrebarea: vrem petreceri, orgii? Hugo spune că în nici un caz. Nu vrea să riște. Ar însemna să ne forțăm temperamentul. Nu ne plac petrecerile, nu ne place să bem, nu-l invidiem pe Henry pentru viața lui. Dar eu protestez: lucrurile astea nu se fac când ești lucid, trebuie să te îmbeți. Hugo nu vrea să se îmbete. Nici eu. Oricum, n-o să ne apucăm să căutăm o târfă sau un bărbat. Dacă ne ies în cale, o să avem parte de experiența pe care ne-o dorim.

Între timp, trăim satisfăcuți de viața noastră mai puțin intensă, pentru că, bineînțeles, intensitatea a scăzut – după însuflețirea pasiunii lui Hugo datorită relației mele cu John. A fost gelos și pe Henry, și pe Drake – a fost nefericit –, dar l-am liniștit. Vede că sunt mai înțeleaptă, că de fapt nu intenționez să mă mai reped vreodată cu capul în zid.

Chiar cred că, dacă n-aș fi scriitoare, creatoare, dacă n-aș experimenta, aș fi putut fi o soție foarte fidelă. Apreciez foarte mult fidelitatea. Dar temperamentul meu aparține scriitoarei, nu femeii. O astfel de separare poate părea infantilă, dar e posibilă. Eliminați intensitatea exacerbată, efervescența ideilor, și veți obține o femeie căreia îi place perfecțiunea. Iar fidelitatea este unul dintre lucrurile perfecte. Acum mi se pare stupidă și lipsită de rafinament, pentru că am în minte planuri mai mari. Perfecțiunea e statică, iar eu sunt în plină evoluție. Soția fidelă nu este decât o fază, un moment, o metamorfoză, o stare.

Mi-aș fi putut găsi un soț care să mă iubească mai puțin exclusivist, dar n-ar fi fost Hugo, iar eu iubesc tot ce e Hugo, tot ce îl compune pe Hugo. Facem comerț cu valori diferite. Pentru fidelitatea lui, îi dau în schimb imaginația mea – chiar talentul meu, dacă vreți. Eu n-am fost niciodată satisfăcută de comerțul nostru. Dar simt că el trebuie să continue.

O să vină diseară și o să-l privesc. Mai bun decât orice bărbat pe care îl cunosc, bărbatul aproape perfect. Înduioșător de perfect.

Orele pe care le-am petrecut în cafenele sunt singurele pe care le numesc viață, în afară de scris. Resentimentele mele cresc, din cauza vieții stupide de bancher a lui Hugo. Când mă întorc acasă, știu că mă întorc la un bancher. Miroase a bancher. Asta mă dezgustă. Bietul Hugo!

Totul e compensat de o discuție cu Henry după-amiaza – acel amestec de intelect și afect care îmi place mie. A fost ca un delir. Am stat de vorbă fără să băgăm de seamă trecerea timpului, până când a venit Hugo acasă și am cinat împreună. Henry a remarcat sticla de vin verde și borcănată și șuieratul bușteanului ușor umed din cămin.

El crede că trebuie să am experiență de viață pentru că am pozat pentru pictori. Profunzimea inocenței mele ar fi incredibilă pentru el. Cât de târziu m-am trezit și cu ce frenezie! Ce contează ce crede Henry despre mine? O să afle curând cum anume sunt. Are o minte caricaturizantă. O să mă vad în caricatură.

Hugo spune, pe bună dreptate, că e nevoie de o ură puternică pentru a face o caricatură. Henry și prietena mea Natașa [Trubețkoi] urăsc puternic. Eu nu. La mine totul e fie adorație și pasiune, fie milă și înțelegere. Urăsc rar, deși atunci când urăsc, e o ură criminală. De exemplu acum, urăsc banca și tot ce are legătură cu ea. Urăsc și picturile olandeze, felația, petrecerile și vremea ploioasă și rece. Dar sunt mai preocupată de iubire.

Sunt absorbită de Henry, care e nesigur, autocritic, sincer. Găsesc o imensă și egoistă plăcere în faptul că-i dăm bani. La ce mă gândesc când stau lângă foc? Să fac rost de niște bilete de tren pentru Henry; să-i cumpăr *Albertine disparue*. Henry vrea să citească *Albertine disparue*? Repede, n-o să fiu fericită până nu are cartea. Sunt o măgăriță. Nimănui nu-i place să faci astfel de lucruri pentru el, nimănui în afară de Eduardo și până și el, în anumite stări, preferă indiferența totală. Mi-ar plăcea să-i ofer lui Henry o casă, mâncare delicioasă, un venit. Dacă aș fi bogată, n-aș fi bogată foarte multă vreme.

Drake nu mă mai interesează deloc. Am fost ușurată că n-a venit azi. Henry mă interesează, dar nu fizic. E oare posibil să fiu în sfârșit satisfăcută de Hugo? M-a durut azi, când a plecat în Olanda. M-am simțit bătrână, detașată.

O față izbitor de albă, ochi arzători. June Mansfield, soția lui Henry. Când a venit spre mine din întunericul grădinii către lumina ce răzbătea din prag, am văzut-o pentru prima oară pe cea mai frumoasă femeie din lume.

Cu ani în urmă, când încercam să-mi imaginez o adevărată frumusețe, îmi creasem în minte exact imaginea acestei femei. Îmi imaginasem până și că era evreică. Îi cunoșteam de mult culoarea pielii, profilul, dinții.

Frumusețea ei îmi tăia respirația. Stând în fața ei, simțeam că aș face orice nebunie pentru ea, orice mi-ar fi cerut. Henry pălea. Ea era culoare, strălucire, bizarerie.

N-o preocupa decât rolul ei în viață. Știam de ce: frumusețea ei îi aducea pe tavă dramele și evenimentele. Ideile nu însemnau mare lucru. Vedeam în ea caricatura unui personaj teatral, dramatic. Costume, atitudine, voce. Era o actriță superbă. Nimic mai mult. Nu-i puteam prinde esența. Tot ce spusese Henry despre ea era adevărat.

La sfârșitul serii eram ca un bărbat îngrozitor de îndrăgostit de fața și trupul ei, care promiteau atât de mult, și detestam eul creat în ea de alții. Alții simt din cauza ei; din cauza ei, alții scriu poezie; din cauza ei, alții urăsc; alții, ca Henry, o iubesc în ciuda lor înșile.

June. Noaptea am visat-o, se făcea că era foarte mică, foarte fragilă și o iubeam. Iubeam delicatețea care îmi apăruse în vorbele ei: mândria disproporționată, o mândrie rănită. Îi lipsește sâmburele siguranței de sine, tânjește cu nesaț după admirație. Trăiește din reflexii ale ei în ochii altora. Nu îndrăznește să fie ea însăși. June Mansfield nu există. Ea știe asta. Cu cât e mai iubită, cu atât știe mai bine. Știe că există o femeie foarte frumoasă care aseară mi-a imitat lipsa de experiență și a încercat să uite tot ce știe.

O față izbitor de albă ce se retrage în întunericul grădinii. Pozează pentru mine în timp ce se

îndreaptă spre ieșire. Îmi vine să dau fuga și să-i sărut frumusețea fantastică, s-o sărut și să spun: „Duci cu tine o reflexie a mea, o parte din mine. Te-am visat, mi-am dorit să existi. O să faci întotdeauna parte din viața mea. Dacă te iubesc, e probabil pentru că am împărțit cândva aceleași fantasmе, aceeași nebunie, aceeași scenă. Singura forță care te împiedică să te dezintegrezi e dragostea ta pentru Henry și de aceea îl iubești. Te rănește, dar îți menține trupul și sufletul la un loc. Te recompune. Te biciuiește din când în când, întregindu-te. Eu îl am pe Hugo“.

Voiam s-o revăd. Îmi ziceam că Hugo ar iubi-o. Mi se părea firesc ca toată lumea s-o iubească. I-am vorbit lui Hugo despre ea. Nu simțeam nici un fel de gelozie.

Când a apărut din nou din întuneric, mi s-a părut și mai frumoasă decât prima oară. Părea și mai sinceră. Mi-am spus: „Oamenii sunt întotdeauna mai sinceri cu Hugo“. M-am gândit că era și mai în largul ei. Nu-mi puteam da seama ce părere avea Hugo. Ea se ducea sus, în dormitorul nostru, să-și lase haina. S-a oprit o clipă la jumătatea scării, iar silueta i s-a profilat pe fundalul peretelui verde-turcoaz. Păr blond, față palidă, sprâncene demonic arcuite, un surâs crud și o gropiță dezarmantă. Perfidă, infinit dezirabilă, atrăgându-mă spre ea ca spre moarte.

Jos, Henry și June formau o alianță. Ne povesteau despre certurile lor, căderile lor nervoase, războaiele lor. Hugo, care nu se simțea în largul lui în acest vârtej de emoții, încerca să îndrepte asperitățile prin râs, să îmblânzească dezacordul, urâtenia, spaima, să le ușureze confesiunea. Ca un francez, suav și rezonabil, dizolva orice posibilitate de dramă. Ar fi putut avea loc o scenă feroce, inumană, oribilă între June și Henry, dar Hugo nu ne-a lăsat să aflăm.

După aceea i-am explicat că ne împiedicase pe toți să trăim, că făcuse în așa fel încât un moment viu să treacă pe lângă el. Mi-era rușine de optimismul lui, de încercările lui de a îmblânzi lucrurile. A înțeles. Mi-a promis c-o să țină minte. Fără mine ar fi complet blocat în rutina convenționalului.

Am fost veseli la cină. Henry și June erau amândoi înfometați. Apoi ne-am dus la Grand Guignol. În mașină, eu și June am stat una lângă alta și am discutat în perfectă armonie.

„Cînd mi te-a descris Henry“, mi-a spus ea, „a omis părțile cele mai importante. N-a priceput nimic din tine“. Și-a dat seama imediat; noi două ne înțelegeam una pe alta, ne prindeam fiecare detaliu și nuanță.

La teatru. E greu să-l observi pe Henry când e și ea alături cu chipul ei splendid, ca o mască. Pauză. Eu și June vrem să fumăm, Henry și Hugo nu vor. Ieșind împreună, stărnim furori. Îi spun:

— Ești singura femeie care a corespuns vreodată pretențiilor imaginației mele.

— Bine că plec! M-ai demasca repede. Sunt neputincioasă în fața unei femei. Nu știu cum să mă port cu o femeie, răspunde ea.

Oare spune adevărul? Nu. În mașină îmi povestea despre prietena ei Jean, sculptorița și poeta.

— Jean avea cel mai frumos chip.

Apoi a adăugat grăbită:

— Nu vorbesc despre o femeie obișnuită. Fața lui Jean, frumusețea ei erau mai degrabă masculine. S-a oprit. Măinile lui Jean erau încântătoare, foarte suple, pentru că s-a jucat mult cu lutul. Avea degetele îngustate spre vârfuri.

Ce furie se stârnește în mine când o aud pe June laudând mâinile lui Jean? Gelozie? Și insistă că viața ei a fost plină de bărbați, că nu știe cum să se poarte în fața unei femei. Mincinoasa!

Spune, privindu-mă intens:

— Credeam că ai ochii albaștri. Sunt atât de stranii și de frumoși, gri-aurii, cu genele-astea lungi! Ești cea mai grațioasă femeie pe care am văzut-o vreodată. Parcă aluneci când pășești...

Vorbim despre culorile care ne plac. Ea poartă întotdeauna negru și violet.

Revenim la locurile noastre. Se întoarce mereu spre mine, și nu spre Hugo. Când ieșim de la teatru o iau de braț. Apoi mâna ei alunecă peste a mea; ne înlănțuim degetele. Spune:

— Deunăzi, în Montparnasse, m-a durut să-ți aud numele pomenit. Nu vreau să văd bărbați ieftini târându-se prin viața ta. Mă simt așa... protectoare.

În cafenea văd cenușă sub pielea feței ei. Dezintegrare. Simt o neliniște cumplită. Îmi vine s-o iau în brațe. O simt retrăgându-se în moarte și sunt dispusă să intru în moarte ca s-o urmez, s-o îmbrățișez. Moare sub ochii mei. Frumusețea ei amăgitoare, sumbră moare. Forța ei ciudată, bărbătească.

Nu înțeleg nimic din cuvintele ei. Sunt fascinată de ochii și de gura ei, gura aceea decolorată, prost rujată. Știe oare că mă simt imobilă, prinsă, pierdută în ea?

Tremură de frig sub capa ușoară, de catifea.

— Vrei să cizezi cu mine înainte de-a pleca? întreb.

E bucuroasă că pleacă. Henry o iubește imperfect și brutal. I-a rănit mândria dorind opusul ei: femei urâte, comune, pasive. Nu poate suporta pozitivismul, forța ei. Acum îl urăsc pe Henry, din tot sufletul. Urăsc bărbații cărora le e frică de puterea femeilor. Probabil că lui Jean îi plăcea forța ei, puterea ei distructivă. Căci June e distrugere.

Forța mea, după cum îmi spune Hugo mai târziu, când descopăr că o detestă pe June, e moale, indirectă, delicată, insinuantă, creativă, tandră, feminină. A ei e forța unui bărbat. Hugo îmi spune că are o ceafă bărbătească, o voce bărbătească și mâini grosolane. Nu văd? Nu, nu văd, iar dacă văd, nu-mi pasă. Hugo recunoaște că e gelos. S-au detestat din prima clipă.

„Oare crede că poate, cu sensibilitatea și subtilitatea ei de femeie, să iubească în tine ceva ce eu n-am iubit?“

E adevărat. Hugo a fost infinit de tandru cu mine, dar în timp ce vorbește despre June mă gândesc la degetele noastre înlănțuite. Ea nu atinge același centru sexual al ființei mele pe care îl atinge bărbatul; nu ajunge la asta. Atunci, ce a mișcat în mine? Am vrut s-o posed de parcă aș fi fost bărbat, dar am vrut și să mă iubească cu ochii, cu mâinile, cu simțurile pe care numai femeile le au. E o penetrare blândă și subtilă.

Îl urăsc pe Henry pentru că a îndrăznit să ultragieze uriașa și superficiala ei mândrie de sine. Superioritatea lui June îi stârnește ura, ba chiar dorința de răzbunare. O cântărește din ochi pe blânda și domestica mea servitoare, Emilia. Jignirea lui mă face s-o iubesc pe June.

O iubesc pentru ceea ce a îndrăznit să fie, pentru duritatea, cruzimea, egoismul, perversitatea ei, spiritul ei de distrugere demonic. M-ar strivi total, fără nici o ezitare. E o personalitate creată la limită. Îi ador curajul de a răni și sunt dispusă să mă sacrific. Ea își va adăuga ființa mea la sine. Va fi June, plus tot ceea ce conțin eu.

ianuarie 1932

Ne-am întâlnit, eu și June, la American Express. Știam că o să întârzie și nu mă deranja. Am ajuns

acolo mai devreme, aproape bolnavă de emoție. Aveam s-o văd, în plină lumină, ieșind din mulțime. Era oare posibil? Mă temeam că urma să stau acolo așa cum mai stătusem și în alte locuri, privind mulțimea și știind că nu avea să apară nici o June, pentru că June era un produs al imaginației mele. Nu-mi venea să cred că avea să apară pe străzile acelea, să traverseze bulevardul, să iasă dintr-un grup de oameni întunecați, fără chip, să intre în clădire. Ce bucurie să văd mulțimea fremătând și apoi s-o văd pe ea îndreptându-se, în toată splendoarea, spre mine! Îi iau mâna caldă. Se duce să-și ia corespondența. Oare bărbatul de la American Express nu vede ce minune e? Nimeni asemenea ei nu și-a mai cerut vreodată corespondența. A purtat vreodată o femeie pantofi uzați, o rochie neagră uzată, o pelerină bleumarin uzată și o pălărie violet veche așa cum le poartă ea?

Nu pot să mănânc în prezența ei. Dar sunt aparent calmă, cu un comportament de o placiditate orientală extrem de înșelătoare. Ea bea și fumează. E cam nebună, într-un anumit sens, e supusă spaimelor și maniilor. Felul ei de a vorbi, în mare măsură inconștient, ar fi relevant pentru un psihanalist, dar eu nu-l pot analiza. În cea mai mare parte sunt minciuni. Conținutul imaginației sale este pentru ea real. Dar ce construiește cu atâta grijă? O augmentare a personalității ei, o consolidare și glorificare a acesteia. În căldura evidentă și învăluitoare a admirației mele, înflorește. Pare deopotrivă distructivă și neajutorată. Îmi vine s-o ocrotesc. Ce glumă! Eu s-o ocrotesc pe ea, a cărei putere e infinită! Puterea ei e atât de mare, încât chiar o cred atunci când îmi spune că distruge neintenționat. A încercat să mă distrugă? Nu, a intrat în casa mea și eu am fost dispusă să îndur orice durere venită din mâinile ei. Dacă e vreun calcul în ea, el vine abia ulterior, când devine conștientă de puterea ei și se întreabă cum ar trebui s-o folosească. Nu cred că forța ei malefică e direcționată. Până și ea e buimăcită de asta.

O simt acum în mine, ca pe cineva de compătimit și de ocrotit. E implicată în perversiuni și tragedii cărora nu le poate face față. I-am prins în sfârșit slăbiciunea. Viața ei e plină de închipuiri. Vreau s-o oblig să pătrundă în realitate. Vreau să fiu violentă cu ea. Eu, care sunt cufundată în vise, în acte trăite pe jumătate, mă văd posedată de o intenție furibundă: vreau s-o apuc pe June de mâinile ei tremurânde o, și cu ce forță! —, s-o duc într-o cameră de hotel și să împlinesc visul ei și al meu, un vis pe care a evitat să-l înfrunte toată viața.

M-am dus să-l văd pe Eduardo, încordată și zguduită de cele trei ore petrecute cu June. El îi vedea slăbiciunea și mă conjura să-mi manifest forța.

Nu prea puteam gândi limpede, pentru că în taxi îmi atinsese mâna. Nu-mi era rușine de adorația mea, de umilința mea. Gestul ei nu era sincer. Nu cred că poate iubi.

Spune că vrea să păstreze rochia trandafirie pe care o purtam în seara în care m-a văzut pentru prima dată. Când îi spun că vreau să-i fac un cadou de rămas-bun, zice că vrea niște parfum din cel pe care l-a simțit în casa mea, pentru a-i evoca amintiri. Și are nevoie de pantofi, de ciorapi, de mănuși, de lenjerie intimă. Sentimentalism? Romantism? Dacă *într-adevăr* vorbește serios... De ce mă îndoiesc de ea? Poate că e pur și simplu foarte sensibilă, iar oamenii hipersensibili sunt falși când ceilalți se îndoiesc de ei, șovăie. Și ți se par nesinceri. Cu toate astea, vreau s-o cred. În același timp, nu mi se pare foarte important să mă iubească. Nu e rolul ei. Simt atâta dragoste pentru ea! Și în același timp simt că mor. Dragostea noastră ar fi moarte. Îmbrățișarea închipuirilor.

Când îi relatez lui Hugo poveștile pe care mi le-a spus June, zice că sunt pur și simplu foarte

ieftine. Nu știu.

Apoi își petrece două zile aici Eduardo, psihanalistul demonic, care mă face să realizez criza prin care trec. Vreau s-o văd pe June. Vreau să văd trupul lui June. Nu am îndrăznit să-i privesc trupul. Știu că e frumos.

Întrebările lui Eduardo mă înnebunesc. Remarcă întruna cât de tare m-am umilit. N-am stăruit asupra succeselor mele. Mă face să-mi amintesc că tata mă bătea, că prima mea amintire despre el este umilitoare. Îmi spusese că sunt urâtă după ce avusesem febră tifoidă. Slăbisem și îmi pierdusem buclele.

Ce mă îmbolnăvise acum? June. June și farmecul ei sinistru. A luat droguri; a iubit o femeie; vorbește în limbajul polițiștilor când povestește ceva. Și totuși, și-a păstrat acel sentimentalism incredibil, anacronic, moale: „Dă-mi parfumul pe care l-am simțit la tine-acasă. Pe când urcam dealul spre casa ta, în întuneric, eram în extaz!“

Îl întreb pe Eduardo: „Chiar crezi că sunt lesbiană? Iei asta în serios? Sau e doar o reacție la experiența mea cu Drake?“ Nu e sigur.

Hugo adoptă o poziție tranșantă și spune că el consideră tot ce e în afara dragostei noastre neesențial – faze, curiozități pasionale. Are nevoie de o certitudine cu care să trăiască. Mă bucur că o găsește. Îi spun că are dreptate.

În cele din urmă, Eduardo spune că nu sunt lesbiană, pentru că nu urăsc bărbații – dimpotrivă. În visul meu de azi-noapte îl doream pe el, nu pe June. Cu o noapte înainte, când am visat-o pe June, eram în vârful unui zgârie-nori și așteptam să cobor fațada pe o scară de incendiu foarte îngustă. Eram îngrozită. Nu puteam s-o fac.

A venit la Louveciennes luni. Am întrebat-o cu cruzime, cum o întrebase și Henry:

— Ești lesbiană? Ți-ai înfruntat impulsurile în minte?

Mi-a răspuns extrem de liniștit:

— Jean era prea masculină. Mi-am înfruntat sentimentele, sunt perfect conștientă de ele, dar până acum nu am găsit niciodată pe cineva cu care să vreau să le trăiesc plenar.

Apoi a schimbat subiectul, evaziv.

— Ai un fel încântător de-a te îmbrăca! Rochia asta – culoarea ei trandafirie, bogăția ei de modă veche în partea de jos, jachețica neagră de catifea, gulerul de dantelă, dantela de pe piept – perfecte, absolut perfecte! Îmi place și cum te acoperi. E foarte puțină nuditate, doar gâtul, de fapt. Îmi plac inelul tău cu turcoaz și coralul.

Mâinile îi tremurau; tremura toată. Mi-a fost rușine de brutalitatea mea. Eram foarte emoționată. Mi-a spus că la restaurant voia să-mi vadă picioarele, că nu îndrăznește să le privească. Eu i-am povestit cât de frică mi-era să-i privesc trupul. Vorbeam împleticit. Ea mi-a privit picioarele în sandale și i s-au părut încântătoare.

Am întrebat-o:

— Îți plac sandalele astea?

Mi-a răspuns că întotdeauna îi plăcuseră sandalele și că a purtat până când a ajuns prea săracă pentru a-și mai permite. Am zis:

— Vino în camera mea și încearcă cealaltă pereche.

Le-a încercat, stând pe patul meu. Îi erau mici. Am văzut că purta ciorapi de bumbac și m-a durut

s-o văd pe June în ciorapi de bumbac. I-am arătat pelerina mea neagră, care i-a plăcut foarte mult. Am rugat-o s-o probeze și atunci i-am văzut frumusețea trupului, plinătatea și greutatea lui, și m-a copleșit.

Nu puteam înțelege de ce era atât de stânjenită, atât de timidă, de speriată. I-am spus că aveam să-i fac o pelerină la fel cu a mea. O dată, i-am atins brațul. S-a ferit. O speriasem? Putea fi cineva mai sensibil și mai speriat decât mine? Nu-mi venea să cred. În momentul acela nu-mi mai era frică. Îmi doream cu disperare s-o ating.

Când s-a așezat pe canapeaua de jos, decolteul rochiei îi dezvăluia rotunjimea sânilor și mi-am dorit s-o sărut acolo. Eram profund tulburată și tremuram. Devenisem conștientă de sensibilitatea ei și de teama ei față de propriile sentimente. Vorbea, dar acum știam că vorbește ca să evite un discurs interior mai profund – lucrurile pe care nu le puteam rosti.

A doua zi ne-am întâlnit la American Express. A venit în taylor, pentru că pomenisem că-mi place. Îmi spusese că nu vrea altceva de la mine decât parfumul cu care eram dată și batista mea de culoarea vinului. Dar am insistat să-mi dea voie să-i cumpăr sandale.

Mai întâi am luat-o cu mine la toaletă. Mi-am deschis poșeta și am scos o pereche de ciorapi de mătase.

— Pune-ți-i, am rugat-o.

S-a supus. Între timp am deschis o sticlă de parfum.

—Dă-te un pic.

Femeia de serviciu stătea acolo și se uita la noi, așteptându-și bacșișul. Nu o băgam în seamă. June avea o gaură în mânecă.

Eram foarte fericită. June radia. Vorbeam amândouă în același timp.

— Am vrut să te sun aseară. Am vrut să-ți trimit o telegramă, a zis ea. Voia să-mi spună că era extrem de nefericită în tren, că-și regreta stângăciile, nervozitatea, vorbele fără sens. Voia să-mi spună atât de multe, atât de multe lucruri!

Aveam aceeași teamă de a nu displăcea celeilalte, de a nu ne dezamăgi. Seara se dusesse la cafenea de parc-ar fi fost drogată, cu capul plin de gânduri despre mine. Auzea vocile oamenilor ca din depărtare. Era exaltată. Nu putea dormi. Ce-i făcusem? Întotdeauna fusese echilibrată, întotdeauna putuse vorbi bine, oamenii n-o copleșeau niciodată.

Când mi-am dat seama ce-mi dezvăluia, aproape am înnebunit de bucurie. Așadar, mă iubea? June! S-a așezat lângă mine în restaurant, mică, timidă, de pe altă lume, panicată. Spunea ceva, apoi își cerea iertare pentru prostia ei. Nu mai puteam suporta. I-am zis:

— Amândouă ne-am pierdut, dar uneori dezvăluim cel mai mult când suntem cel mai puțin noi înșine. Nu mai încerc să gândesc. Nu pot să gândesc când sunt cu tine. Tu ești ca mine, îți dorești un moment perfect, dar nimic din ce ți-ai imaginat prea îndelung nu poate fi perfect în sens lumesc. Nici una dintre noi nu poate spune exact ceea ce trebuie. Suntem copleșite. Foarte bine, să fim copleșite! E minunat, e fantastic! Te iubesc, June...

Și, neștiind ce să mai spun, am înșirat pe banchetă, între noi, batista mea de culoarea vinului pe care și-o dorea, cerceii cu coral, inelul cu turcoaz pe care mi-l dăduse Hugo și pe care mă durea să-l înștrăinez, dar aș fi jertfit și sânge în fața frumuseții și a incredibilei umilințe a lui June.

Ne-am dus la magazinul de sandale. În magazin, femeia urâtă care ne servea ne detesta fericirea

vizibilă. O țineam strâns de mână pe June. Rechiziționam magazinul. Eu eram bărbatul. Eram fermă, dură, înțepată cu vânzătoarele. Când au pomenit de faptul că June avea picioarele late, le-am certat. June nu înțelegea franceza lor, dar își putea da seama că erau obraznice. I-am spus:

— Când oamenii sunt obraznici cu tine, îmi vine să mă așez în genunchi în fața ta.

Am ales sandalele. Ea a refuzat orice altceva, orice nu era simbolic sau reprezentativ pentru mine. Putea să poarte tot ce purtam eu, deși nu mai voise niciodată să imite pe cineva.

Când mergeam împreună pe străzi, cu trupurile lipite, braț la braț, cu degetele împletite, nu puteam vorbi. Pășeam peste lume, peste realitate, în extaz. Când îmi mirosea batista, mă inhala. Când îi îmbrăcam frumusețea, o posedam.

A spus:

— Sunt atâtea lucruri pe care mi-ar plăcea să le fac cu tine! Cu tine, aș lua și opium...

June, care nu acceptă un dar fără semnificație simbolică; June, care spală rufe ca să-și poată cumpăra un strop de parfum; June, care nu se teme de sărăcie și monotonie și care e neatinsă de ele, neatinsă de beția prietenilor ei; June, care judecă, selectează, înlătură oamenii cu severitate, care știe, când își spune nesfârșitele anecdote, că există chipuri de a evada, de a-și păstra ființa tainică în spatele acelei vorbării debordante. Tainic a mea.

Hugo începe să înțeleagă. Realitatea există numai între mine și el, în dragostea noastră. Restul nu sunt decât vise. Dragostea noastră a ajuns la liman. Pot să fiu fidelă. Am fost înspăimântător de fericită în timpul nopții.

Dar trebuie s-o sărut, trebuie s-o sărut.

Dacă ar fi acceptat, ieri m-aș fi așezat pe podea, cu capul pe genunchii ei. Dar nici n-a vrut s-audă. Și totuși, la gară, în timp ce așteptăm trenul, îmi cerșește mâna. Îi rostesc numele. Stăm lipite una de alta, cu fețele aproape atingându-ni-se. Îi zâmbesc, în timp ce pornește trenul. Mă întorc.

Șeful de gară vrea să-mi vândă niște bilete pentru nu știu ce acțiune caritabilă. Le cumpăr și i le dau lui, urându-i succes la loterie. El profită de dorința mea de a-i face daruri lui June, căreia nu i se poate dărui nimic.

Ce limbaj secret folosim, subtonuri, supratonuri, nuanțe, abstracții, simboluri. Apoi ne întoarcem la Hugo și la Henry, pline de o incandescență care îi sperie pe amândoi. Henry e stânjenit. Hugo e trist. Ce e trăirea asta puternică, magică, ce ne confiscă pe mine și pe June când suntem împreună? Miracol! Miracol! Vine odată cu ea.

Aseară, după June, plină de June, nu puteam suporta să-l văd pe Hugo citind ziare și vorbind despre fonduri și despre o zi reușită. Înțelegea – el înțelege –, dar nu putea să-mi împărtășească incandescența, nu putea s-o prindă. Mă tachina. Era binedispus. Era extrem de atrăgător și de cald, dar eu nu mă puteam întoarce la el.

Așa că stăteam întinsă pe canapea, fumând și gândindu-mă la June. La gară, leșinasem.

Intensitatea ne înfioară pe amândouă. Ea se bucură că pleacă. E mai puțin dispusă să cedeze decât mine. Ea chiar vrea să fugă de ceea ce îi dă viață. Nu-i place puterea mea, în timp ce mie îmi face bine să mă supun ei.

Când ne-am întâlnit pentru o jumătate de oră astăzi, ca să discutăm viitorul lui Henry, m-a rugat să am grijă de el, apoi mi-a dat brățara ei de argint cu ochi-de-pisică, deși are atât de puține lucruri. Am

refuzat la început, apoi m-a invadat bucuria de-a purta brățara ei, o parte din ea. O port ca pe un simbol. Pentru mine e prețioasă.

Hugo a remarcat-o și nu i-a plăcut deloc. A vrut să mi-o ia, ca să mă tachineze. M-am agățat de ea cu toată forța, în timp ce el îmi strivea mâinile – îl lăsam să mă rănească.

June se temea că Henry avea să mă întoarcă împotriva ei. De ce se teme? I-am spus: „Împărtășim un secret fantastic. Eu te cunosc numai prin mine însămi. Prin încredere. Ce înseamnă felul în care te cunoaște Henry pentru mine?“

Apoi mă întâlnesc din întâmplare cu Henry la bancă. Am văzut că mă urăște și am fost surprinsă. June îmi spusese că se simte stânjenit și neliniștit, pentru că e mai gelos pe femei decât pe bărbați. June, inevitabil, seamănă nebunie. Henry, care mă considera o femeie „rară“, acum mă urăște. Hugo, care urăște rareori, o urăște pe ea.

Astăzi, ea mi-a spus că, atunci când vorbea cu Henry despre mine, încerca să pară foarte firească și directă, ca să nu sugereze nimic neobișnuit. Îi spunea: „Anaïs era pur și simplu plictisită, așa că ne-a adoptat“. Asta mi s-a părut crud. Era singurul lucru urât pe care-l auzisem de la ea.

Eu și Hugo ne abandonăm complet unul altuia. Nu putem sta unul fără celălalt, nu putem îndura dezacordul, războiul, înstrăinarea, nu ne putem plimba singuri, nu ne place să călătorim unul fără celălalt. Ne-am abandonat în ciuda individualismului nostru, a urii noastre față de intimitate. Ne-am absorbit eurile egocentrice în dragostea noastră. Dragostea noastră *este* egoul nostru.

Nu cred că June și Henry au ajuns la asta, pentru că individualitățile amândurora sunt prea puternice. Așa că sunt în război; dragostea e un conflict; trebuie să se mintă unul pe altul, să se îndoiască unul de altul.

June vrea să se întoarcă la New York și să facă ceva bine, să fie încântătoare pentru mine, să mă satisfacă. Se teme să nu mă dezamăgească.

Am luat prânzul împreună într-un loc discret luminat, care ne învăluia într-o intimitate catifelată. Ne-am scos plăcriile. Am băut șampanie. June a refuzat orice dulciuri sau mâncăruri fără gust. Poate trăi cu greșit, stridii și șampanie.

Am vorbit în abstracții pe jumătate exprimate, limpezi numai pentru noi. M-a făcut să-mi dau seama cum scăpa oricărei încercări a lui Henry de a o recepta logic, de a ajunge s-o cunoască.

Stătea acolo, bolborosind ca o sticlă de șampanie. Vorbea despre hașiș și efectele lui. Am spus: „Eu am cunoscut astfel de stări fără hașiș. Eu nu am nevoie de droguri. Port toate astea în mine“. S-a supărat un pic. N-a înțeles că eu atingeam astfel de stări fără a-mi distruge mintea. Mintea mea nu trebuie să moară, pentru că sunt scriitoare. Sunt poetul care trebuie să vadă. Nu sunt doar poetul care se poate îmbăta cu frumusețea lui June.

A fost vina ei că am început să remarc discrepanțe în poveștile ei, minciuni copilărești. Lipsa ei de coordonare și de logică lăsa goluri și, când puneam lucrurile cap la cap, îmi formam o judecată, o judecată de care se teme întotdeauna, de care vrea să fugă. Ea trăiește fără logică. Îndată ce cineva încearcă să pună lucrurile în ordine, June e pierdută. Probabil că a văzut întâmplându-se lucrul ăsta de multe ori. E ca un bărbat beat care se dă de gol.

Vorbeam despre parfumuri, despre substanța lor, amestecurile lor, sensul lor. Ea a spus în trecut: „Sâmbătă, după ce ne-am despărțit, am cumpărat un parfum pentru Ray“. (Ray e o fată despre care

mi-a povestit.) În momentul acela nu m-am gândit. Am reținut numele parfumului, care e foarte scump.

Am continuat să vorbim. E la fel de impresionată de ochii mei pe cât sunt eu de fața ei. I-am spus că brățara stă încleștată pe încheietura mâinii mele ca și cum ar fi chiar degetele ei, ținându-mă într-o sclavie barbară. Vrea să-mi simtă pelerina în jurul trupului ei.

După prânz, ne-am plimbat. Trebuia să-și cumpere bilet pentru New York. Mai întâi ne-am dus cu un taxi la hotelul ei. A scos o marionetă, contele Bruga, făcută de Jean. Avea păr și pleoape violet, ochi de prostituată, nas de Pulcinella, o gură lascivă, depravată, obraji ftizici, o bărbie meschină, agresivă, mâini de asasin, picioare de lemn, un sombrero spaniol, o jachetă neagră de catifea. Fusesse pe scenă.

June l-a pus pe podeaua taxiului, în fața noastră. Am râs de el.

Am intrat în mai multe agenții de bilete de vapor. June nu avea destui bani nici pentru un bilet la clasa a treia și încerca să obțină o reducere. Am văzut-o aplecându-se peste tejghea, cu fața în mâini, atrăgătoare, astfel încât bărbații din spatele tejghelei o devorau îndrăzneț din ochi. Iar ea, atât de moale, convingătoare, plină de aluzii, le surâdea tainic. O priveam cum cerșește. Contele Bruga mă privea răutăcios. Nu eram conștientă decât de gelozia mea pe bărbații aceia, nu și de umilința ei.

Am ieșit. I-am spus c-o să-i dau eu banii de care avea nevoie, ceea ce era mai mult decât îmi puteam permite, mult mai mult.

Am intrat într-o altă agenție, în timp ce June tocmai termina un basm nebunesc înainte de a-și spune păsul. L-am văzut pe bărbatul de la tejghea pierdut, transfigurat de fața ei și de felul moale, supus în care i-a vorbit, a plătit și a semnat. Am stat deoparte și l-am auzit întrebându-o:

— Vreți să bem un cocteil împreună mâine?

June a dat mâna cu el.

— La trei?

— Nu. La șase.

I-a surâs cum îmi surâde mie. Apoi, când am plecat, mi-a explicat grăbită:

— Mi-a fost de mare folos, de mare ajutor! O să facă foarte multe pentru mine. Nu puteam să zic nu. N-am de gând să mă duc, dar nu puteam să zic nu.

— Trebuie să te duci, acum c-ai acceptat, am zis furioasă, apoi brutalitatea și ridicolul izbucnirii mele m-au îngreșat. Am luat-o de braț și am spus, aproape plângând: Nu pot să suport, nu pot să suport!...

Eram furioasă pe ceva nedefinit. Mă gândeam la prostituate, care sunt cinstite pentru că-și oferă trupul în schimbul banilor. June nu și-ar oferi niciodată trupul. Dar ar cerși așa cum eu n-aș face-o niciodată, ar promite așa cum eu n-aș promite niciodată, dacă n-aș avea de gând să ofer.

June! Visul meu se sfâșiase. Ea știa. Mi-a dus mâna la pieptul ei cald și am pornit, eu simțindu-i sânul. Era întotdeauna goală pe sub rochie. O făcea probabil inconștient, ca pentru a liniști un copil supărat. Și vorbea despre lucruri fără nici o legătură.

— Ai fi preferat să refuz omul, brutal? Sunt câteodată brutală, să știi, dar n-am putut să fiu astfel în fața ta. N-am vrut să-i rănesc sentimentele. M-a ajutat foarte mult.

Și cum nu știam ce mă înfuriase, n-am spus nimic. Nu era vorba despre a accepta sau a refuza un cocteil. Trebuia analizat motivul pentru care avea nevoie de ajutorul aceluia bărbat. Mi-am amintit o replică a ei: „Oricât de rău mi-ar merge, voi găsi întotdeauna pe cineva care să-mi cumpere

șampanie“. Bineînțeles. Era o femeie care acumula datoriile uriașe, pe care nu avea de gând să le plătească niciodată, căci după aceea se lăuda cu inviolabilitatea ei sexuală. Un căutător de aur. Era mândră de corpul ei, dar nu prea mândră pentru a se umili cu ochi de prostituată la tejeaua unei agenții de bilete.

Îmi spunea că ea și Henry se certaseră dacă să cumpere unt. Nu avea bani și...

— N-aveți bani? am zis. Dar sâmbătă ți-am dat patru sute de franci, ca să aveți ce mânca tu și Henry. Și azi e luni.

— Am avut de plătit niște datorii...

Am crezut că vorbește despre camera de hotel. Apoi, brusc, mi-am amintit de parfum, care costă două sute de franci. De ce nu mi-a spus „Am cumpărat parfum, mănuși și ciorapi sâmbătă“? Nu s-a uitat la mine când mi-a mărturisit că avea de plătit chiria. Apoi mi-am amintit de un alt lucru pe care îl spusese: „Oamenii îmi spun că, dacă aș avea o avere, aș fi în stare s-o cheltuiesc într-o singură zi și nimeni n-ar ști cum. Nu știu niciodată cum cheltuiesc banii“.

Asta era cealaltă față a fanteziei lui June. Ne plimbam pe străzi și toată moliciunea sânului ei nu-mi putea alina durerea.

M-am dus acasă și m-am prăbușit în brațele lui Hugo. I-am spus: „M-am întors“. Și el a fost foarte fericit.

Ieri la patru înșă, când o așteptam la American Express, portarul mi-a spus:

— Prietena dumneavoastră a fost aici azi-dimineață și mi-a spus la revedere de parcă n-ar fi avut de gând să revină.

—Dar am stabilit să ne întâlnim aici...

Să n-o mai văd niciodată pe June venind spre mine... imposibil! Era ca și cum aș fi murit. Ce conta tot ce gândisem cu o zi înainte? Era lipsită de etică, iresponsabilă – era firea ei! Nu-i puteam schimba firea. Mândria mea în chestiuni legate de bani era aristocratică. Eram prea scrupuloasă și mândră. N-aș fi schimbat la June nimic din ceea ce era fundamental, de la rădăcina ființei ei fantastice. Numai ea nu avea cătușe. Eu eram o ființă încătușată, etică, în ciuda intelectului meu amoral. Nu-l puteam lăsa pe Henry să flămânzească. O acceptam în întregime. Nu voiam să lupt cu ea. Numai de-ar veni să mă vadă acea ultimă dată!

Mă îmbrăcasem ritualic pentru ea, chiar în costumul care crea un vid între mine și alți oameni, un costum care era un simbol al individualismului meu și pe care numai ea l-ar fi înțeles. Turban negru, rochie roz fanat, cu corsaj și gulere din dantelă neagră, haină roz fanat, cu gulere Medici. Stârneam rumoare când pășeam și mă simțeam mai singură ca oricând, pentru că reacția era în general ostilă, batjocoritoare.

Apoi a venit June, îmbrăcată în catifea neagră din cap până-n picioare, cu o pelerină neagră și o pălărie neagră cu pene, mai palidă și mai incandescentă ca oricând, ținându-l în mână pe contele Bruga, cum îi cerusem. Miracolul feței și zâmbetul ei, ochii ei care nu zâmbesc...

Am dus-o la o ceainărie rusească. Rușii cântau așa cum simțeam noi. June se întreba dacă ei chiar ardeau, cum părea din glasurile și cântecul lor aprins. Probabil că nu ardeau așa cum ardeam eu și June.

Șampanie și caviar cu June. Numai așa îți poți da seama ce e șampania și ce e caviarul. Sunt June, glasuri rusești și June.

Suntem înconjurate de oameni urâți, lipsiți de imaginație, morți. Nu-i vedem. O privesc pe June în catifea neagră. June grăbindu-se spre moarte. Henry nu se poate grăbi împreună cu ea, pentru că el luptă pentru viață. Dar eu și June împreună nu ne dăm înapoi. Eu o urmez. Și e o bucurie vie să merg alături de ea, cedând dizolvării imaginației, cunoștințelor ei despre experiențe ciudate, jocurilor noastre cu contele Bruga, care face plecăciuni cu părul lui violet, ca o salcie plângătoare.

Totul s-a sfârșit. Pe stradă, June spune cu regret:

— Îmi doream să te iau în brațe și să te mângâi.

Luăm un taxi. Stă acolo, gata să mă părăsească, iar eu stau alături, torturată.

— Vreau să te sărut, îi spun.

— Vreau să te sărut, spune June și își oferă gura, pe care i-o sărut îndelung.

După ce a plecat, nu voiam decât să dorm zile-n șir, dar mai aveam de înfruntat ceva, relația mea cu Henry. L-am invitat să vină la Louveciennes. Voiam să-i ofer liniște și o casă confortabilă, dar știam că aveam să vorbim despre June.

Ne plimbam, pentru că nu aveam stare, și stăteam de vorbă. Amândoi suntem obsedați s-o înțelegem pe June. Nu e deloc gelos pe mine, căci spune că am scos la iveală lucruri minunate din June, că era prima oară când ea se atașase de o femeie valoroasă. El părea să creadă că eu aș avea vreo putere asupra vieții ei.

Când a văzut că o înțelegeam pe June și eram gata să fiu cinstită cu el, am început să vorbim liber. Cu toate astea, o dată m-am oprit, ezitând, întrebându-mă dacă nu îi sunt infidelă lui June. Apoi Henry a remarcat că, deși în cazul lui June adevărul trebuia ignorat, el putea fi singura bază a vreunui schimb între noi.

Amândoi simțeam nevoia de a ne alia mințile, logicile diferite, pentru a pătrunde enigma lui June. Henry o iubește pe ea și numai pe ea. Vrea, de asemenea, să posede personajul June, personajul puternic, de ficțiune. În dragostea lui pentru ea trebuie să îndure atât de multe chinuri, încât amantul s-a refugiat în scriitor. A scris o carte feroce și splendidă despre June și Jean.

Își puna întrebări legate de lesbianism. Când m-a auzit spunând anumite lucruri pe care le auzise și de la June, a fost surprins, pentru că pe mine mă crede. Am spus: „La urma urmei, dacă există o explicație a misterului, asta e: dragostea dintre femei este un refugiu și o evadare în armonie. În dragostea dintre bărbat și femeie, există opoziție și conflict. Două femei nu se judecă, nu se brutalizează, nu găsesc nimic de ridiculizat. Ele capitulează în fața sentimentalismului, înțelegerii reciproce, romantismului. Recunosc, o astfel de dragoste înseamnă moarte“.

Azi-noapte am stat trează până la unu citind romanul lui Henry, *Moloch*, în timp ce el l-a citit pe-al meu. Al lui era covârșitor, opera unui uriaș. Nu știam să-i spun cât de tare mă impresionase. Și uriașul ăsta stătea acolo liniștit și îmi citea cartea superficială cu o asemenea înțelegere, un asemenea entuziasm, vorbind despre stilul ei, despre subtilitatea, voluptatea ei, scoțând strigăte la anumite pasaje, criticând-o uneori. Câtă forță are!

Îi ofeream singurul lucru pe care June nu i-l putea oferi: sinceritate. Sunt dispusă să recunosc ceea ce un ego suprem dezvoltat ar exclude: că June este un personaj înspăimântător și cu darul de a inspira, care face toate femeile să pară insipide, că i-aș trăi viața dacă n-ar fi compasiunea și conștiința mea, că l-ar putea distruge pe Henry bărbatul, dar că pe Henry scriitorul îl îmbogățește mai degrabă chinul decât liniștea. Eu, pe de altă parte, nu-l pot distruge pe Hugo, pentru că el nu are nimic

altceva. Dar, ca și June, sunt capabilă de perversiuni delicate. Dragostea unui singur bărbat sau a unei singure femei este o îngrădire.

Conflictul meu va fi mai mare decât al lui June, pentru că ea nu are o minte care să vegheze asupra vieții sale. Alții fac acest lucru în locul ei, iar ea neagă orice spun sau scriu ei. Mintea mea e însă mai cuprinzătoare decât tot restul, o conștiință inexorabilă.

Eduardo spune: „Du-te și psihanalizează-te“. Dar pare prea simplu. Vreau să-mi fac propriile descoperiri.

Nu am nevoie de droguri, de stimulare artificială. Dar vreau să trăiesc acele lucruri cu June, să penetrez răul care mă atrage. Caut viața, dar experiențele pe care le doresc îmi sunt interzise, pentru că am în mine o forță care le neutralizează. O întâlnesc pe June, aproape o prostituată, iar ea devine pură. O puritate care îl înnebunește pe Henry, o puritate extraordinară a feței și a ființei, așa cum am văzut-o într-o după-amiază în colțul divanului, transparentă, supranaturală.

Henry îmi vorbește despre vulgaritatea ei extremă. Îi cunosc lipsa de mândrie. Vulgaritatea dă bucuria desacralizării. Dar June nu e un demon. Viața e demonul, posedând-o, și copularea lor e violentă, fiindcă pofta ei de viață e enormă, e o degustare a aromelor ei celor mai amare.

După vizita lui Henry, am început să mă plimb neliniștită prin casă și să-i spun lui Hugo că trebuie să plec. A strigat: „Nu ești bolnavă, doar obosită!“ Dar Hugo, ca de obicei, a înțeles, a consimțit. Casa mă sufoca. Nu puteam vedea oameni, nu puteam scrie, nu mă puteam nici odihni.

Duminică, Hugo m-a dus la o plimbare. Am găsit niște vizuini de iepure foarte mari și adânci. El l-a asmuțit în joacă pe câinele nostru, Banquo, să-și bage botul în ele, să sape. Am simțit o apăsare teribilă, de parcă eu m-aș fi târât într-o vizuină și m-aș fi sufocat. Îmi aminteam multe visuri pe care le avusesem, în care eram forțată să mă târăsc pe burtă, ca un șarpe, prin tuneluri și borte prea mici pentru mine, ultima întotdeauna mai mică decât toate celelalte, unde neliniștea devenea atât de puternică, încât mă trezea. Stăteam în fața vizuinii de iepure și țipam furioasă la Hugo să înceteze. Furia mea l-a uimit. Nu era decât un joc cu câinele.

Acum, când senzația de sufocare era atât de cristalizată, eram hotărâtă să plec. Noaptea, în brațele lui Hugo, hotărârea mea a slăbit. Dar am făcut toate pregătirile, neglijent, ceea ce nu-mi stătea în fire. Nu-mi păsa de înfățișarea, de hainele mele. Am plecat în grabă. Să mă descopăr. Să-l descopăr pe Hugo în mine.

Sonloup, Elveția. Lui Hugo îi scriu: „Crede-mă, când vorbesc despre trăirea plenară a tuturor instinctelor, nu e decât abur. Există o mulțime de instincte care nu trebuie trăite, pentru că sunt degenerate și putrede. Henry nu are dreptate să-l disprețuiască pe D.H. Lawrence fiindcă a refuzat să plonjeze într-o suferință inutilă. Primul lucru pe care l-ar face June și Henry ar fi să ne inițieze în sărăcie, foamete, uniformitate, numai ca să le împărtășim suferințele. Țsta e modul cel mai laș de a te bucura de viață: s-o lași să te biciuiască. Strivind sărăcia, ne construim o viitoare independență a ființei pe care ei n-o vor cunoaște niciodată. Când o să te retragi de la bancă, dragul meu, vom cunoaște o libertate pe care ei n-au cunoscut-o niciodată. M-am cam săturat de bălăcirea asta rusească în suferință. Suferința e ceva ce trebuie să stăpânești, nu în care să te scalzi.

Am venit aici să-mi caut forța și o găsesc. Lupt. Azi-dimineață am văzut siluete tinere, înalte, pline, de schiori, cu bocanci grei, iar mersul lor era lent, cuceritor, o explozie de putere. Înfrângerea e

numai o etapă pentru mine. Eu trebuie să cuceresc, să trăiesc. Iartă-mă pentru suferința pe care ți-o provoc. Cel puțin, n-o să fie niciodată o suferință inutilă“.

Stau în pat, pe jumătate adormită, făcând pe bolnava. Această fortăreață de calm pe care o ridic în fața invaziei ideilor, în fața febrei, e ca de puf. Dorm în puf, iar ideile mă presează insistent. Vreau să înțeleg încet. Și încep: June, tu ai distrus realitatea. Minciunile tale nu sunt minciuni pentru tine; ele sunt condiții pe care vrei să le trăiești până la epuizare. Ai făcut eforturi mai mari decât oricare dintre noi pentru a-ți trăi iluziile până la capăt. Când i-ai spus soțului tău că ți-a murit mama, că nu ți-ai cunoscut tatăl, că ești o bastardă, ai vrut să începi de nicăieri, să începi fără rădăcini, să plonjezi în imaginație...

Încerc să luminez haosul lui June nu cu mintea directă a unui bărbat, ci cu toată dibăcia și finețea tipice pentru femei.

Henry mi-a spus: „June avea lacrimi în ochi atunci când mi-a vorbit despre generozitatea ta“. Și îmi dădeam seama că o iubește pentru asta. În romanul lui, e clar că generozitatea lui June nu ajunge la el – îl torturează neîncetat —, ci la Jean, pentru că e obsedată de Jean. Și ce-i face lui Henry? Îl umilește, îl înfometează, îi distruge sănătatea, îl chinuie – și el înflorește; el își scrie cartea.

Să rănești și să fii conștient că rănești, să cunoști necesitatea supremă a acestui lucru, care pentru mine este insuportabil! Eu nu am curajul lui June. Eu mă străduiesc să-l feresc pe Hugo de orice umilință. Nu îi calc în picioare sentimentele. Numai de două ori în viața mea pasiunea a fost mai puternică decât mila.

O mătușă de-a mea a învățat-o pe bucătăreasa noastră să facă sufleu de morcovi, iar bucătăreasa a învățat-o pe servitoarea Emilia. Emilia ni-l servește la fiecare masă festivă. Li l-a servit și lui Henry și June. Erau deja hipnotizați de ciudățenia casei din Louveciennes, de culori, de bizareria veșmintelor mele, de aerul meu străin, mirosul de iasomie, șemineurile deschise în care ardeam nu bușteni, ci rădăcini de copac, care seamănă cu niște monștri. Sufleul părea un fel de mâncare exotic și l-au mâncat ca pe caviar. Au mai mâncat și un piure de cartofi foarte pufos, făcut cu ou bătut. Henry, care e profund burghez, a început să se simtă inconfortabil, de parcă nu ar fi fost hrănit cum se cuvine. Friptura lui era adevărată și succulentă, dar tăiată aproape rotund, așa că sunt sigură că nu a recunoscut-o. June era în extaz. Când a ajuns să ne cunoască mai bine, Henry s-a aventurat să ne întrebe dacă așa mâncăm întotdeauna, exprimându-și îngrijorarea pentru sănătatea noastră. Atunci i-am povestit despre originea sufleului și am râs. June l-ar fi învăluit în mister pentru totdeauna.

Într-o dimineață, când Henry stătea la noi, după atâta înfometare, mese sărăcicioase, salivare prin cafenele, am încercat să-i ofer un mic dejun frumos. Am coborât și am aprins focul în cămin. Emilia a adus, pe o tavă verde, cafea fierbinte, lapte aburind, ouă fierte moi, pâine bună, biscuiți și unt din cel mai proaspăt. Henry s-a așezat lângă foc, la masa lăcuită. Tot ce-a putut să spună a fost că-i e dor de bistroul de după colț, de tejgheaua metalică, de cafeaua verzuie, proastă, și de laptele plin de caimac.

Nu m-am simțit jignită. Mi-am zis că îi lipsește o anumite capacitate de-a se bucura de lucrurile neobișnuite, asta-i tot. Eu pot să fiu deprimată de o sută de ori, dar de fiecare dată îmi voi reveni cu o cafea bună pe o tavă lăcuită, lângă foc. De fiecare dată îmi voi reveni cu ciorapi de mătase și parfum. Nu luxul este pentru mine o necesitate, ci lucrurile bune și frumoase.

June este o povestitoare. Spune întruna povești inconsecvente despre viața ei. La început am

încercat să le leg într-un întreg, dar apoi am capitulat în fața haosului ei. Nu știam la vremea aceea că, precum poveștile Albertinei pentru Proust, fiecare însemna un indiciu important pentru o împlinire din viața ei care era imposibil de clarificat. O mulțime dintre aceste povești se află în romanul lui Henry. Ea nu ezită să se repete. Se droghează cu propriile romanțări. Eu stau umilă în fața acestui copil fantastic și renunț să gândesc.

Aseară, la hotel, plânsul febril al unui bebeluș m-a ținut trează și gândurile mele huruiau ca un motor de mare putere. M-au epuizat. Dimineața, o *femme de chambre* cumplit de urâtă a intrat să deschidă obloanele. Un bărbat cu o claie de păr roșu mătura covoarele din hol. I-am telefonat lui Hugo, implorându-l să vină mai devreme decât promisesese. Scrisorile lui fuseseră extrem de blânde și de triste. Dar la telefon părea rezonabil.

— Vin imediat *dacă* ești bolnavă.

— Lasă, am zis. Vin acasă joi. Nu mai pot să stau.

După cincisprezece minute a sunat, de data asta perfect conștient de nefericirea mea, ca să-mi spună că avea să vină vineri în loc de sâmbătă dimineața. Eram copleșită de nevoia bruscă și îngrozitoare de Hugo. M-ar fi putut aduce în stare de orice nebunie. Stăteam în pat, tremurând. Categorie sunt bolnavă, mi-am zis. Nu sunt în deplinătatea facultăților mintale.

Am făcut un efort cumplit să-i scriu lui Hugo o scrisoare echilibrată, limpede, ca să-l liniștesc. Făcusem același efort ca să mă echilibrez când venisem aici, în Elveția. Hugo înțelegea. Îmi scrisese: „...Cât de bine știi cu ce intensitate arzătoare trăiești! Ai experimentat deja mai multe vieți, inclusiv câteva pe care le-ai împărțit cu mine – vieți pline, bogate, de la naștere până la moarte, și pur și simplu trebuie să ai aceste perioade de odihnă între ele. Ți dai seama ce forță vitală ești, ca să vorbesc despre tine doar la modul abstract? Mă simt ca o mașină care și-a pierdut motorul. Tu reprezintă tot ce e vital, viu, în mișcare, în urcare, în zbor, avântat...”

June obiectează puternic la senzualitatea francă a lui Henry. A ei e mult mai complexă. În afară de asta, pentru ea, el reprezintă bunătatea. Se agață cu disperare de ea. Îi e frică să nu fie corupt. Toate instinctele lui Henry sunt bune, nu în sensul creștin grețos, ci în sens simplu, omenesc. Nici chiar ferocitatea scrisului său nu e monstruoasă ori intelectuală, ci umană. June însă e neumană. Are doar sentimente omenești prea puternice: dragostea ei pentru Henry și extraordinara ei generozitate, complet lipsită de egoism. Restul e fantastic, pervers, nemilos.

Reușește să țină niște socoteli diabolice, astfel încât eu și Henry îi privim cu venerație monstruoasă, care ne îmbogățește mai mult decât mila altora, dragostea măsurată a altora, lipsa de egoism a altora. Eu n-o voi face bucăți, cum a făcut Henry. Eu o voi iubi. O voi îmbogăți. O voi imortaliza.

Henry îmi trimite o scrisoare disperată din Dijon. Dostoievski în Siberia, numai că Siberia era mult mai interesantă, din ce spune bietul Henry. Îi trimit o telegramă: „Dă-ți demisia și întoarce-te acasă, la Versailles“. Și îi trimit bani. Mă gândesc la el aproape toată ziua.

Dar nu l-aș lăsa niciodată pe Henry să mă atingă. Mă străduiesc să găsesc motivul exact și nu-l pot afla decât în cuvintele lui: „Nu vreau să se ușureze cineva pe mine“.

Tu faci oare astfel de lucruri, June? Sau Henry îți caricaturizează dorințele? Ești pe jumătate cufundată în sentimente atât de sofisticate, atât de obscure, atât de cumplite, încât bordelurile lui

Henry par aproape ilare? El contează pe mine să-l înțeleg, pentru că eu, ca și el, sunt scriitoare. Eu trebuie să știu. Mie trebuie să-mi fie clar. Spre surprinderea lui, îi spun exact ce spui și tu: „Nu-i același lucru“. Există o lume care-i este închisă pentru totdeauna – aceea care conține discuțiile noastre abstracte, săruturile noastre, extazele noastre.

Simte plin de angoasă că există o latură a ta pe care nu a sesizat-o, tot ce n-a putut atinge în romanul lui. Îi aluneci printre degete!

Bogăția lui Hugo. Forța lui de a iubi, de a ierta, de a dăruia, de a înțelege. Doamne, dar sunt o femeie binecuvântată!

Mâine-seară voi fi acasă. Gata cu viața la hotel și cu singurătatea, noaptea.

februarie

Louveciennes. Mă întorc la un amant tandru și înflăcărat. Port cu mine scrisori bogate, grele, de la Henry. Avalanșe. Am prins pe peretele din camera mea de lucru cele două pagini mari cu cuvinte ale lui Henry, cu sublinieri din loc în loc, și o hartă panoramică a vieții lui, menită unui roman nescris. Voi umple pereții de cuvinte. Va fi la chambre des mots.

Hugo a găsit jurnalele mele despre John Erskine și le-a citit în timp ce eram plecată, într-un ultim acces de curiozitate. Nu conțineau nimic din ce nu știa, dar a suferit. Aș trăi totul din nou, cu siguranță, iar Hugo știe asta.

Tot cât eram plecată, a dat peste lenjeria mea din dantelă neagră, a sărutat-o, mi-a găsit parfumul și l-a mirosit cu o plăcere imensă.

În tren, în drum spre Elveția, a fost un incident amuzant. Ca să-l liniștesc pe Hugo, nu mă fardasem la ochi, mă pudrasem și mă rujasem aproape imperceptibil și nu-mi făcusem unghiile. Eram fericită în neglijența mea. Mă îmbrăcasem fără mare atenție, într-o veche rochie de catifea neagră care îmi place foarte mult, dar e ruptă în coate. Mă simțeam ca June. Câinele meu, Ruby, stătea lângă mine, astfel încât haina neagră și jacheta de catifea erau pline de păr din blana lui. Un italian care se străduise tot drumul să-mi atragă atenția, în cele din urmă, în disperare de cauză, a venit să-mi ofere o perie. Asta m-a amuzat și am izbucnit în râs. Când am terminat de periat (și peria lui era plină de păr alb), i-am mulțumit. El a spus, foarte emoționat: „Vreți să bem o cafea împreună?“ Am refuzat, gândindu-mă: Oare cum ar fi fost dacă mi-aș fi fardat ochii?

Hugo spune că scrisoarea mea către Henry este cel mai alunecos lucru pe care l-a văzut. Încep cinstit și sincer. Par a fi opusul lui June, dar în cele din urmă sunt la fel de alunecoasă. Crede că asta o să-l deranjeze pe Henry și o să-i afecteze stilul – forța lui brută, ușurința și siguranța cu care rostește „mă piș“ și „mă fut“.

Când îi scriam lui Henry, eram atât de recunoscătoare pentru complexitatea și bogăția lui, încât voiam să-i ofer tot ce era în mintea mea. Începeam cu mare avânt, eram sinceră, dar pe măsură ce mă apropiam de darul final, constând în June *a mea* și gândurile mele despre ea, deveneam reticentă. Investeam multă măiestrie și spirit evaziv pentru a-i stârni interesul, păstrând totodată ceea ce era prețios pentru mine.

Mă așez în fața unei scrisori sau a jurnalului meu dorindu-mi să fiu cinstită, dar poate că în cele

din urmă sunt cea mai mare mincinoasă din lume, mai mare decât June, mai mare decât Albertine, din cauza aparenței de sinceritate.

Adevăratul lui nume este Heinrich – îl prefer absolut. E neamț. Mie îmi pare slay, dar are sentimentalismul și romantismul german în ceea ce privește femeile. Sexul înseamnă *dragoste* pentru el. Imaginația lui morbidă e germană. Iubește urâtul. Nu-l deranjează mirosul de urină sau de varză. Adoră înjurăturile, argoul, prostituatele, cartierele mărginașe, mizeria, duritatea.

Îmi scrie scrisori pe dosul unor „Însemnări“ care nu-i mai trebuie – cincizeci de feluri de-a spune „beat“, informații despre otrăvuri, titluri de cărți, fragmente de conversație. Sau liste ca aceasta: „De vizitat Café des Mariniers, pe malul râului, lângă Podul Expoziției, după Champs Elysées – un fel de pensiune pentru pescari. De mâncat *bouillabaisse*, Caveau des Oubliettes Rouges. Le Paradis, rue Pigalle – violență, hoți de buzunare, golani etc. Barul lui Fred Payne, rue Pigalle 14 (de văzut galeria de artă de la subsol, loc de întâlnire al dansatoarelor englezoaice și americane). Café de la Régence, rue St. Honoré 261 (Napoleon și Robespierre jucau șah aici. De văzut masa lor)“.

Scrisorile lui Henry îmi dau un sentiment de plenitudine pe care îl am doar rareori. Îmi face o mare plăcere să le răspund, dar numărul lor mă covârșește. Nici n-am răspuns bine la una, că îmi și scrie alta. Comentarii despre Proust, descrieri, stări, propria viață, sexualitatea lui neobosită, felul în care se încurcă în acțiune. Prea multă acțiune, pentru mintea mea. Nedigerată. Nu-i de mirare că îl contrariază Proust. Nu-i de mirare că eu mă uit la viața lui Henry și îmi dau seama că viața mea nu va semăna niciodată cu a lui, căci a mea e încetinită de gândire.

Către Henry: „Aseară ți-am citit romanul. Erau în el unele pasaje *éblouissants*, amețitor de frumoase! Mai ales descrierea unui vis pe care l-ai avut, descrierea nopții sălbatice cu Valeska și ultima parte, în care viața cu Blanche ajunge în punctul culminant... Alte lucruri sunt plate, lipsite de viață, vulgar realiste, fotografice. Iar altele – amanta mai bătrână, Cora, chiar și Naomi, nu s-au născut încă. E o nebunie, o grabă neglijență. Ai progresat mult de atunci. Scrisul tău a trebuit să țină pasul cu viața ta și, din cauza vitalității tale animalice, ai trăit prea mult...“

Am o ciudată certitudine că știi exact ce-ar trebui înlăturat, așa cum tu știai ce trebuia înlăturat din cartea mea. Cred că romanul merită plivit. Mă lași s-o fac?“

Către Henry: „Te rog, înțelege, Henry, că sunt în plină revoltă împotriva propriei minți, că atunci când trăiesc, trăiesc după impulsuri, după emoții, după pasiuni. June a înțeles asta. Mintea mea nu exista când ne plimbam nebunește prin Paris, ignorând oamenii, timpul, locul. Nu exista când l-am citit pentru prima dată pe Dostoievski în camera mea de hotel și am plâns și am râs în același timp, și n-am putut să dorm, și nu știam unde mă aflu. Dar după aceea, înțelege-mă, fac eforturi cumplite pentru a mă ridica din nou, pentru a nu mă mai scufunda, pentru a nu continua să sufăr sau să mă mistui și-atât. De ce fac un asemenea efort? Pentru că mi-e frică să nu fiu *exact* ca June. Simt o respingere față de haosul total. Vreau să pot trăi ca June, în nebunie absolută, dar vreau și să pot înțelege după aceea, să pot absorbi ceea ce am trăit.

Tu ceri lucruri contradictorii și imposibile. Vrei să știi ce vise, ce impulsuri, ce dorințe are June. N-o să afli niciodată, nu de la ea. Nu, ea nu ți-ar putea spune. Dar îți dai seama ce plăcere mi-a făcut să-i spun eu ce sentimente avem, în acel limbaj special? Pentru că eu nu doar trăiesc și-atât, nu doar

îmi urmez fanteziile; ies să iau aer, să înțeleg. Am uluit-o pe June pentru că, atunci când eram împreună, miracolul momentului nu mă îmbăta, pur și simplu; îl trăiam cu conștiința poetului, nu cu conștiința psihanalistului ce construiește formule moarte. Mergeam până la limită, cu închipuirile noastre. Și tu te dai cu capul de pereții lumii noastre și vrei ca eu să sfâșii toate vălurile. Vrei să aduni senzații delicate, profunde, vagi, obscure, voluptuoase în ceva palpabil. Lui Dostoievski nu-i ceri asta. Îi mulțumești lui Dumnezeu pentru haosul viu. Atunci, de ce vrei să știi mai mult despre June?“

June nu are idei, fantezii personale. Ele îi sunt date de alții, care sunt inspirați de ființa ei. Hugo spune furios că e o cutie goală și că eu sunt cutia plină. Dar cine are nevoie de idei, de fantezii, de conținut, atunci când cutia e frumoasă și te inspiră? Eu sunt inspirată de June-cutia goală. Gândul la ea în miezul zilei mă scoate din cotidian. Lumea nu a mai fost niciodată la fel de goală pentru mine de când o cunosc pe ea. June îmi oferă carnea incandescentă, minunată, vocea fulgurantă, ochii abisali, gesturile drogate, prezența, trupul, imaginea personificată a închipuirilor noastre. Ce suntem noi? Doar creatori. Ea *este*.

Primesc scrisori de la Henry o dată la două zile. Îi răspund imediat. I-am dat mașina mea de scris și scriu de mână. Mă gândesc la el zi și noapte.

Visez la o viață paralelă extraordinară pe care o s-o duc într-o zi, care poate va umple chiar un alt jurnal, special. Aseară, după ce am citit romanul lui Henry, nu puteam să dorm. Era miezul nopții. Hugo dormea. Aș fi vrut să mă scol, să mă duc în biroul meu și să-i scriu lui Henry despre primul lui roman. Dar l-aș fi trezit pe Hugo. Sunt două uși de deschis și scârțâie. Hugo era extenuat când ne-am culcat. Am stat foarte liniștită și m-am străduit să adorm, în timp ce frazele îmi treceau prin cap ca un ciclon. Mi-am zis că o să mi le amintesc dimineată. Dar nu mi-am putut aminti nici măcar jumătate. Dacă Hugo n-ar fi trebuit să se ducă la slujbă, l-aș fi putut trezi și ar fi dormit mai mult a doua zi. Întreaga noastră viață e îmbolnăvită de munca lui la bancă. Trebuie să-l scot de-acolo. Și asta mă face să lucrez la romanul meu, rescriindu-l, ceea ce detest, pentru că în mintea mea fierbe o altă carte – cartea lui June.

Conflictul între faptul că sunt „posedată“ și devotamentul meu față de Hugo devine insuportabil. Îl voi iubi din toate puterile, dar în felul meu. Îmi este oare imposibil să mă dezvolt într-o singură direcție?

În seara asta sunt foarte bucuroasă pentru că Henry e din nou aici. Impresia e mereu aceeași: sunt plină de greutatea și mușcătura scrisului său, iar apoi el apare atât de blând – voce blândă, târăganată, gesturi blânde, mâini blânde, fine, albe – și capitulez în fața curiozității lui neobosite și a romantismului față de femei.

Descrierea făcută de Henry speluncii din Henry Street (unde June a adus-o pe Jean să locuiască împreună cu ei):

Patul nefăcut toată ziua; de multe ori, ne urcam cu pantofii în el; cearceafurile erau vrașițe. Drept prosoape foloseam cămăși murdare. Rufele erau rareori duse la spălat. Chiuvetele se înfundaseră de prea mult gunoi. Vasele se spălau în cada de baie, care era unsuroasă și avea o dungă neagră. Baia

era întotdeauna rece ca o cutie frigorifică. Spărgeam mobilierul ca să punem lemne pe foc. Draperiile erau tot timpul trase, geamurile nu se spălau niciodată, era o atmosferă sepulcrală. Podeaua mereu plină de ipsos, unelte, vopseluri, cărți, mucuri de țigară, gunoi, vase murdare, cratițe. Jean se fâșia toată ziua în halat. June – mereu pe jumătate goală și plângându-se de frig.

Ce înseamnă toate astea pentru mine? O latură a lui June pe care n-o s-o cunosc niciodată. Iar cealaltă latură, care îmi aparține mie, e plină de farmec și uimitor de frumoasă și de delicată. Aceste detalii nu fac decât să-mi arate duplicitatea oricărui lucru, chiar duplicitatea mea, tânjind acum după trăirea abjectă, după animalic.

Către Henry: „Tu spui: «Gide are minte, Dostoievski are celălalt lucru, iar ceea ce contează cu adevărat e ce are Dostoievski». Pentru tine și pentru mine, momentul suprem, bucuria cea mai intensă nu sunt atunci când mintea noastră domină, ci atunci când ne pierdem mințile, iar noi doi ni le pierdem în același fel, prin dragoste. Ne-am pierdut mințile după June...

Spune-mi un lucru. Tu ai sentimentul macabrului. Imaginația ta e atrasă de anumite imagini sumbre. I-ai spus Berthei că viața cu June e ca și cum ai purta un cadavru după tine? Chiar te deranjează nevroza și boala lui June sau pur și simplu blestemi ceea ce te înrobește?“

Mă străduiesc din răputeri să-l păstrez pe Henry, la care nu vreau să renunț, și să păstrez relația dintre mine și June ca pe un secret prețios.

Ieri, la cafenea, el a smuls de la mine frânturi din povestea noastră. Asta m-a rănit și m-a înfuriat. M-am întors acasă și i-am scris o scrisoare lungă, febrilă. Dacă îi arată scrisoarea asta lui June, o s-o pierd. Henry nu mă poate face s-o iubesc mai puțin, dar mă poate chinui, făcând-o pe ea să pară mai ireală, mai imaterială, demonstrând că nu există June, ci doar o imagine inventată de noi, de mintea lui Henry și poezia mea. Vorbea despre ce o influența. Influența lui Jean, a femeii de la New York. Era o tortură pentru mine.

Apoi a zis: „Tu mă mistifici“. Eu n-am spus nimic. O să mă urască oare? Când ne-am cunoscut, era extrem de cald și reacționa puternic la prezența mea. Întregul lui trup era conștient de mine. Ne-am aplecat nerăbdători, ca să ne uităm la cartea pe care i-o adusesem. Eram amândoi emoționați. A uitat să-și bea cafeaua.

Sunt prinsă în capcană, între frumusețea lui June și geniul lui Henry. În feluri diferite, le sunt devotată amândurora, câte-o parte din mine merge spre fiecare dintre ei. Dar o iubesc pe June nebunește, irațional. Henry îmi dăruiește viață, June îmi dăruiește moarte. Trebuie să aleg și nu pot. Pentru mine, a-i oferi lui Henry toate sentimentele pe care le-am avut față de June este exact același lucru cu a-i oferi trupul și sufletul meu.

Către Henry: „Poate că nu ți-ai dat seama, dar astăzi, pentru prima dată, m-ai șocat și m-ai trezit dintr-un vis. Toate însemnările tale, poveștile tale despre June nu m-au rănit niciodată. Nimic nu m-a rănit până când n-ai atins sursa spaimii mele: June și influența lui Jean. Ce spaimă am când îmi amintesc vorbele ei și sesizez în ele cât de încărcată este de bogăția celorlalți, a tuturor celorlalți care îi iubesc frumusețea! Până și contele Bruga a fost creația lui Jean. Când eram cu ea, June a spus: «Tu o să inventezi ce-o să facem împreună». Eram gata să-i ofer tot ce inventasem sau creasem vreodată, de la casa mea, costumele, bijuteriile mele, până la scrierile mele, închipuirile mele, viața mea. Aș fi muncit numai pentru ea.

Înțelege-mă... O ador. Accept tot ceea ce este, dar trebuie să fie. Mă revolt numai dacă nu există o June (așa cum scriam în seara în care am cunoscut-o). Nu-mi spune că nu există o altă June în afară de cea fizică. Nu-mi spune, pentru că tu trebuie să știi. Tu ai trăit cu ea.

Nu m-am temut niciodată, până astăzi, de ceea ce ar descoperi mințile noastre împreună. Dar ce otravă ai distilat, poate chiar otrava care se află în tine! E asta și spaima ta? Te simți bântuit și totuși amăgit, ca de o creație a propriului tău creier? Oare împotriva fricii de iluzie lupti tu cu vorbe neșlefuite? Spune-mi că nu e doar o imagine frumoasă. Uneori, când stăm de vorbă, simt că încercăm să-i prindem realitatea. E ireală până și pentru noi, până și pentru tine, care ai posedat-o, și pentru mine, care i-am simțit buzele.“

Hugo citește un vechi jurnal de-al meu, din perioada John Erskine, *Boulevard Suchet*, și aproape că plânge de mila mea, dându-și seama că locuiam în Casa Morților. N-am reușit să-l resuscitez decât atunci când mai avea puțin și mă pierdea în favoarea lui John și a sinuciderii.

Noi scrisori de la Henry, fragmente din cartea lui pe măsură ce-o scrie, citate, însemnări, în timp ce ascultă Debussy și Ravel, pe spatele meniurilor din cârciumioare de cartier mizere. Un torent de realism. Prea mult în raport cu imaginația, care se diminuează. Nu vrea să sacrifice un moment de viață operei lui. Întotdeauna se grăbește și scrie despre muncă, dar în cele din urmă nu se apucă niciodată cu adevărat, scriind mai mult scrisori decât cărți, mai mult investigând decât creând. Totuși, forma ultimei lui cărți, discursivă, un lanț de asociații, de reminiscențe, e foarte bună. L-a asimilat pe Proust, minus poezia și muzica.

M-am cufundat în obscenitate, în mizerie, și în lumea lui de „căcat, pizdă, pulă, labagiu, sloboz, curvă“ și acum mă ridic din nou. Concertul simfonic de astăzi mi-a confirmat starea de detașare. Am traversat, iar și iar, zonele realismului și le-am aflat aride. Și mă întorc la poezie. Îi scriu lui June. E aproape imposibil. Nu-mi pot găsi cuvintele. Fac un efort de imaginație violent ca să ajung la ea, la imaginea mea despre ea. Și, când vin acasă, Emilia spune: „A sosit o scrisoare pentru *señora*“. Dau fuga sus, sperând că e o scrisoare de la Henry.

Vreau să fiu o poetă puternică, tot atât de puternică pe cât sunt Henry și John în realismul lor. Vreau să-i combat, să-i invadez și să-i anihilez. Ceea ce mă nedumerește în legătură cu Henry, ceea ce mă atrage sunt scăpărările de imaginație, de înțelegere și de vis. Fugitive. Și profunzimile. Dacă înlături realistul german, bărbatul „al cărui nume înseamnă căcat“, cum i-a spus Wambly Bald, obții un imagist viguros. Uneori spune lucrurile cele mai delicate sau cele mai profunde. Dar blândețea lui e periculoasă, fiindcă atunci când scrie, el nu scrie cu dragoste, el scrie pentru a caricaturiza, a ataca, a ridiculiza, a distruge, a se revolta. E mereu împotriva a ceva. Furia îl incită. Eu sunt mereu pentru ceva. Furia mă otrăvește. Eu iubesc, iubesc, iubesc.

Apoi, în anumite momente, îmi amintesc unul dintre cuvintele lui și brusc simt cum se aprinde femeia senzuală, ca sub o dezmierdare violentă. Rostesc cuvântul în sinea mea, cu plăcere. În astfel de momente trăiește adevăratul meu trup.

Ieri am petrecut o zi tensionată, chinuitoare cu Eduardo, care reînvie trecutul. El a fost primul bărbat pe care l-am iubit. Era slab, sexual vorbind. Știu acum că am suferit din cauza slăbiciunii lui. Durerea aceea a fost îngropată. A fost redeșteptată când ne-am întâlnit din nou, acum doi ani. Și a fost îngropată din nou.

Am avut mereu în mine elemente masculine, știind exact ce vreau, dar până la John Erskine nu am

iubit bărbați puternici; am iubit bărbați slabi sau timorați, excesiv de fini. Caracterul vag, indecis, dragostea eterică a lui Eduardo, iubirea înspăimântată a lui Hugo m-au torturat și m-au tulburat. Am acționat delicat, și totuși ca un bărbat. Ar fi fost mai feminin să mă fi satisfăcut pasiunea altor admiratori, dar am insistat asupra propriei alegeri, asupra unei delicateți a firii pe care o găseam într-un bărbat mai slab decât mine. Am suferit profund din cauza propriei îndrăzneli ca femeie. Ca bărbat, m-aș fi bucurat să am ceea ce-mi doream.

Acum Hugo e puternic, dar mă tem că e prea târziu. Masculinitatea din mine a progresat prea mult. Acum, chiar dacă Eduardo ar vrea să trăim împreună (și ieri era chinuit de o neputincioasă gelozie), n-am putea face asta pentru că, în sens creativ, sunt mai puternică decât el și n-ar suporta asta. Am descoperit plăcerea unei direcții masculine a vieții mele curtând-o pe June. De asemenea, am descoperit plăcerea imensă a morții, a dezintegrării.

Aseară, stând în fața focului cu Hugo, am început să plâng, femeia a capitulat din nou în fața femeii-bărbat, implorând ca printr-un miracol, prin marea forță umană a poezilor, să fie salvată. Dar forța animalică menită să satisfacă o femeie se află în bărbații brutali, în realiști precum Henry, iar de la el nu vreau dragoste. Prefer să merg înainte și s-o aleg pe June a mea liber, ca un bărbat. Trupul meu însă va pieri, pentru că am un trup senzual, un trup viu, și nu există viață în dragostea dintre femei.

Doar Hugo mă ține încă aici, cu adorația lui, cu dragostea lui caldă, umană, cu maturitatea lui, căci el e cel mai bătrân dintre noi.

Vreau să-i scriu atât de frumos lui June, încât nu-i pot scrie deloc. Ce scrisoare patetică, nepotrivită:

„Nu pot să cred că n-o să mai vii spre mine din întunericul grădinii... Stau uneori acolo unde ne întâlneam de obicei, așteptându-mă să simt din nou bucuria de a te vedea ieșind din mulțime și venind spre mine – tu, cea atât de distinctă, unică.

După ce-ai plecat, casa a început să mă sufoce. Îmi doream să fiu singură cu imaginea mea despre tine...

Mi-am luat o garsonieră la Paris, o locuință mică, dărăpănată, și încerc să evadez măcar câteva ore pe zi. Dar cum e această altă viață pe care vreau s-o duc cu tine? Trebuie să-mi imaginez că ești acolo uneori, June. Am sentimentul că vreau să fiu tu. Nu mi-am mai dorit niciodată să fiu altcineva decât mine însămi. Acum vreau să mă topesc în tine, să fiu atât de cumplit de aproape de tine încât ființa mea să dispară. Cel mai fericită sunt în rochia mea de catifea neagră, pentru că e veche și ruptă-n coate.

Când îți privesc fața, îmi vine să mă abandonez și să-ți împărtășesc nebunia, pe care o port înlăuntrul meu ca pe-o taină și nu mai pot s-o ascund. Sunt plină de o tăioasă, tulburătoare bucurie. E bucuria pe care o simți când ai acceptat moartea și dezintegrarea, o bucurie mai mare și mai profundă decât bucuria vieții, a creației“.

martie

Ieri, la Café de la Rotonde, Henry mi-a spus că mi-a scris o scrisoare pe care a rupt-o. Pentru că era o scrisoare nebunească. O scrisoare de dragoste. Am primit această informație în tăcere, fără

surprindere. Simțisem asta. E foarte multă căldură între noi. Dar sunt neclintită. Profund. Mi-e frică de omul ăsta, de parcă în el ar trebui să înfrunt toate realitățile care mă îngrozesc. Ființa lui senzuală mă tulbură. Ferocitatea lui, învăluită în tandrețe, seriozitatea lui bruscă, mintea grea, bogată. Sunt oarecum hipnotizată. Îi contemp lu mâinile albe și fine, capul, care pare prea greu pentru corp, fruntea gata să explodeze, un cap tremurător, adăpostind atât de mult din ceea ce iubesc și urăsc, îmi doresc și mă sperie. Dragostea mea pentru June mă paralizează. Simt o căldură față de acest bărbat, care poate fi două ființe diferite. Vrea să mă ia de mână și mă fac că nu observ. Fac un gest rapid de eschivă.

Vreau ca dragostea lui să moară. Tocmai ce am visat atât de mult, să mă dorească un astfel de bărbat, acum resping. A sosit momentul să mă cufund în senzualitate, fără dragoste sau dramă, și eu nu pot s-o fac.

El mă înțelege profund greșit: surâsul meu când vorbește despre June, cum îi combate ea ideile, la început cu violență, iar mai târziu i le absoarbe și le exprimă de parcă ar fi fost ale ei. „Ni se întâmplă tuturor“, spune el, privindu-mă agresiv, ca și cum surâsul meu ar fi fost unul de dispreț. Cred că vrea să ne certăm. După violența, amărăciunea, brutalitatea, neîndurarea pe care le-a cunoscut, blândețea mea îl irită. Își dă seama că, asemenea unui cameleon, îmi schimb culoarea în cafenea și poate că pierd strălucirea pe care o am la mine acasă. Nu mă potrivesc în viața lui.

Viața lui – lumea subterană, Carco, violență, necruțare, monstruo zitate, căutare de aur, desfrâu. Îi citesc însemnările cu aviditate și oroare. Vreme de un an, în singurătate, imaginația mea a avut timp să crească fără măsură. Noaptea, febril, cuvintele lui Henry mă strivesc. Mă urmărește bărbăția lui violentă, agresivă. Gust acea violență cu gura, cu pânțele. Strivită de pământ, cu bărbatul deasupra mea, posedată până îmi vine să țip.

La Café Viking, Henry îmi povestește cum mi-a descoperit adevărata natură într-o seară, când am dansat rumba singură câteva minute. Își amintește un pasaj din romanul meu, vrea să aibă manuscrisul, să-l poată citi pe tot. Spune că e cel mai frumos lucru pe care l-a citit în ultima vreme. Vorbește despre posibilitățile mele fantastice: prima lui impresie despre mine stând pe treptele din fața casei – „atât de încântătoare“ – și apoi șezând în fotoliul negru „ca o regină“. Vrea să spulbere „iluzia“ marii mele sincerități.

I-am citit ce scrisesem sub efectul însemnărilor lui. A spus că numai eu puteam scrie așa, cu asemenea intensitate a imaginației, pentru că eu nu trăisem până la capăt lucrurile despre care scriam, că trăirea ucide imaginația și intensitatea, cum i se întâmplă lui.

Bilet către Henry, cu cerneală violet pe hârtie argintie: „Femeia va șede pe veci în fotoliul negru. Voi fi femeia pe care n-o vei avea niciodată. Trăirea excesivă împovărează imaginația. Noi nu vom trăi, noi doar vom scrie și vom vorbi pentru a umfla pânzele“.

Scriitorii fac dragoste cu orice vor. Henry se conformează imaginii mele și încearcă să fie mai subtil, devine poetic. Zice că și-o poate imagina foarte bine pe June spunându-i: „Nu m-ar deranja dacă ai iubi-o pe Anaïs, pentru că e Anaïs“.

Le influențez imaginația. E cea mai mare putere.

Am văzut romantismul supraviețuind realismului. Am văzut bărbați uitând femeile frumoase pe care le-au posedat, uitând prostituatele și amintindu-și-o pe prima femeie pe care au adulat-o, femeia pe care n-au putut-o avea. Femeia care i-a stârnit romantic îi păstrează. Văd dorința tenace a lui

Eduardo. Hugo nu se va vindeca niciodată de mine. Henry nu va mai putea iubi niciodată cu adevărat după ce a iubit-o pe June.

Când vorbesc despre ea, Henry spune:

— Ce mod încântător de a prezenta lucrurile ai tu!

— Poate că e o evitare a faptelor.

Îmi spune exact ce am scris eu cu ceva timp în urmă: mă supun vieții și apoi găsesc explicații minunate pentru acțiunea mea. Fac piesa să se potrivească în mecanismul ingenios.

— Tu și June ați vrut să mă îmbălsămați, spun.

— Pentru că pari atât de fragilă.

Visez la o nouă fidelitate, stimulată de alții, la o trăire închipuită, la trupul meu aparținându-i numai lui Hugo.

Mint. În ziua aceea, la cafenea, când stăteam cu Henry și îi vedeam mâna tremurând, îi auzeam vorbele, eram profund mișcată. A fost o nebunie să-i citesc însemnările mele, dar m-a incitat; era o nebunie să beau și să-i răspund la întrebări privindu-l fix în față, cum nu îndrăznisem să mă uit la nici un bărbat. Nu ne-am atins. Amândoi stăteam aplecați deasupra hăului.

Vorbea despre „marea bunătate a lui Hugo, dar el e doar un băiat, un băiat“. Mintea mai bătrână a lui Henry, firește. Și eu îl aștept întotdeauna pe Hugo, dar făcând salturi înainte, uneori perfid, cu mintea mai bătrână. Încerc să nu-mi implic trupul în asta. Dar am fost prinsă. Astfel, când ajung acasă, mă dezlănțui și îi scriu biletul acela.

Și între timp îi citesc scrisoarea de dragoste de zece-cincisprezece ori și, deși nu cred în iubirea lui sau în a mea, coșmarul nopții trecute mă bântuie. Sunt posedată.

„Ai grijă“, îmi spune Hugo, „să nu fii prinsă în capcana propriilor tale închipuiri. Aprinzi scânteii în alții, îi încarci cu iluziile tale și, când explodează, transformându-se în lumini, ești absorbită.“

Ne plimbăm prin pădure. El se joacă cu Banquo. Citește alături de mine. Intuiția îi spune: fii bun, fii blând, fii orb. Cu mine, e metoda cea mai dibace, cea mai inteligentă. E felul lui de a mă tortura, de a mă câștiga. Și mă gândesc la Henry în fiecare clipă, haotic, temându-mă de o a doua scrisoare.

Mă întâlnesc cu Henry în întunecosul, cavernosul Viking. Nu a primit biletul meu. Mi-a adus o nouă scrisoare de dragoste. Aproape că strigă:

— Acum te ascunzi... Fii tu! Cuvintele tale, scrisul tău, deunăzi... Erai tu.

Neg. Atunci spune, umil:

— O, știam eu, știam că sunt prea îndrăzneț să aspir la tine. Sunt un țăran, Anaïs. Numai curvele mă pot aprecia.

Asta îmi smulge exact cuvintele pe care vrea să le audă. Ne certăm vag. Ne amintim începutul: am început cu mintea.

— Chiar așa, oare chiar așa? întreabă Henry, tremurând.

Și brusc se apleacă și mă soarbe într-un sărut nesfârșit, iar eu nu vreau să se termine. Spune:

— Vino în camera mea.

Cât de înăbușitor e vâlul din jurul meu, pe care Henry se străduiește să-l sfâșie, frica mea de realitate! Mergem spre camera lui și nu simt pământul sub picioare, dar simt trupul lui lipit de al meu. Spune:

— Uită-te la covorul de pe scară, e tocit – dar eu nu văd, simt numai cum urc. Are în mână biletul meu.

— Citește-l, zic, la capătul scărilor, și o să plec.

Dar îl urmez. Nu-i văd camera. Când mă ia în brațe, trupul mi se topește. Tandrețea mâinilor lui, penetrarea neașteptată, până în miezul ființei mele, dar fără violență. Ce forță ciudată, blândă...

Și el strigă:

— Totul e atât de ireal, atât de rapid!

Și văd un alt Henry sau poate același Henry care a intrat în casa mea în ziua aceea. Am vorbit așa cum îmi doream să vorbim, atât de ușor, atât de sincer. Stau întinsă pe patul lui, învelită în haina lui. Mă privește.

— Te așteptai la... mai multă brutalitate?

Munții lui de cuvinte, de însemnări, de citate sunt sfărâmați. Sunt surprinsă. Nu-l cunoșteam pe bărbatul ăsta. Nu eram îndrăgostiți unul de scrisul celuilalt. Dar acum de ce suntem îndrăgostiți? Nu pot suporta fotografia-portret a lui June de pe șemineu. Până și în fotografie, în chip straniu, ne posedă pe amândoi.

Îi scriu lui Henry bilețele nebunești. Astăzi nu ne putem întâlni. Ziua e pustie. Sunt prinsă. Și el? El cum se simte? Eu sunt invadată, pierd totul, mintea mi se goleşte, sunt conștientă numai de senzații.

Sunt momente în zi când nu cred în dragostea lui Henry, când o simt pe June dominându-ne pe amândoi, când îmi spun: „În dimineața asta o să se trezească și o să-și dea seama că n-o iubește decât pe June“. Momente când cred, nebunește, că o să trăim ceva nou, Henry și cu mine, în afara lumii lui June.

Cum mi-a impus adevărul? Eram gata să evadez din închisoarea închipuirilor mele, dar el mă duce în camera lui și acolo trăim un vis, nu o realitate. Mă așază acolo unde vrea să mă așeze. Tămâie. Adulație. Iluzie. Și tot restul vieții lui se șterge. Vine cu un suflet nou. E poziunea adormitoare din basme. Zac cu pântecul în flăcări și el aproape că nu observă. Gesturile noastre sunt omenești, dar planează un blestem asupra camerei. E chipul lui June. Îmi amintesc, cu mare durere, una dintre însemnările lui: „Clipa cea mai sălbatică a vieții – June îngenunchind în stradă“. Oare pe June sau pe Henry sunt geloasă?

Îmi cere să ne vedem din nou. Când îl aștept în fotoliu, în camera lui, și el îngenunchează să mă sărute, e mai ciudat decât în toate gândurile mele. Mă domină cu experiența lui. Mă domină și cu mintea și sunt redusă la tăcere. Îmi șoptește ce trebuie să facă trupul meu. Mă supun și se trezesc în mine noi instincte. M-a capturat. Un bărbat atât de uman; și eu, deodată nerușinat de firească. Sunt uluită de faptul că stau acolo, în patul lui de fier, cu lenjeria mea neagră înfrântă, mototolită. Și taina mea ermetică e sfâșiată pentru o clipă, de un bărbat care își spune „ultimul bărbat de pe pământ“.

Scrisul nu este pentru noi artă, ci respirație. După prima întâlnire am respirat câteva însemnări, accente de recunoaștere, mărturisiri omenești. Henry era încă uluit, iar eu expiram bucurie insuportabilă, voluntară. Dar a doua oară, n-au mai fost cuvinte. Bucuria mea era nepalpabilă și înspăimântătoare. Se umfla înlăuntrul meu în timp ce mergeam pe străzi.

Transpiră, strălucește. Nu pot s-o ascund. Sunt femeie. Un bărbat m-a făcut să mă supun. O, bucuria unei femei când găsește un bărbat căruia să i se supună, bucuria feminității ei înflorind în brațe

puternice!

Hugo mă privește pe când stăm în fața șemineului. Eu vorbesc îmbătată de un torent sclipitor. Zice: „Nu te-am mai văzut niciodată atât de frumoasă. Nu ți-am mai simțit niciodată forța atât de pregnant. Ce-ți dă încrederea asta nouă?”

Mă dorește, așa cum s-a întâmplat și data trecută, după vizita lui John. Conștiința mea moare în acel moment. Hugo se lasă deasupra mea și eu mă supun instinctiv cuvintelor șoptite ale lui Henry. Îmi încolăcesc picioarele în jurul lui Hugo, iar el exclamă în extaz: „Iubito, iubito, ce faci? Mă înnebunești, n-am mai simțit niciodată o asemenea plăcere!”

Îl înșel, îl amăgesc, și totuși lumea nu se scufundă în cețuri de culoarea sulfului. Nebunia învinge. Nu mai pot să-mi compun mozaicurile. Nu fac decât să râd și să plâng.

După un concert, am plecat împreună cu Hugo, ca doi îndrăgostiți, cum zicea el. Era a doua zi după ce eu și Henry ne recunoscuserăm anumite sentimente la Viking. Hugo era atât de atent, atât de tandru! Era o sărbătoare pentru el. Luam cina într-un restaurant din Montparnasse. Inventasem un pretext să plec la o prietenă ca să citesc prima scrisoare de dragoste a lui Henry. Era în agenda mea. Mă gândeam la asta când Hugo m-a întrebat: „Vrei stridii? Ia stridii în seara asta. E o seară specială. De câte ori ies cu tine, mă simt de parcă mi-aș scoate amanta în oraș. Tu ești amanta mea. Te iubesc mai mult decât oricând”.

Vreau să citesc scrisoarea lui Henry. Mă scuz și mă duc la toaletă. Citesc scrisoarea acolo. Nu e foarte elocventă și asta mă mișcă. Nu știu ce altceva mai simt. Mă întorc la masă, amețită. Aici l-am întâlnit pe Henry când s-a întors de la Dijon și aici mi-am dat seama că mă bucur că se întorsese.

Cu altă ocazie, eu și Hugo mergem la teatru. Mă gândesc la Henry. Hugo știe și arată aceeași veche stânjeneală tandră, dorința de a crede, iar eu îl liniștesc. Mi-a transmis chiar el mesajul să-l sun pe Henry la opt și jumătate.

Așa că înainte de piesă mergem la o cafenea, iar Hugo mă ajută să găsesc numărul lui Henry de la birou. Fac o glumă referitor la ce va auzi. Eu și Henry nu spunem cine știe ce:

— Mi-ai primit scrisoarea?

— Da. Tu ai primit biletul meu?

— Nu.

După piesă, am o noapte proastă. Hugo se trezește dimineața devreme să-mi aducă o pilulă, un somnifer.

— Ce s-a întâmplat? mă întrebă. Ce simți?

Îmi oferă refugiul brațelor lui.

Prima dată când m-am întors de la Henry, uluită, îmi era greu să vorbesc în felul meu obișnuit, însuflețit.

Hugo se așază, își ia jurnalul și scrie sălbatic despre mine și „artă” și despre cum tot ce fac eu e bine. În timp ce-mi citește toate astea, sângerez de moarte. Înainte de sfârșit, începe să plângă. Nu știe de ce. Îngenunchez în fața lui.

— Ce e, iubitele, ce e?

Și spun un lucru cumplit:

— Ai o intuiție? – ceea ce, din cauza încrederii și a simțurilor lui tocite, nu poate înțelege. El

crede că Henry mă stimulează doar în imaginație, ca scriitor. Și pentru că asta crede, se pune și el pe scris, ca să-mi facă astfel curte.

Îmi vine să strig: „E atât de infantil din partea ta, e ca încrederea unui copil!“ Doamne, sunt bătrână, sunt ultima *femeie* de pe pământ. Sunt conștientă de un paradox monstruos: dăruindu-mă, învăț să-l iubesc mai mult pe Hugo. Trăind așa cum trăiesc, ocredesc dragostea noastră de amărăciune și de moarte.

Adevărul este că numai așa pot trăi: în două direcții. Am nevoie de două vieți. Am două ființe. Seara, când mă întorc la Hugo, la pacea și căldura casei, mă întorc cu o profundă mulțumire, ca și cum asta ar fi singura condiție pentru mine. Îi aduc lui Hugo o femeie întregă, eliberată de febra „posesiei“, vindecată de otrava neliniștii și a curiozității care ne amenință căsnicia, vindecată prin acțiune. Dragostea noastră trăiește pentru că eu trăiesc. Eu o susțin și o hrănesc. Îi sunt fidelă, în felul meu, care nu poate fi felul lui. Dacă va citi vreodată aceste rânduri, va trebui să mă creadă. Scriu calm, lucid, în timp ce-l aștept să vină acasă, așa cum îți aștepti amantul ales, cel etern.

Henry își face însemnări despre mine. Înregistrează tot ce spun. Amândoi înregistrăm, fiecare cu alți senzori. Viața scriitorilor este o altă viață.

Stau pe patul lui, cu rochia roz învăluindu-mă, și fumez, iar el mă observă, spune că n-o să mă ia niciodată în viața lui în locurile despre care mi-a povestit, că toate ornamentele de la Louveciennes mi se potrivesc și că trebuie să le am. „Tu n-ai putea trăi altfel.“ Îi contemplan camera sordidă și exclam: „Cred că așa e. Dacă m-ai pune în camera asta săracă, aș lua-o de la capăt“.

A doua zi îi scriu unul dintre cele mai pasionale bilete pe care le-a primit vreodată: fără urmă de intelect, doar cuvinte despre vocea lui, râsul lui, mâinile lui.

Și el îmi scrie: „Anaïs, am fost uluit în seara asta, când ți-am primit biletul. Nimic din ce-aș putea spune vreodată nu s-ar ridica la înălțimea acelor cuvinte. Ai câștigat – m-ai redus la tăcere –, cel puțin privind exprimarea acestor lucruri în scris. Nu știi cât mă minunez de capacitatea ta de a absorbi repede și apoi a răstălmăci, a analiza, a fixa, a penetra, a învălui în gândurile tale. Pe mine experiența m-a prost; am simțit o exaltare unică, un val de vitalitate, apoi de slăbiciune, de pustietate, de mirare, de incredulitate, totul, totul... Pe când mă întorceam acasă, mă tot gândeam la vântul de primăvară – totul devenise blând și înmiresmat, aerul îmi lungea fața, nu mă mai saturam să respir. Și până am primit biletul tău am fost în panică. Mă temeam că vei nega totul. Dar, pe măsură ce citeam – am citit foarte încet, pentru că fiecare cuvânt era o revelație pentru mine –, mi-au revenit în minte fața ta zâmbitoare, veselia ta inocentă, ceva ce am căutat mereu la tine, dar nu am văzut niciodată cu adevărat. Uneori începeai așa, la Louveciennes, iar apoi mintea mi se încețoșa și-ți vedeam ochii gravi, rotunzi, și gura strânsă, bosumflată, care aproape mă înspăimânta sau, în orice caz, mă intimida întotdeauna.

Mă faci extrem de fericit pentru că mă păstrezi nedivizat – pentru că mă lași să fiu artist, așa cum sunt, și totuși nu anticipezi bărbatul, animalul, amantul flămând, insațiabil. Nici o femeie nu mi-a acordat vreodată privilegiile de care am nevoie – și tu, care cânti atât de vesel, atât de îndrăzneț, râzând chiar – da, tu mă inviți să merg înainte, să fiu eu însumi, să cutez orice! Te ador pentru asta. Aici ești cu adevărat măreață, o femeie extraordinară. Ce femeie ești! Acum râd în sinea mea când mă gândesc la tine – nu mă tem deloc de feminitatea ta. Și cum ardeai... Apoi îmi amintesc limpede rochia ta, culoarea și materialul ei, lărgimea ei vaporosă, senzuală – exact ce te-aș fi implorat să

porți dacă aș fi putut anticipa momentul.

Uite cum ai anticipat ce-am scris astăzi – mă refer la ce-ai spus despre caricatură, ură etc.

Aș putea să stau și să-ți scriu toată noaptea. Te văd mereu în fața mea, cu capul plecat și cu genele lungi mângâindu-ți obrazii. Și mă simt foarte umil. Nu știu de ce m-ai alege tu pe mine – mă intrigă asta. Mi se pare că, din momentul în care ai deschis ușa și mi-ai întins mâna, surâzând, am fost sedus, am fost al tău. Și June a simțit asta. A spus imediat că ori tu ești îndrăgostită de mine, ori eu de tine. Dar eu n-am știut că era dragoste. Vorbeam despre tine radiind, fără rezerve. Apoi June te-a cunoscut și s-a îndrăgostit de tine“.

Henry cochetează cu ideea sfințeniei. Mă gândesc la tonurile de orgă ale vocii, la expresiile și mărturisirile lui. Și la capacitatea lui de a fi venerat, adică de a simți divinul. Când am fost mai firească, mai feminină, ridicându-mă din pat ca să-i aduc o țigară, să-i servesc șampanie, să-mi aranjez părul, să mă îmbrac, el a spus: „Încă nu mă simt firesc cu tine“.

Trăiește destul de liniștit, aproape rece uneori. E plecat din prezent. După aceea, când scrie, se încălzește, începe să dramatizeze și să ardă.

Scopurile noastre: el cu limbajul lui, eu cu al meu. Nu-i folosesc niciodată cuvintele. Cred că modul meu de a înregistra e mai inconștient, mai instinctiv. Nu apare la suprafață și totuși, nu știu cum, el l-a remarcat, din greutatea ochilor mei. Mintea mea alunecoasă împotriva disecării lui neîncetate. Credința mea în miracol împotriva însemnărilor lui grele, realiste. Bucuria, când sesizează miracolul: „Ochii tăi par să aștepte miracole“. Le va face el oare?

Face însemnări precum: „Anaïs: pieptene verde cu păr negru în el. Ruj care nu se șterge. Colier barbar. Ușor de frânt. Fragilă“.

În acea a doua după-amiază, dintr-o neînțelegere, el mă aștepta în cafenea și eu îl așteptam în camera lui. *Garçon*-ul îi făcea curat în cameră. M-a rugat să aștept în altă încăpere, de partea cealaltă a holului, una foarte mică și posomorâtă. M-am așezat pe un scaun simplu, fără pretenții. *Garçon*-ul a venit cu un alt scaun, tapițat cu catifea roșie. „O să vă simțiți mai bine“, a spus. Am fost mișcată. Mi se părea că Henry îmi oferă scaune acoperite cu catifea. Am fost fericită cât am așteptat. Apoi am obosit un pic și m-am dus să mă întind în camera lui Henry. Am deschis un dosar intitulat „Însemnări din Dijon“. Prima pagină era o copie a unei scrisori către mine pe care n-o promisem încă. Atunci a intrat el și, când i-am spus: „Nu cred în dragostea ta“, m-a făcut să tac.

M-am simțit umilită în ziua aceea, în fața forței lui. Carnea lui e la fel de puternică sau mai puternică decât mintea. E victorios. Mă ținea cu un soi de teamă. „Pari atât de fragilă! Mă tem să nu te omor.“ Și mă simt mică în patul lui, goală, cu bijuteria mea barbară zăngănind. Dar el a simțit esența forței mele, care se aprinde sub atingerea lui.

Gândește-te la asta, Henry, când ții trupul meu prea fragil în brațe, un trup pe care abia îl simți pentru că ești atât de obișnuit cu carnea în avalanșă, dar simți convulsiile plăcerii lui ca pe niște unduiri ale unei simfonii, nu greutatea statică a lutului, ci dansul lui în brațele tale. N-o să mă frângi. Mă modelezi ca un sculptor. Faunul va fi transformat în femeie.

— Henry, îți jur, vreau să-ți spun adevărul. Într-o zi, când vei repurta o nouă victorie, o să-ți răspund la orice întrebare.

— Da, știu, a zis Henry. Sunt sigur de asta. Aștept destul de răbdător. Pot să aștept.

Ceea ce mi s-ar fi putut părea ridicol n-a făcut decât să mă miște prin umanitatea gestului. Henry târându-se pe jos ca să-mi găsească jartierele negre de mătase, care căzuseră după pat. Venerația lui în fața colierului meu de doisprezece franci:

— Porți un lucru atât de frumos, atât de rar!

Când l-am văzut gol, mi s-a părut lipsit de apărare și tandrețea mea a sporit.

După aceea era languros, iar eu eram veselă. Am vorbit chiar și despre meșteșugul nostru:

— Îmi place să-mi fac ordine pe birou înainte de-a începe, a spus Henry, să n-am decât însemnări în jurul meu, o grămadă de însemnări...

— Așa faci? am spus entuziasmată, de parcă ar fi fost cea mai interesantă informație.

Meșteșugul nostru. Ce încântare să discutăm despre tehnici!

Cred, Henry, că tu suferi din cauza efortului revelațiilor complete cu privire la tine și June, de o sinceritate inexorabilă, dar obținută cu durere. Ai momente de rezervă, sentimentul că violezi intimități sacre, viața secretă a propriei tale ființe, precum și a altora.

Uneori vreau să te ajut datorită pasiunii obiective pentru adevăr pe care o împărtășim. Dar doare, Henry, doare. Încerc să fiu cinstită în jurnalul meu, zi de zi.

Ai dreptate, într-un anumit sens, când vorbești despre onestitatea mea. Un efort fac, în orice caz, cu obișnuitele retractări omenеști ori feminine. Să retractezi nu e feminin, masculin ori ipocrit. E spaima în fața distrugerii absolute. Va muri oare ceea ce noi analizăm inexorabil? Va muri oare June? Va muri oare dragostea noastră, brusc, instantaneu, dacă tu o vei caricaturiza? Henry, prea multă cunoaștere e periculoasă. Tu ai o pasiune pentru cunoașterea absolută. De-asta oamenii te vor urî.

Și uneori cred că omiți ceva în analiza neîncetată pe care i-o faci lui June, și anume sentimentul tău față de ea dincolo de cunoaștere, în ciuda cunoașterii. Adeseori văd cum plângi pentru ceea ce distrugi, cum ai vrea să te oprești și doar să adori; și chiar te oprești, dar o clipă mai târziu te repezi din nou cu cuțitul, ca un chirurg.

Ce-o să faci după ce-o să dezvălui tot ce se poate ști despre June? Adevărul. Cu câtă ferocitate îl cauți! Distrugi și suferi. Într-un fel bizar, nu sunt cu tine, sunt împotriva ta. Suntem sortiți să deținem două adevăruri. Te iubesc și mă lupt cu tine. Și tu la fel. Vom fi mai puternici din această cauză, fiecare dintre noi, mai puternici în dragostea și în ura noastră. Când caricaturizezi, desființezi și sfâșii, te urăsc. Vreau să-ți răspund, nu cu poezie slabă ori stupidă, ci cu o minune la fel de puternică precum realitatea ta. Vreau să mă opun cuțitului tău chirurgical cu toate forțele oculte și magice ale lumii.

Vreau să te combat și să mă supun ție deopotrivă: ca femeie îți ador curajul, ador suferința pe care o provoacă, ador lupta pe care o porți în tine, pe care numai eu o pricep în întregime, îți ador sinceritatea înspăimântătoare, îți ador forța. Ai dreptate. Lumea trebuie să fie caricaturizată, dar eu știu, de asemenea, cât de mult poți iubi ceea ce caricaturizezi. Câtă pasiune e în tine! Asta simt. Nu simt savantul, demascatorul, observatorul. Când sunt cu tine, simt sângele.

De data asta n-o să te trezești din extazul întâlنirilor noastre pentru a expune doar momentele ridicole. Nu. De data asta n-o s-o faci, pentru că în timp ce trăim împreună, în timp ce-mi examinezi rujul de neșters ce-mi estompează conturul gurii, întinzându-se ca sângele după o operație (m-ai sărutat pe gură și a dispărut, conturul ei s-a pierdut ca într-o acuarelă, culorile au curs), în timp ce faci asta, eu prind din zbor miracolul ce trece pe lângă noi (miracolul, o, miracolul că stau culcată

sub tine) și ți-l aduc, îl respir în jurul tău. Ia-l. Sunt risipitoare cu sentimentele mele când mă iubești, sentimente atât de netocite, atât de noi, Henry, deloc pierdute în asemănarea cu alte momente, atât de mult ale noastre, ale tale, ale mele, tu și cu mine împreună, nu orice bărbat și orice femeie împreună.

Ce e mai tulburător de real decât camera ta? Patul de fier, perna tare, unicul pahar. Și totul strălucește ca instalațiile luminoase de 4 Iulie grație bucuriei mele, bucuriei dulci, în cascadă, a pântecelui pe care l-ai aprins. Încăperea e plină de incandescența pe care ai turnat-o în mine. Încăperea va exploda când mă voi așeza pe marginea patului tău și tu îmi vei vorbi. Nu-ți aud cuvintele: glasul tău reverberează pe fundalul trupului meu ca un alt fel de mângâiere, un alt fel de penetrare. Nu am nici o putere asupra glasului tău. Vine direct din tine în mine. Aș putea să-mi înfund urechile și el și-ar croi drum prin sângele meu și l-ar face să clocotească.

Sunt insensibilă la atacul vizual brut al lucrurilor. Îți văd cămașa kaki agățată într-un cui. E cămașa ta și te-am văzut îmbrăcat astfel – tu, purtând o culoare pe care o detest. Dar te văd pe tine, nu cămașa kaki. Ceva se stârnește în mine când o privesc și cu siguranță e ființa ta omenească. E o viziune a ființei tale dezvăluindu-mi o uimitoare delicatete. E cămașa ta kaki și tu ești bărbatul care e axa lumii mele acum. Mă învârtesc în jurul bogăției ființei tale.

„Vino mai aproape de mine, vino mai aproape! Îți promit că o să fie frumos.“

Îți ții promisiunea.

Ascultă, nu cred că numai eu simt că trăim ceva nou pentru că e nou pentru mine. Nu văd în scrierile tale nici unul dintre sentimentele pe care mi le-ai arătat mie și nici una dintre expresiile pe care le-ai folosit. Pe când citeam ce-ai scris, m-am întrebat: ce episod o să repetăm?

Ai viziunea ta, iar eu pe a mea și ele s-au întrepătruns. Dacă uneori văd lumea așa cum o vezi tu (pentru că sunt curvele lui Henry, le iubesc), uneori și tu o vezi așa cum o văd eu.

Lui Henry detectivul îi ofer replici enigmatice.

Pe când mă îmbrăcam, îmi comentam râzând lenjeria, care îi plăcuse lui June, June care e întotdeauna goală pe sub rochie.

— E spaniolă, am zis.

Henry a răspuns:

— Întrebarea care îmi vine în minte când spui asta e: de unde a știut June că porți astfel de lenjerie?

— Să nu crezi că încerc să fac totul să pară mai inocent decât a fost, dar nu te repezi să tragi astfel de concluzii, altfel n-o să afli niciodată adevărul.

Nu prinde voluptatea cunoașterii pe jumătate, a posesiei pe jumătate, a aplecării periculoase peste marginea hăului, pentru nici o senzație absolută anume.

Henry și June au distrus logica și unitatea vieții mele. E bine, pentru că un tipar nu înseamnă trăire. Acum trăiesc. Nu fac tipare.

Ceea ce îmi scapă mereu e realitatea de a fi bărbat. Când imaginația și emoțiile unei femei depășesc limitele normale, din când în când ea e posedată de sentimente pe care nu le poate exprima. Vreau s-o posed pe June. Mă identific cu bărbații care o pot penetra. Dar eu sunt neputincioasă. Pot să-i dau plăcerea dragostei mele, dar nu coitul suprem. Ce chin!

Și scrisorile lui Henry: „...teribil, teribil de viu, suferind și simțind în mod absolut că am nevoie

de tine... Dar trebuie să te văd: te văd luminoasă și minunată și, în același timp, i-am scris lui June și sunt sfâșiat, dar vei înțelege: trebuie să înțelegi. Anaïs, rămâi alături de mine. Ești pretutindeni în jurul meu, ca o flacără strălucitoare. Anaïs, pentru Dumnezeu, dac-ai ști ce simt acum!

Vreau să devin familiar cu tine. Te iubesc. Te iubeam când ai venit și te-ai așezat pe pat – toată acea a doua după-amiază a fost ca o ceață caldă – și aud din nou cum îmi rostești numele, cu accentul tău bizar. Trezești în mine așa un amestec de sentimente, că nu știu cum să te abordez. Vino la mine – din ce în ce mai aproape de mine. O să fie frumos, îți promit. Îmi place atât de mult franchiseța ta – aproape o umilință. N-aș putea niciodată să rănesc asta. Mi-a trecut prin minte în seara asta că de fapt cu o femeie ca tine ar fi trebuit să mă căsătoresc. Sau o fi pentru că dragostea, la început, inspiră întotdeauna astfel de gânduri? Nu mă tem că o să vrei să mă rănești. Văd că ai și tu o forță a ta – de alt ordin, mai greu sesizabilă. Nu, n-o să te frângi. Am spus o mulțime de prostii despre fragilitatea ta. Am fost mereu un pic stânjenit. Dar mai puțin ultima dată. Stânjeneala va dispărea. Ai un simț al umorului delicios – ador asta. Vreau să te văd mereu râzând. Face parte din tine. M-am gândit la locuri în care ar trebui să mergem împreună – locuri mici și obscure, ici-colo prin Paris. Doar ca să spun: aici am fost cu Anaïs, aici am mâncat, am dansat sau ne-am îmbătat împreună. Ah, să te văd beată o dată, ce regal ar fi! Mi-e aproape frică să sugerez asta, dar, Anaïs, când mă gândesc cum te lipești de mine, cu cât entuziasm îți desfaci picioarele și cât de udă ești, Dumnezeule, mă înnebunește să mă gândesc cum ai fi când toate inhibițiile s-ar surpa!

Ieri mă gândeam la tine, la cum îți lipeai coapsele de mine, stând în picioare, la camera care se clătina, la cum cădeam peste tine în întuneric și nu mai știam de nimic. Și m-am înfiorat, am gemut de plăcere. Mă gândesc că, dacă weekendul trebuie să treacă fără să te văd, o să fie insuportabil.

Dacă e nevoie, vin eu la Versailles duminică... orice, dar trebuie să te văd. Nu te teme să mă tratezi cu răceală. Îmi va fi de-ajuns să stau lângă tine, să te privesc cu admirație. Te iubesc, asta-i tot“.

Eu și Hugo suntem în mașină, în drum spre o serată elegantă. Cânt până când pare că mașina e condusă de cântecul meu. Îmi umflu pieptul și imit *le roucoulement* al porumbeilor. Scot un *rrrrrrrrrr* franțuzesc. Hugo râde. Mai târziu, împreună cu un marchiz și o marchiză, ieșim din teatru și curvele ne înghesuie. Marchiza strânge din buze. Eu mă gândesc că sunt curvele lui Henry și simt căldură, prietenie față de ele.

Într-o seară îi propun lui Hugo să mergem împreună la o „expoziție“, doar ca să ne uităm.

— Vrei? îl întreb, deși în gând sunt pregătită să trăiesc, nu să văd. El e curios, exaltat.

— Da, da.

Îl sunăm pe Henry să-i cerem informații. Ne sugerează rue Blondel 32.

Pe drum, Hugo ezită, dar eu râd și îl îndemn să nu renunțe. Taxiul ne lasă pe o străduță îngustă. Uitaserăm numărul. Dar văd un „32“ roșu deasupra unei uși. Mi se pare că am stat pe o trambulină și am plonjat. Și acum suntem într-o piesă. Suntem alții.

Împing o ușă batantă. Eram pe cale să mă duc să mă tocmesc la preț. Dar, când văd că nu e o casă, ci o cafenea plină de oameni și femei goale, mă întorc să-l chem pe Hugo și intrăm.

Zgomot. Lumini orbitoare. Multe femei ne înconjoară, ne strigă, încercând să ne atragă atenția. *La patronne* ne conduce la o masă. Femeile strigă și ne fac semne în continuare. Trebuie să alegem. Hugo zâmbește, uluit. Le studiez. Aleg o femeie foarte vioaie, grasă, grosolană, cu înfățișare de

spaniolă, apoi mă întorc cu spatele la grupul gălăgios, spre capătul șirului, și chem o femeie care nu făcuse nici un efort să-mi atragă atenția, micuță, feminină, aproape timidă. Acum stau în fața noastră.

Femeia cea micuță e dulce și supusă. Vorbim, o, extrem de politicoasă. Discutăm una despre unghiile celeilalte. Ele remarcă oja mea sidefie neobișnuită. Îl rog pe Hugo să se uite, să vadă dacă am ales bine. Mă ascultă și spune că n-aș fi putut fi mai inspirată. Le privim pe femei dansând. Văd numai în pete, intens. Anumite locuri sunt pete albe pentru mine. Văd șolduri mari, fese și sâni atârând, multe trupuri, toate deodată. Ne așteptaserăm să fie și un bărbat la demonstrație. „Nu“, spune patroana, „dar cele două fete o să vă amuze. Veți vedea totul.“ Așadar, nu va fi seara lui Hugo, dar el acceptă totul. Ne tocim la preț. Femeile zâmbesc. Își închipuie că e seara mea pentru că le-am întrebat dacă o să-mi arate poziții lesbiene.

Totul e ciudat pentru mine și familiar pentru ele. Mă simt în largul meu numai pentru că sunt oameni care au nevoie de ceva, pentru care poți să faci ceva. Îmi dăruiesc toate țigările. Aș fi vrut să am o sută de pachete. Aș fi vrut să am o grămadă de bani. Ne ducem sus. Îmi place să privesc mersul nud al femeilor.

Încăperea e luminată discret, iar patul jos și larg. Femeile sunt vesele și se spală. Cât trebuie să se estompeze gustul lucrurilor cu atâta automatism! O privim pe femeia cea mare legându-și de talie un penis, o chestie rozalie, o caricatură. Și pozează nonșalant, profesional. Arăboaice, spanioloaice, parizience, dragoste când nu ai bani pentru o cameră de hotel, dragoste în taxi, dragoste când unuia dintre parteneri îi e somn...

Eu și Hugo privim, râzând un pic de ștrengăriile lor. Nu învățăm nimic nou. E ireal, până când le cer poziții lesbiene.

Femeia cea micuță e încântată, îi place mai mult decât apropierea unui bărbat. Grăsana îmi dezvăluie un loc secret în trupul femeii, o sursă de noi plăceri, pe care am simțit-o uneori, dar niciodată clar – acel mic năsturaș de la deschizătura buzelor de femeie, pe care bărbații îl trec cu vederea. Acolo, grăsana lovește repetat cu limba. Micuța închide ochii, geme și tremură în extaz. Eu și Hugo ne aplecăm deasupra lor, absorbiți de acel moment de încântare a femeii micuțe, care oferă privirilor noastre trupul ei cucerit, înfiorat. Hugo fierbe. Eu nu mai sunt femeie; sunt bărbat. Ating esența ființei lui June.

Devin conștientă de senzațiile lui Hugo și spun:

— Vrei femeia? Ia-o. Îți jur că nu mă deranjează, iubitul.

— Aș avea orgasm cu oricine în clipa asta, răspunde el.

Micuța stă liniștită pe spate. Apoi se ridică amândouă și încep să facă glume, iar momentul trece. Vreau...? Îmi desfac jacheta; spun nu, nu vreau nimic.

Nu le-aș fi putut atinge. Doar un minut de frumusețe – înfiorarea femeii micuțe, mâinile ei mângâind capul celeilalte. Acel moment e de-ajuns pentru a-mi face sângele să fiarbă de o nouă dorință. Dacă am fi fost un pic mai nebuni... Dar camera ni se pare murdară. Am ieșit. Amețiți. Mulțumiți. Exaltați.

Ne-am dus să dansăm la Bal Nègre. Scăpaserăm de o teamă. Hugo era eliberat. Ne înțeleseserăm unul altuia senzațiile. Împreună. Braț la braț. O generozitate reciprocă.

Nu eram geloasă pe femeia micuță pe care o dorise Hugo. Dar el se gândea: „Dacă ar fi fost acolo un bărbat...“ Așa că încă nu știm. Tot ce știm e că ne-am petrecut seara minunată. Îi putusem oferi lui

Hugo o parte din plăcerea care mă invadea.

Iar când ne-am întors acasă, mi-a adorat trupul pentru că era mai încântător decât ceea ce văzuserăm și ne-am cufundat împreună în senzualitate, cu o perspectivă nouă. Ucidem fantome.

M-am dus la Viking să mă întâlnesc cu Eduardo. Ne facem confidențe: el despre o femeie de la pensiunea lui, eu despre Henry. Stăm de vorbă în lumina difuză. Eduardo se teme să nu-l scot din viața mea.

— Nu, am spus, e destul loc. Îl iubesc pe Hugo mai mult ca oricând, îi iubesc pe Henry și pe June și pe tine, dacă vrei.

A zâmbit.

— O să-ți citesc scrisorile lui Henry, am zis, pentru că își făcea griji cu privire la „imaginația” mea (poate că nu e nimic de capul lui Henry, își zicea). Și în timp ce-i citeam, m-a oprit. Nu putea suporta.

Îmi vorbește despre psihanaliză, ceea ce arată cât de mult mă iubește, cum mă vede acum. Iubirea lui Henry creează o aureolă în jurul meu. Stau foarte sigură pe mine în fața timidității lui Eduardo. Îl privesc cum vine spre mine, căutând apropierea, îmi atinge mâna, genunchiul. Îl privesc devenind uman. Pentru momentul ăsta, acum multă vreme, aș fi dat orice, dar am lăsat totul în urmă.

— Înainte de-a pleca, zice el, vreau...

Și începe să mă sărute.

— Eduardo... murmur eu, docilă.

Sărutul e minunat. Sunt pe jumătate înduioșată, pe jumătate stârnită. Dar nu-și urmează dorința. Voise doar o jumătate de măsură. Iat-o. Plecăm de acolo. Luăm un taxi. E covârșit de bucuria de a mă atinge.

— Imposibil! strigă el. În sfârșit! Dar înseamnă mai mult pentru mine decât pentru tine.

E adevărat. Sunt mișcată numai pentru că m-am obișnuit să-mi doresc acea gură foarte frumoasă.

Uite ce-am făcut! Uite ce spectacol e chinul lui Eduardo! Frumosul meu Eduardo, Keats și Shelley, poezii și brândușe – atâtea ore de privit în ochii lui limpezi și de prins reflexii de bărbați și târfe. Vreme de treisprezece ani, fața lui, mintea lui, imaginația lui s-au întors spre mine, dar trupul lui a fost mort. Trupul lui e viu acum. Îmi rostește numele gemând.

— Când te mai văd? Trebuie să te văd mâine...

Săruturi pe ochi, pe gât. Lumea pare să se fi întors cu fundu-n în sus. Până mâine va trece, m-am gândit.

Dar a doua zi, pentru că nu aștept nimic, nebunia lui Eduardo revine și simt, pentru prima dată, *destinul*, nevoia imperativă a unei hotărâri psihologice. Mergem în plin soare la un hotel pe care-l știe el, urcăm scara, veseli, intrăm într-o cameră galbenă. Îi cer să tragă draperiile. Ne-am săturat de visuri, de închipuiri, de tragedie, de literatură.

La parter, plătește camera. Îi spun femeii:

— Treizeci de franci e prea mult pentru noi. Data viitoare ne-o puteți închiria mai ieftin?

Și ajunși în stradă, izbucnim în râs: data viitoare!

Miracolul s-a împlinit. Ne plimbăm, expansivi. Ne e foarte foame. Ne ducem la Viking și mâncăm patru sandviciuri mari (era o vreme când nu puteam înghiți în prezența lui Eduardo).

— Cât de mult îți datorez! strigă el.

Și în sinea mea îi răspund: „Cât de mult îi datorezi lui Henry!“

Nu mă pot împiedica să simt astăzi că o parte din mine stă deoparte și mă privește trăind și minunându-mă. Aruncată în viață fără experiență, naivă, simt că ceva m-a salvat. Mă simt egala vieții. Ca în niște scene ale unei piese excepționale, Henry m-a călăuzit. Nu. El a așteptat. M-a privit. *Eu* m-am mișcat, *eu* am acționat. Am făcut lucruri neașteptate, surprinzătoare pentru mine însămi – ca momentul acela pe care-l pomenește Henry, când m-am așezat pe marginea patului. Eram în fața oglinzii și mă pieptănam. El stătea în pat și a spus:

— Încă nu mă simt în largul meu cu tine.

Impulsiv, brusc, m-am dus la pat, m-am așezat lângă el, mi-am pus fața foarte aproape de a lui. Haina mi-a alunecat, la fel și bretelele combinezonului și, în tot gestul acela, în ce am spus, era ceva atât de firesc generos, docil, uman, încât a amuțit.

Simt că, atunci când îmi vorbește sau îmi scrie, Henry caută un alt limbaj. Îl simt evitând cuvântul care îi vine primul pe buze, alegând altul, mai subtil. Uneori mi se pare că l-am dus într-o lume complicată, într-o nouă țară, și el nu pășește ca John, tropăind, ci cu o conștiință pe care am simțit-o în el din prima zi. El pășește înăuntrul simfoniilor lui Proust, al insinuărilor lui Gide, al enigmelor cu opiu ale lui Cocteau, al tăcerilor lui Valéry; pășește în sugestiv, în spații deschise; în iluminările lui Rimbaud. Și eu pășesc alături de el. În seara asta îl iubesc, pentru felul minunat în care mi-a dăruit pământul.

Însoțindu-l, nu pot și nu trebuie să mă grăbesc. N-o să-i cer lui Hugo nici măcar o singură seară liberă. De-asta, îi trezesc lui Henry sentimente noi și profunde.

— Te bucuri că vrea să scrie, să lucreze, că e mai degrabă exaltat decât distrus? întrebă Eduardo.

— Da.

— Adevăratul test va veni când o să începi să vrei să-ți folosești puterea asupra bărbaților în chip crud și distructiv.

Va veni oare vremea aceea?

Îi povestesc lui Hugo despre jurnalul meu *imaginar* al unei femei posedate, ceea ce îl întărește în convingerea lui că totul e iluzoriu în afara dragostei noastre.

— Dar de unde știi că nu există cu adevărat un astfel de jurnal? De unde știi că nu te mint?

— Ai putea, a zis el.

— Acum ai o minte cu adevărat deschisă.

— Dă-mi niște realități cu care să mă lupt, mi-a spus el. Imaginația mea face totul mai rău.

Îl las să-mi citească scrisoarea pentru June și e ușurat să știe. Cele mai bune minciuni sunt jumătățile de adevăruri. Îi spun jumătăți de adevăruri.

Duminică. Hugo se duce să joace golf. Mă îmbrac ritualic și compar bucuria de a mă îmbrăca pentru Henry cu tristețea de a mă îmbrăca pentru bancheri idioți și regi ai telefoniei.

Mai târziu, o încăpere mică, întunecată, extrem desăracăcioasă, ca un alcov ascuns. Imediat, bogăția vocii și gurii lui Henry. Senzația de scufundare în sânge cald. Și el, copleșit de căldura și umezeala mea. Penetrare înceată, cu pauze și răsuciri, făcându-mă să suspin de plăcere. Nu am

cuvinte pentru asta; totul e nou pentru mine.

Prima dată când Henry a făcut dragoste cu mine, mi-am dat seama de un lucru cumplit – că Hugo era prea mare sexual pentru mine, astfel că plăcerea mea nu a fost pură, ci întotdeauna oarecum dureroasă. Să fi fost asta secretul insatisfacției mele? Tremur în timp ce scriu asta. Nu vreau să mă gândesc prea mult la efectul său asupra vieții mele, la foamea mea. Foamea mea nu e anormală. Cu Henry sunt mulțumită. Ajungem la orgasm, vorbim, mâncăm și înainte să plec mă inundă din nou. Nu am cunoscut niciodată o asemenea plenitudine. El nu mai e Henry; iar eu sunt o femeie oarecare. Pierd senzația de ființe diferite.

Mă întorc la Hugo liniștită și veselă; i se transmite și lui. Și spune: „N-am fost niciodată atât de fericit cu tine“. E ca și cum aș fi încetat să-l devorez, să am pretenții de la el. Nu-i de mirare că sunt umilă în fața uriașului meu, Henry. Și el e umil în fața mea. „Vezi tu, Anaïs, n-am mai iubit niciodată o femeie cu minte. Toate celelalte femei îmi erau inferioare. Pe tine te consider egala mea.“ Și el pare plin de o mare bucurie, o bucurie pe care n-a cunoscut-o cu June.

Acea ultimă după-amiază în camera de hotel a lui Henry a fost pentru mine ca un cuptor incandescent. Înainte, nu aveam decât incandescența minții și a imaginației; acum ea e a sângelui. Un întreg. Ies amețită în seara blândă de primăvară și mă gândesc: acum nu m-ar deranja să mor.

Henry mi-a trezit adevăratele instincte, astfel că nu mă mai simt stânjenită, înfometată, neadecvată în lumea mea. Am descoperit unde mă potrivesc. Îl iubesc, și totuși nu sunt oarbă la acele elemente din noi care se ciocnesc și din care, mai târziu, va izvorî divorțul nostru. Nu pot simți decât prezentul. Prezentul e atât de bogat și de fertil! Cum spune Henry, „Totul e bine, bine“.

E zece și jumătate. Hugo s-a dus la un banchet și eu îl aștept. Se asigură făcând apel la mintea mea. Crede că mintea mea deține mereu controlul. Nu știe de ce nebunii sunt în stare. Voi păstra povestea asta pentru când va fi mai bătrân, când și el își va fi eliberat instinctele. A-i spune adevărul despre mine acum n-ar face decât să-l ucidă. Dezvoltarea lui e firesc mai înceată. La patruzeci de ani o să știe ce știu eu astăzi. O să ajungă să simtă și să absoarbă lucrurile fără durere.

Sunt întotdeauna îngrijorată în legătură cu Hugo, de parcă ar fi copilul meu. Asta pentru că pe el îl iubesc cel mai mult. Aș vrea să fie mai bătrân cu zece ani.

Henry m-a întrebat, ultima dată: „Am fost mai puțin brutal, mai puțin pasional decât te așteptai? Te-au făcut scrierile mele poate să te aștepti la mai mult?“

Am fost uluită. I-am reamintit cum aproape primele cuvinte pe care i le-am scris după întâlnirea noastră au fost: „Muntele de cuvinte s-a predat, literatura a căzut“. Văiam să spun că începuseră sentimentele reale și că senzualitatea intensă a scrisului său era una, iar senzualitatea noastră împreună era alta, era ceva real.

Nici chiar Henry, cu viața lui aventuroasă, nu are deplină încredere. Nu-i de mirare că mie și lui Eduardo, excesiv de tandri, ne lipsea încrederea într-o măsură tragică. Acea încredere delicată am hrănit-o noi, eu și Eduardo, încercând să reparăm răul pe care ni l-am făcut unul altuia fără să vrem, încercând să desăvârșim și să vindecăm cursul unui destin ciudat. Ne-am culcat împreună numai pentru că asta ar fi trebuit să facem de la început.

Prietena mea Natașa mă bate întruna la cap în legătură cu atitudinea mea idioată. Ce-i cu draperiile

lui Henry? De ce pantofi pentru June? „Și tu? Și tu?“ Nu înțelege cât de răsfățată sunt. Henry îmi oferă lumea întreagă. June mi-a dăruit nebunie. Doamne, ce recunoscătoare sunt să găsesc două ființe pe care le pot iubi, care sunt generoase cu mine într-un fel pe care nu i-l pot explica Natașei. Pot să-i explic că Henry îmi dă acuarelele lui și June singura ei brățară? Și mai mult.

La Viking, îi spun lui Eduardo delicat, în cuvinte alese cu grijă, că nu trebuie să continuăm, că simt că experiența asta nu a fost menită să fie continuată; a fost doar o mistificare a trecutului. A fost minunat, dar nu există polaritate a sângelui între noi.

Eduardo suferă. Spaima lui fundamentală că nu mă poate reține prinde viață acum. De ce n-am așteptat până era complet vindecat? Vindecat? Ce înseamnă asta? Maturitate, virilitate, integralitate, puterea de a mă cuceri? Știu deja că nu mă poate cuceri niciodată. Îi ascund asta. O, ce milă se stârnește în mine când îi văd capul frumos plecat, când îi văd chinul! Faptul că știe de Henry stă acum între noi. Mă imploră:

— Vino în camera noastră, încă o dată, doar ca să mai fim singuri. Crede în sentimentele mele.

Îi spun:

— Nu trebuie. Hai să păstrăm momentul pe care l-am avut.

Nu voiam deloc să mă duc. Premoniții. Dar el vrea să lămurească lucrurile.

Camera noastră era cenușie și rece azi. Ploua. Mă luptam cu dezolarea care mă invadea. Dacă am jucat vreodată teatru în viața mea, asta a fost azi. Nu eram tulburată, dar nu recunoșteam. Apoi el a simțit insatisfacția și am trecut în revistă câteva pagini din cărțile lui Lawrence. Pentru prima dată le-am înțeles, poate mai bine decât le înțelesese Lawrence, pentru că el a descris numai senzațiile bărbatului.

Și Eduardo ce simte? Simte mai multe pentru mine decât pentru oricare altă femeie; cu mine a gustat cel mai mult din absolut, din propria bărbăție.

Nu-l puteam zdrobi. Am continuat, cu vorbe blânde: „Nu forța viața. Lasă lucrurile să se desfășoare încet. Nu suferi“.

Dar acum știe.

Totul a fost ca un coșmar pentru mine. Ființa mea striga după Henry. L-am văzut astăzi. Era cu prietenul lui Fred Perlès, bărbatul moale, delicat, cu ochi de poet. Îmi place Fred, și totuși mă simțeam mai aproape de Henry, atât de aproape că nu puteam suporta să mă uit la el. Stăteam în bucătăria noului lor apartament din Clichy. Henry strălucea. Când am spus că trebuie să plec, după ce am stat îndelung de vorbă, Henry m-a dus în camera lui și a început să mă sărute, cu Fred atât de aproape, Fred aristocratul și bărbatul sensibil fiind probabil supărat. „Nu pot să te las să pleci“, a spus Henry. „O să închidem ușa.“ M-am dăruit acelui moment cu frenezie. Cred că îmi pierd mințile, căci senzațiile pe care le-a trezit în mine mă bântuie, mă posedă în fiecare moment și tânjesc după el tot mai mult.

Ajung acasă. Hugo citește ziarul. Totul e tandru, mărunt, lipsit de culoare. Dar îl am pe Henry și mă gândesc la ce spunea, sălbatic, în timp ce termina. Mă gândesc că nu am fost niciodată atât de naturală cum sunt acum, nu mi-am trăit niciodată adevăratele instincte. Nu mi-a păsat azi că Fred mi-a văzut nebunia. Voiam să înfrunt lumea, să strig lumii: „Îl iubesc pe Henry!“

Nu știu de ce am atâta încredere în el, de ce vreau să-i dau totul în seara asta – adevărul, jurnalul

meu, viața mea. Mi-am dorit chiar ca June să își anuțe brusc sosirea ca să simt durerea pe care mi-ar provoca-o pierderea lui Henry.

M-am dus la masaj. Maseuza era mică și drăguță. Purta un costum de baie. I-am văzut sânii când s-a aplecat deasupra mea, mici, dar plini. I-am simțit mâinile pe corpul meu, gura aproape de a mea. La un moment dat capul mi-era aproape de picioarele ei. I le-aș fi putut săruta cu ușurință. Eram excitată nebunește. Imediat am devenit conștientă de frustrarea mea. Ceea ce puteam face nu mi se părea satisfăcător. S-o sărut? Simțeam că nu e lesbiană. Simțeam că m-ar fi umilit. Momentul a trecut. Dar ce jumătate de oră de tortură! Ce chin să vrei să fii bărbat! Eram uimită de mine însămi, conștientă de natura sentimentelor mele față de June. Și nu mai devreme de ieri criticam viciul a ceea ce eu și Hugo numim sexualitate colectivă, depersonalizată, nonselectivă, pe care acum îl înțeleg.

Către Henry: „Au început persecuțiile – toți sunt îndurerați, ofensați că îl apăr pe [D.H.] Lawrence. Mă privesc cu tristețe. Eu aștept nerăbdătoare ziua când o să pot apăra scrierile tale, așa cum tu l-ai apărat pe Buñuel.

Mă bucur că nu am roșit în fața lui Fred. Ziua aceea a fost apogeul dragostei mele, Henry. Îmi venea să strig: «Astăzi îl iubesc pe Henry!» Poate îți dorești să mă fi prefăcut indiferentă, nu știu. Scrie-mi. Am nevoie de scrisorile tale, ca o afirmare omenească a realității. Un bărbat pe care îl cunosc vrea să mă sperie. Când vorbesc despre tine, spune: «El nu te poate aprecia». Se înșală“.

Către Henry: „E ciudat, Henry. Înainte, îndată ce veneam acasă din tot felul de locuri, mă așezam și scriam în jurnal. Acum îmi vine să-ți scriu ție, să vorbesc cu tine. «Angajamentele» noastre sunt atât de nefirești – spațiile dintre ele, când am, ca în seara asta, o nevoie disperată să te văd. I-am sugerat lui Hugo să ieșim cu tine mâine-seară, dar nici n-a vrut să audă.

Îmi place când spui: «Tot ce se întâmplă e bun». Eu spun: «Tot ce se întâmplă e minunat». Pentru mine, totul e simfonic și sunt atât de excitată de viață – Doamne, Henry, numai în tine am găsit același entuziasm debordant, aceeași goană a sângelui, plenitudinea! Înainte, aproape ajunsesem să cred că ceva e în neregulă. Toți ceilalți păreau să aibă frânele trase. Și când îți simt entuziasmul în fața vieții înflorind, alături de al meu, amețesc. Ce-o să facem, Henry, în noaptea în care Hugo o să plece la Lyon? Astăzi mi-ar fi plăcut să cos draperiile în locul tău, în timp ce tu ai fi vorbit cu mine.

Crezi că suntem fericiți împreună pentru că simțim că «ajungem undeva», în timp ce cu June aveai sentimentul că erai condus în tot mai multă obscuritate, tot mai mult mister, tot mai multe încurcături?“

M-am întâlnit cu Henry în gara cenușie și sângele mi s-a învolburat instantaneu. Am recunoscut la el aceeași reacție. Îmi spune că abia a reușit să ajungă până la gară, că era schilodit de dorința pentru mine. Refuz să merg la apartamentul lui pentru că e Fred acolo și propun Hotel Anjou, unde m-a dus Eduardo. Văd în ochii lui că e bănuitor și-mi place. Ne ducem la hotel. Vrea să vorbesc eu cu recepționera. Îi cer camera numărul trei. Îmi răspunde că ne costă treizeci de franci.

— O să ne-o dați cu douăzeci și cinci, îi spun. Și iau cheia de pe panou. Încep să urc scările. Henry mă oprește să mă sărute. Ajungem în cameră. El spune, cu râsul lui cald:

— Anaïs, ești o drăcoaică!

Nu răspund. E atât de excitat încât nu am timp nici să mă dezbrac.

Și aici mă poticnesc, din lipsă de experiență, amețită de intensitatea și sălbăticia acelor ore. Nu-mi mai amintesc decât voracitatea lui Henry, energia lui, felul în care îmi descoperă fundul, care i se pare frumos – și, ah, curgerea mierii, a dulcii mele secreții, paroxismul plăcerii, ore în șir de coit. Egalitate! Adâncimile după care am tânjit, întunericul, finalizarea, eliberarea. Esența ființei mele e atinsă de un trup care îl domină pe-al meu, mă inundă, își răsucește limba înfierbântată înlăuntrul meu cu o forță uimitoare. Strigă:

— Spune-mi, spune-mi ce simți!

Și nu pot. Sângele îmi clocotește în ochi, în cap. Cuvintele se îneacă. Vreau să strig sălbatic, fără cuvinte – strigăte nearticulate, fără sens, din rădăcina cea mai primitivă a ființei mele, țâșnindu-mi din pânțele ca mierea.

Lacrimi de bucurie, ce mă lasă fără cuvinte, cucerită, redusă la tăcere.

Doamne, ce zi, ce ore de supunere feminină, ce dăruire absolută, nu mi-a mai rămas nimic de dăruit!

Dar mint. Înfloresc. Cuvintele mele nu sunt destul de profunde, nu sunt destul de sălbatice. Ele deghizează, ascund. Nu voi avea liniște până nu-mi voi putea povesti descinderea într-o senzualitate tot atât de întunecată, de magnifică, de sălbatică pe cât au fost momentele mele de creație mistică: uluitoare, extatice, exaltate.

În ziua aceea, înainte de-a ne întâlni, el îmi scrisese: „Tot ce pot spune e că sunt nebun după tine. Am încercat să scriu o scrisoare și n-am putut. Aștept cu nerăbdare să te văd. Ziua de marți e atât de departe! Și nu numai ziua de marți – mă întreb când o să vii să rămâi peste noapte, când pot să te am pentru o perioadă mai lungă. Mă chinuie să nu te văd decât pentru câteva ore și apoi să te cedez. Când te văd, tot ce-am vrut să spun dispăre. Timpul e atât de prețios și cuvintele sunt de prisos. Dar tu mă faci fericit, pentru că pot *vorbi* cu tine. Ador inteligența ta, pregătirile tale pentru salt, picioarele tale ca o menghină, căldura dintre ele. Da, Anaïs, vreau să te demasc. Sunt prea galant cu tine. Vreau să te privesc îndelung și arzător, să-ți ridic rochia, să te dezmierd, să te studiez. Știi că nu prea m-am uitat la tine? Încă îmi inspiri sacralitate. Nu știu cum să-ți spun ce simt. Trăiesc într-o așteptare perpetuă. Vii și timpul alunecă în vis. Abia când pleci îți realizez pe deplin prezența. Și atunci e prea târziu. Mă paralizezi. Încerc să-mi imaginez viața ta la Louveciennes, dar nu pot. Cartea ta? Și asta pare ireal. Abia când vii și mă uit la tine, tabloul devine mai clar. Dar pleci atât de repede, nu știu ce gândești... Da, văd limpede legenda lui Pușkin. Te văd cu ochii minții stând pe tronul ăla, cu bijuterii în jurul gâtului, cu sandale, inele mari, unghii vopsite, cu un bizar glas spaniol, trăind un fel de minciună, care nu e chiar o minciună, ci un basm. E o mică beție aici, Anaïs. Îmi spun: «Iată prima femeie cu care pot fi absolut sincer». Îmi amintesc când ziceai: «Tu ai putea să mă păcălești, nu mi-aș da seama». Când hoinăresc pe bulevarde și mă gândesc la asta, îmi dau seama că nu te pot păcăli – și totuși, mi-ar plăcea. Vreau să spun că eu nu pot fi niciodată perfect loial – nu e în firea mea. Iubesc femeile sau viața prea mult – nu știu pe care dintre ele. Dar râzi, Anaïs... Ador să te aud râzând. Ești singura femeie care știe rostul veseliei, are o toleranță înțeleaptă – nu, mai mult, pari să mă îndemni imperios să te trădez. Te iubesc pentru asta. Ce te face să fii așa – dragostea? O, e minunat să iubești și să fii liber în același timp!

Nu știu la ce să mă aștept de la tine, dar e ceva de genul unui miracol. O să-ți cer totul – chiar și

imposibilul, pentru că îl încurajezi. Tu ești cu adevărat puternică. Îmi plac până și înșelătoriile tale, trădările tale. Mi se par aristocratice. (Oare cuvântul «aristocratic» sună prost în gura mea?)

Da, Anaïs, mă gândeam cum te-aș putea trăda, dar n-am cum. Te vreau. Vreau să te dezbrac, să te vulgarizez puțin – ah, nu știu ce spun! Sunt puțin beat pentru că nu ești aici. Aș vrea să pot bate din palme și *voilà*, Anaïs! Vreau să te posed, să te folosesc, vreau să te fut, vreau să te învăț lucruri. Nu, nu te apreciez – Doamne ferește! Poate chiar vreau să te umilesc un pic – de ce, de ce? De ce nu cad în genunchi, adorându-te pur și simplu? Nu pot, te iubesc prea vital. Ți place? Și, dragă Anaïs, eu sunt atât de multe. Acum le vezi numai pe cele bune – sau, cel puțin, așa m-ai făcut să cred. Te vreau pentru o zi întreagă, cel puțin. Vreau să fac de toate cu tine – să te posed. Nu știi cât de nesățios sunt. Sau cât de netrebnic. Și cât de egoist!

Cu tine mi-am arătat numai latura bună. Dar te previn, nu sunt un înger. Cred de fapt că sunt un pic beat. Te iubesc. Acum mă duc la culcare – e prea dureros să stau treaz. Sunt insașiabil. Ți voi cere să faci imposibilul. Ce înseamnă asta nu știu. O să-mi spui tu, probabil. Tu ești mai rapidă decât mine. Ți iubesc pizda, Anaïs – mă înnebunește. Și cum îmi pronunți numele! Dumnezeu, e ireal. Ascultă, sunt foarte beat. Mă doare să stau singur aici. Am nevoie de tine. Pot să-ți spun totul? Pot, nu-i așa? Vino repede, atunci, și regulează-mă. Dă-ți drumul odată cu mine. Încolăcește-ți picioarele în jurul meu. Încălzește-mă“.

Mă simțeam de parcă i-aș fi citit trăirile subconștiente. Simțeam toată viața îmbrățișându-mă în acele cuvine. Simțeam provocarea supremă a adorației mele față de viață și voiam să cedez, să mă dăruiesc vieții, care e Henry. Ce senzații noi stârnește în mine, ce chinuri noi, o teamă nouă și un nou curaj!

Nici o scrisoare de la el după ziua petrecută împreună. Simțea o imensă ușurare, satisfacție, oboseală, întocmai ca mine.

Și apoi?

Ieri a venit la Louveciennes. Un nou Henry sau, mai degrabă, acel Henry pe care-l ghiceai dincolo de cel cunoscut de toată lumea, acel Henry de dincolo de ce scrisese, dincolo de orice cunoaștere literală, Henry al meu, bărbatul pe care îl iubesc acum imens, prea mult, periculos. Părea extrem de serios. Primise o scrisoare de la June, în creion, haotică, nebunească, precum a unui copil, mișcătoare, simplă, strigăte ale iubirii ei față de el. „O astfel de scrisoare șterge totul.“ Am simțit că sosise momentul să o eliberez pe June a mea, să i-o ofer pe June a mea, „pentru că“, am spus, „asta o să te facă s-o iubești mai mult. E o June minunată. În alte zile simțeam că ai putea să râzi de portretul pe care i l-am făcut, să-mi iei peste picior naivitatea. Astăzi știu că n-o s-o faci“.

I-am citit tot ce scrisesem în jurnal despre June. Ce se întâmplă? E profund mișcat, sfâșiat. Crede.

— Așa ar fi trebuit să scriu eu despre June. Cealaltă e incompletă, superficială. Tu ai înțeles-o, Anaïs.

Dar, stați. El a eliminat moliciunea, blândețea din scrisul lui, a notat numai ura, violența. Eu n-am făcut decât să inserez ce a lăsat el deoparte. Dar el nu a lăsat toate astea deoparte pentru că nu le simte, nu le știe sau nu le înțelege (cum crede June), ci doar pentru că sunt mai greu de exprimat. Până acum, scrisul său nu a ieșit decât din violență, a fost biciuit până a ieșit la iveală, loviturile l-au făcut să geamă și să înjure. Iar acum el stă și eu am totală încredere în el, în Henry cel receptiv, cel profund. E cucerit.

Spune:

— O astfel de iubire e minunată, Anaïs. Nu detest și nu disprețuiesc asta. Înțeleg ce vă oferiți una alteia. Înțeleg foarte bine. Citește, citește – e o revelație pentru mine.

Citesc și tremur în timp ce citesc, până la sărutul nostru. Înțelege prea bine.

Brusc, spune:

— Anaïs, tocmai mi-am dat seama că ceea ce-ți ofer eu e brut și simplu în comparație cu asta. Îmi dau seama că, atunci când June o să se întoarcă...

Îl opresc.

— Nu știi ce mi-ai oferit! Nu e brut și simplu! Azi, de pildă...

Mă înec de sentimente prea încâlcite. Vreau să-i spun cât de mult mi-a dăruit. Suntem striviți de aceeași teamă. Îi spun:

— Acum vezi o June minunată.

— Nu, o urăsc!

— O urăști?

— Da, o urăsc, spune Henry, pentru că văd din însemnările tale că suntem prostiți de ea, că tu ești prostită, că există o singură direcție fatală, distructivă a minciunilor ei. În mod insidios, ele au menirea de a mă deforma pe mine în ochii tăi și pe tine în ochii mei. Dacă June se întoarce, ne va învenina unul împotriva celuilalt. De asta mi-e frică.

— Între noi, Henry, e ceva, o legătură imposibil de înțeles ori de sesizat pentru June.

— Spiritul, a murmurat el.

— Pentru asta o să ne urască, da, și va lupta cu armele ei.

— Și armele ei sunt minciunile, a zis el.

Eram amândoi atât de acut conștienți de puterea ei asupra noastră, de legăturile noi care ne țineau împreună.

Am spus:

— Dacă aș putea să te ajut s-o aduci înapoi pe June, ai vrea s-o fac?

Henry a tresărit și brusc a pornit împleticindu-se către mine.

— Ah, nu mă întreba așa ceva, Anaïs, nu mă întreba!

Într-o zi vorbeam despre scrisul lui.

— Probabil că n-ai putea scrie aici, la Louveciennes, am zis. E atât de liniște, nu te stârnește nimic...

— Pur și simplu aș scrie altfel, a răspuns.

Se gândea la Proust, a cărui abordare în *Albertine* îl bântuie.

Ce departe suntem de scrisoarea lui delirantă! Ieri era dezarmant; era atât de întreg! Cum a absorbit totul! June îi făcea rar confidențe. Se va răzgândi și își va nega toate sentimentele? L-am tachinat:

— Poate că tot ce-am scris e neadevărat, atât despre June, cât și despre mine. Poate că e ipocrizie.

— Nu, nu!

Știa. Pasiuni reale, iubiri reale, impulsuri reale.

— Pentru prima dată văd o oarecare frumusețe în toate astea, spune Henry.

Mă tem că nu am fost destul de sinceră. Mă uimește emoția lui.

— Nu mă port ca-n *Idiotul*? întreb.

— Nu, tu *vezi*, pur și simplu *vezi* mai multe, zice Henry. Ce *vezi* tu chiar există. Da.

Reflectează în timp ce vorbește. Deseori repetă o propoziție, ca să-și dea timp să reflecteze. Ceea ce se petrece în spatele acelei frunți înalte mă fascinează.

Extravaganța limbajului lui Dostoievski ne-a eliberat pe amândoi. A fost un autor important pentru Henry. Acum, când trăim cu aceeași feroare, la aceeași temperatură, cu aceeași extravaganță, sunt în extaz. Asta-i viața, astea sunt discuțiile, emoțiile care îmi aparțin. Acum respir liber. Sunt acasă. Sunt eu însămi.

După ce-am fost cu Henry, m-am dus să mă întâlnesc cu Eduardo. „Te vreau, Anaïs! Mai dă-mi o șansă! Tu îmi aparții. Cât am suferit în după-amiaza asta, știind că ești cu Henry! Eu n-am cunoscut niciodată gelozia; și acum e atât de puternică încât mă ucide!“ Fața lui e înspăimântător de albă. Întotdeauna surâde când surâd eu. Acum nu poate. Nu sunt încă obișnuită cu priveliștea nefericirii provocate de mine; sau, mai degrabă, provocate lui Eduardo. Mă întristează. Totuși, în adâncul sufletului, rămân rece. Stau acolo și mă uit la fața lui contorsionată de suferință și chiar nu simt nimic altceva decât milă.

— Vii cu mine?

— Nu.

Folosesc toate scuzele care nu-l rănesc. Îi spun totul în afară de faptul că îl iubesc pe Henry.

În cele din urmă, câștig. Îl las să mă conducă la gară cu taxiul ca să mă întâlnesc cu Hugo. Îl las să mă sărute. Îi promit că vin să-l văd luni. Sunt slabă. Dar nu vreau să-l rănesc, să-l mutilez, să-i răpesc proaspăt dobândita încredere în sine. A mai rămas destul din fosta mea dragoste față de el pentru asta. L-am avertizat că îl puteam distruge, deși urăsc să distrug, și că găsisem un bărbat pe care nu-l puteam distruge, că acela era bărbatul potrivit pentru mine. Dar el a spus: „Te vreau, Anaïs“.

Și horoscopul afirmă: suntem complementari.

Importantă este reacția la viață. June și Henry reacționează extravagant, ca și mine. Hugo e mai întunecat, mai apatic. Astăzi a ieșit din întuneric descoperind *Demonii*. L-am rugat să-și noteze gândurile, erau minunate. Cele mai bune momente ale lui sunt foarte profunde.

El reprezintă adevărul. El este Șatov, capabil de iubire și credință. Atunci, eu ce sunt? În vinerea aceea, când stăteam în brațele unor bărbați, ce eram?

Către Eduardo: „Ascultă, *cousin chéri*, îți scriu în tren, în drum spre casă. Tremur de suferință pentru azi-dimineață. Ziua mi s-a părut atât de grea că nu pot respira. ...Ai fost minunat în ce privește activitatea, viața, emoția, forța. E o tragedie pentru mine că ești în momentele tale cele mai bune atunci când te iubesc cel mai mult, numai nu senzual, nu senzual. Suntem sortiți să nu ne întâlnim niciodată cu sentimente egale. Acum Henry e cel căruia îi aparține trupul meu. *Cousin chéri*, am încercat azi, pentru ultima oară, să regizez viața conform unui ideal. Idealul meu era să te aștept toată viața și am așteptat prea mult, iar acum trăiesc după instinct și curentul mă duce către Henry. Iartă-mă. Nu e pentru că tu nu ai forța să mă reții. Ai spune că nu mă iubeai înainte pentru că eram mai puțin demnă de iubit? Nu. Ar fi tot atât de neadevărat să spui că ți-a lipsit forța ca și să spui că eu m-

am schimbat. Viața nu e rațională; e doar nebunească și plină de durere. Astăzi nu l-am văzut pe Henry și nici mâine n-o să-l văd. Ofer aceste două zile amintirii orelor petrecute cu tine. Fii fatalist, da, așa cum sunt eu astăzi, dar să nu ai nici un gând răutăcios ori amar, precum ideea că m-aș fi jucat cu tine doar din vanitate. O, Eduardo, *querido*, eu accept durerea care vine nu din astfel de motive, ci din surse reale – durerea reală, în fața trădării vieții, care ne rănește pe amândoi, în feluri diferite. Nu căuta un motiv – în dragoste nu există motiv, rațiune, explicații, soluții“.

Am ajuns acasă și m-am aruncat pe canapea; îmi venea greu să respir. Ca răspuns la rugămintea lui Eduardo m-am întâlnit cu el azi-dimineață devreme. Fusesse două zile gelos pe Henry, dându-și seama că el, narcisistul, era în sfârșit posedat de altcineva. „Ce bine e să ieși din tine însuși! M-am gândit la tine încontinuu două zile întregi, am dormit prost, am visat că te-am lovit tare, o, atât de tare, și că ți-a căzut capul și l-am purtat în brațe. Anaïs, o să te am toată ziua. Mi-ai promis. Toată ziua.“ Tot ce vreau e să țâșnesc afară din cafenea. Îi spun. Rugămintele, blândețea, intensitatea lui îmi stârnesc vag vechea dragoste și mila, dragostea de la Richmond Hill, cu așteptările ei vagi, cu vechea obișnuință de a gândi: sigur că-l vreau pe Eduardo.

Mă tem că s-ar putea închide din nou în narcisism, pentru că nu poate suporta durerea. „Și când te gândești că am ajuns să-ți venerez până și oasele, Anaïs!“ Sunt vag, vag excitată, și totuși cel mai tare îmi doresc să fug de el. Nu știu de ce, mă supun lui, îl urmez.

Mă simt ofensată citind *Albertine disparue*, pentru că e adnotată de Henry, iar Albertine e June. Pot să urmăresc fiecare vultură a geloziei lui, îndoielile lui, tandrețea, oroarea, pasiunea lui, și sunt invadată de o gelozie arzătoare față de June. Pentru moment, această dragoste, care a fost atât de echilibrată între Henry și June, încât nu puteam simți nici urmă de gelozie, această dragoste e mai puternică pentru Henry și mă simt torturată și înspăimântată.

Cu toate astea, azi-noapte am visat-o pe June. Se întorsese pe neașteptate. Ne-am închis într-o cameră. Hugo, Henry și alți oameni ne așteptau să ne îmbrăcăm ca să luăm cina cu toții. O doream pe June. Am implorat-o să se dezbrace. Piesă cu piesă, îi descopeream trupul, cu strigăte de admirație, dar în coșmar îi vedeam defectele, diformități bizare. Și totuși, părea dezirabilă. Am implorat-o să mă lase să mă uit între picioarele ei. Le-a desfăcut și le-a ridicat și am văzut carnea acoperită din belșug de un păr negru, gros, ca al unui bărbat, dar vârful cărnii ei era alb ca zăpada. Ceea ce m-a îngrozit era că se mișca frenetic, iar buzele i se deschideau și închideau rapid, precum gura unui peștișor în acvariu când mănâncă. Am privit-o doar, fascinată și plină de repulsie, apoi m-am aruncat asupra ei și am spus: „Lasă-mă să-mi pun limba acolo“ și ea m-a lăsat, dar nu părea satisfăcută în timp ce o lingeam. Era rece și se mișca tot timpul. Brusc, s-a ridicat, m-a aruncat la pământ și s-a aplecat deasupra mea și, în timp ce stătea astfel culcată, am simțit un penis atingându-mă. Am întrebat-o, iar ea mi-a răspuns triumfător: „Da, am unul mic; nu te bucuri?“ „Dar cum îl ascunzi de Henry?“ am întrebat. Ea a zâmbit perfid. Tot timpul visului a planat o senzație de mare dezordine, de mișcări care nu duceau la nimic, o senzație că toate întârziiau, că toată lumea aștepta, neliniștită și înfrântă.

Și totuși sunt geloasă pe suferința pe care o trăiește Henry cu ea. Simt că mă scufund dincolo de orice înțelepciune și orice înțelegere, că instinctele mele urlă ca niște animale de pradă. Când îmi amintesc după-amiezile cu Henry la Hotel Anjou, sufăr. Două după-amiezi: întipărite pe trupul și în

mintea mea.

Ieri, când m-am întors acasă de la Eduardo, m-am refugiat în brațele lui Hugo. Eram încărcată de sentimente de neliniște pentru Eduardo și dorință pentru Henry și, în același timp, stând în brațele lui Hugo și doar sărutându-i gura și gâtul, am aflat un sentiment atât de dulce și atât de profund, încât mi s-a părut că învinge tot întunericul și josnicia vieții. Mă simțeam de parcă aș fi fost leproasă și forța lui ar fi fost atât de mare, încât mă putea vindeca pe loc cu un sărut. L-am iubit aseară cu o sinceritate ce depășește toate orgasmele după care febra mea m-a făcut să tânjesc. Proust scrie că fericirea e ceva din care febra e absentă. Aseară am cunoscut fericirea și am recunoscut-o și pot spune cu mâna pe inimă că numai Hugo mi-a oferit-o vreodată și că ea curge neînfrântă de convulsiile trupului și ale minții mele cuprinse de febră.

Acum, când trăiesc cea mai bogată perioadă din viața mea, sănătatea mă trădează din nou. Toți doctorii spun același lucru: nu e nici o boală, nu e nimic altceva decât o slăbiciune generală, o lipsă de robustețe. Inima abia îmi bate, mi-e frig, obosesc ușor. Astăzi am fost obosită pentru Henry. Cât de prețios a fost momentul din bucătăria de la Clichy, unde era și Fred! Luau micul dejun la ora două, printre teancuri de cărți, cele pe care voiau ca eu să le citesc și cele pe care le adusesem eu. Apoi, în camera lui Henry, singuri. Închide ușa și conversația noastră se topește în dezmierdări, într-o împănare abilă, atingându-ne acut esența.

Conversația e despre Proust și stârnește această mărturisire din partea lui Henry: „Ca să fiu perfect cinstit cu mine însumi, îmi place să fiu departe de June. Atunci mă bucur cel mai mult de ea. Când e aici sunt morbid, oprimat, disperat. Cu tine... ei bine, tu ești *lumina*. Sunt suprasaturat de experiențe și durere. Poate că te chinui. Nu știi. O fac?“

Nu pot răspunde foarte bine la asta, deși mi-e clar că el pentru mine e întunericul. De ce? Din cauza instinctelor pe care mi le trezește? Cuvântul „suprasaturare“ m-a îngrozit. Mi s-a părut prima picătură de otravă turnată în mine. Împotriva suprasaturării lui, eu vin cu înspăimântătoarea mea prospețime, noutatea mea, care conferă intensitate lucrurilor care pentru el sunt poate de mai mică importanță. Acea primă picătură de otravă, turnată accidental, a fost ca o prezicere a morții. Nu știi prin ce fisură dragostea noastră se va scurge brusc și se va irosi.

Henry, astăzi sunt tristă pentru momentele pe care le pierd, acele momente când stai de vorbă cu Fred până-n zori, când ești elocvent, strălucitor, violent ori entuziast. Și am mai fost tristă că ai pierdut un moment minunat al meu. Aseară stăteam lângă foc și vorbeam așa cum rar o fac, uimindu-l pe Hugo, simțindu-mă imens și uluitor de bogată, revărsând povești și idei care te-ar fi amuzat. Era despre minciuni, diferite feluri de minciuni, minciunile speciale pe care le spun din anumite motive, pentru a îmbunătăți viața. Odată, când Eduardo era excesiv de analitic, i-am turnat povestea amantului meu rus imaginar. A fost distrus. Și astfel i-am transmis necesitatea nebuniei, bogăția emoției care lui îi lipsește, pentru că este neputincios emoțional. Când sunt la mare ananghie, perplexă, pierdută, inventez că știu un bătrân înțelept cu care stau de vorbă. Povestesc tuturor despre el, cum arată, ce a spus, ce efect are asupra mea (cineva pe care să mă sprijin o clipă) și, în cele din urmă, mă simt întărită de experiența mea cu bătrânul înțelept și la fel de satisfăcută ca și când totul ar fi fost adevărat. Am inventat și prieteni atunci când cei pe care îi aveam nu mă satisfăceau. Și cât de mult îmi plac experiențele mele! Cum mă umplu, cum mă completează! Broderie.

Astăzi mă întâlnesc cu Fred și, în timp ce mergem împreună spre Trinité, soarele iese de după un nor de ploaie și ne orbește. Și încep să citez din scrierile lui despre o dimineață însorită în piață, ceea ce-l impresionează. Mi-a spus că îi fac bine lui Henry, că îi ofer lucruri pe care June nu i le-a putut oferi. Și totuși recunoaște că Henry este cu totul sub puterea lui June când ea e prezentă. June e mai puternică. Eu o să ajung să-l iubesc pe Henry mai mult decât June.

Fred se minunează că Henry poate iubi două femei în același timp. „E un om mare, foarte mare“, spune el. „E atâta loc în el, atâta dragoste! Dacă te-aș iubi pe tine, eu n-aș putea iubi o altă femeie.“ Și eu mă gândeam: eu sunt ca Henry. Eu pot să-i iubesc și pe Hugo, și pe Henry, și pe June.

Henry, înțeleg de ce ne ții strâns și pe June, și pe mine. Una n-o exclude pe cealaltă. Dar poate că June nu simte asta și cu siguranță tu n-ai înțeles de ce June vă ținea și pe tine, și pe Jean. Nu, tu i-ai cerut să aleagă.

Vom degusta tot ce ne putem oferi unul altuia. Până vine June, o să ne culcăm împreună cât se poate de des. Fericirea noastră e în pericol, da, dar o s-o devorăm rapid, temeinic. Sunt recunoscătoare pentru fiecare zi.

Scrisoare către June: „Azi-dimineață m-am trezit dorindu-te profund, cu disperare. Am vise ciudate. Ba ești mică, moale și pliabilă în brațele mele, ba ești puternică, dominantă, conducătoare. Fragilă și nestăpânită deopotrivă. June, ce ești tu? Știu că i-ai scris lui Henry o scrisoare de dragoste și am suferit. Am aflat cel puțin o bucurie, și anume aceea de a putea vorbi deschis cu el despre tine. Am făcut-o pentru că am știut că te va iubi mai mult. I-am oferit-o pe June *a mea*, portretul pe care l-am scris în zilele petrecute cu tine... Acum pot să-i spun lui Henry: «O iubesc pe June», iar el nu mai combate sentimentele noastre, nu le disprețuiește. E mișcat. Și tu, June? Ce înseamnă faptul că nu mi-ai scris?... Sunt pentru tine un vis, nu sunt caldă și reală? Ce noi iubiri, noi chemări, noi impulsuri te mișcă acum? Știu că nu-ți place să scrii. Nu cer scrisori lungi, doar câteva cuvinte, ce simți. Ți-ai dorit vreodată să fii din nou în casa mea, în camera mea, ai regrete că am fost atât de copleșite? Îți dorești vreodată să retrăiești acele ore altfel, cu mai multă încredere? June, ezit să scriu totul, de parcă simt din nou că ai coborî în fugă scările să mă salvezi, așa cum ai făcut în ziua aceea, sau aproape.

Îți trimit cartea mea despre Lawrence și pelerina. Te iubesc, June, și știi cât de acut, cu câtă disperare! Știi că nimeni nu poate spune sau face nimic pentru a-mi zdruncina dragostea. Te-am sorbit în mine, întregă. Nu trebuie să ai nici o teamă că vei fi demascată, ci doar iubită“.

Către Fred: „Dacă vrei să fii bun cu mine, nu mai spune nimic împotriva lui June. Astăzi mi-am dat seama că felul în care îmi iei apărarea nu face decât s-o întipărească pe June și mai adânc în acea albie a ființei mele. Știi cum am aflat asta? Ieri te ascultam, îți amintești, cu un fel de recunoștință. N-am spus foarte multe în favoarea lui June. Apoi, azi-dimineață i-am scris lui June o scrisoare de dragoste, împinsă de un instinct de protecție altruist, de parcă m-aș fi pedepsit pentru că ascultasem laude la adresa mea ce diminuau valoarea ei. Și Henry, știu, simte la fel și acționează la fel. Dar înțeleg tot ce-ai spus, tot ce simți și ești, și te plac imens pentru asta“.

Eduardo îi spune doctorului Allendy, psihanalistul lui:

— Nu știu dacă Anaïs m-a iubit sau nu, dacă m-a amăgit pe mine sau s-a amăgit pe ea însăși în legătură cu sentimentele ei.

— Te-a iubit, a zis Allendy. Văd asta din cât de preocupată e de tine.

— Dar tu n-o cunoști, a spus Eduardo. Nu cunoști măsura compasiunii ei pentru ceilalți, puterea ei de sacrificiu.

Mie, Eduardo îmi spune:

— Ce s-a întâmplat, Anaïs? Ce intuiție ai avut în momentul în care m-ai rugat să te eliberez? Ce-ai înțeles?

— Exact așa cum ți-am scris – conștiința importanței faptului că m-ai cucerit, pentru că ți-am dat încrederea în tine care-ți lipsea, o răscolire a vechii iubiri, pe care am luat-o drept...

O, sunt alunecoasă.

Așa că argumentează, ca să se apere.

— Atunci și tu ai un sentiment al incestului.

Fragilitatea încrederii lui (dacă o cuceresc pe Anaïs, am cucerit totul) este demnă de milă. Am acționat pentru nevoile lui. Nu m-am supus instinctelor mele, siguranței mele imperative că îl vreau numai pe Henry. Dar când mă gândesc că am făcut bine și am fost profund cinstită, mi se pare că, într-un fel subtil, insidios, am făcut rău. I-am sugerat lui Eduardo dubiul cu privire la pasiunea sa, care a fost alimentat de psihanaliză, stimulat artificial de ea. Jocul științific cu emoțiile. Pentru prima dată sunt împotriva psihanalizei. Poate că l-a ajutat pe Eduardo să-și conștientizeze pasiunea, dar, în esență, nu-i sporește puterea. Simt că e un lucru efemer, ceva stors în chip dureros, o esență subțire stoarsă din ierburi.

Văd similitudini între mine și Henry în relațiile umane. Văd capacitatea noastră de a suporta durerea atunci când iubim, firile noastre ușor de amăgit, dorința noastră de a crede în June, felul în care ne repezim s-o apărăm de ura altora. El spune că-i vine s-o bată, dar n-ar îndrăzni niciodată. E doar împlinirea unei dorințe, aceea de a domina ceea ce-l domină. În *Bubu din Montparnasse* se spune că o femeie se supune bărbatului care o bate pentru că el e ca un fel de guvern care o poate și proteja. Dar bătaia lui Henry ar fi inutilă, pentru că el nu e un protector al femeii. El se lasă protejat. June a funcționat pentru el ca un bărbat, așa cum spune și ea: „L-am iubit ca pe un copil“. Da, și asta îi diminuează pasiunea. A lăsat-o să-și simtă propria forță. Și nimic din toate astea nu poate fi schimbat, pentru că e întipărit în amândoi. Toată viața lui, Henry își va afirma bărbăția prin distrugerea și ura din scrierile lui; de fiecare dată când va apărea June, el își va pleca capul. Acum numai ura îl stimulează. „Viața trișează, trișează“, strigă el. Și cu aceste cuvinte mă sărută și mă trezește, pe mine, care dormeam de o sută de ani, cu halucinații atârând ca niște perdele din pânză de păianjen deasupra patului meu. Dar bărbatul care se apleacă deasupra patului meu e blând. Și despre aceste momente nu scrie nimic. Nici măcar nu încearcă să îndepărteze pânzele de păianjen. Cum să fiu convinsă că lumea trișează? „Nu sunt un înger. Mi-ai văzut numai părțile bune, dar ai răbdare...“

Visam să-i citesc toate astea lui Henry, tot ce am scris despre el. Și apoi am râs, pentru că mi se părea că-l aud pe Henry zicând: „Ce ciudat, de ce atâta recunoștință în tine?“ Nu știam de ce, până am citit ce a scris Fred despre Henry: „Biet Henry, mi-e milă de tine. Tu ești lipsit de recunoștință pentru că ești lipsit de dragoste. Ca să fii recunoscător, trebuie să știi mai întâi să iubești“.

Cuvintele lui Fred adăugate cuvintelor mele despre ura lui Henry m-au durut. Cred sau nu în ele? Explică ele uimirea profundă pe care am simțit-o, în timp ce-i citeam romanul, în fața sălbăticiei

atacurilor lui la adresa Beatricei, prima lui soție? În același timp m-am gândit că eu eram cea care se înșela, că oamenii trebuie să se lupte și să se urască între ei, că ura e bună. Dar eu luam dragostea ca pe ceva de la sine înțeles; dragostea poate include ura.

Uneori mă ia gura pe dinainte și spun „John“ în loc de „Henry“, când vorbesc cu Hugo. Nu este absolut nici o asemănare între ei și nu pot să înțeleg asocierea care se face în mintea mea.

— Ascultă, îi spun lui Henry, nu mă lăsa deoparte în cartea ta din delicatețe. Include-mă. O să vedem ce se întâmplă. Am așteptări mari.

— Dar, între timp, zice el, Fred e cel care-a scris trei pagini minunate despre tine. Te laudă întruna, te adoră! Sunt gelos pe paginile alea. Aș vrea să le fi scris eu.

— O să le scrii, spun plină de încredere.

— Mâinile tale, de exemplu. Eu nu le-am observat niciodată. Fred le acordă atât de multă importanță! Lasă-mă să le privesc. Sunt într-adevăr atât de frumoase? Da, așa e.

Râd.

— Poate că tu apreciezi alte lucruri.

— Ce?

— Căldura, de pildă.

Surâd, dar cuvintele lui Henry deschid o puzderie de răni fine.

— Când Fred mă aude vorbind despre June, spune că nu te iubesc.

Și totuși, nu vrea să-mi dea drumul. Mă cheamă în scrisorile lui. Brațele lui, dezmiertările lui, sexul lui sunt devorante. Spune, ca și mine, că oricât am gândi (cuvintele lui Proust, ale lui Fred sau ale mele), asta nu ne va împiedica să trăim. Și ce înseamnă să trăiești? Momentul în care sună la ușa Natașei (e plecată și stau la ea) și mă dorește instantaneu. Momentul în care îmi spune că nu s-a gândit deloc la curve. Sunt idiot de cinstită și loială lui June în fiecare cuvânt pe care îl rostesc despre ea. Cum pot să mă amăgesc cu privire la măsura dragostei lui Henry, când îi înțeleg și împărtășesc sentimentele față de June?

Doarme în brațele mele, suntem contopiți, penisul lui se află încă în mine. E un moment de pace adevărată, un moment de siguranță. Deschid ochii, dar nu gândesc. Una dintre mâinile mele se odihnește în părul lui cărunț. Cealaltă zace pe piciorul lui. „O, Anaïs“, spusese el, „ești atât de fierbinte, atât de fierbinte că nu pot să aștept! Trebuie să-mi dau drumul în tine repede, repede...“

E oare întotdeauna atât de important felul în care ești iubit? E oare imperativ să fii iubit în mod absolut, măreț? Ar spune oare Fred despre mine că pot iubi pentru că îi iubesc pe ceilalți mai mult decât pe mine însămi? Sau Hugo e cel care iubește atunci când merge de trei ori la gară să mă ia, pentru că am pierdut trei trenuri? Sau Fred, cu înțelegerea lui nebuloasă, poetică, delicată? Sau eu iubesc cel mai mult când îi spun lui Henry: „Distrugătorii nu distrug întotdeauna. June nu te-a distrus, în cele din urmă. Esența ta e cea de scriitor. Și scriitorul este trăire“?

— Henry, spune-i lui Fred că mâine putem merge să luăm perdelele.

— Vin și eu, zice Henry, brusc gelos.

— Dar știi că Fred vrea să mă vadă, să meargă cu mine. Gelozia lui Henry îmi face plăcere. Spune-i că ne întâlnim în același loc ca data trecută.

— Pe la patru.

— Nu, la trei.

Mă gândeam că nu am avut destul timp împreună ultima dată când ne-am întâlnit. Fața lui Henry este impenetrabilă. Nu știu niciodată, după vreun semn, ce simte. Sunt tranziții, ce-i drept, când e congestionat și excitat, când serios și potolit, când contemplativ și introspectiv. Ochii lui albaștri sunt analitici, ca ai unui om de știință, sau umezi de emoție. Când sunt umezi, sunt mișcată până-n vârful unghiilor pentru că-mi amintesc o relatare despre copilăria lui. Părinții lui (tatăl era croitor) îl luau cu ei la plimbare sau în vizite duminica, târând copilul după ei toată ziua, până noaptea târziu. Stăteau în casele prietenilor și jucau cărți, fumând. Fumul devenea tot mai gros și pe Henry îl usturau ochii. Îl culcau în camera de lângă salon, cu prosoape umede pe ochii umflați.

Și acum îi obolesc ochii de la corectura la ziar și aș vrea să-l eliberez de asta, dar nu pot.

Azi-noapte n-am putut să dorm. Mi-am imaginat că sunt din nou în apartamentul Natașei, cu Henry. Voiam să re trăiesc momentul în care și-a dat drumul în mine, în picioare. M-a învățat cum să-mi încolăcesc picioarele în jurul lui. Astfel de practici îmi sunt atât de nefamiliare, că mă amețesc. După aceea, plăcerea îmi explodează în simțuri, pentru că a dezlănțuit o altfel de dorință.

„Anaïs, te simt, îți simt fierbințeala până în vârful picioarelor...” Și el e ca fulgerat. E mereu uluit de umezeala și căldura mea.

Adeseori însă, pasivitatea rolului de femeie mă apasă, mă sufocă. În loc să aștept plăcerea lui, aș vrea s-o iau, să mă dezlănțui. Asta mă împinge oare la lesbianism? Mă îngrozește. Acționează oare femeile astfel? Se duce June către Henry când îl dorește? Îl încalecă ea pe el? Îl așteaptă? El îmi călăuzește mâinile neexperimentate. Să fii cu el e ca un foc în pădure. Noi locuri de pe corpul meu sunt excitate și mistuite. E incendiar. Îl las cu o febră de nestins.

Tocmai stăteam în fața ferestrei deschise a dormitorului meu și inspiram puternic lumina soarelui, ghioceii, șofranul, primulele, gânguritul porumbeilor, trilurile păsărilor, întreaga procesiune de vânturi blânde și mirosuri răcoroase, de culori fragile și ceruri cu nuanțe de petale, maroul-cenușiu al copacilor bătrâni, avântul crengilor tinere, pământul cafeniu și ud, rădăcinile rupte. Totul e atât de plin de savoare, încât gura mi se deschide și simt gustul limbii lui Henry, mirosul răsuflării lui când doarme, la adăpostul brațelor mele.

Mă aștept să-l întâlnesc pe Fred, dar Henry e cel care vine la *rendez-vous*. Fred lucrează. Ochii mi se deschid larg la vederea lui Henry, bărbatul care a dormit ieri în brațele mele, și mă trec gânduri înfiorate. Îi văd pălăria pătată și gaura din haină. În altă zi asta m-ar fi înduioșat, dar astăzi îmi dau seama că e o sărăcie voită, calculată, intenționată, din dispreț față de burghezul care are grijă de punga lui. Vorbește minunat despre Samuel Putman și Eugene Jolas, despre munca lui, a mea sau a lui Fred. Dar apoi Pernod-ul i se urcă la cap și îmi povestește cum stătea într-o cafenea cu Fred aseară, după muncă, despre târfele care îi vorbeau și despre cum Fred îl privise cu severitate, pentru că fusese cu mine în după-amiaza aceea și n-ar fi trebuit să se întrețină cu femeile alea; și mai erau și urâte!

— Dar Fred n-are dreptate, spun, spre surprinderea lui Henry. Târfele sunt un compliment la adresa mea. Înțeleg ușurarea pe care o simte probabil un bărbat când se duce la o femeie fără pretenții la emoțiile sau sentimentele lui.

Și Henry adaugă:

— Lor nu trebuie să le scrii scrisori!

Când mă vede râzând, își dă seama că-l înțeleg perfect. Îi înțeleg până și preferința pentru trupuri ca pictate de Renoir. *Voilà*. Rețin însă imaginea unui Fred scandalizat, care mă venerează. Și Henry spune:

— Așa am fost cel mai aproape de a-ți fi infidel.

Nu știu dacă vreau chiar atât de mult fidelitatea lui Henry, pentru că încep să-mi dau seama că astăzi până și cuvântul „dragoste“ mă obosește. Cu dragoste sau fără. Fred a spus că Henry nu mă iubește. Înțeleg nevoia de eliberare de complicații și o doresc pentru mine însămi, numai că femeile nu pot atinge o astfel de stare. Femeile sunt romantice.

Să presupunem că nu vreau dragostea lui Henry. Să presupunem că îi spun: „Ascultă, suntem doi oameni mari. M-am săturat de fantezii și de emoții. Nu mai pomeni cuvântul «dragoste». Hai să vorbim cât vrem și să ne futem numai când vrem. Lasă dragostea la o parte din povestea asta“. Sunt toți prea serioși. Chiar în momentul ăsta mă simt bătrână, cinică. M-am săturat de atâtea pretenții. Astăzi, pentru o oră, mă simt nesentimentală. Într-o clipă aș putea distruge totul, cu excepția lucrurilor fundamentale: pasiunea mea pentru June și adorația mea față de Hugo.

Poate că intelectul meu îmi joacă o nouă festă. Așa o fi să ai simțul realității? Unde sunt sentimentele de ieri și de azi-dimineață și cum e cu intuiția mea că o să vină la întâlnire Henry în loc de Fred? Și ce au toate astea cu faptul că Henry era beat și că eu, fără să-mi dau seama, îi citeam despre puterea lui de a mă „frânge“? Nu a priceput, bineînțeles, înotând în Pernod-ul de culoarea sulfului.

Burlescul situației m-a durut. L-am întrebat:

— Cum e Fred când e beat?

— Vesel, da, dar mereu disprețuitor cu târfele. Și ele o simt.

— În timp ce tu devii prietenos?

— Da, eu vorbesc cu ele ca un surugiu.

Ei bine, toate astea nu mi-au făcut nici o plăcere. Mă simt rece și pustie pe dinăuntru. Odată, am spus în glumă că într-o zi o să-i trimit o telegramă cu textul: „Nu ne mai întâlnim, pentru că nu mă iubești“. Ajungând acasă, mi-am zis: mâine nu ne întâlnim. Sau, dacă ne întâlnim, nu ne mai culcăm niciodată împreună. Mâine o să-i spun lui Henry să nu-și mai bată capul cu dragostea. Dar restul?

Hugo îmi spune în seara asta că fața mea strălucește. Nu-mi pot reține un zâmbet. Ar trebui să dăm un banchet. Henry mi-a ucis seriozitatea. N-ar fi putut supraviețui schimbărilor lui de dispoziție, de la cerșetor la zeu, de la satir la poet, de la nebun la realist.

Când se repede la mine, sunt scutită de plâns ori ripostă din cauza blestematei mele înțelegeri. Nu pot lupta cu ceva ce înțeleg, orice ar fi, Henry și târfele lui, de pildă. Dacă înțeleg ceva, îl și accept, în aceeași clipă.

Henry e în așa măsură o lume în sine, că nu m-ar surprinde dacă ar vrea să fure, să ucidă sau să violeze. Până acum am înțeles totul.

Ieri la întâlnire vedeam pentru prima dată un Henry răuvoitor. Venise mai mult ca să-l rănească pe Fred decât să mă vadă pe mine. Radia când a spus: „Fred lucrează. Ce asuprit trebuie să se simtă!“ N-am vrut să aleg perdelele fără Fred, dar Henry a insistat să le alegem. Nu știu dacă mi-am imaginat sau nu, dar mi s-a părut că exulta de insensibilitate. „Găseam tot atâtea plăcere în a face rău...“ spunea Stavroghin. O plăcere necunoscută mie. Avusesem de gând să-i trimit o telegramă lui Henry, în timp

ce eram cu Fred, în care să-i spun: „Te iubesc“. În loc de asta, voiam acum să mă duc să-l văd pe Fred și să anulez răul făcut de Henry. Plăcerea lui Henry era surprinzătoare pentru mine. A spus: „Îmi plăcea să mă împrumut de la un anumit om și apoi să cheltui jumătate din suma pe care mi-o dăduse ca să-i trimit o telegramă“. Când astfel de povești se ridică din aburul beției noastre, văd în el o strălucire diavolească, o plăcere secretă a cruzimii. June cumpărând parfum pentru Jean când Henry murea de foame sau bucurându-se să ascundă o sticlă de Madeira în cufărul ei, în timp ce Henry și prietenii lui, lefteri, își doreau cu disperare ceva de băut. Ceea ce mă surprinde nu e acțiunea, ci plăcerea care o însoțește. Henry nu se putea abține să-l chinuie pe Fred. June duce totul mult mai departe decât el, cu ostentație, ca atunci când s-a certat cu Jean în casa părinților lui Henry. Această dragoste de cruzime îi leagă indisolubil. Amândurora le face plăcere să mă umilească, să mă distrugă.

Îmi simt trecutul ca pe o insuportabilă greutate, ca pe un blestem, sursa fiecărei mișcări pe care o fac, a fiecărui cuvânt pe care îl rostesc. În anumite momente trecutul mă covârșește și Henry regresează în ireal. O rezervă teribilă, o puritate nefirească mă învăluie și mă retrag complet din lume. Astăzi sunt *la jeune fille* din Richmond Hill, care scrie pe un birou alb de fildeș despre absolut nimic.

N-am nici o frică de Dumnezeu, și totuși frica mă ține trează noaptea, frica de diavol. Și dacă cred în diavol, trebuie să cred în Dumnezeu. Iar dacă diavolul este incompatibil cu mine, probabil că sunt o sfântă.

Henry, salvează-mă de beatificare, de ororile perfecțiunii statice. Precipită-mă în infern!

Vederea lui Eduardo, ieri, mi-a cristalizat fiorul unui gând. Ascult explicația pe care o dă sentimentelor mele. Sună foarte plauzibil. Am devenit brusc rece față de Henry pentru că am asistat la cruzimea lui față de Fred. Cruzimea a fost marele conflict al vieții mele. Am asistat la cruzime în copilărie – cruzimea tatei față de mama și pedepsele sadice pe care ni le dădea mie și fraților mei –, iar compasiunea pe care o simțeam față de mama atinge isteria când ea și tata se certau, acte care mai târziu mă paralizau. Am crescut cu o asemenea incapacitate de a fi crudă, încât frizează slăbiciunea.

Văzând un vag aspect al ei în Henry, mi-am dat seama de celelalte cruzimi ale lui. Și mai mult decât atât, Fred a stârnit toate reticențele mele, umplându-mă de amintiri din copilărie, ceea ce Eduardo caracterizează drept retrogresiune, făcându-mă să recad într-o stare infantilă, care m-ar putea împiedica să progrezz către o trăire matură.

Îmi dorisem să am încredere în cineva, chiar voiam să mă las călăuzită. Eduardo spunea că sosise momentul să fiu psihanalizată. Mereu voise asta. El mă putea ajuta discutând totul cu mine, dar numai doctorul Allendy putea fi un îndrumător, un *tată* (lui Eduardo îi place să mă ispitească aducând în prim-plan figura paternă). De ce am insistat, în schimb, să-l fac pe Eduardo psihanalistul meu? Nu era decât amânarea adevăratei obligații.

— Probabil că vreau să te admir, i-am spus.

— În locul altei relații, pe care nu o vrei?

Cumva discuția mi s-a părut extrem de eficientă. Cântam deja. Hugo avea treabă la bancă. Eduardo a continuat analiza. Arăta extraordinar de bine. Tot timpul cinei am fost captivată de fruntea și ochii lui, de profilul lui, de gura lui, de expresia lui ironică – introvertitul care se bucură de secretele lui.

Această mare frumusețe am absorbit-o mai târziu, când m-a dorit, dar am absorbit-o așa cum inspiri aerul sau înghiți un fulg de zăpadă sau te lași în voia soarelui. Râsul meu l-a eliberat de seriozitate. I-am vorbit de alura feței lui și de ochii lui verzi. L-am vrut și l-am avut, ca pe un amant întâmplător. Dar era un psihanalist prost, l-am tachinat eu, pentru că făcea dragoste cu pacienta lui.

În timp ce dădeam fuga sus să mă pieptăn, știam că a doua zi aveam să mă reped să-l văd pe Henry. Tot ce face ca să-miucidă fantomele este să mă împingă în peretele camerei lui și să mă sărute, să-mi spună în șoaptă ce vrea de la trupul meu astăzi, ce gesturi, ce atitudini. Mă supun și mă bucur frenetic de el. Trecem în viteză peste obstacole fantasmagorice. Acum știu de ce îl iubesc. Până și Fred, înainte de a ne părăsi, părea mai puțin tragic și i-am mărturisit lui Henry că nu voiam de la el o dragoste perfectă, că știam că era obosit de toate astea, ca și mine, că simțeam un curent de înțelepciune și umor și că nimic nu putea pune capăt relației noastre, până când pur și simplu n-o să mai vrem să facem dragoste. Pentru prima dată, cred că înțeleg ce înseamnă plăcerea. Și mă bucur că am râs atâta aseară și că am cântat azi-dimineață și că am mers irezistibil spre Henry. (Eduardo mai era încă aici când am plecat, având în brațe pachetul cu perdelele lui Henry.)

Chiar înainte de asta, fratele meu Joaquin și Eduardo vorbeau despre Henry, în prezența mea. (Joaquin îmi citise jurnalul.) Ei cred că el e o forță distrugătoare care m-a ales pe mine, cea mai creatoare dintre forțe, ca să-și încerce puterea, că am căzut pradă tonurilor magice ale literaturii (e adevărat că iubesc literatura), că voi fi salvată – am uitat cum, dar cumva împotriva voinței mele.

Și în timp ce stăteam acolo, deja fericită pentru că hotărâsem că astăzi îl voi avea pe Henry al meu, surâdeam.

Pe prima pagină a unui frumos jurnal cu copertă violet, pe care mi l-a dat Eduardo cu dedicație, am scris deja numele lui Henry. N-am nevoie de nici un doctor Allendy. Nici de vreo psihanaliză paralizantă. Doar să trăiesc.

aprilie

Când Henry aude vocea frumoasă, vibrantă, loială, tulburătoare a lui Hugo la telefon, e furios pe amoralitatea femeilor, a tuturor femeilor, a femeilor ca mine. El însuși practică toate tipurile de neloyalitate, de trădare, dar infidelitatea femeii îl rănește. Și sunt foarte supărată când e într-o astfel de dispoziție, pentru că am sentimentul că sunt fidelă legăturii dintre mine și Hugo. Nimic din ceea ce trăiesc în afara cercului iubirii noastre nu o alterează ori diminuează. Dimpotrivă, îl iubesc mai mult pentru că îl iubesc fără ipocrizie. Dar paradoxul mă chinuie cumplit. Faptul că nu sunt perfectă sau la fel ca Hugo e de disprețuit, da, dar nu e decât un aspect al ființei mele.

Henry ar înțelege dacă l-aș părăsi din considerație față de Hugo, dar a face acest lucru ar fi ipocrit din partea mea. Un lucru e sigur, totuși: dacă într-o zi aș fi obligată să aleg între Hugo și Henry, l-aș alege pe Hugo fără nici o ezitare. Libertatea pe care mi-am acordat-o în numele lui Hugo, ca pe un dar al lui, nu face decât să sporească bogăția și forța dragostei mele pentru el. Amoralitatea, sau o moralitate mai complicată, țintește loialitatea supremă și o trece cu vederea pe cea imediată, literală. Împărtășesc cu Henry o anumită furie, nu pe imperfecțiunile femeilor, ci pe incorectitudinea vieții în sine, pe care poate că acest jurnal o proclamă mai răspicat decât toate înjurăturile lui.

Henry a amenințat ieri că o să mă îmbete cu totul, ceea ce s-a întâmplat abia după ce am citit

scrisorile pudrate și cristalizate ale lui Fred către Céline. Discuția noastră se disipează și se împrăștie ca un caleidoscop. Când Henry se duce la bucătărie, eu și Fred vorbim de parcă am fi aruncat o punte de la o fortăreață la alta și nu mai putem ține nimic în frâu. Ca o procesiune, cuvintele trec în grabă un pod care de obicei e ridicat și chiar a ruginit din dragoste de singurătate. Și-apoi apare Henry, în permanentă comunicare cu lumea, de parcă ar prezida întruna un banchet gigantic.

Noi trei în bucătăria mică, fără să ne mișcăm, aproape că ne atingem. Henry s-a mișcat ca să pună mâna pe umărul meu și să mă sărute, iar Fred nu s-a uitat la sărut. Stăteam arcuită între două feluri de dragoste. Pe de-o parte, căldura lui Henry, glasul lui, mâinile, gura lui. Pe de alta, sentimentele lui Fred față de mine, atingând o zonă mai delicată, astfel că, în timp ce Henry mă săruta, îmi venea să întind mâna spre Fred și să țin în echilibru ambele iubiri.

Henry dădea pe dinafară de generozitate universală:

— Ți-o dăruiesc pe Anaïs, Fred! Vezi cum sunt... Vreau ca toată lumea s-o iubească pe Anaïs. E minunată!

— E prea minunată, a spus Fred. N-o meriți.

— Ești o viespe! a țipat Henry, uriașul rănit.

— În plus, a zis Fred, nu tu mi-ai dăruit-o pe Anaïs. Eu am propria mea Anaïs, diferită de a ta. Am luat-o fără să vă cer voie nici unuia dintre voi. Rămâi toată noaptea, Anaïs. Avem nevoie de tine.

— Da, da! a strigat Henry.

Stau ca un idol, iar Fred îl critică pe uriaș pentru că uriașul nu mă idolatrizează.

— La naiba, Anaïs, zice Henry, nu te idolatrizez, dar te iubesc! Simt că-ți pot oferi la fel de mult ca Eduardo, de pildă. N-aș putea să-ți fac rău. Când te văd stând acolo, atât de fragilă, știu că n-o să-ți fac rău...

— N-am nevoie de adulație, spune idolul. Tu îmi oferi... ei bine, ceea ce-mi oferi tu e mai bun decât adulația.

Mâna lui Fred tremură în timp ce-mi întinde un pahar cu vin. Vinul tulbură esența corpului meu și el palpită. Henry iese pentru o clipă. Eu și Fred tăcem. Fred e cel care a spus: „Nu, nu-mi plac banchetele... Îmi plac cinele ca asta, cu doi sau trei oameni“. Acum între noi e o tăcere grea și mă simt covârșită. Henry se întoarce și îl roagă pe Fred să ne lase. Nici n-a tras bine ușa după el, că eu și Henry ne gustăm unul altuia pielea. Cădem împreună în lumea noastră sălbatică. Mă mușcă. Îmi face oasele să trosnească. Mă pune să mă întind cu picioarele desfăcute și pătrunde în mine. Dorințele noastre se dezlănțuie. Trupurile sunt în convulsii.

— Ah, Anaïs! spune el,. Nu știu cum ai învățat, dar știi să te fuți, știi să te fuți... N-am mai spus-o niciodată până acum cu atâta forță, dar ascultă-mă, te iubesc nebunește! M-ai cucerit, m-ai cucerit... Sunt nebun după tine...

Apoi spun ceva ce stârnește în el o îndoială bruscă.

— Nu e numai fututul, nu-i așa? Chiar mă iubești?

Prima minciună. Guri atingându-se, răsuflări amestecându-se; eu, cu penisul lui ud, fierbinte, în mine, îi spun că îl iubesc.

Dar, în timp ce-o spun, știu că nu-i adevărat. Trupul lui are un fel anume de a-l excita pe-al meu, de a-i răspunde. Când mă gândesc la el îmi vine să-mi desfac picioarele. Acum doarme în brațele mele, doarme profund. Aud un acordeon. E duminică seara, în Clichy. Mă gândesc la *Bubu din*

Montparnasse, la camere de hotel, la felul în care îmi apasă piciorul, îmi adoră fesele. Nu sunt eu însămi în acest moment, vagaboanda. Acordeonul îmi umple inima, sângele alb al lui Henry m-a invadat. Zace adormit în brațele mele și eu nu-l iubesc.

Cred că i-am spus lui Fred că nu-l iubesc pe Henry, în timp ce stăteam acolo, în bucătărie. I-am spus că iubesc vizionarismul lui, halucinațiile lui. Henry are puterea de a regula, de a curge, de a înjura, de a mări și a da viață, de a distruge și a crea suferință. Demonul din el îl admir, idealistul indestructibil, masochistul care a găsit o modalitate de a-și provoca durere, pentru că suferă din cauza propriilor trădări, a imaturității sale. Mă înduioșează când ceva precum casa mea îl umilește. „Sunt un sălbatic și nu știu să mă port într-o astfel de casă, așa că mă prefac c-o disprețuiesc, dar o iubesc. Iubesc frumusețea și finețea ei. E atât de caldă, încât când intru în ea mă simt ca luat în brațe de Ceres, sunt fermecat...”

Și apoi Hugo mă duce acasă cu mașina și îmi spune: „Azi-noapte am stat treaz și m-am gândit că există o dragoste mai mare și mai frumoasă decât cea sexuală”. Pentru că fusese bolnav câteva zile și nu făcuserăm dragoste, ci doar dormiserăm unul în brațele celuilalt.

Mă simțeam de parcă aș fi fost pe cale să dau pe dinafară din carapacea mea fragilă. Îmi simțeam sânii plini și grei. Dar nu eram tristă. Mă gândeam: dragul meu, sunt atât de bogată în noaptea asta, dar e și pentru tine. Nu e totul numai pentru mine. Te mint în fiecare zi, dar vezi, îți dăruiesc plăcerile care îmi sunt dăruite. Cu cât absorb mai mult, cu atât este mai mare dragostea mea pentru tine. Cu cât mă refuz mai mult, cu atât mai săracă voi fi pentru tine, dragul meu. Nu e nici o tragedie dacă poți participa la ecuația asta. Sunt ecuații mai evidente. Una ar fi: te iubesc, prin urmare renunț la lume și la viață pentru tine. Ai avea în fața ta o călugăriță în stare de prostrație, otrăvită de dorințe pe care nu i le-ai putea satisface și care te-ar ucide. Dar uită-te la mine în seara asta. Mergem împreună acasă. Am cunoscut plăcerea. Dar nu te resping. Vino în trupul meu dilatat și gustă-l. Eu sunt purtătoarea vieții. Și tu știi asta. Nu mă poți vedea goală fără să mă dorești. Carnea mea ți se pare inocentă și în întregime a ta. M-ai putea săruta acolo unde m-a mușcat Henry și ai simți plăcere. Dragostea noastră e inalterabilă. Numai cunoașterea te poate răni. Poate că sunt un demon, ca să fiu în stare să trec din brațele lui Henry în ale tale, dar fidelitatea literală este pentru mine goală de sens. Nu pot trăi după regulile ei. E o tragedie să trăim atât de aproape unul de altul fără ca tu să poți percepe această cunoaștere, să fie posibile astfel de secrete, să știi numai ceea ce vreau eu să-ți spun, să nu fie pe trupul meu nici urmă a ceea ce trăiesc. Dar și să minți înseamnă să trăiești, să minți așa cum fac eu.

Prezența lui Fred mă limitează, ca și cum ochii mei ar privi o extensie a mea în niște sfere la care trebuie să renunț. Cu Fred aș putea trăi ceva delicat și complex. Dar eu nu vreau să trăiesc cu mine însămi. Eu fug de mine. Cu toate astea, nu-mi deformează adevărata natură, ci manifest senzualitatea care există în mine. Henry răspunde unei forțe din mine căreia nu i s-a răspuns până acum. Vitalitatea lui sexuală este în acord cu a mea. Când m-am apucat de dans, după Henry tânjeam. Un Henry căutam, în chip greșit, în John.

Gândurile mele, ca un elastic, sunt întinse până la cel mai tensionat punct. Cu Henry nu discut până în profunzimea lucrurilor. Nu e un Proust, care să trăgăneze și să elaboreze. El e în mișcare. El trăiește în vijelii. Vijeliile îmi plac la Henry. Aș putea să stau o zi întreagă după o vijelie și să-mi conduc barca încet de-a lungul sentimentelor de care el face risipă.

Eduardo spune că nu m-am dăruit niciodată întru totul, dar asta mi se pare imposibil când văd cum mă supun nobleței și perfecțiunii lui Hugo, senzualității lui Henry, frumuseții lui Eduardo. Acum câteva seri, la concert, stăteam transfigurată în fața lui. El a învățat să nu zâmbească, ceea ce trebuie să învăț și eu. Fie și numai culoarea pielii lui mă atrage. Are nuanța aurie a spaniolului, dar și o strălucire nordică, o nuanță de roz sub brun. Și culoarea ochilor săi, verdele ăla schimbător, insuportabil de rece! Gura și nările sunt cele care promit. Dar din nou am senzația că merg cu Eduardo prin lume și ne dăm cap în cap. Doar capetele noastre se întâlnesc și se ciocnesc. N-aș avea nimic altceva. Îmi place mintea lui, care e ca un sanctuar, foarte bogată datorită permanentelor sondări și psihanalize. Pare lipsit de voință pentru că se supune subconștientului său și, asemenea lui Lawrence, nu poate spune întotdeauna de ce.

Henry a remarcat ceea ce nici un Hugo, nici un Eduardo n-ar remarca. Stăteam în pat și el a spus: „Tu mereu pari să pozezi, într-un fel aproape oriental“.

Îmi cere cuvinte puternice când fute și nu i le pot oferi. Nu-i pot spune ce simt. Mă învață gesturi noi, prelungiri, variațiuni.

Eduardo m-a întrebat deunăzi dacă mi-ar plăcea să încerc să fac ca June: să plonjiez într-o absolută negare a scrupulelor, să mint (pe mine însămi, în principiu), să-mi deformezi firea astfel încât să nu permit nici un impediment, cum ar fi incapacitatea mea de a fi crudă. Ieri, în plin paroxism al plăcerii senzuale, nu l-am putut mușca pe Henry, așa cum ar fi vrut.

Lui Eduardo i-e frică de jurnalul meu. I-e frică de o acuzație, de faptul că n-aș fi înțeles. I-a mărturisit această teamă psihanalistului său.

Am conștiința a tot ceea ce omit – lacunele, în special visele, halucinațiile. De asemenea, minciunile sunt omise, dintr-o nevoie disperată de a înfrumuseța. Așa că nu le notez. Jurnalul este, prin urmare, o minciună. Ceea ce e omis în jurnal e omis și în mintea mea. În momentul în care scriu, mă avânt spre frumusețe. Dispersez restul, din jurnal, din trupul meu. Mi-ar plăcea să mă întorc, ca un detectiv, și să adun ceea ce am eliminat. De exemplu, cumplita, divină credulitate a lui Hugo. Mă gândesc la ce-ar fi putut observa. Când am venit de la Henry și m-am spălat, ar fi putut să vadă cele câteva picături de apă care au căzut pe podea; pete pe lenjeria mea; urme de ruj pe batiste. Ar fi putut pune întrebări când i-am spus: „Tu de ce nu încerci să termini de două ori?“ (ca Henry), să remarce oboseala mea excesivă, cearcănele de sub ochi.

Îmi țin jurnalul foarte secret, dar de câte ori n-am scris în el stând la picioarele lui, lângă șemineu, și n-a încercat să citească peste umărul meu! Când Eduardo l-a pus pe Hugo să se întindă, să închidă ochii și să reacționeze la cuvinte – „dragoste“, „pisică“, „zăpadă“, „gelozie“ –, reacțiile lui au fost uimitor de încete și de vagi. Numai gelozia i-a provocat o reacție imediată. Pare a refuza să înregistreze, să realizeze. Asta-i bine. E forma lui de autoapărare. E fundamentul libertății bizare pe care o am, în ciuda geloziei lui puternice. Nu vrea să vadă. Asta-mi stârnește o asemenea milă, încât uneori mă înnebunește. Aș vrea să mă pedepsească, să mă bată, să mă închie. M-aș simți ușurată.

Mă duc să mă întâlnesc cu doctorul Allendy ca să vorbim despre Eduardo. Văd un bărbat frumos, sănătos, cu ochii limpezi, inteligenți, de vizionar. Mintea îmi este trează, mă aștept să spună ceva dogmatic, în formule. Vreau s-o spună, pentru că, dacă o face, va fi încă un bărbat pe care nu mă pot sprijini și va trebui să continui să mă cuceresc singură.

Am vorbit mai întâi despre Eduardo, despre cum câștigase forță. Allendy se bucura că remarcasem o diferență sensibilă. Dar am ajuns într-un punct dificil.

— Știi, a întrebat el, că ai fost cea mai importantă femeie din viața lui? Eduardo a fost obsedat de tine. Tu ești imaginea lui. Te-a văzut ca pe o mamă, ca pe o soră și ca pe o femeie inaccesibilă. A te cuceri pe tine înseamnă a se cuceri pe el însuși, a-și cuceri propriile nevroze.

— Da, știu. Vreau să se vindece. Nu vreau să-l privez de proaspăt câștigata încredere în sine spunându-i că nu-l iubesc senzual.

— Dar cum îl iubești?

— Am fost întotdeauna atașată de el la modul ideal. Și acum sunt, dar nu senzual. Există un alt bărbat, un bărbat mai animalic, care are putere asupra mea.

Îi povestesc puțin despre Henry. E surprins că îmi împart astfel iubirile. Mă întreabă care sunt adevăratele mele sentimente privind experiența cu Eduardo.

— Eram în totalitate pasivă, îi spun. Nu simțeam nici o plăcere. Și mă tem că și-ar putea da seama de asta și s-ar învinovăți. Ar fi mai rău decât orice, mai rău decât dacă i-aș spune acum: „Ascultă, îl iubesc pe Henry, așa că nu te pot iubi pe tine“. Pentru că, dacă asta continuă, devine o competiție, ca și cum aș fi permis rivalitatea și comparația și apoi l-aș fi părăsit. Mi se pare mai periculos. Dar, la urma urmei, întreb râzând, știu bărbații când oferă sau nu plăcere unei femei?

Doctorul Allendy râde și el.

— Optzeci la sută dintre ei nu știu niciodată, spune el. Unii bărbați sunt sensibili, dar mult mai mulți sunt plini de ei și vor să creadă că o fac, iar mulți alții chiar nu știu.

(Mi-am amintit întrebarea lui Henry la hotel: „Te satisfac?“)

Apoi spun:

— Decât să continui comedia sexuală, n-ar fi mai bine să-i spun că eu sunt nevrotică, bolnavă, că de fapt cu mine e ceva în neregulă?

— Și, bineînțeles, s-ar putea să fie așa, zice Allendy. E ceva ciudat în felul în care îți împarți iubirile. E ca și cum ți-ar lipsi încrederea.

A atins un punct sensibil. Acum câteva minute a făcut o greșeală, când vorbeam despre separarea dintre dragostea animalică și cea ideală. A tras concluzia banală că, probabil la vârsta pubertății, asistasem la un act de dragoste brutal, fusesem dezgustată și mă îndreptasem spre dragostea eterică. Dar acum se apropie de un adevăr: lipsa încrederii. Tata nu și-a dorit o fată. Spunea că sunt urâtă. Când scriam sau desenam ceva, nu credea că o făcusem eu. Nu-mi amintesc nici o mângâiere sau un compliment din partea lui, cu excepția episodului când era să mor, pe la nouă ani. Mereu au fost scene, bătăi, ochii lui albaștri, duri, ațintiți asupra mea. Îmi amintesc bucuria nefirească pe care am simțit-o când tata mi-a scris un bilet aici, la Paris, care începea cu: „Ma jolie“. Nu am avut parte de dragostea lui. Am suferit alături de mama. Îmi amintesc sosirea noastră la Aranchon, unde el își petrecea vacanța, după boala mea. Se vedea pe fața lui că nu ne voia. Ceea ce se adresa mamei, eu credeam că mi se adresează și mie. Am simțit o tristețe isterică atunci când ne-a părăsit. Și în toți anii de școală la New York am tânjit după el. M-am temut mereu de duritatea și răceala lui. Cu toate astea, la Paris l-am repudiat. Eu am fost cea severă și nesentimentală.

— Așa că, a spus Allendy, te-ai retras în tine și ai devenit independentă. În loc să te dăruiești total, cu încredere, unei singure iubiri, tu cauți mai multe. Cauți chiar cruzimea bărbaților mai în vârstă, de

parcă nu te-ai putea bucura de dragoste fără durere. Și nu ești sigură...

— Decât de dragostea soțului meu.

— Dar ai nevoie de mai mult de una.

— Mereu de dragostea lui și de a unui bărbat mai în vârstă.

Eram uimită că încrederea unui copil, odată zdruncinată și distrusă, are asemenea repercusiuni asupra unei vieți întregi. Dragostea insuficientă a tatei și faptul că ne-a părăsit nu se pot șterge. De ce nu au fost anulate de toate iubirile pe care le-am inspirat de atunci?

Eduardo voia să stau de vorbă cu doctorul Allendy pentru ceea ce aveam să scriu. Și sunt dispusă s-o fac, dar în condițiile stabilite de mine. Adică mă duc la el rar, ceea ce-mi lasă timp să absorb materialul și să lucrez inspirată, iar în același timp mă face mai puțin dependentă. Cu toate astea, ieri, când a spus: „Pari foarte echilibrată și nu cred că ai nevoie de mine“, am simțit brusc o mare tristețe că eram părăsită din nou. Munca îmi dă stabilitate, îmi folosesc suferințele, dar aș vrea să încredințez unei ființe omenești ceea ce încredințez jurnalului. În relațiile mele există întotdeauna ceva interzis. Cu Eduardo nu pot vorbi despre Henry. Nu pot vorbi decât despre boala mea. Cu Henry nu pot vorbi despre psihanaliză. El nu e un analist, e un scriitor epic, un Dostoievski inconștient. Cu Fred pot să fiu suprarealistă, dar nu femeia care a scris un studiu despre Lawrence.

Allendy spunea: „Te-ai purtat minunat cu Eduardo în toată povestea asta, cum puține femei ar fi făcut-o, căci, în general, o femeie consideră bărbatul un inamic și se bucură când îl poate umili sau distruge“.

Joaquin spune că, atunci când mi-a citit jurnalul, a devenit conștient că Henry îmi dăruia mai mult decât o experiență senzuală; că răspundea unor nevoi pe care Hugo nu mi le putea satisface. Încă mai crede că mă pierd în Henry, că mă dăruiesc unor experiențe care nu sunt potrivite cu firea mea.

Și Allendy începe să sugereze că în mod normal nu ar trebui să iubesc un Henry și că trebuie înlăturată cauza pentru care îl iubesc. Aici mă întorc feroce împotriva științei și simt o mare loialitate față de instinctele mele.

S-ar putea ca psihanaliza să mă oblige să fiu mai sinceră. Deja conștientizez anumite sentimente pe care le am, cum e teama de a fi rănită. Când îmi telefonează Henry, mă agăț de fiecare inflexiune a vocii lui. Dacă e ocupat la ziar, dacă e cineva acolo sau dacă are un ton impersonal, mă neliniștesc imediat.

Astăzi Henry s-a trezit și a zis: „La naiba cu femeile angelice sau literate!“ Apoi îmi spune că mi-a scris două scrisori de duminică încoace, care mă așteaptă la Natașa, și sunt entuziasmată. Îmi disprețuiesc hipersensibilitatea, care necesită atâtea asigurări, dar care totodată mă face conștientă de sensibilitatea altora. Marea iubire a lui Hugo ar fi trebuit să-mi dea încredere, iar nevoia mea continuă de a fi iubită și înțeleasă este cu siguranță anormală.

Poate că îmi reafirm încrederea încercând să cuceresc bărbați mai în vârstă. Sau cochetez cu suferința? Ce simt când văd ochii destul de reci ai lui Henry ațintiți asupra mea? (Tata avea ochi albaștri de gheață.) Vreau ca ei să se topească de dorință pentru mine.

Există acum o mare tensiune între mine și Fred; nu ne putem suporta privirile. El a scris ceva atât de exact, atât de străpungător despre mine, încât m-am simțit invadată în cele mai tainice compartimente ale ființei mele. M-a înspăimântat și ceea ce a scris despre Henry, de parcă s-ar fi

apropiat prea mult de propriile mele temeri și îndoieli. Scrie ocult. Abia dacă mai putem vorbi după ce am citit paginile alea. Și el mi-a citit jurnalul. A spus: „N-ar trebui să mă lași să citesc asta, Anaïs“. Am întrebat de ce. Părea uluit. A plecat capul, gura îi tremura. E ca o fantomă a mea. De ce a fost uluit? Am dezvăluit asemănarea, recunoașterea? El e o parte din mine. El ar putea înțelege întreaga mea viață. I-aș pune toate jurnalele mele în mâini. Nu mă tem de el. E atât de blând cu mine!

Henry îmi vorbește minunat, într-o stare detașată, înțeleaptă. Îmi spune „te iubesc“ în timp ce mă ține în brațe, iar eu răspund „nu te cred“. Își dă seama că sunt într-o dispoziție diabolică. Insistă: „Mă iubești?“ Și îi răspund vag. Când suntem uniți senzual nu pot să cred că apropierea noastră e numai fizică. Când mă trezesc din delir și stăm de vorbă liniștiți, sunt surprinsă că vorbește atât de serios despre dragostea noastră.

— Duminică, după ce ai plecat, am dormit un pic, apoi m-am dus să mă plimb și m-am simțit atât de fericit, Anaïs, mai fericit decât am fost vreodată! Mi-am dat seama de un adevăr teribil: că nu vreau să se întoarcă June. Am o nevoie cumplită de tine – absolută! În unele momente simt chiar că, dacă June s-ar întoarce și m-ar dezamăgi, nu mi-ar mai păsa de ea, aproape că m-aș bucura. Duminică noaptea am vrut să-i trimit o telegramă ca să-i spun că n-o mai vreau.

Dar înțelepciunea m-a împiedicat să-l cred. Știe și el, pentru că adaugă:

— Sunt slab în mâinile lui June, Anaïs. Dacă, atunci când vine, o să mă port exact așa cum vrea ea să mă port, să nu te simți dezamăgită ori trădată.

Asta mă surprinde, pentru că mi se pare că, atunci când m-am aruncat în vârtoarea asta, cu intensitate caracteristică, și am simțit instabilitatea, tragicul situației, m-am retras și am diminuat importanța relației noastre. Mi-am epuizat resursele de tragediană cu John Erskine. Am suferit atunci până la limită. Nu știu dacă o să mai pot suferi vreodată atât de mult și cred că sentimentele lui Henry sunt similare. Vreau să mă bucur de clipa prezentă profund, irațional. Henry aplecându-se deasupra mea, plin de dorință, limba lui Henry între picioarele mele, posedarea viguroasă, torențială a lui Henry.

„Ești singura femeie căreia îi pot fi fidel. Vreau să te protejiez.“

Când văd fotografia lui June în camera lui, o urăsc pe June, pentru că în momentul ăsta îl iubesc pe Henry. O urăsc pe June, și totuși știu că și eu sunt în puterea ei și că, atunci când se va întoarce...

„Ceea ce simt cu tine și nu simt cu June este că, dincolo de dragoste, suntem prieteni. Eu și June nu suntem prieteni.“

Nu poți să scapi de propria natură, deși Henry a spus ieri „Bunătatea ta are lacune“. Lacune. Ce ușurare! Fisuri. Pot evada prin ele. O anume perversitate mă împinge în afara rolului pe care sunt forțată să-l joc. Mereu îmi imaginez un alt rol. Nu sunt niciodată statică. Când Henry vrea să-mi citească jurnalul, tremur. Știu că bănuiește că-l trădez constant. Aș vrea, dar nu pot. De când a apărut el, practic instinctiv fidelitatea târfelor: nu simt plăcere cu nimeni altcineva. Cea mai mare frică a mea este ca Hugo să nu mă dorească în aceeași zi și asta se întâmplă frecvent. Azi-noapte era înflăcărat, extatic – iar eu, supusă și amăgitoare. Simulând plăcerea. I s-a părut o noapte excepțională. Plăcerea lui a fost imensă.

Oare când par să mă revărs și chem toate plăcerile senzuale posibile, chiar așa e? Dacă aș fi atrasă de o femeie oarecare de pe stradă sau de un bărbat cu care am dansat, aș fi oare capabilă să-mi

satisfac dorința? Există oare cu adevărat această dorință? Data viitoare când mă cuprinde o astfel de senzație, n-o să mă opun. Trebuie să știu.

În seara asta cedez în fața dorinței pentru Henry. Îl vreau și o vreau și pe June. June e cea care mă va ucide, cea care mi-l va lua pe Henry, care mă va urî. Vreau să fiu în brațele lui Henry. Vreau ca June să mă găsească acolo: va fi singura dată când va suferi. După aceea, Henry va fi cel care va suferi, la cheremul ei. Vreau să-i scriu și s-o implor să se întoarcă, pentru că o iubesc și vreau să renunț la Henry pentru ea, acesta fiind darul cel mai mare pe care i-l pot face.

Hugo mă dezbracă în fiecare noapte de parcă ar fi prima dată și aș fi o femeie nouă pentru el. Sentimentele mele sunt într-un haos pe care nu-l pot limpezi, nu-l pot lumina. Visurile mele nu-mi spun nimic altceva decât că sunt îngrozită să nu fiu adusă din nou pe punctul de a mă sinucide.

Nu te poți vindeca numai trăind și iubind, altfel aș fi vindecată. Hugo mă vindecă uneori. Azi ne-am plimbat pe câmp, pe sub cireși, am stat pe iarbă, la soare, vorbind ca doi tineri îndrăgostiți. Și Henry mă vindecă, mă ia în brațele lui vitale, brațele lui de uriaș. Și astfel, în unele zile mă cred sănătoasă.

Hugo a plecat într-o călătorie și m-a sărutat cu disperare, cu tristețe. Sunt înconjurată de urme ale lui, mici lucruri care amintesc de obiceiurile lui, defectele lui, bunătatea lui divină: o scrisoare pe care a uitat s-o pună la poștă, lenjeria lui uzată (pentru că nu-și cumpără niciodată nimic pentru el), însemnările lui cu ce are de făcut, o minge de golf – care îmi amintește că ieri a spus: „Nici măcar golful nu-mi face plăcere, pentru că prefer să stau cu tine. Totul face parte din munca mea blestemată“ – o periută de dinți, un borcan de briantină desfăcut, o țigară pe jumătate fumată, costumul lui, pantofii lui. Abia l-am sărutat de rămas-bun și nici nu s-a închis bine poarta după el, când i-am spus Emiliei: „Curăță-mi rochia roz și spală-mi lenjeria de dantelă. S-ar putea să plec la o prietenă pentru câteva zile“.

N-am uitat ieri să fiu atât de bună cu Eduardo, încât probabil că a crescut cu cel puțin jumătate de metru. În aceeași seară voiam să mă dizolv în trupul lui Hugo, să fiu captivă în brațele lui, în bunătatea lui. Într-un astfel de moment, pasiunea și febra par lipsite de importanță. Nu pot suporta să-l văd pe Hugo gelos, dar el e sigur de dragostea mea. Spune: „Nu te-am iubit niciodată atât de mult, n-am fost niciodată atât de fericit cu tine. Ești toată viața mea“. Și știu că îl iubesc atât de mult cât îl pot iubi, că e singurul care mă are pe veci. Cu toate astea, timp de trei zile am văzut cum ar fi viața cu Henry la Clichy. Îi spun lui Hugo: „Să-mi trimiți o telegramă în fiecare zi, te rog“. Dar s-ar putea să nu fiu acasă, ca să le citesc.

Am fugit. Pijamaua mea, pieptenele, pudra, parfumul sunt în camera lui Henry. Găsesc un Henry atât de profund, că sunt amețită.

Pășim ca în sincron spre Place Clichy. Mă face conștientă de stradă, de oameni, de realitate. Eu merg ca o somnambulă, dar el adulmecă strada, observă, ochii îi sunt larg deschiși. Îmi arată târfa cu picior de lemn care stă lângă Gaumont Palace. Nu știe cum e să trăiești într-o lume în care singurul personaj distinct ești tu însuși, așa cum știm Eduardo și cu mine. Stăm în diverse cafenele și vorbim despre viață și moarte, în sensul lui Lawrence.

Henry spune: „Dacă ar fi trăit Lawrence...“ Da, știu cum se termină fraza. L-aș fi iubit. M-ar fi

iubit. Henry își poate imagina aspectul schimbător al camerei mele de scris. Fotografiile lui John. Cărțile lui John. Fotografia lui Lawrence și cărțile lui Lawrence. Acuarelele lui Henry și manuscrisele lui Henry. Pentru o clipă, stăm și reflectăm sardonice la spectacolul vieții noastre.

Eduardo spunea că nici scrisul, nici viața lui Henry nu au un șablon. Exact. Dacă ar avea, ar fi un analist. Dacă ar fi un analist, n-ar fi o forță vitală, haotică.

Când îi povestesc lui Henry despre John Erskine, e uimit de sacrilegiul meu. John, omul pe care Hugo îl venera. Spun liniștită: „Poate părea un sacrilegiu și totuși, uite cât de simplu e: iubeam la John chiar ceea ce-l lega pe Hugo de el“.

Stăteam în bucătăria din Clichy la două noaptea, cu Fred, mâncând, bând și fumând enorm. Henry a fost nevoit să se ridice și să-și dea pe ochi cu apă rece, ochii iritați ai băiețelului german. N-am putut suporta asta și i-am spus: „Henry, hai să bem pentru sfârșitul slujbei tale la ziar. N-o să mai faci asta niciodată. Am zis!“

Fred a părut ofensat. A căzut într-o dispoziție mohorâtă. Ne-am spus noapte bună. M-am dus în camera lui Henry.

Ne place să stăm împreună, să ne dezbrăcăm, să vorbim, să ne punem hainele pe scaun. Henry îmi admiră pijamaua japoneză din mătase roșie, care pare extrem de bizară în camera simplă, pe pătura aspră.

A doua zi am descoperit că Fred nu dormise acolo. „Nu-l lua prea în serios“, a zis Henry. Am luat micul dejun împreună la cinci după-amiază. Apoi am cusut perdelele gri și Henry a bătut în perete galeriile. Mai târziu, el a pregătit o cină consistentă; am băut Anjou și am fost foarte veseli. Dis-diminează m-am întors la Louveciennes.

Când am revenit în Clichy, Fred se întorsese și era foarte trist. Am luat cina, dar în tăcere, și m-am simțit nefericită. Fred s-a scuturat de starea lui proastă de dragul meu și a exclamat: „Hai să facem ceva: să mergem la Louveciennes!“

Am pornit.

Mă simt legănată de magia casei mele. Ne așezăm cu toții lângă foc. Acesta e momentul în care casa împrăștie un farmec anume, iar focul îți topește nervii. Pot sta perfect nemișcată, ca și cum aș face parte dintr-o pictură murală. Admirația și dragostea lor mi se par dulci. Pierd sentimentul secretului. Deschid cutiile de metal și le arăt jurnalele mele de început. Fred înșfacă primul volum și începe să râdă și să plângă citindu-l. I-am dat lui Henry jurnalul roșu, tot numai despre el, ceea ce nu am mai făcut cu nimeni. Citesc peste umărul lui.

Eu și Henry așteptăm trenul pe un peron înalt. Ploaia a spălat copacii. Pământul emană esențe ca o femeie pe care bărbatul a arat-o și a însămânțat-o. Trupurile ni se apropie.

În momentul acela nu m-am gândit cum stătusem la fel, lipită de June. Mă gândesc la asta acum, pentru că ieri, pentru prima dată, el m-a rănit, deși eram pregătită pentru sarcasmul și ridiculizările lui. Îi cunosc plăcerea de a descoperi defecte, din tot ce-a scris despre June. Citeam jurnalul meu roșu. A ajuns la un paragraf în care Fred spusese că sunt frumoasă. „Vezi“, a zis Henry, „Fred crede că ești frumoasă. Eu nu cred. Cred că ai mult farmec, asta-i drept.“ Stăteam lângă el. L-am privit uluită, apoi am pus ușor mâna pe pernă și am început să plâng. Când mi-a pus mâna pe față și mi-a simțit lacrimile, a fost uimit. „Ah, Anaïs, n-am crezut nici o clipă că asta ar putea însemna ceva

pentru tine! Mă detest pentru că am spus-o cu atâta cruzime. Dar ții minte? Ți-am spus și că nu cred că June e frumoasă. Femeile cele mai puternice nu au fost cele mai frumoase. Dar când mă gândesc că te-am putut face să plângi, că eu am putut face asta, când e singurul lucru pe care n-am vrut niciodată să ți-l fac ție...“

Acum stătea în fața mea, iar eu zăceam cufundată în perne, cu părul ciufulit și ochii înotând în lacrimi. Atunci mi-am amintit cum mă vedeau pictorii și i-am spus. Și deodată, l-am *lovit*. I-am dat o labă, ca o pisică, a zis el. Iar după scena asta, care l-a amuzat, ne-am simțit în mod ciudat și mai apropiați, până când i-am zis, tachinându-l, în tren – pentru că el îmi spunea că îi părusem frumoasă în prima zi când mă văzuse, dar începuse să creadă că nu sunt pentru că Fred insistase atât de mult asupra acestui lucru, dar și din cauza lui June –, am zis: „Ai gusturi proaste!“

Dar toate lucrurile minunate pe care mi le-a spus despre jurnalul meu au pălit acum. Încrederea mi s-a zdruncinat. Nu-mi era de nici un folos să mă gândesc cât de relativă e frumusețea și că fiecare om reacționează diferit la ea. E nefiresc să fiu atât de rănită. Și totuși, am înghițit această ofensă și am spus: „O să suport. O să uit asta, n-o să-mi pese“. Și câteva ore mi-am adunat curajul, până când am început să ne dezbrăcăm, în seara aia, iar el a spus: „Vreau să te privesc dezbrăcându-te. N-am făcut asta niciodată“. M-am așezat pe patul lui și am fost copleșită de timiditate. Am făcut ceva ca să-i distrag atenția de la mine cât m-am dezbrăcat și m-am strecurat în pat. Îmi venea să plâng. Cu câteva clipe înainte, îmi spusese: „Am senzația că sunt un bărbat foarte urât. Nu vreau niciodată să mă uit în oglindă“.

Și am găsit ceva evaziv și încântător de spus. I-am spus ce-mi plăcea la el. N-am zis: „Zilele astea am avut nevoie de frumusețea lui Eduardo mai mult ca niciodată“.

A doua zi, la trei și jumătate, eram în salonul lui Allendy, simțind o nevoie teribilă de el.

M-am dus la Henry și l-am găsit la lucru. M-a primit cu un sărut vesel. Am lucrat împreună. Stăteam la masa mea, lângă a lui, revăzând fragmentele pe care urma să le inserez în carte. Eram plină de forța scrisului său. Când i s-a făcut foame, m-am oferit să pregătesc eu masa. „Lasă-mă să mă joc de-a soția unui geniu.“ Și m-am dus în bucătărie, în maiestuoasa mea rochie roz.

Chiar și numai vocea lui Henry mă face să mă simt bine. Mă gândesc cum spunea:

— Când scriu despre tine, va trebui să scriu despre tine ca înger. Nu pot să te plasez pe un pat.

— Dar eu nu mă port ca un înger. Știi doar...

— Da, știi. M-ai epuizat în ultimele zile. Ești un înger sexual, dar un înger! Senzualitatea ta nu mă convinge.

— O să te pedepsesc pentru asta, am spus. De acum înainte o să mă port ca un înger.

Două ore mai târziu, Fred a plecat la lucru și Henry mă săruta în bucătărie. Vreau să mă joc prefăcându-mă că îi rezist, dar până și un sărut pe gât mă topește. Spun nu, dar îmi bagă mâna între picioare. Mă atacă precum un taur.

În timp ce ne odihnim, încă îl mai iubesc, îi iubesc mâinile, încheieturile, gâtul, gura, căldura trupului și vioiciunea minții. După aceea, mâncăm și discutăm despre June și despre Dostoievski în cântatul cocoșilor. Faptul că eu și Henry putem să stăm de vorbă despre dragostea noastră pentru June, despre momentele ei grandioase, e cea mai mare victorie a mea.

Orele lungi, liniștite petrecute cu Henry sunt cele mai puternice. Cade într-o tăcere gânditoare stând aplecat asupra manuscrisului său, chicotind din când în când. Are în el ceva de gnom, de satir și

de savant german. Are niște umflături tari pe frunte, ce par gata să crească brusc. Corpul lui pare dintr-odată fragil, încovoiat.

Când stă așa, simt că îi pot vedea mintea așa cum îi văd trupul, și e ca un labirint, fertilă, receptivă. Sunt plină de adorație față de tot ce conține acel cap și față de impulsurile care ies în rafale.

Stă în pat, cu trupul arcuit peste spatele meu, cu un braț mângâindu-mi pieptul. Și în circumferința singurății mele, știu că am găsit un moment de dragoste absolută. Măreția lui umple rănilor și le închide, amuțește dorințele. Doarme. Cât de mult îl iubesc! Mă simt ca un râu revărsat.

„Anaïs, aseară, când am venit acasă, am crezut că ești aici, pentru că ți-am simțit parfumul. Mi-a fost dor de tine. Mi-am dat seama că nu ți-am spus cât de minunat a fost să te am aproape. Nu spun niciodată astfel de lucruri. Uite, aici e un sertar plin cu hainele tale – ciorapi. Vreau să-ți lași parfumul peste tot.“

Cred că mă iubește cu tandrețe, cu sentimentalism. June e cea care inspiră pasiuni. Iar eu sunt aici pentru a-i culege gândurile, inspirațiile, amintirile, confesiunile. Stau lângă Henry scriitorul și îmi este dăruită cealaltă dragoste a lui.

Acum, singură la Louveciennes, încă mai simt amprenta trupului său adormit pe trupul meu. Aș vrea ca astăzi să fie ultima zi. Întotdeauna îmi doresc ca momentul culminant să fie ultimul. June poate să se întoarcă și să sufle ca simunul asupra noastră. Henry va fi torturat de ea, iar eu voi fi hipnotizată.

Vor rămâne aici, în jurnalul meu, lucrurile pe care le-a spus Henry. Le primesc în dar ca pe niște bijuterii, tămâie și parfumuri. Cuvintele lui cad, iar eu le prind cu atâta grijă, încât uit să vorbesc. Sunt sclava care îi face vânt cu pene de păun. El vorbește despre Dumnezeu, Dostoievski și finețea scrisului lui Fred. Trasează o distincție între această finețe și scrisul lui dramatic, senzațional, potent. Poate spune, cu umilință: „Fred are o finețe care mie îmi lipsește și erudiție, are stofa unui Anatole France“.

Și eu spun: „Dar nu vezi? Lui îi lipsește pasiunea, așa cum îi lipsea și lui France. Asta ai tu!“

La gândul ăsta, în timp ce ne plimbăm pe un bulevard, îmi vine să-l sărut pe bărbatul a cărui pasiune curge ca lava printr-o lume intelectuală rece. Îmi vine să renunț la viața mea, la casa mea, siguranța mea, scrisul meu, ca să trăiesc cu el, să muncesc pentru el, să mă prostituez pentru el, orice, până și să fiu rănită fatal de el.

Noaptea târziu îmi povestește despre o carte pe care eu n-am citit-o, *Hill of Dreams* de Arthur Machen. Și eu ascult cu sufletul. Spune, încet: „Îți vorbesc aproape patern“.

În momentul acela știu că sunt pe jumătate femeie, pe jumătate copil. Că o parte din mine ascunde un copil căruia îi place să fie uimit, învățat, îndrumat. Când ascult, sunt un copil, iar Henry devine patern. Imaginea obsesivă a eruditului, a părintelui literar, se reafirmă, și femeia redevine mică. Îmi amintesc alte fraze, precum „Nu vreau să te rănesc – pe tine nu“, neobișnuita lui delicatețe față de mine, comportamentul protector. Mă simt trădată. Copleșită de miracolul operei lui Henry, am devenit un copil. Îmi imaginez un alt bărbat spunându-mi: „Nu pot să fac dragoste cu tine. Tu nu ești femeie, ești un copil“.

Mă trezesc din vise de o profundă senzualitate. Și apoi, furioasă, vreau să domin, să lucrez ca un bărbat, să-l întrețin pe Henry, să mă ocup de publicarea cărții lui. Vreau mai mult decât oricând să

regulez și să fiu regulată, să afirm femeia senzuală. Henry spune într-o zi: „Ascultă, cred că tu ai putea să ai zece amanți și să te descurci cu toți. Ești insașiabilă“. Și în altă zi: „Senzualitatea ta nu mă convinge.“

A văzut copilul!

Detestabil, îngrozitor! Fug de la Clichy și mă gândesc că-mi iau secretul cu mine. Am speranța că Henry nu l-a sesizat. Mă tem de sfredelirea tulburătoare a ochilor săi. Mă furișez din patul lui și fug în timp ce el doarme. Alerg acasă și dorm adânc, multe ore. Trebuie să sufoc copilul. Mâine pot să mă întâlnesc cu Henry, să-l înfrunt, să fiu femeie.

Acesta ar fi rămas un incident vag, lipsit de importanță. Acum, din cauza psihanalizei, e greu de semnificații. Psihanaliza mă face să mă simt de parcă m-aș masturba în loc să mă fut. A fi cu Henry înseamnă a trăi, a curge, a suferi, chiar. Nu-mi place să fiu cu Allendy și să apăs cu degete uscate pe tainele trupului meu.

Când îi vorbesc puțin despre teama mea de cruzime față de Eduardo, el spune ceea ce spun și eu: „Dar îți folosești propriile slăbiciuni. Poți să le dai sens“. Și am făcut asta. Dar nu văd nimic bun în admirația mea copilărească pentru bărbații mai în vârstă, în adorația mea pentru John și Henry. Nu văd în ea nimic altceva decât interferența cu evoluția, abdicarea de la propria personalitate. După cum spune Henry: „E frumos să te privesc dormind. Stai ca o păpușă, acolo unde ești pusă. Nici măcar în somn nu te întinzi și nu ocupi prea mult loc“.

Întrebările lui Allendy mă lovesc.

— Cum te-ai simțit după prima noastră discuție?

— Am simțit că am nevoie de tine, că nu vreau să fiu lăsată să-mi gândesc singură viața.

— Ți-ai iubit tatăl cu devotament, anormal, și ai urât motivul sexual care l-a făcut să te părăsească.

Asta s-ar putea să fi creat în tine un anume sentiment obscur împotriva sexului. Acest sentiment se afirmă în subconștientul tău, în scena aceea cu John. Ți-ai dorit pentru el un soi de castrare.

— Atunci, de ce am fost atât de nefericită, atât de disperată când s-a întâmplat, și de ce l-am iubit vreme de doi ani?

— Poate că l-ai iubit mai mult ca urmare a ceea ce s-a întâmplat.

— Dar l-am disprețuit de-atunci pentru lipsa lui de pasiune!

— Nevoia ambivalentă de a domina bărbatul, de a fi cucerită de el și de a-i fi superioară. L-ai iubit într-adevăr pentru că el nu te-a dominat, pentru că tu îi erai superioară în pasiune.

— Nu, iată că acum am găsit un bărbat care m-a cucerit și sunt extrem de fericită.

Allendy îmi pune întrebări despre Henry. În cele din urmă, observă că îl domin social. Mai remarcă și că am ales să mă pun în situația de rivală a unei femei care știu că va învinge, căutând, prin urmare, suferința. Că am iubit un bărbat mai slab decât mine și am suferit din cauza asta. În același timp am o teamă cumplită de suferință și asta mă face să-mi împart iubirile, astfel încât fiecare să-mi servească drept antidot împotriva alteia. Ambivalență. Vreau să iubesc un bărbat mai puternic și nu pot.

El spune că am un sentiment de inferioritate cauzat de fragilitatea mea fizică din copilărie. Mi se părea că bărbații nu iubesc decât femei grase, sănătoase. Eduardo mi-a vorbit despre tinere cubaneze grase. Prima atracție a lui Hugo a fost față de o fată grasă. Toată lumea comenta faptul că sunt atât de

slabă și mama cita proverbul spaniol „Oasele sunt pentru câini“. Când eram la Havana, aveam îndoieli că aş putea plăcea cuiva pentru că eram prea slabă. Tema continuă și în momentul în care Henry mă face să sufăr cu admirația lui față de corpul Natașei, care i se pare bogat.

Allendy:

— Știi că uneori sentimentul de inferioritate sexuală se datorează conștientizării frigidității?

E adevărat că am fost destul de indiferentă față de sex până pe la optsprezece sau nouăsprezece ani și, chiar și atunci, extrem de romantică, dar nu pe deplin trează sexual. Dar după aceea...!

— Și dacă aş fi frigidă, aş fi atât de preocupată de sex?

Allendy:

— Cu atât mai mult.

Tăcere. Mă gândesc că, în ciuda plăcerilor extraordinare pe care mi le-a oferit Henry, nu am avut un orgasm adevărat. Reacțiile mele nu par să ducă la un punct culminant, ci se disipează într-un spasm mai puțin centrat, mai difuz. Am simțit uneori orgasmul cu Hugo sau când m-am masturbat, dar probabil că asta pentru că lui Hugo îi place să-mi strâng picioarele, iar Henry mă pune să le desfac atât de tare. Dar asta nu-i spun lui Allendy.

Din visele mele el culege dorința permanentă de a fi pedepsită, umilită sau abandonată. Visez un Hugo crud, un Eduardo temător, un John impotent.

— Asta vine dintr-un sentiment de vinovăție pentru că l-ai iubit atât de mult pe tatăl tău. După aceea, sunt sigur că ți-ai iubit mult mai mult mama.

— E adevărat. Am iubit-o enorm.

— Iar acum cauți pedeapsa. Și te bucuri de suferință, care îți amintește de suferința pe care ai îndurat-o cu tatăl tău. Într-unul din visele tale, când bărbatul te penetrează cu forța, îl urăști.

Sunt îndurerată, de parcă întrebările lui ar fi niște lovituri. Am o cumplită nevoie de el. Cu toate astea, psihanaliza nu ajută. Suferința de a trăi este nimic pe lângă suferința acestei analize minuțioase.

Allendy îmi cere să mă relaxez și să-i spun ce se petrece în mintea mea. Dar ceea ce se petrece în mintea mea e analiza vieții mele.

Allendy:

— Încerci să te identifici cu mine, să-mi faci treaba. Nu ți-ai dorit să-i depășești pe bărbați în munca lor? Să-i umilești cu succes?

— În nici un caz. Eu îi ajut constant pe bărbați în munca lor, fac sacrificii pentru ei.

Îi încurajez, îi admir, îi aplaud. Nu, Allendy se înșală foarte tare.

Zice:

— Poate că tu ești una dintre acele femei care le sunt prietene, și nu dușmance, bărbaților.

— Mai mult decât atât. Visul meu inițial era să mă mărit cu un geniu și să-l servesc, nu să fiu eu un geniu. Când mi-am scris cartea despre Lawrence, am vrut să colaborez cu Eduardo. Chiar și-acum știu că el ar fi scris una mai bună, numai că eu sunt cea care are energia, impulsul.

Allendy:

— Știi de complexul Dianei, femeia care îl invidiază pe bărbat pentru puterea sa sexuală?

— Da, am simțit asta sexual. Mi-ar fi plăcut s-o pot poseda pe June sau alte femei frumoase.

Sunt idei pe care Allendy le abandonează, ca și cum mi-ar simți susceptibilitatea. De fiecare dată când abordează lipsa mea de încredere, sufăr. Sufăr când abordează potența mea sexuală, sănătatea

sau sentimentul meu de singurătate, pentru că nu există un singur bărbat în care să mă încred complet.

Mă las pe spate și simt un val de durere, de disperare. Allendy m-a rănit. Plâng, Plâng și de rușine, de milă față de mine însămi. Mă simt slabă. Nu vreau să mă vadă plângând și îmi mut privirea. Apoi mă ridic și mă întorc cu fața la el. Ochii îi sunt foarte blânzi. Vreau să mă considere o femeie superioară. Vreau să mă admire. Îmi place când spune: „Ai suferit mult“.

Când plec de la el, sunt ca într-un vis, relaxată, caldă, de parcă aș fi traversat niște zone fantastice. Eduardo spune că sunt ca o cloșcă pe ouă.

Allendy:

— Ce anume te-a supărat data trecută?

— Simțeam că unele lucruri pe care le-ai spus sunt adevărate.

Mi-ar plăcea ca pur și simplu să-i vorbesc despre zilele pe care le-am petrecut cu Henry. După Henry, analiza mi se pare dezgustătoare. Încep cu docilitate, dar simt o rezistență crescândă. Accept față de Allendy că nu-l destest, ci mi-a plăcut, într-un mod feminin, că a reușit să mă facă să plâng. „Te-ai dovedit mai puternic decât mine. Îmi place asta.“

Cu toate astea, pe măsură ce trece timpul încep să simt că răscolește tristeți peste care aș fi putut trece cu ușurință, că îmi redeșteaptă spaimile și îndoielile. Pentru asta îl detest. În timp ce-mi citește visele, observă că sunt scrise cu o franchețe mai mult decât masculină. Acum descopăr că sondează elementele masculine din mine. Îl iubesc pe Henry pentru că mă identific cu el, cu dragostea și sentimentul său de posesie față de June? Nu, asta e fals. Mă gândesc la noaptea în care Henry m-a învățat să mă așez deasupra lui și la cât de tare mi-a displicut. Eram mai fericită când stăteam dedesubt, pasivă. Mă gândesc la nesiguranța mea cu femeile, neștiind bine ce rol vreau să joc. Într-un vis, June e cea care are penis. În același timp, recunosc față de Allendy că mi-am imaginat că aș putea avea o viață mai liberă ca lesbiană pentru că aș alege o femeie, aș proteja-o, aș munci pentru ea, aș iubi-o pentru frumusețea ei, în timp ce ea m-ar putea iubi așa cum iubești un bărbat, pentru talentul său, realizările sale, caracterul său. (Îmi aminteam de Stephen din *The Well of Loneliness*¹, care nu era frumos, ba chiar avea o cicatrice din război, dar era iubit de Mary.) Asta ar fi o ușurare față de chinul lipsei de încredere în puterile mele femeiești. Ar elimina orice preocupare privind frumusețea, sănătatea sau potența mea sexuală. Mi-ar da încredere, pentru că totul ar depinde de talentul meu, inventivitatea mea, spiritul meu artistic, în care cred.

¹ *The Well of Loneliness (Fântâna singurătății)* este un roman cu temă lesbiană scris în 1928 de Radclyffe Hall, care a stârnit mari controverse în epocă. (N. tr.)

În același timp mi-am dat seama că Henry mă iubea și pentru aceste din urmă lucruri și începeam să mă obișnuiesc cu asta. De asemenea, el acordă o mai mică importanță farmecelor mele fizice. Aș putea fi vindecată prin simplul curaj de a continua să trăiesc. M-aș putea vindeca pe mine însămi. De fapt, nu am nevoie de tine, Allendy!

Ori de câte ori îmi cere să închid ochii, să mă relaxez și să vorbesc, îmi continui propria psihanaliză. Îmi zic: „Îmi spune puține lucruri pe care nu le știu“. Dar nu e adevărat, pentru că el mi-a clarificat ideea de vinovăție. Am înțeles brusc de ce atâta eu, cât și Henry îi scriam scrisori de dragoste lui June în timp ce ne îndrăgosteam unul de celălalt. El mi-a clarificat și ideea de pedeapsă. Îl duc pe Hugo în rue Blondel și îl instig la infidelitate ca să mă pedepsesc pentru infidelitățile mele.

O preamăresc pe June ca să mă pedepsesc pentru că am trădat-o.

Eludez următoarele întrebări ale lui Allendy. El bâjbâie. Nu găsește nimic definit. Sugerează mai multe ipoteze. Totodată, tatonează terenul ca să-mi descopere sentimentele față de el și îi povestesc despre interesul pe care îl am față de cărțile lui. Am conștiința răutăcioasă că se așteaptă să devin interesată de el și nu-mi place să joc jocul știind că e un joc. Totuși, interesul meu e sincer. Îi spun și că nu-mi mai pasă dacă mă admiră sau nu. Și asta e o victorie asupra mea.

Mă simt umilită să îi mărturisesc îndoielile mele. Așa că azi l-am urât. În timp ce stăteam în fața lui, pregătindu-mă de plecare, îmi ziceam: „În momentul ăsta, am mai puțină încredere în mine decât oricând. E insuportabil!“

Cu ce bucurie m-am dăruit lui Henry a doua zi!

Casa e adormită. Câinii sunt tăcuți. Simt apăsarea singurătății. Aș vrea să fiu în apartamentul lui Henry, fie și numai ca să șterg vasele pe care le spală. Îi văd jiletca descheiată, căci costumul de căpătat i-e mic. Văd reverul destrămat sub care îmi place să-mi bag mâna, cravata cu care mă joc în timp ce vorbește cu mine. Îi văd părul blond de pe ceafă. Văd expresia furișă, pe jumătate rușinată, pe care o are când duce afară găleata de gunoi. E rușinat și de disciplina care îl obligă să spele vasele, să facă ordine în bucătărie. Spune: „Față de asta obiecta June – zicea că e lipsit de romantism“. Îmi amintesc, din însemnările lui Henry, dezordinea regală pe care o cultiva ea. Nu știu ce să spun. Sunt amândouă în mine: femeia care se comportă ca Henry și femeia care visează să se comporte ca June. O anume tandrețe vagă mă atrage către Henry, care spală cu atâta seriozitate vasele. Nu pot să-l iau peste picior. Îl ajut. Dar imaginația mea nu e în bucătărie. Îmi place bucătăria numai pentru că e Henry acolo. Mi-am dorit chiar ca Hugo să fie plecat mai mult timp, ca să pot locui în Clichy. E prima dată când mi-am dorit așa ceva.

„Uite cum e“, spune Henry. „Am extras cruzimea și răul din June pentru că eram interesat de rău. Tocmai asta e problema: nu există pe lume oameni cu adevărat răi. June nu e cu adevărat rea. Fred are dreptate. Ea încearcă în chip disperat să fie. E unul dintre primele lucruri pe care mi le-a spus în seara când am întâlnit-o. Voia s-o cred o *femme fatale*. Pe mine răul mă inspiră. Mă preocupă, așa cum îl preocupa pe Dostoievski.“

Sacrificiile pe care le-a făcut June pentru Henry – au fost sacrificii sau lucruri pe care le făcea ca să-și înfrumusețeze personalitatea? Eu sunt cea care pune această întrebare. Ea nu face sacrificii obscure. Flamboaiante, da. Dramatice. Eu am făcut sacrificii obscure, fie ele mari sau mici. Dar prefer prostituția lui June, săpatul după aur, comediile ei. Între timp, Henry poate să moară de foame. Ea îl servește fie îndoielnic, fantastic, fie deloc. Insista ca Henry să-și lase slujba. Voia să muncească pentru el. (În taină, m-am gândit și eu la prostituție, iar a spune că aș face-o pentru Henry ar fi numai pentru a găsi o justificare.) Astfel că June a găsit o justificare magnifică. A făcut sacrificii eroice pentru Henry. Și toate astea au contribuit la personalitatea ei.

Îi spun lui Henry:

— De ce tuni și fulgeri împotriva defectelor ei? Și de ce scrii mai puțin despre măreție?

— Asta zice și June. Repetă întruna: „Tu uiți ba asta, ba astălaltă. Nu ții minte decât lucrurile rele“. Adevărul e, Anaïs, că eu iau bunătatea ca pe ceva de la sine înțeles. Mă aștept ca toată lumea să fie bună. Ceea ce mă fascinează e răul.

Îmi amintesc un vag efort de a pune în practică una dintre fanteziile mele. M-am întors la Henry într-o după-amiază în care mă tachinase, plină de draci. I-am spus că în seara următoare aveam să ies cu o femeie. Văzusem în gara St. Lazare o prostituată cu care voiam foarte mult să vorbesc și îmi imaginasem că ies cu ea. Acum, dând buzna în apartamentul lui Henry cum ar fi făcut June, aș fi putut stârni un eveniment ciudat, despre care lui i-ar fi plăcut să audă mai târziu. Dar brusc am devenit conștientă că scria, că era într-o dispoziție serioasă, că-l deranjam. Sperase că aveam să stau cu el și să-l ajut să-și organizeze cartea. Starea mi s-a evaporat. Ba chiar m-am simțit plină de remușcări.

June i-ar fi întrerupt scrisul, l-ar fi precipitat pe Henry în noi experiențe, ar fi întârziat digerarea lor, radiind precum Destinul în acțiune, iar Henry ar fi înjurat-o și apoi ar fi spus: „June e un mare personaj“.

Așa că m-am întors la Louveciennes și am dormit. Și a doua zi, când Henry mă întreabă: „Ce-ai făcut aseară?“, îmi doresc să fi avut ce să-i spun. Arborez o expresie bizară. El se gândește că va citi mai târziu despre asta în jurnal.

Mă întreb cum se simte după ce a citit întregul meu jurnal roșu. Henry n-a spus prea multe în timp ce citea, dar din când în când clătina din cap sau râdea. A zis că jurnalul meu era extraordinar de cinstit și că descrierile trăirilor senzuale erau incredibil de puternice. Nu foloseam eufemisme. Îl înfățișasem bine, flatant, dar realist. Tot ce spuneam despre June era adevărat. Se aștepta la ceva precum relația mea cu Eduardo. A fost excitat de visul meu cu June și de alte pagini. „Bineînțeles“, a zis el, „ești o narcisistă. Asta e rațiunea de a fi a unui jurnal. Scrierea de jurnale e o boală. Dar e bine, e foarte interesant. Nu cunosc nici un jurnal mai interesant. Nu cunosc nici o femeie care să scrie cu atâta franchețe.“

Am protestat, pentru că eram de părere că narcisist e cineva care nu se iubește decât pe sine, iar asta mi se părea...

„Tot narcisism e“, a spus Henry. Dar simțeam că-mi admiră jurnalul. M-a tachinat în legătură cu Fred, spunând că se temea că aveam să mă dăruiesc lui așa cum o făcusem cu Eduardo, din compasiune, și era gelos. M-a sărutat în timp ce spunea asta.

Hugo se întoarce și mi se pare ca un fiu. Mă simt bătrână, uzată, dar blândă și veselă. Mă odihnesc pe patul de carne al unei imense oboseli. Tot ce port cu mine de la Henry este imens.

Dacă adorm, e pentru că sunt supraîncărcată. Dorm pentru că o oră cu Henry conține cinci ani din viața mea, iar o frază, o mângâiere răspund așteptărilor a o sută de nopți. Când îl aud râzând, spun: „L-am auzit pe Rabelais!“ Și îi înghit râsul ca pe pâine cu vin.

În loc să înjure, încolțește, acoperind toate spațiile care i-au scăpat în peripețiile lui cu June. Se odihnește după atâtea chinuri, venin, drame, nebunie. Și spune pe un ton pe care nu l-am mai auzit la el, ca pentru a întipări: „Te iubesc“.

Adorm în brațele lui și uităm să ne terminăm a doua împreunare. Adoarme cu degetele afundate adânc în mierea mea. Ca să dorm astfel, trebuie să fi găsit sfârșitul suferinței.

Merg pe străzi cu pas egal. Există doar două femei pe lume: eu și June.

Anaïs:

— Astăzi te urăsc sincer. Sunt pornită împotriva ta.

Allendy:

— Dar de ce?

— Simt că mi-ai luat și bruma de încredere pe care o aveam. Mă simt umilită pentru că m-am confesat ție, iar eu mă confesez atât de rar!

— Te temi să nu fii iubită mai puțin?

— Da. Destul de limpede. Am un fel de carapace în jurul meu. Vreau să fiu iubită.

Îi povestesc cum făceam pe copilul cu Henry, din admirație. Cum mă temusem că asta avea să-i răpească lui Henry senzualitatea.

Allendy:

— Dimpotrivă, bărbaților le place să aibă sentimentul ăsta de importanță pe care li-l dai tu.

— Mi-am imaginat imediat că avea să mă iubească mai puțin.

Allendy era uimit de lipsa mea de profundă încredere.

— Pentru un psihanalist, firește, e foarte clar, chiar și din înfățișarea ta.

— Din înfățișarea mea?

— Da. Am văzut imediat că ai un comportament și o atitudine seducătoare. Numai oamenii nesiguri se comportă seducător.

Am râs amândoi.

I-am spus cum îmi închipuisem că-l văd pe tata la recitalul meu de dans de la Paris, când se dovedise că, în momentul acela, el era în St. Jean de la Luz. Asta mă șocase.

— Ți doreai să fie acolo. Voiai să-l uluiești. În același timp, ți-era frică. Dar, pentru că voiai să-ți seduci tatăl de când erai mică și nu ai reușit, ai dezvoltat și un puternic sentiment de vinovăție. Vrei să uluiești fizic, dar când reușești, ceva te face să te oprești. Îmi spui că de atunci n-ai mai dansat.

— Nu. Am avut chiar un puternic sentiment de respingere. Dar nici n-am stat prea bine cu sănătatea.

— N-am nici o îndoială că, dacă ai să reușești în scris, o să renunți și la asta ca să te pedepsești.

Alte femei care sunt talentate, dar urâte, sunt mulțumite de ele însele, pline de încredere, magnifice, iar eu, care sunt talentată și atrăgătoare, așa-mi spune Allendy, mă plâng că nu arăt ca June și nu inspir pasiune.

Încerc să-i explic asta. M-am pus în cea mai proastă poziție posibilă iubindu-l pe Henry și împărțindu-l cu o June care e cea mai mare rivală a mea. Mă expun la o lovitură fatală, pentru că sunt sigură că Henry o s-o aleagă pe June (așa cum aș alege-o și eu, dacă aș fi bărbat). Știu, de asemenea, că dacă June se întoarce, n-o să mă prefere pe mine lui Henry. Așa că nu pot decât să pierd, în ambele situații. Și risc asta. Totul mă împinge într-acolo. (Allendy îmi spune că e masochism.) Din nou caut durerea. Dacă aș renunța la Henry acum, din proprie voință, n-ar fi decât ca să sufăr mai puțin.

Simt două impulsuri: unul masochist și resemnat, celălalt căutând o scăpare. Tânjesc să găsesc un bărbat care să mă salveze de Henry și de situația asta. Allendy ascultă și comentează.

Într-o seară, în bucătăria lui Henry – eram singuri –, vorbim până la epuizare. El deschide subiectul jurnalului meu roșu, îmi spune de ce defecte trebuie să mă feresc, apoi zice:

— Știi ce mă nedumerește? Când scrii despre Hugo, scrii lucruri minunate, dar ele sunt în același timp neconvingătoare. Nu pomenești nimic din ceea ce ți-ar stârni admirația sau dragostea. Sună tensionat.

Mă simt imediat inconfortabil, ca și cum m-ar interoga Allendy.

— Nu e treaba mea să pun întrebări, Anaïs, continuă Henry, dar uite, acum nu vorbesc din perspectivă personală. Mie îmi place Hugo. Cred că e băiat bun. Dar încerc să-ți înțeleg viața. Îmi închipui că te-ai măritat cu el pe vremea când caracterul tău nu se formase încă sau de dragul mamei și al fratelui tău.

— Nu, nu, nu de asta. Îl iubeam. Pentru mama și fratele meu, m-aș fi măritat la Havana, cu un bărbat bogat, din înalta societate, și nu am putut face asta.

— În ziua aceea când eu și Hugo am plecat să ne plimbăm, am încercat să-mi dau seama cum e. Adevărul e că, dacă l-aș fi văzut doar la Louveciennes, aș fi venit o dată, aș fi spus că e un tip de treabă și aș fi uitat de el.

— Hugo e taciturn, am zis. Îți ia timp să-l cunoști.

Și în tot acest timp vechea, tainica, imensa mea insatisfacție mă invadează ca o otravă și spun tot felul de prostii despre cum banca îl înăbușă și cât de diferit este în vacanțe.

Henry înjură.

— Dar e atât de evident că-i ești superioară!

Mereu fraza asta răutăcioasă – o spunea și John.

— Numai ca inteligență, răspund.

— În toate, zice Henry. Și ascultă, Anaïs, răspunde-mi. Tu nu faci doar un sacrificiu. Nu ești cu adevărat fericită, nu-i așa? Îți vine să fugi de la Hugo câteodată?

Nu pot răspunde. Las capul în jos și încep să plâng. Henry vine și se apleacă deasupra mea.

— Viața mea e vreaște, spun. Încerci să mă faci să recunosc ceva ce nu vreau să recunosc nici față de mine însămi, după cum ai văzut în jurnal. Ai simțit cât de mult *vreau* să-l iubesc pe Hugo și cum o fac. Sunt sfâșiată de viziuni a ceea ce-ar fi putut fi aici, cu tine, de pildă. Cât de satisfăcută am fost, Henry!

— Însă numai cu mine, zice Henry, ai înflori atât de repede, încât ai epuiza curând tot ce pot să-ți ofer și ai trece la altul. Nu există limite pentru cum ar putea fi viața ta. Am văzut cum poți să înoți în pasiune, într-o viață amplă. Ascultă, dacă altcineva ar face lucrurile pe care le-ai făcut tu, aș spune că e o nechibzuită, dar nu știu cum faci tu totul să pară foarte normal și bine. Jurnalul ăsta, de exemplu, e atât de bogat, extraordinar de bogat! Spui că viața mea e bogată, dar ea e doar plină de evenimente, incidente, experiențe, oameni. Ceea ce e cu adevărat bogat sunt paginile astea cu atât de puțin material...

— Dar gândește-te ce-aș fi făcut cu mai mult material, spun eu. Gândește-te ce-ai zis despre romanul meu, că tema [fidelitatea] era un anacronism. Asta m-a durut. A fost ca o critică a propriei mele vieți. Cu toate astea, nu pot comite o crimă, iar a-l răni pe Hugo ar fi o crimă. În plus, el mă iubește cum nu m-a iubit nimeni niciodată.

— Nu ai dat nimănui altcuiva o șansă reală.

Îmi amintesc toate astea în timp ce Hugo se ocupă de grădină. Iar a fi cu el acum mi se pare ca a trăi într-un stadiu al ființei în care mă aflam la douăzeci de ani. E vina lui, oare, această tinerețe a vieții noastre împreună? Dumnezeuule, pot să întreb despre Hugo ceea ce Henry întrebă în legătură cu June. El a împlinit-o. L-am împlinit eu oare pe Hugo? Lumea spune că în el nu e nimic altceva în afară de mine. Marea lui capacitate de a se pierde pe el însuși, pentru dragoste – asta mă mișcă. Până

și azi-noapte vorbea despre incapacitatea lui de a se amesteca printre alți oameni, spunând că eu eram singura de care se simțea apropiat, cu care era fericit. Azi-dimineață, în grădină, radia de bucurie. Mă voia acolo, lângă el. Mi-a oferit dragoste. Și mai ce?

Iubesc trecutul din el. Tot restul însă a pierit.

După tot ce i-am dezvăluit lui Henry despre viața mea, eram disperată. Era ca și cum aș fi fost o criminală, aș fi stat în închisoare și aș fi ajuns în sfârșit liberă și dornică să muncesc cinstit, din greu. Dar îndată ce oamenii îți descoperă trecutul, nu-ți dau de lucru și se așteaptă să te porți din nou ca un criminal.

Am terminat cu mine, cu sacrificiile și mila mea, cu ceea ce mă înlănțuie. Am de gând să iau totul de la capăt. Vreau pasiune și plăcere, zgomot și beție și tot răul din lume. Trecutul meu se dezvăluie însă inexorabil, ca un tatuaj. Trebuie să-mi construiesc o carapace nouă, să port costume noi.

În timp ce-l aștept pe Hugo în mașină, scriu pe un pachet de țigări (pe spatele Sultanelor e un spațiu roz destul de mare).

Hugo a aflat următoarele: nu am vorbit cu grădinarul pentru grădină, cu zidarul pentru piscina crăpată, nu mi-am ținut socotelile, am lipsit de la proba pentru o rochie de seară, mi-am schimbat toate obiceiurile.

Într-o seară mă sună Natașa. Se presupune că mi-am petrecut nopțile în garsoniera ei. Și mă întrebă:

— Ce-ai făcut în ultimele zece zile?

Nu pot să-i răspund, pentru că m-ar auzi Hugo.

— De ce te-a sunat Natașa? mă întrebă el.

Mai târziu, în pat, Hugo citește. În timp ce scriu, aproape sub ochii lui, nu poate bănuși că ceea ce scriu conține atâta trădare. Gândesc în legătură cu el cele mai rele lucruri pe care le-am gândit vreodată.

Astăzi, în timp ce lucrăm amândoi în grădină, m-am simțit ca și cum aș fi fost din nou în Richmond Hill, îngropată în cărți și căzând în transe, cu Hugo trecând pe lângă mine și sperând să-i arunc măcar o privire. *Mon Dieu*, astăzi, pentru o clipă, am fost îndrăgostită de el, de sufletul și trupul virgin al acelor zile de început. O parte din mine a crescut incomensurabil, în timp ce eu mă agățam de iubirea tinereții mele, de o amintire. Iar acum, femeia care zace goală în patul uriaș își privește iubirea tinereții aplecându-se deasupra ei și n-o mai vrea.

De la discuția aceea cu Henry, când am recunoscut mai multe decât recunoscusem vreodată și față de mine însămi, viața mea s-a schimbat, s-a deformat. Neliniștea care era vagă și fără nume a devenit insuportabil de clară. Aici mă înjunghie, în centrul celei mai perfecte, al celei mai solide structuri: căsnicia mea. Când asta se clatină, întreaga mea viață se prăbușește. Dragostea mea pentru Hugo a devenit fraternă. Urmăresc aproape cu oroare această schimbare, care nu e bruscă, ci iese încet la suprafață. Închisesem ochii la toate semnele. Mai presus de orice, mă îngrozea să recunosc că nu doream pasiunea lui Hugo. Contasem pe ușurința cu care îmi împărțeam trupul. Dar nu e adevărat. Nu a fost niciodată adevărat. Când dădeam fuga la Henry, nu era decât Henry. Sunt înspăimântată, pentru că am văzut întreaga dimensiune a prizonieratului meu. Hugo m-a sechestrat, mi-a alimentat dragostea de singurătate. Regret acum toți anii aceia în care nu mi-a oferit altceva decât dragostea lui și, în tot

restul timpului, eu m-am transformat în mine însămi. Ani flămânzi, periculoși.

Ar trebui să-mi desființez întreaga viață și nu pot. Viața mea nu e atât de importantă ca a lui Hugo, iar Henry nu are nevoie de mine, pentru că o are pe June. Dar tot ce a crescut în mine în afara lui Hugo, dincolo de el, va continua.

mai

N-am văzut niciodată atât de limpede ca în seara asta că scrisul în jurnal este un viciu, o boală. Am ajuns acasă la șapte jumate, epuizată de o noapte sublimă cu Henry și trei ore cu Eduardo. Nu am avut putere să mă întorc la Henry. Am cinat și am fumat visătoare. Am plutit spre dormitor, având o senzație de închidere, de cădere în mine însămi. Mi-am luat jurnalul din ultima lui ascunzătoare, de sub măsuța de toaletă, și l-am aruncat pe pat. Și am avut sentimentul că tot așa își pregătește un fumător de opiu pipa. Jurnalul, ca un fragment din mine, îmi împărtășește duplicitățile. Unde a dispărut cumplita mea oboseală? Din când în când, mă opresc din scris și simt o letargie profundă. Apoi o trăire demonică îmi dă ghes să continui.

Îi fac confidențe lui Allendy. Vorbesc mult despre copilăria mea, citez din jurnalele mele de început fraze ostentative despre tata – atât de inteligibilă e acum pasiunea mea pentru el. De asemenea, sentimentul meu de vinovăție: simțeam că nu merit nimic.

Discutăm despre bani și îi spun că prețul vizitelor mă împiedică să vin mai des. Nu numai că își reduce tariful, dar se oferă să mă lase să plătesc parțial lucrând pentru el. Sunt flatată.

Vorbim despre chestiuni fizice. Sunt subponderală. Câteva kilograme în plus mi-ar da încredere. Va adăuga Allendy medicamente la tratamentul lui psihologic? Îi mărturisesc teama că sânii mei sunt prea mici, probabil pentru că am în mine elemente masculine și, prin urmare, jumătate din corpul meu poate fi adolescent.

Allendy:

— Sunt complet nedezvoltați?

— Nu. Pe când înaintăm în discuție, spun: Ești doctor. Pur și simplu o să ți-i arăt.

Și o fac. El râde de temerile mele.

— Perfect feminini, zice, mici, dar bine conturați – o siluetă încântătoare! Încă trei-patru kilograme, da...

Dar cât de disproporționat e simțul meu autocritic!

A remarcat nefirescul personalității mele. Ca învăluită într-o ceață, în văluri. Nimic nou pentru mine, cu excepția faptului că nu credeam că e atât de ușor de citit. De exemplu, cele două voci ale mele, care au devenit destul de evidente în ultima vreme: una, în opinia lui Fred, e ca aceea a unui copil înainte de prima comuniune, timidă, neuzită. Cealaltă e sigură, mai profundă. Aceasta apare când sunt foarte încrezătoare.

Allendy e de părere că mi-am creat o personalitate complet artificială, ca un scut. Mă ascund. Mi-am construit un fel de a fi seducător, afabil, vesel și între toate astea eu sunt ascunsă.

Îl rugasem să mă ajute fizic. A fost oare un gest sincer să-i arăt sânii? Am vrut să-mi încerc farmecele pe el? Nu mi-a făcut oare plăcere complimentul lui? Faptul că îmi arată mai mult interes?

Oare Allendy sau Henry e cel care mă tratează?

Noua dragoste a lui Henry mă ține într-o stare de extaz cum n-am cunoscut niciodată. Voia să-mi reziste. Nu voia să intre în puterea mea. Nu voia să se adauge pe „lista“ amanților mei. Nu voia să devină serios. Și acum...! Vrea să fie soțul meu, să mă aibă tot timpul; scrie scrisori de dragoste copilului care eram la unsprezece ani, care l-a înduioșat profund. Vrea să mă ocrotească și îmi face cadouri.

„N-am crezut niciodată că ceva atât de fragil ar putea avea atâta forță. Am spus cândva că nu ești frumoasă? Cum am putut să spun așa ceva? Ești frumoasă, ești frumoasă!“ Acum, când mă sărută, nu mă retrag.

Acum pot să-l mușc când suntem în pat. „Ne devorăm reciproc ca niște sălbatici“, spune el.

Îmi pierd teama de a mă arăta goală. Mă iubește *pe mine*. Râdem de faptul că m-am îngrășat. M-a făcut să-mi schimb pieptănătura pentru că nu-i plăcea stilul spaniol sever. Mi-am dat părul pe după urechi și l-am ridicat. Mă simt ca bătută de vânt. Par mai tânără. Nu încerc să fiu o *femme fatale*. Nu are rost. Mă simt iubită pentru mine însămi, pentru sinele meu interior, pentru fiecare cuvânt pe care îl scriu, pentru timiditățile, tristețile, luptele, defectele, fragilitățile mele. Eu îl iubesc la fel pe Henry. Nu pot să-i urăsc nici măcar apetitul pentru alte femei. În ciuda iubirii pentru mine, e interesat de Natașa și de Mona Paiva, dansatoarea. Are o curiozitate diabolică în ceea ce privește oamenii. N-am cunoscut niciodată un bărbat cu atâtea laturi, cu o gamă sufletească atât de largă.

Să am o zi de vară ca astăzi și o noapte cu Henry – nu cer nimic mai mult.

Henry îmi arată primele pagini din următoarea lui carte. Mi-a absorbit romanul și a scris o parodie fantastică la el, incitat în parte de gelozia și furia lui, fiindcă alaltăieri dimineața, când am plecat de la el, Fred m-a chemat în camera lui și a vrut să mă sărute. Nu l-am lăsat, dar Henry a remarcat tăcerea și și-a imaginat scena și infidelitatea mea. Paginile m-au entuziasmat – perfecțiunea și finețea lor, precizia și tonul fantastic. E și poezie în ele, și o tandrețe tainică. A creat un ungher special în el însuși pentru mine.

Se aștepta ca eu să fi scris cel puțin zece pagini despre noaptea pe care-am petrecut-o stând de vorbă până în zori. Dar femeii cu jurnalul i s-a întâmplat ceva. Am ajuns acasă și m-am cufundat în plăcerea oferită de el ca într-o zi caldă de vară. Jurnalul e secundar. Totul e secundar față de Henry. Dacă n-ar avea-o pe June, aș da orice să trăiesc cu el. Fiecare gest al lui mă atrage: Henry corectându-mi romanul cu o grijă uimitoare, cu interes, cu sarcasm, cu admirație, cu înțelegere totală; Henry, lipsit de încredere în sine, extraordinar de modest; Henry, demonul care mă descoase, făcând însemnări diabolice; Henry ascunzându-și sentimentele de Fred și arătându-mi mie o imensă tandrețe. Aseară, în pat, pe jumătate adormit, încă murmura: „Ești atât de minunată, nici un bărbat nu e destul de bun pentru tine...“

M-a făcut să fiu mai cinstită cu mine însămi. Și apoi spune: „Tu îmi oferi atât de mult, atât de mult, și eu nu-ți ofer nimic!“

Și lui îi lipsește încrederea în sine. E stânjenit în anumite situații sociale, dacă sunt câtuși de puțin șic. Nu e sigur de dragostea mea. Crede că sunt extrem de senzuală și, prin urmare, l-aș putea părăsi cu ușurință pentru un alt bărbat. Auzind asta, râd. Da, bineînțeles că mi-ar plăcea să fiu futută de cinci ori pe zi, dar trebuie să fiu îndrăgostită. Asta e cu siguranță o piedică, un inconvenient. Și nu pot iubi decât un bărbat o dată. „Vreau să te oprești la mine“, spune Henry. „Îmi place că nu ești promiscuă. Am fost foarte îngrijorat când te arătai interesată de Montparnasse.“ Apoi începe să mă sărute. „M-ai

cucerit, Anaïs.“ Are uneori pentru mine dezmierdări jucăușe, aproape copilărești. Ne frecăm nasurile sau îmi mestecă genele sau își trece degetul mare peste contururile feței mele. Și văd atunci un fel de Henry pitic, un Henry mic, foarte tandru.

Fred e convins că Henry mă rănește îngrozitor. Dar Henry nu mă mai poate răni. Nici măcar infidelitatea lui nu mă poate răni. În plus, am nevoie de mai puțină tandrețe. Henry mă călește. Când aflu că nu-i place parfumul meu pentru că e prea delicat, la început sunt un pic ofensată. Lui Fred îi place *Mitsouko*, dar lui Henry îi plac parfumurile înțepătoare, puternice. El cere întotdeauna afirmare, forță.

E ca atunci când mi-a cerut să-mi schimb pieptănătura pentru că-i place părul sălbatic. Când a rostit cuvântul „sălbatic“, am reacționat la el, ca și cum ar fi fost ceva îndelung așteptat. Păr sălbatic. Îmi trece prin păr mâinile lui mari, ferme. Părul meu e în gura lui când dormim. Și când îmi împreunez mâinile pe ceafă, ridicându-mi părul în stil grecesc, el exclamă: „Așa-mi place!“

Mă simt acasă în Clichy. Hugo nu-mi este necesar. Eu nu-i aduc decât epuizarea mea după nopți nedormite, o epuizare veselă. În zori, când mă furizez din apartamentul lui Henry, muncitorii din Clichy sunt treji. Iau cu mine jurnalul roșu, dar numai din obișnuință, căci nu mai am secrete; Henry mi-a citit jurnalele (pe acesta nu încă). Mai iau cu mine și câteva pagini din cartea lui Fred, delicată ca o acuarelă, sau câteva pagini din cartea lui Henry, care sunt ca un vulcan. Vechiul tipar al vieții mele e sfâșiat. Atârnă deasupra mea în zdrențe. Vor ieși lucruri mari din toate astea. Simt fermentația. Trenul care mă duce acasă la Louveciennes scutură frazele din mintea mea precum zarurile dintr-o cutie.

Scrisul în jurnal încetează, pentru că era o intimitate cu mine însămi. Acum e întrerupt constant de vocea lui Henry, de mâna lui pe genunchiul meu.

Louveciennes e ca un cavou, presărat cu petale, sculptat, auriu, cu pereți de frunze noi, boboci, alei măsurate cu grijă, nume de flori pe stâlpi, copaci bătrâni, iederă albicioasă, vâsc. O să-l umplu cu Henry. Urc dealul amintindu-mi-l grav, retras, privind dansatorii. Sun la ușă gândindu-mă la una dintre corecturile lui pline de umor la cartea mea. În dormitor, îmi scot lenjeria pătată. Îmi amintesc expresii de-ale lui pe care le voi savura în noapte. Încă simt în gură gustul penisului lui. Urechea îmi arde de mușcăturile lui. Vreau să umplu lumea cu Henry, cu diabolicele lui însemnări, plagiate, distorsionări, caricaturi, nonsensuri, minciuni, profunzimi. Și jurnalul va fi plin de Henry.

Cu toate astea, îi spun că a ucis jurnalul. Mă tachinase în legătură cu asta și tocmai descoperisem plăcerea vegetativă. Stăteam în pat după cină, cu rochia roz șifonată și pătată. Jurnalul era o boală. Eram vindecată. Timp de trei zile nu scrisesem nimic. Nu scrisesem nici măcar despre noaptea noastră nebună de conversație, când am auzit păsările, ne-am uitat pe fereastra bucătăriei și am văzut răsăritul. Pierdusem atâtea răsărituri! Nu-mi păsa de nimic în afară de a sta acolo, cu Henry. Nu mă mai interesa să scriu în jurnal. Apoi tachinările lui au încetat. O, nu, ar fi păcat, a spus. Jurnalul nu trebuie să moară. I-ar fi dor de el.

N-a murit. Nu pot găsi alt mod de a-l iubi pe Henry al meu decât să umplu pagini întregi cu el când nu e lângă mine, ca să fie dezmierdat și mușcat. Când am plecat de la el azi-dimineață, devreme, dormea. Îmi doream foarte mult să-l sărut. M-a cuprins disperarea și mi-am făcut repede valiza neagră. Hugo avea să ajungă acasă în patru ore.

Henry a spus că în romanul meu era interesant de observat diferența dintre mine, cea care vorbește

cu Hugo, și cea care vorbește cu John. Cu Hugo mă comport infantil, naiv, aproape religios. Cu John, arăt maturitate și dexteritate. Cu Eduardo la fel, chiar și acum. Lui Hugo îi ofer explicații idealiste ale acțiunilor mele, pentru că după asta tânjește. Exact opusul a ceea ce îi ofer lui Henry. Henry spune că, după ce mi-a citit cartea, nu mai poate fi sigur de mine niciodată. Deșertăciunea lui îl ajută să prindă fiecare revelație inconștientă, fiecare insinuare. Simt că romanul l-ar răni pe Hugo, în timp ce Henry simte că, în cele din urmă, l-am ridicat în slăvi. Și e adevărat. Henry m-a ajutat chiar să renunț la câteva pasaje care slăbeau caracterul lui Hugo. Dar n-o să mai scriu niciodată despre Hugo, pentru că ceea ce scriu pentru el și despre el e ipocrit și infantil. Scriu despre el așa cum scrii despre Dumnezeu, cu credință tradițională. Calitățile lui sunt prețioase pentru mine, dar nu mă inspiră. Toate acestea s-au sfârșit acum. Și, renunțând la orice efort de a-mi exalta dragostea față de Hugo, renunț și la ultimele vestigii ale imaturității mele.

Îmi amintesc după-amiaza în care Henry a venit la Louveciennes după ce mi-a citit jurnalul copilăriei, așteptându-se să găsească o fată de unsprezece ani. Era încă mișcat de paginile acelea. Dar pornirea mea diabolică a anulat cu un râset copilul și foarte curând Henry era excitat, spunea lucruri nebunești și mă regula. Am vrut să triumf asupra copilului. Refuzam să devin sentimentală, să regresez. Era ca un duel. Femeia din mine e puternică. Iar Henry spune că se îmbată uitându-se la mine. I-am spus că nu-l doream ca soț (nu știu de ce). Am râs de patima lui. Și în clipa în care a plecat îl voiam înapoi, ca să-l iubesc cu ferocitate. Fusesem mai tulburată de seriozitatea și sentimentalismul lui german decât voiam să arăt. Heinrich! Cât îi iubesc întrebările geloase, bănuielile cinice, curiozitatea! Străzile Parisului, cafenelele și târfele îi aparțin. Scrisul modern îi aparține; e mai bun decât oricine altcineva. Orice potență, de la o șfichiuire de vânt la o revoluție, îi aparține.

Îi iubesc și defectele. Unul dintre ele e descoperirea de greșeli, un obicei demonic de a contrazice. Dar ce contează, din moment ce ne înțelegem unul pe altul atât de bine, încât nu-și poate închipui că ne-am certa serios pentru nimic? Când mă gândesc la cum vorbește despre June, văd un bărbat profund rănit. Acest bărbat din brațele mele nu-mi face rău, pentru că are nevoie de mine. Chiar spune: „E ciudat, Anaïs, dar cu tine mă simt relaxat. Majoritatea femeilor fac un bărbat să se simtă încordat. Și mă simt în cea mai bună formă“. Îi dau o senzație de intimitate absolută, ca și cum aș fi soția lui.

Hugo stă în pat lângă mine, iar eu scriu în continuare despre Henry. Gândul la Henry stând singur în bucătăria din Clichy îmi este insuportabil. Și totuși, Hugo a crescut în aceste zile. Râdem împreună de asta. Acum suntem amândoi eliberați de spaime, luăm lucrurile ușor. A călătorit cu un tip de la bancă, un om simplu, vesel. Și au băut împreună, au făcut schimb de povești obscene și au dansat în cabarete. Hugo era în sfârșit atras de bărbați. I-a plăcut. Și eu spun: „Du-te, călătorește mult. Amândoi avem nevoie de libertatea asta. N-o putem avea împreună. Nu ne-o putem oferi unul altuia“.

Mă gândesc la Fred, remarcând sacrilegiile lui Henry împotriva bunului gust: aprinde chibritul frecându-l de talpa pantofului, pune sare pe *pâté de foie gras*, bea vinuri nepotrivite, mănâncă varză murată. Iar mie îmi place totul.

Ieri, Henry a primit o telegramă de la June: „Mi-e dor de tine. Trebuie să vin curând“. Și el e furios. „Nu vreau să vină June, să mă chinuie și să te rănească pe tine, Anaïs! Te iubesc. Nu vreau să

te pierd. Alaltăieri, imediat ce-ai plecat, a-nceput să-mi fie dor de tine. Nu «dor» e cuvântul; am început să tânjesc după tine. Vreau să fiu căsătorit cu tine. Ești prețioasă, rară. Te văd întregă acum. Văd copilul, dansatoarea, femeia senzuală. Tu m-ai făcut fericit. Teribil de fericit“.

Terminăm împreună, cu disperare și frenezie. Sunt într-un asemenea extaz, încât plâng. Aș vrea să fiu sudată de el.

— Nu e vorba de mine, spune. E ceva ce ai creat tu, din ființa ta minunată.

Îl oblig să admită că pe el îl iubesc, un Henry pe care îl cunosc bine. Dar cunosc puterea pe care o are June asupra amândurora. Îi spun:

— June are putere asupra mea, dar pe tine te iubesc. E o diferență. O vezi?

— Așa te iubesc eu, răspunde. Și tu ai putere, de un alt fel.

— Lucrul de care mă tem e că June o să ne despartă nu numai fizic, ci complet.

— Nu ceda în fața lui June, zice Henry. Păstrează-ți mintea ta minunată. Fii puternică.

— Ți-aș putea spune același lucru, îi răspund. Dar știu că toată mintea ta n-o să-ți folosească la nimic.

— De data asta, va fi altfel.

Amenințarea. Am vorbit. Acum tăcem. Fred a intrat în cameră. Complotăm să pot petrece câteva zile cu Henry înainte să plec în vacanță. Fred ne lasă. Henry mă sărută din nou. Doamne, ce săruturi! Nu pot să dorm când mă gândesc la ele. Stăm întinși, lipiți unul de altul. Henry spune că mă agăț de el ca o pisică. Îl sărut pe gât. Când îi văd gâtul ieșind din cămașa descheiată, nu pot vorbi, atât de tare mă tulbură dorința. Îi șoptesc răgușit la ureche: „Te iubesc“, de trei ori, pe un asemenea ton că i se face frică. „Te iubesc atât de mult, încât vreau chiar să-ți ofer alte femei!“

Astăzi nu pot să lucrez, pentru că sentimentele de ieri stau gata să se repeadă la mine din moliciunea grădinii. Sunt în aer, în mirosuri, în soare, pe mine, ca hainele pe care le port. E prea mult să iubești astfel. Am nevoie de el aproape de mine în fiecare clipă – mai mult decât aproape, înlăuntrul meu.

O urăsc pe June, dar există frumusețea ei. June și cu mine topite laolaltă, cum ar trebui să fie. Henry trebuie să ne aibă pe amândouă. Și eu îi vreau pe amândoi. Dar June? June vrea totul, pentru că frumusețea ei o cere.

June, ia-mi totul, dar nu pe Henry. Lasă-mi-l pe Henry. Ție nu-ți e vital. Tu nu-l iubești cum îl iubesc eu astăzi. Tu poți iubi mulți bărbați, eu voi iubi doar câțiva. Pentru mine, Henry e rar.

Îi dau lui Henry curajul de a o domina și uimi pe June. Se umple de forța pe care i-o dă dragostea mea. În fiecare zi spun că nu-l pot iubi mai mult și în fiecare zi descopăr în mine mai multă dragoste pentru el.

Heinrich, încă o zi minunată cu tine s-a sfârșit, mereu prea devreme! Și încă nu m-am golit de dragoste. Te iubeam cum stăteai ieri, cu lumina bătându-ți părul blond-cenușiu, cu sângele cald gâlgâind sub pielea ta nordică. Cu gura deschisă, atât de senzuală... Cu cămașa descheiată. În mâinile tale mari țineai scrisoarea de la tatăl tău. Mă gândesc la copilăria ta pe străzi, la adolescența ta serioasă – dar întotdeauna senzuală –, cu multe cărți. Tu știi cum stau croitorii ca niște arabi aplecați asupra lucrului lor. Ai învățat să croiești o pereche de pantaloni când aveai cinci ani. Ai scris prima ta carte în timpul unei vacanțe de două săptămâni. Ai cântat jazz la pian pentru adulți, ca să danseze. Erai trimis uneori să-l aduci pe tatăl tău, care bea într-un bar. Te puteai strecura pe sub ușile batante,

atât erai de mic. Îl trăgeai de haină. Beai bere.

Disprețuiești gestul de a săruta mâna unei femei. Râzi de el. Arăți atât de bine în toate costumele tale de căpătat, în hainele tale ponosite. Acum îți cunosc trupul. Știu de ce lucruri diabolice ești în stare. Ești pentru mine ceva ce n-am citit niciodată în scrierile tale și nici n-am auzit de la June sau de la prietenii tăi. Toată lumea se gândește cât de puternic și de zgomotos ești. Eu însă am auzit și am simțit delicatetea. Trebuie să folosesc cuvinte din alte limbi când vorbesc despre tine. În limba mea, mă gândesc la: *ardiente, salvaje, hombre*².

². În limba spaniolă, *arzător, sălbatic, bărbat*. (N. tr.)

Vreau să fiu oriunde ești tu. Să stau lângă tine chiar dacă dormi. Henry, sărută-mi genele, pune-ți degetele pe pleoapele mele. Mușcă-mă de ureche. Dă-mi părul pe spate. Am învățat să te deschei atât de repede! Toată, în gura mea, care o sugă. Degetele tale, căldura, frenezia, strigătele noastre de satisfacție. Câte unul pentru fiecare impact al trupurilor noastre. Fiecare lovitură e o înțepătură de plăcere, urcând în spirală. Esența e atinsă. Pântecele absoarbe, înainte și-napoi, deschis, închis. Buze tremurând, limbi de șarpe tremurând. Ah, explozia – o picătură de sânge erupe de plăcere. Dizolvare.

Stăm toți trei pe canapea și ne uităm la o hartă a Europei. Henry mă întrebă:

— Tot te mai îngrași?

— Da, continui.

— Ah, Anaïs, nu te îngrășa! zice Fred. Îmi plac așa cum ești.

Henry zâmbește.

— Dar lui Henry îi plac trupurile de Renoir, răspund.

— Așa e, zice Henry.

— Mie însă îmi place suplețea. Îmi plac sânii feciorelnici.

— Pe tine ar trebui să te iubesc, Fred. A fost o greșeală.

Henry nu zâmbește. Îi cunosc expresiile de gelozie, dar Fred și cu mine continuăm să-l tachinăm.

— Fred, după ce petrec câteva zile cu Henry, o să petrec două zile cu tine, într-un hotel, ca să-l pot duce pe Henry acolo. Îi place să fie dus la hoteluri unde am fost eu înainte. Două zile...

— O să luăm micul dejun la pat. Parfum *Mitsouko*... Un hotel șic... Da?

Mai târziu, Henry îmi spune:

— E foarte bine că glumești, dar te rog, Anaïs, nu mă chinui. Sunt gelos, cumplit de gelos!

Îmi vine să râd, pentru că eu uitasem deja de trupurile de Renoir, de sânii feciorelnici.

Când îmi telefonează Henry, îi simt vocea în venele mele. Vreau să pătrundă în mine cu vorba. Mă hrănesc cu Henry, îl respir pe Henry. Henry la soare. Pelerina mea e brațul lui în jurul taliei mele.

Café de la Place, Clichy. Miezul nopții. Louveciennes. L-am rugat pe Henry să scrie ceva în jurnal. A scris: „Îmi imaginez că sunt un personaj foarte celebru și țin în mână una dintre cărțile mele, să dau un autograf. Așa că scriu cu o mână țepăună, un pic prețios. *Bonjour, Papa!* Nu, nu pot să scriu în jurnalul tău acum, Anaïs. O să mi-l împrumuți într-o zi, cu câteva pagini albe către sfârșit, și o să scriu un index, un index diabolic. Heinrich. Place Clichy. Nu e nimic sacru în caietul ăsta în afară de tine“.

Ca să-l încurajez, spusesem: „Nu e nimic sacru în caietul ăsta, poți să scrii în el și oblic sau

întorcându-l cu susul în jos“.

Purta o beretă și părea de treizeci de ani.

Aseară, când Hugo a trebuit să se ducă la bancă și mi-am dat seama că m-aș putea duce la Henry, într-o noapte blândă de vară, îmi venea să țip. Singură, în taxi, cântam și îmi manifestam bucuria, murmurând „Henry, Henry...” Și îmi țineam picioarele strânse, împotriva invaziei sângelui său. Când am ajuns, Henry a înțeles în ce dispoziție eram. Radia din fața și din trupul meu. Caldă ca sângele. Henry regulându-mă. Nu există alt cuvânt.

Săruturile lui sunt ude ca ploaia. I-am înghițit sperma. El mi-a șters buzele de spermă cu săruturi. Am simțit mirosul mierii mele pe buzele lui.

Mă duc la Allendy într-o stare de exaltare extraordinară. Îi povestesc mai întâi despre articolul pe care îl scriu pentru el, pe care îl găsesc descurajant de dificil. Îmi arată un mod mai simplu de a-l face. Apoi îi povestesc despre un vis de-al meu în care îl invitase la concertul de pian al lui Joaquin, pentru că aveam nevoie ca el să fie acolo. În vis, stătea în picioare pe culoarul dintre scaune, dominându-i pe ceilalți. După ce îi citisem cărțile, crescuse foarte mult în ochii mei. L-am întrebat dacă ar veni la concert. Știu că e îngrozitor de ocupat, totuși a acceptat.

I-am povestit despre visele mele „apoase” și despre visul cu balul regal. Mi-a spus că umezeala simboliza fecundarea, iar dragostea regelui însemna cucerirea tatălui meu prin alți bărbați. Pentru moment, credea el, eram pe o culme și nu prea aveam nevoie de el. I-am spus că nu-mi venea să cred cât de repede lucrează psihanaliza. I-am lăudat extravagant efectele. Comportamentul lui față de mine îmi făcea plăcere. Am remarcat din nou frumusețea ochilor lui celtici. Apoi a făcut o analiză excelentă a căsniciei mele, din crâmpoșe adunate de aici, de colo.

— Dar, spune Allendy, acum vine testul maturității absolute: pasiunea. L-ai modelat pe Hugo ca o mamă, iar el e copilul tău. Nu-ți poate stârni pasiunea. Te cunoaște atât de intim, încât probabil că și pasiunea lui se va întoarce spre altcineva. Ați trecut prin niște etape împreună, dar acum vă îndepărtați unul de altul. Tu însăși ai simțit pasiunea cu altcineva. Tandrețea, înțelegerea și pasiunea nu sunt de obicei legate. Dar, la drept vorbind, tandrețea și înțelegerea sunt rare.

— Dar sunt imature, am zis. Pasiunea este atât de puternică!

Allendy a zâmbit – trist, mi s-a părut mie. Apoi am spus:

— Am impresia că analiza asta se poate aplica și sentimentelor lui Eduardo.

— Nu. Eduardo chiar te iubește și cred că și tu îl iubești pe el.

Allendy se înșela. După ce am plecat de la el, încă optimistă și curajoasă, am vorbit cu Eduardo.

— Ascultă, dragule, am spus, cred că noi doi chiar ne iubim, fratern. Nu putem unul fără celălalt, pentru că ne înțelegem atât de bine. Dacă ne-am fi căsătorit, ar fi fost o căsnicie ca a mea cu Hugo. Tu ai fi lucrat, te-ai fi dezvoltat, ai fi fost fericit. Suntem atât de delicați și atenți unul cu celălalt! Ne dorim însă și pasiune. Dar n-o să te pot privi niciodată așa cum îi privesc pe alți bărbați. Nu poți avea o pasiune pentru mine așa cum ai avea pentru o femeie al cărei suflet nu-l cunoști. Crede-mă, așa e! Nu suferi. Mă simt aproape de tine. Ai nevoie de mine. Avem nevoie unul de altul. Pasiunea o s-o găsim în altă parte.

Eduardo realizează că parțial am dreptate. Stăm aproape lipiți, într-o cafenea. Mergem cu trupurile aproape lipite. Suntem pe jumătate triști, pe jumătate veseli. E cald. El îmi adulmecă parfumul. Eu îi privesc fața frumoasă. Ne dorim. Dar e un miraj. E numai pentru că suntem atât de tineri și e vară și

mergem cu trupurile lipite.

Hugo vine să mă ia acasă, așa că eu și Eduardo ne sărutăm, și asta-i tot.

La concertul lui Joaquin, Eduardo stă lângă mine, atât de frumos! Amantul meu Henry stă undeva unde nu-l pot vedea. Când ne ridicăm cu toții în pauză, Allendy e în picioare pe culoar. Ochii ni se întâlnesc. E în ei o tristețe, o seriozitate care mă tulbură. Pășind cu mișcări de felină, știu că îi seduc pe Allendy, pe Eduardo, pe Henry și pe alții. E și un violonist italian frumos, înflăcărat. E și tata, care își schimbă locul ca să se așeze în fața mea. Mai e și un pictor spaniol.

Un strat de încredere fizică, un strat de seducție timidă, un strat de disperare infantilă, pentru că mama a făcut o scenă cumplită când l-a văzut pe tata sosind la concert. Și bietul Joaquin era supărat și emoționat, dar a cântat superb.

Henry era intimidat de mulțime. L-am strâns foarte tare de mână. Părea străin și distant. L-am înfruntat pe tata cu o atitudine statuară. Simțeam copilul din mine încă speriat. Allendy domina mulțimea. Voiam să mă duc să stau lângă el, ca în vis. Mi-ar da oare forță? Nu. El însuși e slab uneori. Oricine își are timiditățile, îndoielile sale. Eu am straturi de sentimente, de senzații. Lameul greu pe trupul meu gol. Mângâierea pelerinei de catifea. Greutatea mânecilor ample. Strălucirea hipnotică a luminilor. Sunt conștientă de mersul meu plutitor, de mâini care le strâng pe-ale mele.

Eduardo e drogat. De cuvintele mele, de parfumul meu (*Narcisse Noir*). Când l-a întâlnit pe Henry s-a îndreptat de spate, mândru, frumos. În mașină, picioarele lui le caută pe-ale mele. Joaquin mă acoperă cu pelerina lui. Când intru în Café du Rond Point, toată lumea se uită la mine. Văd că i-am păcălit. Am ascuns fetița din mine.

Hugo e patern, protector. Plătește el șampania. Mi-e dor de Henry, care ar putea împrăști toate straturile care mă sufocă, ar putea deschide stridia hipnotizată de teama ei de lume.

I-am spus lui Henry:

— Ai avut parte de multă pasiune, dar n-ai cunoscut apropierea, intimitatea cu o femeie, înțelegerea...

— E foarte adevărat, a răspuns. Femeia a fost pentru mine un inamic, un distrugător, cineva care mă jefuiește, nu cineva de care să pot fi apropiat, cu care să fiu fericit.

Încep să văd cât de prețios e ceea ce simțim unul pentru altul, ce îmi oferă mie și nu i-a oferit lui June. Încep să înțeleg zâmbetul gânditor al lui Allendy când disprețuiam iubirea tandră, prietenia.

Ce nu știe el e că eu trebuie să umplu porțiunile neîmplinite ale vieții mele, că trebuie să am ce mi-a lipsit până acum, să mă umplu pe mine și povestea mea.

Dar nu mă pot bucura de sexualitate de dragul sexualității, independent de sentimentele mele. Sunt inerent fidelă bărbatului care mă posedă. Acum simt o fidelitate absolută față de Henry. Am încercat astăzi să mă bucur de Hugo, să-l mulțumesc, și n-am putut. A trebuit să mă prefac.

Dacă astăzi n-ar exista June pe lume, aș putea cunoaște capătul neliniștilor mele. Într-o dimineață m-am trezit plângând. Henry îmi spusese: „De fapt, corpul tău nu-mi produce nici o plăcere. Nu corpul ți-l iubesc“. Și tristețea aceluia moment revine. Cu toate astea, ultima oară când am fost împreună a spus lucruri de-a dreptul sălbatice despre frumusețea picioarelor mele și despre cât de bine știam să mă fut. Biată femeie!

Atât lui Hugo, cât și lui Henry le place să-mi privească fața când fac dragoste cu mine. Dar acum, pentru Hugo, fața mea e o mască.

Allendy i-a spus lui Hugo la concert că sunt un subiect foarte interesant, că reacționez rapid și cu sensibilitate. Că sunt aproape vindecată. Dar în seara aceea am avut din nou senzația că încerc să-l uluiesc pe Allendy, ascunzând o parte adâncă din adevărata mea ființă. Trebuie să rămână întotdeauna ceva secret. De Henry ascund faptul că rareori am parte de satisfacția sexuală supremă, pentru că îi place să stau cu picioarele larg desfăcute, iar eu am nevoie să le strâng. Nu vreau să-i diminuez plăcerea. În afară de asta, am parte de un fel de plăcere disipată care, chiar dacă e mai puțin intensă, durează mai mult decât un orgasm.

Henry mi-a scris o scrisoare după concert. Am pus-o sub pernă azi-noapte: „Anaïs, am fost orbit de frumusețea ta! Mi-am pierdut capul, mă simt ca un nenorocit. Am fost orb, orb! îmi spuneam. Stăteai acolo ca o prințesă. Erai Infanta! Păreai atât de dezamăgită de mine... Ce s-a întâmplat? Arătam caraghios? Probabil că eram. Îmi venea să îngenunchez și să-ți sărut poala rochiei. Mi-ai arătat atâtea variante de Anaïs – și acum asta! –, parcă pentru a-ți dovedi forța proteică. Știi ce mi-a spus Fraenkel? «Nu m-am așteptat niciodată să văd o femeie atât de frumoasă. Cum poate o femeie cu o asemenea feminitate, asemenea frumusețe, să scrie o carte [despre D.H. Lawrence]?» Ah, mi-a făcut o plăcere imensă! Șuvița care ieșea peste diademă, ochii strălucitori, superba linie a umerilor și mânecile alea pe care le ador, regale, florentine, diabolice! Nu vedeam nimic mai jos de piept. Eram prea entuziasmat ca să stau deoparte și să te contemp lu. Ce mult aș fi vrut să te iau de-acolo pentru totdeauna! Să fugi cu Infanta – Doamne, Dumnezeu! Febril, l-am căutat pe tată. Cred că l-am descoperit. Indiciul a fost părul. Un păr ciudat, o față ciudată, o familie ciudată. Presentimentul geniului. O, da, Anaïs, iau totul cu liniște – pentru că tu aparții altei lumi. Nu văd nimic în mine care să-ți trezească interesul. *Dragostea ta?* Asta mi se pare fantastic acum. E o farsă divină, o glumă crudă pe care mi-o faci... *Te vreau*“.

I-am spus lui Allendy:

— Nu mă psihanaliza astăzi. Hai să vorbim despre tine. Cărțile tale mă entuziasmează. Hai să vorbim despre moarte.

El consimte. Apoi discutăm despre concertul lui Joaquin. A spus că tata arăta ca un bărbat tânăr. Henry l-a făcut să se gândească la un faimos pictor german – prea moale, poate dual? Un homosexual inconștient? Acum eu sunt cea surprinsă.

Articolul meu e bun, spune Allendy, dar de ce nu vreau să fiu psihanalizată? Îndată ce încep să depind de el, vreau să-i câștig încrederea, să-l psihanalizez *pe el*, să-i găsesc o slăbiciune, să-l cuceresc pentru că eu am fost cucerită.

Are dreptate.

— Cu toate astea, protestez eu, mi se pare că e un semn de compasiune.

Zice că așa e, pentru că așa îi tratez pe toți cei pe care îi iubesc. Deși vreau să fiu cucerită, fac tot ce pot ca să cuceresc și, după ce am cucerit, îmi este stârnită tandrețea, iar pasiunea moare. Și Henry? E prea devreme ca să ne pronunțăm.

Allendy spune că, deși păream să caut dominația, cruzimea și brutalitatea la Henry (le-am aflat în scrisul lui), adevăratul meu instinct îmi spunea că există o slăbiciune a bărbatului. Și că deși par surprinsă că Henry este atât de blând, atât de grijuliu cu mine, acum de fapt îmi pare bine. Am cucerit din nou.

Am fost crudă cu Hugo. Ieri n-am vrut să vină acasă. Simțeam o ostilitate teribilă. Și s-a văzut. Henry și prietenul lui Fraenkel erau acolo, seara. L-am oprit pe Hugo când citea cu voce tare ceva prea lung, monoton, și o dată am schimbat subiectul atât de brusc, încât Fraenkel a observat. Dar lui îi place Hugo, îl apreciază foarte mult. O dată Hugo și-a mutat scaunul, după ce a pus niște cărți și manuscrise pe jos. Mai târziu s-a așezat pe el, iar manuscrisul lui Henry era chiar sub un picior al scaunului. Asta m-a neliniștit. În cele din urmă m-am ridicat și l-am luat de acolo cu duioșie.

A fost un moment amuzant, când Fraenkel vorbea despre cât de greu și adânc doarme Henry. M-am uitat jucăuș la Henry și am întrebat: „Chiar așa? Într-adevăr?”

Henry al meu asculta ca un urs mare cum micul, sinuosul Fraenkel explica idei abstracte complexe. Are o pasiune pentru idei. Fraenkel, cum spune Henry, *este* o idee. Acum un an, aceste idei m-ar fi umplut de plăcere. Dar Henry mi-a făcut ceva, Henry bărbatul. Nu pot compara ceea ce simt decât cu sentimentele lui Lady Chatterley față de Mellors. Nu pot nici măcar să mă gândesc la munca lui Henry sau la el pur și simplu, fără să simt că-mi fierbe pânțele. Astăzi am avut timp numai pentru săruturi și chiar și ele singure m-au topit.

Hugo mă asigură că instinctul lui îi spune că nu e nimic între mine și Henry. Aseară, când am strecurat scrisoarea lui Henry sub pernă, m-am întrebat dacă hârtia va foșni și Hugo va auzi, dacă va citi scrisoarea în timp ce dorm. Îmi asum riscuri mari, cu voioșie. Vreau să fac sacrificii mari pentru dragostea mea. Soțul meu, Louveciennes, viața mea frumoasă – pentru Henry.

Allendy spune: „Dăruiește-te total unei singure persoane. Fii dependentă. Sprijină-te. Ai încredere. Nu te teme să suferi”.

Cred că am făcut toate astea, cu Henry. Și totuși încă mă simt singură și scindată.

Aseară m-a lăsat la gara St. Lazare. Am început să scriu în tren, ca să echilibrez saltul de șapte poște al vieții mele cu activitatea de furnică a peniței. Cuvintele de furnică alergau înainte și-napoi, transportând firimituri: firimituri atât de grele! Mai mari decât furnicile. „Ai destulă cerneală heliotrop?” m-a întrebat Henry. N-ar trebui să folosesc cerneală, ci parfum. Ar trebui să scriu cu *Narcisse Noir*, cu *Mitsouko*, cu iasomie, cu caprifoi. Aș putea scrie cuvinte minunate, care ar emana mirosul puternic al mierii de femeie și al sângelui alb de bărbat.

Louveciennes! Stop. Mă așteaptă Hugo. Retrogresiune. Trecutul: trenul spre Long Beach. Hugo în costum de golf. Picioarele lui întinse lângă ale mele mă excitau. Am luat cu mine iod, pentru că are dureri bruște de dinți. Port o rochie de organdi, proaspătă și apretată, și o pălărie ca de film, cu cireșe atârând în dreapta, într-un fald al voaletei mari și moi. Mulțimea de duminică e îmbujorată, bronzată, zdrențăroasă, urâtă. Mă întorc încărcată de primul meu sărut adevărat.

Tot în tren – de data asta, ca să mă întâlnesc cu Henry. Când călătoresc așa, cu stiloul și jurnalul meu, mă simt în siguranță. Văd gaura din mânușa mea și ciorapul cârpit. Totul pentru că Henry trebuie să mănânce. Și sunt fericită că-i pot oferi lui Henry siguranță, mâncare. În anumite momente, când mă uit în ochii lui albaștri, impenetrabili, am o senzație de asemenea fericire torențială, încât mă simt pustiită.

Eu și Eduardo vom petrece toată după-amiaza împreună. Începem cu un prânz copios la Rotisserie de la Reine Pédaque, un loc care-ți face poftă de mâncare. Discuție malițioasă, psihanalitică. Și căpșuni proaspete. Eduardo încălzindu-se, topindu-se, plin de dorință. Așa că spun:

— Hai să mergem la film! Știu unul pe care trebuie să-l vedem.

El e încăpățânat. Dar în mine nu mai e pic de milă ori slăbiciune. Sunt la fel de încăpățânată. Eduardo cu Hotel Anjou în minte. Eu cu sângele lui Henry în vene. Tot timpul prânzului m-am gândit cât de mult aş vrea să-l duc pe Henry acolo. Să-i dau să mănânce din farfuriile alea enorme, ca într-un banchet de basm. Eduardo e foarte supărat, într-un fel rece. Spune:

—Te duc la gara St. Lazare. Poți să prinzi trenul de două și douășcinci.

Dar am un *rendez-vous* cu Henry la șase. Mergem un pic împreună, apoi ne despărțim, amândoi supărați, aproape fără nici un cuvânt. Îl văd mergând fără țintă, dezolat. Traversez și intru la Printemps. Mă duc la vitrina cu coliere, brățări și cercei, care întotdeauna mă amețește. Stau ca o sălbatică, fascinată. Strălucire. Ametist. Turcoaz. Roz sidefiu. Verde irlandez. Mi-ar plăcea să fiu goală și să mă acopăr cu bijuterii reci de cristal. Bijuterii și parfum. Văd două brățări foarte late din oțel plat. Cătușe. Sunt sclava brățărilor. Curând, îmi sunt prinse la încheieturi. Plătesc. Cumpăr ruj, pudră, lac de unghii. Nu mă gândesc la Eduardo. Mă duc la coafor, unde pot sta nemișcată. Scriu cu încheietura prinsă în oțel.

Mai târziu, Henry îmi pune întrebări. Refuz să-i răspund. Recurg la trucuri femeiești. Păstrez secretul fidelității mele. Ne lipim brațele în timp ce străbatem străzile Parisului. O oră periculoasă. Deja am experimentat astăzi plăcerea stranie de a-l răni pe Eduardo. Acum vreau să stau cu Henry și să-l rănesc pe Hugo. Nu pot suporta să mă întorc singură acasă, în timp ce Henry se duce în Clichy. Sunt chinuită de dorința pe care n-am putut să ne-o satisfacem. El e cel căruia îi e frică acum de nebunia mea.

Astăzi, Allendy mă supune unui tir de întrebări. Nu pot scăpa. Când încerc să schimb subiectul, îmi răspunde, dar revine la tema pe care am eludat-o. E nedumerit de ce-i spun despre Eduardo, despre faptul că vreau să fiu crudă și cu Hugo în aceeași zi și despre brățări. Henry este evident favoritul acum. Dar dacă Allendy pornește de la presupunerea că-l iubesc pe Eduardo, cu siguranță se va rătăci, deși vede destul de limpede lupta care se dă în mine între dorința de a cuceri și dorința de a fi cucerită. Am căutat dominația la Henry și el mă domină sexual, dar am fost înșelată de scrisul lui și de imensa lui experiență.

Allendy nu înțelege brățările. Am cumpărat două, spune el, în contradicție cu sentimentul meu de satisfacție că-i rănisem pe Eduardo și pe Hugo. Îndată ce-mi manifest cruzimea, îmi vine să mă supun. O brățară pentru Hugo și una pentru Eduardo.

Asta nu cred. Am ales cele două brățări cu un sentiment de absolută supunere față de Henry și distanțare de tandrețea care mă leagă de Hugo și Eduardo. Când i le-am arătat lui Henry, mi-am întins ambele încheieturi, așa cum face cineva când i se pun cătușe.

Allendy analizează momentul de la concert când mi l-am imaginat trist și preocupat. Ce anume îmi imaginasem, mai exact? Avea griji financiare, privitoare la munca lui, afective?

— Afective, am spus repede.

— Cum ți s-a părut soția mea?

— Am observat că nu e frumoasă și asta mi-a făcut plăcere. De asemenea, am întrebat-o pe menajera voastră dacă soția ta e cea care-a decorat casa, pentru că îmi plăceau decorațiunile. Cred că făceam comparații între noi două. Îmi pare rău că am spus că soția ta nu e frumoasă.

— Nu e foarte răutăcios, dacă asta e tot ce-ai gândit.

— Dar am simțit și că eu eram frumoasă în seara concertului.

— Cu siguranță erai *en beauté*. Asta-i tot?

— Da.

— Repeți experiența copilăriei tale. O identifici pe soția mea, care are patruzeci de ani, cu mama ta și te întrebi dacă îl poți câștiga pe tatăl tău (sau pe mine) în defavoarea ei. Soția mea o reprezintă pe mama ta și de aceea nu-ți place. Trebuie să fi fost, când erai mică, foarte geloasă pe mama ta.

Vorbește mult despre nevoia femeii de a fi subjugată, despre plăcerea pe care nu o cunosc încă, așa cum crede el, de a mă abandona total. Mai întâi fizic, pentru că Henry m-a excitat atât de profund.

Încep să găsesc fisuri în formulele lui, să fiu iritată de catalogarea rapidă a viselor și ideilor mele. Când tace, îmi analizez propriile acțiuni și sentimente. Bineînțeles, ar putea spune că încerc să-l prind pe picior greșit, să fac din el egalul meu, pentru că mi-a smuls mărturisirea despre soția lui. În momentul acela simt că e fără îndoială mai puternic decât mine și vreau să echilibrez acest lucru făcând singură psihanaliză în privința brățărilor. Sunt, așadar, pe jumătate supusă, pe jumătate rebelă.

Allendy accentuează ambivalența dorințelor mele. Sesizează că se apropie și de cheia sexuală a nevrozei mele, iar eu îmi dau seama că și el e asemenea unui detectiv abil.

Ca să-l testez pe Hugo, am pomenit o dată sau de două ori ideea unei „seri libere“ – o dată pe săptămână, poate, când am putea să ieșim separat. Se înțelege că nu-i face nici o plăcere să iasă cu Henry, din cauza unei gelozii obscure.

În cele din urmă am căzut de acord că aș putea să mă duc la film cu Henry și Fred, în timp ce el ar ieși cu Eduardo. În ultimul moment, Eduardo n-a mai putut să meargă. M-am oferit să-mi amân și eu întâlnirea. Hugo nici n-a vrut să audă. A spus că o să iasă oricum și că ne făcea bine amândurora. A spus asta pe un ton firesc. Nu știu sigur dacă suferea în taină din pricina cererii mele de independență. Susținea că nu. Indiferent dacă suferă sau nu, e necesar. Simt că, treptat, își va folosi foarte bine propria libertate.

„Crezi că libertatea înseamnă pur și simplu că ne îndepărtăm unul de altul?“ a întrebat neliniștit. Asta am negat. Fără îndoială că m-am îndepărtat de el sexual și, dacă există vreo gelozie în mine acum, ea nu e cauzată de pasiunea fizică pentru el, ci doar de posesivitate. Și cum nu-i dăruiesc trupul meu în sens complet, are tot dreptul la libertatea lui și chiar la mai mult. Ar fi cât se poate de cinstit să găsească în altă parte plăcerile pe care le-am găsit eu cu Henry. Dacă e adevărat ce spune Allendy, amândoi trebuie să găsim pasiunea în afara dragostei noastre. Firește, asta cere efort. Aș putea să-l păstrez pe Hugo pentru mine. Ideea de libertate nici nu i-a trecut prin cap. Eu am fost cea care i-a sugerat-o. Natașa ar spune că sunt o proastă.

Ce pot să fac cu fericirea mea? Cum pot s-o păstrez, s-o ascund, s-o îngrop ca să n-o mai pot pierde? Îmi vine să îngenunchez pe când cade asupra mea precum ploaia, să-i adun stropii în dantelă și mătase și să-i lipesc din nou de mine.

Eu și Henry stăm complet îmbrăcați sub pătura aspră de pe patul lui. Vorbește despre bucuria lui profundă:

— Nu pot să te las să pleci în noaptea asta, Anaïs, te vreau toată noaptea... Simt că îmi aparții.

Dar mai târziu, când stăm foarte apropiați într-o cafenea, își dezvăluie neîncrederea, îndoielile. Jurnalul roșu l-a întristat. A citit despre puterea lui senzuală asupra mea.

— Asta-i tot, asta-i tot?... vrea să știe.

Numai atât înseamnă el pentru mine? Atunci se va sfârși curând, va fi o pasiune trecătoare. Dorință sexuală. El îmi vrea dragostea. Are nevoie de siguranța dragostei mele. Îi spun că îl iubesc de când am petrecut acele câteva zile cu el în Clichy.

— La început, da, poate că a fost pur senzual... Dar acum, nu.

Mi se pare că nu-l pot iubi mai mult decât îl iubesc. Îl iubesc tot atât de mult pe cât îl doresc, iar dorința mea e imensă. Fiecare oră pe care o petrec în brațele lui ar putea fi ultima. Mă dăruiesc freneziei lui. În orice moment, înainte de a-l putea revedea, s-ar putea întoarce June.

Cum îl iubește June pe Henry? Cât de mult, cât de bine? mă întreb chinută.

Când oamenii sunt surprinși să-l afle blând și timid, mă amuză. Și eu m-am plecat în fața brutalității scrisului său, dar Henry al meu e vulnerabil, sensibil. Cu câtă umilință se străduiește să-l facă pe Hugo să-l placă, ce mulțumit e când Hugo e amabil cu el!

Aseară Hugo s-a dus la un film, i-a plăcut noutatea experienței, a dansat într-un cabaret cu o fată din Martinica, i s-a făcut dor de mine când a auzit muzica, de parcă am fi fost foarte, foarte departe unul de celălalt și a venit acasă nerăbdător să mă posede.

După felul blând, ușor în care Henry alunecă în trupul meu, Hugo e cumplit de greu de suportat. În asemenea momente simt că aș putea să înnebunesc și să dezvălui totul.

Henry are o fotografie cu Mona Paiva, dansatoarea, prinsă deasupra lavoarului, alături de două fotografii ale lui June, una a mea și câteva acuarele de-ale lui. Îi dăruiesc o cutie de tablă pentru scrisori și manuscrise, iar în interiorul capacului lipește programul concertului lui Joaquin. Pe ușă prinde însemnări despre Spania.

Tai capacul cutiei mele de pudră – *N'aimez que Moi, Caron, Rue de la Paix*. Îl poartă în buzunarul hainei. Poartă la el și una dintre batistele mele de culoarea vinului.

Aseară a spus: „Sunt atât de bogat pentru că te am pe tine. Simt că ne vor lega mereu multe lucruri, mereu vor fi schimbări și noutăți“.

Numai că n-a spus: „Vom fi legați și capturați unul de celălalt dincolo de legătura de moment“. Și la gândul ăsta mi s-a strâns inima și am simțit nevoia să-i ating costumul, brațul, să știu că e acolo și, temporar, numai al meu.

Plutesc mai departe, desfătându-mă cu amintiri despre Henry – cum arată fața lui în anumite momente, gura lui malițioasă, tonul exact al vocii lui, uneori răgușit, strânsoarea fermă a mâinii lui, felul în care se uita la haina verde căpătată de la Hugo, râsul lui la filme. Nu poate face nici o mișcare care să nu reverbereze în trupul meu. Nu este mai înalt decât mine. Gurile noastre sunt la același nivel. Își freacă mâinile când e entuziasmat, repetă cuvinte, scutură din cap ca un urs. Are o privire serioasă, castă, când lucrează. În mulțime, îi ghicesc prezența înainte de a-l vedea.

Mi-am dat seama azi, cu mare amuzament, de măsura în care a zdruncinat Henry vechea mea gravitate, cu farsele lui literare, cu manifestele lui nebunești, cu contradicțiile, schimbările lui de dispoziție, umorul lui grotesc. Mă văd ca pe o persoană ridicolă, din cauza eforturilor mele constante de a-i înțelege pe ceilalți. Am auzit că Richard Osborn a înnebunit. „Uraaa!“ a zis Henry. „Hai să mergem să-l vedem! Să bem ceva mai întâi. E ceva rar, superb; nu se întâmplă în fiecare zi! Sper că e nebun de-adevăratelea!“ La început am fost un pic deconcertată, dar foarte repede am prins gustul umorului și am vrut mai mult. Henry m-a învățat să mă joc. Mă jucasem și înainte, în felul meu, cu un umor blând, dar umorul lui e lasciv și îmi place până la isterie – ca în dimineața în care ne-au prins

zorii stând încă de vorbă. Eu și Henry am căzut pe patul lui, epuizați, dar el încă delira despre sita care fusese aruncată din greșeală în closet, despre lenjerie neagră, despre coral etc., din care mai târziu a creat acea parodie unică a romanului meu.

Acum vreo două nopți am vorbit despre trucul literaturii de a elimina neesențialul, ca să ne dea o doză concentrată de viață. Am spus, aproape indignată:

— E o amăgire, e cauza unei mari dezamăgiri! Citești cărți și te aștepti ca viața să fie tot atât de interesantă și de intensă. Și, bineînțeles, nu-i așa. Sunt multe momente plictisitoare între timp, și sunt firești și ele. Tu, în scrierile tale, ai folosit același truc. Mă așteptam ca toate discursurile tale să fie febrile, uimitoare. Mă așteptam să fii mereu beat și delirant. Apoi, când am trăit împreună câteva zile, am intrat într-un ritm profund, liniștit, firesc...

— Ești dezamăgită?

— E foarte diferit de ce așteptam, e drept, mai puțin senzational, dar sunt satisfăcută.

Am pierdut acel ritm liniștit, ca al Senei, din adolescența mea. Și totuși, când stau cu Henry în Café de la Place Clichy, ne bucurăm de curenții profunzi, nefebrili, ai dragostei noastre.

June e cea care provoacă febră. E însă doar o febră superficială. Febra adevărată, de nevindecat, e în scrierile lui Henry. Tocmai am citit ultima lui carte și sunt aproape împietrită de admirație. Încerc să mă gândesc la ea, să-i spun în ce fel mă afectează, și nu pot. E prea mare, prea puternică.

Totul e foarte dulce între mine și Hugo. O mare tandrețe și multă amăgire din partea mea în legătură cu adevăratele mele sentimente. Am fost mișcată de comportamentul lui alaltăieri seară și am încercat să-l răsplătesc oferindu-i multă plăcere. Felul în care mă gândesc la Henry mă îngrozește: e atât de obsesiv! Trebuie să încerc să-mi disipez gândurile.

Cînd vorbesc cu Henry despre June, nu mă gândesc la ea decât ca la un „personaj“ pe care îl admir. Ca femeie, îmi amenință singura mare posesiune și n-o mai pot iubi. Dacă June ar muri – mă gândesc adeseori la asta –, numai de-ar muri... Sau dacă ar înceta să-l iubească pe Henry, dar asta n-o să se-ntâmple. Dragostea lui Henry este refugiul la care se întoarce mereu.

Ori de câte ori sunt în apartamentul lui Henry și el îi scrie o scrisoare lui June sau rescrie un pasaj despre ea în cartea lui sau subliniază ceva ce i se potrivește în Proust sau Gide (o găsește peste tot), simt o frică insuportabilă: e al ei din nou. Și-a dat seama că nu iubește pe nimeni altcineva decât pe ea. De fiecare dată, surprinsă, îl văd lăsând cartea sau scrisoarea și întorcându-se complet spre mine, cu dragoste, cu dorință. Ultima încercare, telegrama lui June, m-a liniștit profund. Dar de fiecare dată când vorbim despre ea simt aceeași cumplită neliniște. Asta nu poate dura. Nu mă voi opune evenimentelor. În clipa în care June se întoarce, renunț la Henry. Și totuși, nu e atât de simplu. Nu pot să renunț să trăiesc atât de aproape de el cum o fac în aceste pagini, de dragul de a evita durerea.

Allendy a fost un supraom astăzi. Nu voi putea niciodată să redau discuția noastră. A avut atât de multă intuiție, atât de multă emoție tot timpul! Până la ultima frază a fost atât de uman, atât de autentic!

Venisem într-o dispoziție încrezătoare, nechibzuită, zicându-mi: nu vreau ca Allendy să mă admire dacă nu poate face asta cunoscându-mă exact așa cum sunt. Primul meu efort de sinceritate totală.

Îi destăinui mai întâi că mi-a fost rușine de ce-am spus data trecută despre soția lui. A râs și mi-a răspuns că uitase, apoi m-a întrebat:

— Te mai îngrijorează și altceva?

— Nimic special, dar aş vrea să te întreb dacă puternica mea obsesie senzuală este o reacție împotriva excesului de introspecție. L-am citit pe Samuel Putnam, care scrie că „modul cel mai rapid de a ieși din introspecție este adularea trupului, care duce la intensitate sexuală“.

Nu-mi mai amintesc exact ce mi-a răspuns, dar simt că leagă cuvântul „obsesie“ de o căutare frenetică a satisfacției. Ce rost are efortul? De unde insatisfacția?

Aici simt o nevoie imperativă de a-i spune cel mai mare secret al meu: în actul sexual, nu am întotdeauna orgasm.

Ghicise asta încă din prima zi. Discursul meu despre sex fusese imatur, îndrăzneț, sfidător. Nu era în armonie cu personalitatea mea. Era artificial. Trăda o anume nesiguranță.

— Dar știi ce e un orgasm?

— O, foarte bine, din ocaziile în care l-am avut și mai ales din masturbare...

— Când te-ai masturbat?

— O dată, vara, în St. Jean de Luz. Eram nesatisfăcută și simțeam o chemare sexuală puternică.

Mi-e rușine să recunosc că, atunci când am fost singură două zile, m-am masturbat de patru sau de cinci ori pe zi și, de asemenea, de multe ori în Elveția, în vacanță, și la Nisa.

— De ce numai o dată? Orice femeie o face, chiar foarte des.

— Cred că nu e bine, moral și fizic. Am fost teribil de deprimată și rușinată după aceea.

— E o prostie. Masturbarea nu e dăunătoare fizic. Numai sentimentul de vinovăție pe care îl avem în legătură cu ea ne apasă.

— Mă temeam că o să-mi afecteze forța intelectuală, sănătatea și că o să mă dezintegrez moral.

Aici adaug noi amănunte, pe care le ascultă în tăcere, încercând să le coordoneze. Îi spun lucruri pe care nu le-am recunoscut niciodată în întregime nici față de mine și pe care nu le-am scris în jurnal, lucruri pe care voiam să le uit.

Allendy pune fragmentele laolaltă și îmi vorbește despre frigiditatea mea parțială. Descoperă că eu consider asta un handicap și cred că se datorează fizicului meu fragil. Râde. O atribuie unei cauze psihice, un puternic sentiment de vinovăție. Șaizeci de femei dintr-o sută simt ca mine și nu recunosc niciodată și, cel mai important, spune Allendy, ar trebui să știi ce puțin contează acest lucru pentru bărbați și cât de inconștienți sunt de el. Mereu transformă ceea ce eu consider un handicap în ceva firesc sau într-un lucru al cărui blestem poate fi cu ușurință ridicat. Simt imediat o mare ușurare și îmi pierd spaima și nevoia de a ascunde.

Îi povestesc despre June, despre dorința mea de a fi o *femme fatale*, despre cruzimile mele față de Hugo și Eduardo și surprinderea mea că mă iubesc la fel de mult sau mai mult după aceea. Discutăm, de asemenea, despre discursul meu franc, îndrăzneț despre sex, felul în care îmi inversez modestia autentică, înnăscută, și afișez o obscenitate forțată. (Henry zice că nu-i place când spun povești obscene, pentru că nu mi se potrivește.)

— Dar sunt plină de disonanțe, spun, simțind acel supliciu bizar la care mă supune Allendy – pe jumătate ușurare, datorită preciziei lui, pe jumătate tristețe, fără nici un motiv anume, poate doar senzația de a fi fost descoperită.

— Da, și până nu te vei comporta perfect natural, conform propriei tale firi, n-o să fii niciodată fericită. O *femme fatale* stârnește pasiunea bărbaților, îi exasperează, îi chinuie și vor s-o posede, s-o ucidă chiar, dar n-o iubesc profund. Tu ai descoperit deja că ești iubită profund. Acum ai

descoperit și că, dacă ești crudă cu Eduardo și Hugo, asta îi excită și te vor și mai tare. Lucrul ăsta te face să vrei să joci un joc care nu e tocmai în acord cu natura ta.

— Întotdeauna am disprețuit aceste jocuri... N-am fost niciodată în stare să ascund unui bărbat că îl iubesc.

— Dar îmi spui că iubirile profunde nu te satisfac. Tânjești să oferi și să primești senzații mai puternice. Înțeleg, dar asta e numai o etapă. Poți să joci jocul din când în când, să sporești pasiunea, dar iubirile profunde sunt cele care se potrivesc cu adevărata ta fire și numai ele te vor satisface. Cu cât acționezi mai mult în acord cu tine însăși, cu atât te vei apropia mai tare de împlinirea adevăratelor tale nevoi. Încă te temi îngrozitor să nu fii rănită; o arată sadismul tău imaginar. Ți-e atât de frică să nu fii rănită, încât vrei să preiei conducerea și să fii tu cea care rănește prima. Dar nu disper, cred că te pot reconcilia cu propria ta imagine.

Sunt cuvintele lui, redată în mare și numai pe jumătate reținute. Am fost copleșită de senzația că slăbește nenumărate tensiuni, că mă eliberează. Vocea lui era extrem de blândă și înțelegătoare. Înainte să termine, începusem să plâng. Recunoștința mea era imensă. Voiam să-i spun că îl admir și în cele din urmă i-am spus. A rămas tăcut cât am plâns, apoi m-a întrebat blând:

— Am spus ceva care te-a rănit?

Aș vrea să umplu ultimele pagini cu bucuriile zilei de ieri. Ploi de săruturi din partea lui Henry. Pătrunderea cărnii lui în a mea, eu arcuindu-mi trupul ca să mă contopesc mai bine cu el. Dacă ar fi să alegă astăzi între mine și June, îmi spune el, ar renunța la June. Își poate imagina că suntem căsătoriți și ne bucurăm de viață împreună.

— Nu, răspund eu, în parte ca să-l tachinez, în parte serios. June e singura. Eu te fac mai mare și mai puternic pentru June.

Un adevăr spus pe jumătate; nu are de ales.

— Ești prea modestă, Anaïs! Nu-ți dai seama încă ce mi-ai oferit. June e o femeie care poate fi pusă în umbră de alte femei. Ceea ce-mi oferă June pot uita cu alte femei. Tu însă ești diferită. Aș putea avea o mie de femei după tine, dar nu te-ar putea pune în umbră...

Îl ascult. E exaltat, așa că exagerează, dar e încântător. Da, cunosc, pentru o clipă, unicitatea lui June și a mea. Balanța înclină în favoarea mea pentru moment. Îmi privesc propria imagine în ochii lui Henry și ce văd? Fata cu jurnalul, care spunea povești fraților ei, care suspina mult fără motiv, care scria poezie – femeia cu care poți vorbi.

ianie

Aseară am fost cu Henry la film. Când povestea a devenit tragică, sfâșietoare, m-a luat de mână și ne-am împletit strâns degetele. Cu fiecare apăsare îi împărtășeam reacțiile. În taxi, în drum spre Hugo, ne-am sărutat. Și nu mă puteam smulge de lângă el. Mi-am pierdut capul. M-am dus cu el în Clichy. M-a penetrat atât de profund, încât atunci când m-am întors la Louveciennes și am adormit în brațele lui Hugo, încă mai simțeam că era Henry. Toată noaptea, lângă mine a fost Henry. Îmi încolăceam trupul în jurul lui, în vis. Dimineața m-am trezit contopită cu Hugo și mi-a luat mult să-mi dau seama că nu era Henry. Hugo crede că am fost foarte drăgăstoasă noaptea trecută, dar pe Henry îl iubeam, pe Henry îl sărutam.

De când Allendy mi-a câștigat pe deplin încrederea, am ajuns să vorbesc foarte deschis despre frigiditate. Mărturisesc: când aflam plăcere în contactul sexual cu Henry, mă temeam să nu rămân însărcinată și mă gândeam că n-ar trebui să am orgasm prea des. Dar acum câteva luni, un medic rus mi-a spus că nu se putea întâmpla cu ușurință; de fapt, dacă voiam un copil, ar fi trebuit să mă supun unei operații. Teama de a rămâne însărcinată a fost așadar eliminată. Allendy spunea că însuși faptul că nu încercasem să mă asigur în această privință în cei șapte ani de căsnicie demonstra că nu dădeam prea multă importanță acestui lucru, că îl foloseam doar ca pretext pentru a nu-mi da drumul complet în actul sexual. Când această teamă a dispărut, am putut analiza mai îndeaproape adevărata natură a sentimentelor mele. Mi-am exprimat neliniștea față de ceea ce am definit ca pasivitatea forțată a femeilor. Cu toate astea, poate de două ori din trei, rămâneam pasivă, așteptând activitate numai de la bărbat, ca și cum nu aș fi vrut să fiu responsabilă pentru plăcerea pe care o simțeam.

— Asta ca să-ți diminuezi sentimentul de vinovăție, a zis Allendy. Refuzi să fii activă și te simți mai puțin vinovată dacă cel activ e celălalt.

După discuția anterioară cu el, simțisem o ușoară schimbare. Eram mai activă cu Henry. El a remarcat și a spus: „Îmi place cum mă fuți acum“. Și am simțit o plăcere intensă.

Ceea ce mă uimește cel mai tare în legătură cu June sunt poveștile lui Henry despre agresivitatea ei, despre cum ea îl posedă pe el, îl provoacă oricând are chef. Când eu încerc uneori să fiu agresivă, îmi dă un sentiment de nemulțumire, de rușine. Simt acum o paralizie psihică temporară, oarecum similară cu a lui Eduardo, doar că la un bărbat e mai gravă.

Allendy m-a forțat să recunosc că, de la ultima noastră ședință, am totală încredere în el și că am ajuns să țin foarte mult la întâlnirile noastre. Totul e bine, așadar, fiindcă acest lucru e necesar pentru succesul psihanalizei. La sfârșitul ședinței putea folosi cuvântul „frigiditate“ fără să mă offenseze. Râdeam chiar.

Unul dintre lucrurile pe care le-a remarcat a fost că mă îmbrăcam mai simplu. Simțeam mult mai puțin nevoia de costumație originală. Aproape că puteam purta haine obișnuite. Costumul, pentru mine, a fost expresia neîncrederii mele secrete. Nesigură de frumusețea mea, spunea Allendy, cream haine epatante care să mă distingă de alte femei.

— Dar, am spus eu râzând, dacă devin fericită și banală, arta costumării, care își datorează existența doar unui sentiment de inferioritate, va fi lovită mortal!

Baza patologică a creației! Ce se va alege de creatoare dacă devin normală? Sau doar voi câștiga forță, ca să-mi exprim mai complet instinctele? Voi dezvolta probabil boli din ce în ce mai interesante. Allendy spunea că important era să devin egala vieții.

Fericirea mea e suspendată și ceea ce se întâmplă acum e determinat de următoarea mișcare a lui June. Între timp, aștept. Sunt cuprinsă de o teamă superstițioasă de a începe un alt jurnal. Acesta e atât de plin de Henry! Dacă va trebui să scriu pe prima pagină a celui nou „June e aici“, voi ști că îl voi fi pierdut pe Henry al meu. Nu-mi va mai rămâne decât un caietel cu coperte violet, o carte a bucuriei, asta-i tot, atât de repede scrisă, atât de repede trăită!

Dragostea reduce complexitatea trăirii. Mă uimește că, atunci când Henry vine spre masa de cafea la care-l aștept sau deschide poarta casei noastre, vederea lui e de ajuns ca să mă însuflețească. Nici o scrisoare de la nimeni, nici măcar de laudă la adresa cărții mele, nu mă poate emoționa atât de mult ca un bilețel de la el.

Când e beat, devine sentimental într-un fel uman, simplu. Începe să vizualizeze viața noastră împreună, cu mine ca soția lui: „N-o să-mi pari niciodată atât de frumoasă ca atunci când o să-ți sufleci mânecele și o să lucrezi pentru mine. Am putea fi atât de fericiți! Ai rămâne în urmă cu scrisul!“

O, soțul meu german! Râd auzind asta. Așadar, rămân în urmă cu scrisul și devin soția unui geniu. Îmi dorisem asta, printre altele, dar nu și treburi casnice. Nu m-aș mărita niciodată cu el. O, nu! Știu că e încântat de libertatea pe care i-o las, dar și că e extrem de gelos și nu m-ar lăsa să mă comport la fel de liber.

Totuși, când îl văd atât de copilărește fericit cu dragostea mea, ezit să fac jocul de a-l îngrijora, a-l amăgi, a-l tortura. Nu vreau nici măcar să-i stârnesc prea tare gelozia.

Rolul lui Fred este, inconștient, acela de a-mi otrăvi fericirea. Îmi atrage atenția asupra neajunsurilor iubirii lui Henry. Eu nu merit o dragoste pe jumătate, spune el. Eu merit lucruri extraordinare. La naiba, dragostea pe jumătate a lui Henry valorează pentru mine mai mult decât iubirile întregi a o mie de bărbați!

Mi-am imaginat pentru o clipă o lume fără Henry. Și am jurat că în ziua în care îl voi pierde pe el îmi voi ucide vulnerabilitatea, capacitatea de dragoste adevărată, sentimentele, prin cel mai frenetic desfrâu. După Henry nu mai vreau dragoste. Doar sex, pe de-o parte, și singurătate și muncă pe de alta. Nu mai vreau suferință.

După ce nu l-am văzut pe Henry cinci zile, din cauza a o mie de obligații, n-am mai putut suporta. I-am cerut să ne întâlnim o oră între două angajamente. Am stat de vorbă puțin, apoi ne-am dus în cea mai apropiată cameră de hotel. Ce nevoie profundă de el! Numai când sunt în brațele lui totul pare așa cum trebuie. După o oră cu el mi-am putut continua ziua, făcând lucruri pe care nu voiam să le fac, văzând oameni care nu mă interesau.

O cameră de hotel are, pentru mine, o sugestie de voluptate, de taină, de efemer. Probabil că faptul că nu-l văd pe Henry îmi sporește pofta. Mă masturbez adesea, pe-ndelete, fără remușcări ori dezgust ulterior. Pentru prima dată știu cum e să mănânci. M-am îngrășat cu două kilograme. Mi se face o foame nebunească și mâncarea îmi face o plăcere senzuală. N-am mai mâncat niciodată în felul ăsta profund carnal. Nu mai am decât trei dorințe: să mănânc, să dorm și să mă fut. Cabaretele mă excită. Vreau să ascult muzică răgușită, să văd fețe, să mă frec de trupuri, să beau benedictină tare. Femeile frumoase și bărbații arătoși trezesc în mine dorințe feroce. Vreau să dansez. Vreau droguri. Vreau să cunosc oameni perverși, să fiu intimă cu ei. Nu mă uit niciodată la fețele naive. Vreau să mușc din viață și să fiu sfâșiată de ea. Henry nu-mi oferă toate astea. I-am stârnit dragostea. La naiba cu dragostea lui! Știe să mă reguleze cum nu mai știe nimeni, dar vreau mai mult decât atât. Mă duc în iad, în iad, în iad... Sălbatică, sălbatică, sălbatică...

Astăzi m-am dus la Henry în această dispoziție sau ce-am putut păstra din ea, căci mi se părea că dă pe dinafară precum lava, și m-a întristat să-l văd atât de liniștit, serios, tandru, nu destul de nebun. Nu, nu atât de nebun ca scrisul lui. June e cea care îl arde pe Henry cu cuvinte. În brațele lui am uitat o oră de febra mea. De-am putea fi singuri câteva zile! Vrea să merg cu el în Spania. Oare acolo o să se scuture de blândețea asta și o să se dezlănțuie?

Totdeauna va fi la fel? Nu întâlnești niciodată un pandant la starea ta de spirit, la faza prin care

trece. Suntem cu toții pe balansoare. Când Henry e sătul de ceva, eu sunt înfometată, cu o foame nouă, proaspătă, viguroasă. Ce vrea de la mine nu sunt în dispoziția de a-i oferi. Câtă opoziție în ritmurile noastre! Henry, dragostea mea, nu mai vreau să aud despre înșeri, suflete, iubire, nu mai vreau lucruri profunde.

O oră cu Henry. Spune:

— Anaïs, mă copleșești... Îmi provoci cele mai strani senzații. Când ne-am despărțit data trecută, te adoram.

Stăm pe marginea patului său. Îmi pun capul pe umărul lui. Mă sărută pe păr.

După puțin timp, stăm culcați unul lângă altul. M-a penetrat, dar penisul lui încetează brusc să se miște și devine moale.

Spun, surâzând:

— N-aveai chef să te fuți azi.

El zice:

— Nu e asta. E pentru că m-am gândit foarte mult zilele astea că îmbătrânesc și că într-o zi...

— Ai înnebunit, Henry... Bătrân, la patruzeci de ani! Tu, care nu te gândești niciodată la astfel de lucruri... Păi tu o să te fuți și la o sută de ani!

— E atât de umilitor... zice Henry rănit, tulburat.

Pe moment nu mă pot gândi decât la umilința lui, la temerile lui.

— E normal, îi spun. Li se întâmplă și femeilor, numai că la femei nu se vede. Ele pot ascunde asta. Nu ți s-a mai întâmplat niciodată?

— Numai când n-o doream pe prima mea amantă, Pauline. Dar pe tine te doresc cu disperare! Mi-e o frică teribilă să nu te pierd. Ieri îmi făceam griji ca o femeie. Câtă vreme o să mă iubească? O să se sature de mine?

Îl sărut.

— Vezi, acum mă săruți de parc-aș fi un copil!

Remarc că nu-i este rușine. Spun și fac totul ca să pară firesc. Își închipuie că de-acum înainte o să fie impotent. În timp ce-l consolez, îmi ascund începutul propriilor temeri și disperarea.

— Poate ți se pare că trebuie să mă fuți de câte ori vin la tine, ca să nu fiu dezamăgită, spun.

Asta i se pare cea mai bună explicație. O acceptă. Eu însămi sunt împotriva întâlnirilor noastre nefirești. Nu putem să ne întâlnim când ne dorim unul pe altul. Asta e rău. Îl doresc mai mult când nu e lângă mine. Îl implor să nu ia asta în serios. Îl conving. Îmi promite că o să iasă în seara aceea, că o să meargă la aceeași piesă la care trebuie să mă duc eu cu un grup de la bancă.

Dar, în taxi, temerile mele disproporționate revin. Henry mă iubește, dar nu carnal, nu carnal.

În aceeași seară a venit la piesă și a stat în picioare la balcon. Îi simțeam prezența. Am privit în sus spre el, cu infinită tandrețe. Dar greutatea stării mele mă sufoca. Pentru mine, totul se terminase. Lucrurile mor atunci când încrederea mea moare. Și totuși...

Henry s-a dus acasă și mi-a scris o scrisoare de dragoste. A doua zi, i-am telefonat și i-am spus: „Vino la Louveciennes dacă n-ai chef să lucrezi“. A venit imediat. A fost blând și m-a posedat. Aveam amândoi nevoie de asta, dar nu m-a încălzit, nu m-a resuscitat. Mi se părea că și el se futea ca să-și sugrume spaima. Ce greutate de plumb peste mine, peste trupul meu! Am avut doar o oră

împreună. L-am condus la gară. Pe când mă întorceam, i-am recitit scrisoarea. Mi se părea nesinceră. Literatură. Faptele îmi spun una, instinctele alta. Dar sunt oare instinctele doar vechile mele spaima nevrotoice?

Ciudat, am uitat de întâlnirea de azi cu Allendy și nu i-am telefonat. Am o nevoie teribilă de el și totuși vreau să lupt singură, să mă iau la trântă cu viața. Henry îmi scrie o scrisoare, vine la mine, pare să mă iubească, mă posedă. Nimic. Sunt ca un aparat care a încetat să înregistreze. Nu vreau să-l văd mâine. L-am întrebat din nou, deunăzi: „Să-i trimit bani lui June ca să vină, în loc să ți-i dau ție ca să pleci în Spania?” A spus că nu.

Încep să mă gândesc foarte mult la June. Imaginea mea despre un Henry periculos, senzual, dinamic a pierit. Fac tot ce pot s-o regăsesc. Îl văd umil, timorat, lipsit de încredere. Când i-am spus în joacă zilele trecute: „N-o să mă mai vezi niciodată”, mi-a răspuns: „Mă pedepsești”. Îmi dau seama însă că nesiguranța lui e egală cu a mea, bietul meu Henry! Vrea la fel de mult să-mi arate cât de bine poate face dragoste, să-și demonstreze potența, pe cât vreau eu să știu că îl stârnesc.

Dar m-am arătat curajoasă. Când scena aia, atât de insuportabil similară celei cu John, a avut loc, nu am arătat nici un pic de îngrijorare sau de surpriză. Am rămas în brațele lui, râzând și vorbind liniștit. Am spus: „Dragostea strică futaiul”. Dar era mai mult bravadă decât orice altceva. Suferința mea a fost o revelație mai autentică.

În ciuda a toate astea, mi-am riscat căsnicia și fericirea ca să dorm cu scrisoarea lui Henry sub pernă, cu mâna pe ea.

Mă duc la el fără nici o plăcere. Mă tem de acel Henry blând pe care îl voi întâlni, prea asemănător mie. Îmi amintesc că din prima zi m-am așteptat ca el să aibă inițiativa în discuții, în acțiune, în toate.

Mă gândeam cu amărăciune la voința magnifică a lui June, la inițiativa, la tirania ei. Îmi ziceam: nu femeile puternice îi fac slabi pe bărbați, ci bărbații slabi le fac pe femei excesiv de puternice. Stăteam în fața lui Henry cu supunerea unei femei latine, gata să fiu copleșită. El m-a lăsat să-l copleșesc eu. S-a temut tot timpul să nu mă dezamăgească. Mi-a exagerat așteptările. S-a tot întrebat cât de mult și cât timp o să-l iubesc. A lăsat gândirea să ne tulbure fericirea.

Henry, tu îți iubești târfulițele pentru că le ești superior. Ai refuzat să cunoști o femeie de nivelul tău. Ai fost surprins de cât de mult puteam să iubesc eu fără să judec, să te ador cum nu a adorat nici o târfă vreodată. Ei bine, nu ești mai fericit să fii adorat de mine, nu te face asta infinit superior? Oare toți bărbații se fac mici în fața iubirii mai profunde?

Pentru Henry, totul curge la fel ca înainte. Nu a remarcat ezitarea mea când mi-a propus să mergem la Hotel Cronstadt. Ora noastră a părut la fel de bogată ca întotdeauna și el a fost extrem de drăgăstos. Aveam senzația însă că fac un efort ca să-l iubesc. Poate că doar mă speriasem. Mă așteptam să fie din nou impotent. Nu aveam aceeași încredere sălbatică. Tandrete, da. Blestemata tandrete... Mi-am regăsit fericirea, dar era o fericire rece. Mă simțeam detașată. Ne-am îmbătat și apoi am fost foarte fericiți. Dar eu mă gândeam la June.

Merg acasă cu mașina, după mult vin alb: artificii de 4 Iulie țâșnesc din vârful felinarelor de pe stradă. Înghit șoseaua cu un răget de junglă, înghit casele cu ochii închiși și gene purpurii, înghit stâlpi de telegraf și *messages téléphoniques*, pisici vagaboande, copaci, dealuri, poduri...

I-am trimis lui Henry prin poștă scrierea mea suprarealistă, adăugând: „Lucruri pe care am uitat să

ți le spun: că te iubesc și că, atunci când mă trezesc dimineța, îmi folosesc inteligența ca să descopăr mai multe moduri de a te aprecia. Că atunci când o să se întoarcă June o să te iubească mai mult pentru că te-am iubit eu. Sunt frunze noi pe creștetul tău deja excesiv de bogat“.

Simt nevoia să-i spun că îl iubesc pentru că n-o cred. De ce a devenit Henry pentru mine micul Henry, aproape un copil? Înțeleg de ce l-a părăsit June și de ce spunea: „Îl iubesc pe Henry ca pe copilul meu“. Henry, care înainte era o uriașă amenințare, un terorist. Nu se poate!

Cabaret Rumba. Eu și Hugo dansăm împreună. El e mult mai înalt decât mine, astfel că fața mea se cuibărește sub bărbia lui, la pieptul lui. Un spaniol neobișnuit de frumos (dansator profesionist) se tot uită la mine ca un hipnotizator. Îmi surâde peste capul partenerei lui. Îi răspund la surâs, îl privesc drept în ochi. Le sorb mesajul. Răspund cu același amestec de plăcere senzuală și amuzament. Surâsul îi e vag schițat pe față. Simt o plăcere acută să comunic cu acest bărbat cuibărită în brațele lui Hugo. Îmi propun, în timp ce-i zâmbesc, să revin aici și să dansez cu el. Simt o curiozitate imensă. Am privit în interiorul acestui bărbat, mi l-am imaginat gol. Și el a privit în mine, cu ochi înguști de animal. Emoția duplicității emană o otravă insidioasă. Pe tot drumul spre casă, otrava se întinde. Înțeleg acum cum pot să mă joc o clipă cu sentimentele pe care le-am ținut drept sacre. Săptămâna viitoare, în loc să ies cu „soțul“ meu liniștit, Henry, o să mă duc să-l văd pe spaniol. Și femei – vreau femei. Dar lesbienele masculine din cabaretul Le Fétiche nu m-au mulțumit deloc.

Înțeleg acum, de asemenea, garoafa din gura lui Carmen. Eu miroseam iasomie de grădină. Florile albe îmi atingeau buzele. Erau ca pielea unei femei. Buzele mele le presau, se deschideau și se închideau încet în jurul lor. Blânde săruturi cu petale. Mușcam inflorescența albă. O bucată de carne parfumată, piele mătăsoasă. Gura plină a lui Carmen mușcând din garoafa ei; și eu, Carmen.

Păcat că Henry a fost bun cu mine, păcat că e un om bun. Devine conștient de schimbarea subtilă care s-a petrecut cu mine. Da, spune el, pot părea eu imatură la prima vedere, dar cât de feminină sunt când ajung dezbrăcată în pat!

Deunăzi Joaquin a venit pe neașteptate jos, în salon, să mă întrebe ceva, iar eu și Henry tocmai ne sărutaserăm. Se vedea pe fața lui Henry și el a fost jenat. Eu nu m-am simțit tulburată sau rușinată. M-a deranjat intruziunea și i-am spus lui Henry: „Ei bine, așa-i trebuie dacă intră în momente nepotrivite!“

Dacă Henry își dă seama că devin nerușinată, puternică, sigură pe acțiunile mele, refuzând să mă las impresionată de alții, dacă își dă seama de adevăratul curs al vieții mele de-acum, se va schimba față de mine? Nu. Are nevoile lui și are nevoie de femeia din mine care era blândă, timidă, bună, incapabilă să rănească, să se dezlănțuie. În loc de asta, cu fiecare zi eu mă apropii mai mult de June. Încep s-o doresc, s-o cunosc mai bine, s-o iubesc mai mult. Acum realizez că fiecare mișcare interesantă în viața lor împreună a fost făcută de June. Fără ea, el e un privitor tăcut, nu un participant. Eu și Henry ne potrivim minunat pentru conversație, dar nu pentru viață. Mă așteptam ca acele prime zile (sau nopți) din Clichy să fie senzaționale. Am fost surprinsă când am căzut în discuții profunde, liniștite și am făcut atât de puține. Mă așteptam la scene dostoievskiene și am găsit un teuton blând, care nu putea suporta să lase vasele nespălate. Am găsit un soț, nu un amant dificil și temperamental. La început, Henry nici nu știa măcar cum să mă distreze. June ar fi știut. Dar eram fericită și profund satisfăcută pe-atunci, pentru că îl iubeam. Numai în aceste ultime zile am simțit

vechea mea neliniște.

I-am propus să ieșim, dar am fost dezamăgită când a refuzat să mă ducă în locuri exotice. El era mulțumit cu un film și o cafea. Apoi a refuzat să mă prezinte prietenilor lui dezamățați (ca să mă protejeze și să mă păstreze). Cum nu avea inițiativă, am început eu să sugerez să mergem ba colo, ba dincolo.

Într-o seară am fost de la gara St. Lazare la un film și apoi la o cafea. În taxi, în drum spre Hugo, Henry a început să mă sărute și m-am agățat de el. Săruturile au devenit frenetice și am zis: „Spune-i șoferului să ne ducă în Bois“. Eram îmbătată de moment. Dar Henry era speriat. Mi-a amintit cât era ceasul, mi-a amintit de Hugo. Cât de diferit ar fi fost cu June! L-am părăsit cu tristețe. Chiar nu e nimic nebunesc la Henry cu excepția scrisului său febril.

Fac un efort să trăiesc în exterior, să mă duc la coafor, la cumpărături, spunându-mi: „Nu trebuie să mă scufund, trebuie să lupt“. Am nevoie de Allendy și nu pot să-l văd până miercuri.

Vreau să-l văd și pe Henry, dar acum nu contez pe forța lui. În acea primă zi, la Viking, a spus: „Sunt un om slab“ și eu nu l-am crezut. Nu-mi plac bărbații slabi. Simt tandrețe, da. Dar, Dumnezeu, în câteva zile mi-a distrus pasiunea! Ce s-a întâmplat? Momentul în care s-a îndoit de potența lui n-a fost decât o scânteie. A fost oare pentru că forța sexuală e singura lui forță? Oare numai în felul ăsta mă reținea? Era o schimbare în mine?

Spre seară încep să simt că nu e foarte important că sunt dezamăgită. Vreau să-l ajut. Sunt fericită că și-a scris cartea și că i-am dat un sentiment de securitate și de bine. Îl iubesc într-un fel diferit, dar îl iubesc.

Henry e prețios pentru mine, așa cum e. Mă topesc când îi văd costumul ponosit. A adormit în timp ce eu mă îmbrăcam pentru un dineu oficial. Apoi a venit în camera mea și m-a privit adăugând ultimele detalii. Mi-a admirat rochia orientală verde. Mi-a spus că mă mișcam ca o prințesă. Fereastra dormitorului meu era deschisă spre grădina luxuriantă. Îl făcea să se gândească la decorul din *Pelléas și Mélisande*. Stătea întins pe canapea. M-am așezat lângă el pentru o clipă și l-am îmbrățișat. I-am spus: „Trebuie să-ți iei un costum“, întrebându-mă de unde o să fac rost de bani pentru asta. Nu puteam suporta să-i văd mânele tocite.

În tren am stat lipiți unul de altul. Spune: „Știi, Anaïs, sunt atât de încet, încât nu pot realiza c-o să te pierd când ajungem la Paris. Peste vreo douăzeci de minute o să merg singur pe străzi și brusc o să simt puternic că nu te mai am și că mi-e dor de tine“.

Iar într-o scrisoare îmi spusese: „Abia aștept acele două zile [Hugo pleacă la Londra], ca să le petrec cu tine în liniște, să te absorb, să fiu soțul tău... Ador să fiu soțul tău. Voi fi întotdeauna soțul tău, fie că-ți place, fie că nu!“

La dineu, fericirea m-a făcut să mă simt bine în pielea mea. În mintea mea stăteam întinsă pe iarbă cu Henry deasupra; radiam spre bieții oameni obișnuiți de la masă. Cu toții au simțit ceva – până și femeile, care voiau să știe de unde îmi cumpăram hainele. Femeile cred întotdeauna că dacă o să aibă pantofii mei, rochia mea, coafura mea, machiajul meu, o să obțină același efect. Nu le trece prin cap ce vrăjitorii sunt necesare. Nu știu că eu nu sunt frumoasă, ci doar par astfel în anumite momente.

„Spania“, spunea vecinul meu de masă, „e cea mai frumoasă țară din lume, unde femeile sunt cu adevărat femei!“

Eu mă gândeam că aș vrea ca Henry să poată gusta din peștele ăla. Și din vin.

Dar și Hugo simțea ceva. Trebuia să ne întâlnim la gara St. Lazare înainte de banchet. Ideea era că Henry venise la Louveciennes ca să mă ajute la roman. Când am ajuns la gară împreună, lui Hugo nu i-a plăcut. A început să vorbească repede, cu severitate, despre Osborn, „fiul risipitor“. Bietul Hugo, și eu încă mai simțeam mirosul ierbii din pădure!

Am mers cu el foarte firesc. Și unde era Henry? Îi era deja dor de mine? Henry cel sensibil, care trăiește cu spaima că nu e plăcut, că e disprețuit, cu spaima că Hugo ar „ști totul“ sau că mie mi-ar fi rușine cu el în public. Care nu înțelege de ce îl iubesc. Eu îl fac să uite umilințele și coșmarurile. Genunchii lui firavi sub costumul ros îmi trezesc instinctele protectoare. E marele Henry, al cărui scris e furtunos, obscen, brutal, și care e obsedat de femei, și e micul Henry, care are nevoie de mine. Pentru micul Henry mă restrâng, economisesc fiecare cent. Nu pot să cred acum că m-a speriat, că m-a intimidat vreodată. Henry, bărbatul cu experiență, aventurierul. Se teme de câinii noștri, de șerpia din grădină, de oameni când nu sunt *le peuple*. Sunt momente când îl văd în el pe Lawrence, doar că el e sănătos și pasional. Aseară îmi venea să-i spun vecinului meu de masă: „Știți, Henry e atât de pasional!“

Nu m-am dus la ultima întâlnire cu Allendy. Începeam să depind de el, să-i fiu recunoscătoare. De ce n-am mai venit o săptămână, mă întreabă. Ca să fiu din nou pe picioarele mele, ca să lupt singură, să mă recapăt, să nu depind de nimeni. De ce? Din teama de a nu fi rănită. Teama că va deveni o necesitate și că, atunci când tratamentul meu va fi ajuns la capăt, relația noastră se va sfârși și îl voi pierde. Îmi amintește că face parte din tratament să mă facă să nu depind de nimeni. Dar, neavând încredere în el, am arătat că sunt încă suferindă. Încetul cu încetul, mă va învăța să mă descurc fără el.

„Dacă renunți la mine acum, o să sufăr ca medic, pentru că nu am reușit să te vindec, și o să sufăr ca om, pentru că ești interesantă. Așadar, vezi, într-un fel, și eu am tot atâta nevoie de tine cât ai tu de mine. M-ai putea răni renunțând la mine. Încearcă să înțelegi că în toate relațiile există dependență. Nu-ți fie frică de dependență. E același lucru ca și chestiunea dominației. Nu încerca să înclini balanța. Bărbatul trebuie să fie agresorul în actul sexual. După aceea poate să devină un copil și să depindă de femeie, să aibă nevoie de ea ca de o mamă. Tu nu ești dominantă intrinsec, ci în autoapărare – împotriva suferinței, împotriva fricii de abandon, care îți amintește perpetuu abandonarea de către tatăl tău – încerci să cucerești, să domini. Văd că nu-ți folosești puterea pentru a face rău sau a comite cruzimi, ci doar ca să-i demonstrezi eficiența. I-ai cucerit pe soțul tău, pe Eduardo și acum pe Henry. Nu vrei bărbați slabi, dar până nu devin slabi în mâinile tale, nu ești satisfăcută. Ai grijă: renunță la atitudinea defensivă, renunță, mai presus de orice, la temerile tale. Relaxează-te.“

Henry îmi scrie o scrisoare nechibzuită despre mica Paulette, fata de nouăsprezece ani pe care Fred a adus-o în Clichy să stea cu el. Henry e bucuros pentru că face treburile casei și îl tot îndeamnă pe Fred să se însoare cu ea, fiindcă e adorabilă. Scrisoarea mi-a sfâșiat carnea. Îl vedeam pe Henry jucându-se cu Paulette când Fred era plecat la slujbă. O, îl cunosc pe Henry al meu! M-am retras în mine ca un melc, nu voiam să scriu în jurnal, refuzam să gândesc, dar trebuia să mă eliberez. Dacă asta e gelozie, nu trebuie să i-o mai provoc niciodată lui Hugo sau oricui altcuiva. Paulette în Clichy; Paulette gata să facă totul pentru Henry, să mănânce cu el, să-și petreacă serile cu el cât e Fred plecat la lucru.

O seară de vară. Eu și Henry mâncăm într-un mic restaurant deschis la stradă. Facem parte din peisajul străzii. Vinul care îmi curge pe gât curge pe multe alte găhuri. Căldura zilei e ca o mână de bărbat pe un sân. Învăluie strada și restaurantul. Vinul ne sudează pe toți, pe mine și pe Henry, restaurantul, strada și lumea. Strigăte și râsete de studenți care se pregătesc pentru balul de la Quartz Arts. În costumații barbare, cu pielea roșie, cu pene, se revarsă din autobuze și vagoane. Henry spune: „Vreau să-ți fac de toate în noaptea asta! Îmi vine să te pun pe masă și să te fut în fața tuturor. Sunt nebun după tine, Anaïs! După cină mergem la Hotel Anjou. O să te-nvăț lucruri noi“.

Și apoi, timid, simte o bruscă nevoie de confesiune: „În ziua aia, când am plecat de la Louveciennes, cam beat – îți vine să crezi, în timp ce luam masa, o fată a venit și s-a așezat lângă mine. Era o prostituată oarecare. Chiar în restaurant, mi-am băgat mâna sub fusta ei. M-am dus la un hotel cu ea, gândindu-mă tot timpul la tine, detestându-mă, amintindu-mi după-amiaza noastră. Fusesem atât de satisfăcut! Aveam atât de multe gânduri, încât când a sosit momentul, n-am putut s-o fut. A fost plină de dispreț. A crezut că sunt impotent. I-am dat douăzeci de franci și-mi amintesc că m-am bucurat că nu costa mai mult, pentru că erau banii tăi. Poți să înțelegi asta, Anaïs?“

Încerc să-mi țin privirea calmă, îi spun mecanic că înțeleg, dar sunt uluită, rănită mai presus de cuvinte. Și acum simte nevoia să continue: „Încă ceva. Trebuie să-ți mai spun ceva și gata. Într-o seară, Osborn tocmai luase banii și m-a dus la un cabaret. Am început să dansăm și apoi a adus două fete acasă, în Clichy. Când stăteam în bucătărie, au vrut să discutăm afaceri. Au cerut un preț mare. Eu voiam să plece, dar Osborn le-a plătit cât voiau și au rămas. Una era acrobată și ne-a arătat câteva din trucurile ei goală, doar cu niște papuci în picioare. Apoi a venit Fred acasă, la trei, furios să descopere că îi folosisem patul, a scos cearceafurile și mi le-a arătat, zicând: «Da, da, și pe urmă spui că o iubești pe Anaïs!» Și te iubesc, Anaïs. Mă gândesc chiar că ai fi putut afla o plăcere perversă în a mă vedea“.

Acum îmi plec capul și lacrimile țâșnesc. Dar spun în continuare că înțeleg. Henry e beat. Vede că sunt rănită. Și apoi mă scutur. Mă uit la el. Pământul se cutremură. Din stradă se aud strigătele și râsetele studenților.

La Hotel Anjou stăm culcați ca lesbienele, sugându-ne. Din nou, ore în șir de voluptate. Firma hotelului, cu luminițe roșii, strălucește în cameră. Căldura urcă. „Anaïs“, spune Henry, „ai cel mai frumos fund!“ Mâini, masturbare, ejaculări. Învăț de la el cum să mă joc cu corpul unui bărbat, cum să-l excit, cum să-mi exprim dorința. Ne odihnim. Trece un autobuz mare plin cu studenți. Sar din pat și alerg la fereastră. Henry doarme. Mi-ar plăcea să fiu la bal, să gust din toate.

Se trezește. E amuzat să mă găsească goală la fereastră. Ne jucăm din nou. S-ar putea ca Hugo să fie la bal, îmi zic. Când i-am oferit libertatea, știu că avea de gând să se ducă. Hugo e la bal cu o femeie în brațe, iar eu sunt într-o cameră de hotel cu Henry, cu luminițe roșii strălucind pe fereastră, într-o noapte de vară plină de strigătele și râsetele studenților. Am alergat goală la fereastră de două ori.

Toate astea sunt acum un vis. Atunci când s-au petrecut, aveam în trup o senzație ca înainte de o rupere de nori. Corpul meu își amintește fierbințeala, febrilitatea dezmierdărilor lui Henry. O poveste. Trebuie s-o scriu de o sută de ori. Acum însă îmi provoacă durere. Ca gest de autoapărare, va trebui să mă distanțez de Henry. Nu pot suporta. Stau pe loc în timp ce Henry trece neglijent de la o femeie la alta.

Astăzi m-am înmuiat pentru o clipă: nu contează N-are decât să-și aibă femeiuștile banale, dacă asta îl face fericit. Ușurarea gestului de a deschide pumnul și a da drumul a fost imensă. Dar curând după aceea, m-am încordat din nou. O dorință de răzbunare, o dorință stranie. Mă dăruiesc lui Hugo cu asemenea resentimente față de Henry, încât încerc o mare plăcere fizică. Prima mea infidelitate față de Henry.

Ce forțe subtile acționează asupra ființei senzuale! O mică ofensă, un moment de ură, și mă pot bucura de Hugo complet, frenetic, la fel de mult cum m-am bucurat de Henry. Nu pot suporta gelozia. Trebuie s-oucid prin echilibru. Pentru fiecare dintre târfele lui Henry mă voi răzbuna, dar într-un mod mai cumplit. A spus adeseori că, dintre noi doi, într-un anumit sens, eu comit de departe acte mai profane.

În spatele beției mele se află întotdeauna o anume conștiință, destul cât să mă facă să refuz să răspund la întrebările și îndoielile lui Henry în legătură cu mine. Nu încerc să-l fac gelos, dar nici nu mi recunosc fidelitatea stupidă. În felul ăsta sunt împinse femeile în război cu bărbații. Nu există nici o posibilitate de încredere absolută. A avea încredere înseamnă a te lăsa pe mâinile altcuiva și a suferi. O, cum o să-l pedepsesc mâine!

Deja mă bucur că atunci când Hugo s-a întors de la Londra l-am lăsat să mă sărute îndelung și să mă ducă în brațe în fundul grădinii, printre tufișurile de iasomie.

În timp ce era plecat, m-am întâlnit cu Henry, luându-mi cu mine pijamaua, pieptenele și periuța de dinți, dar pregătită să fug. Îl las să vorbească. „Paulette și Fred“, zice, „sunt drăguți împreună. Nu știu cum o să se termine. E mai tânără decât a spus. Ne-am temut la început că părinții ei o să-i facă necazuri lui Fred. Mă roagă să am grijă de ea seara. Am dus-o la film, dar adevărul e că mă plictisește. E prea tânără. Nu avem nimic să ne spunem. E geloasă pe tine. A citit ce-a scris Fred despre tine: «Astăzi o așteptăm pe zeiță».“

Râd și îi spun la ce mă gândisem. Văd pe fața lui cât de neinteresat e de Paulette, deși recunoaște că e prima dată când e indiferent. „Ei, Paulette nu înseamnă nimic“, spune el. „Am scris scrisoarea aia cu entuziasm pentru că îmi plăcea entuziasmul ei, participam la el.“

A devenit subiect de glumă. Era o tortură pentru mine să merg în Clichy să mă întâlnesc cu Paulette. Îmi era frică de ea și voisem să-i duc un cadou, pentru că era o prezență străină, o persoană nouă în viața noastră, care trăia acolo așa cum aș fi vrut să trăiesc eu.

Nu era decât o copilă slăbănoagă și lipsită de grație, dar temporar atrăgătoare, pentru că tocmai devenise femeie cu Fred și pentru că era îndrăgostită. Mie și lui Henry ne-a plăcut o vreme giugiuleala lor copilărească, apoi ne-am plictisit și, în restul zilelor pe care le-am petrecut în Clichy, am fugit de ei.

Într-o seară, când am ajuns, pe Henry îl durea stomacul. Stătea în pat, expunând un frumos abdomen alb. A dormit puțin și s-a trezit vindecat. Am citit împreună. Am avut o contopire uluitoare și am adormit în brațele lui. Dimineața m-a trezit cu dezmierdări, mormăind ceva despre expresia mea.

Mi-e imposibil deocamdată să-mi închipui cealaltă față a lui Henry, cea care s-ar putea să repudieze într-o zi toate astea.

Chiar înainte de asta, i-am făcut o vizită lui Allendy, în care am arătat limpede o retrogresiune. I-

am înapoiat un *préventif* de cauciuc pe care mă sfătui să-l port. Interpretare: voiam să-i arăt că sunt într-o dispoziție de penitență pentru „viața mea desfrânată“. Asta pentru că Joaquin se îmbolnăvise de apendicită, trezindu-mi un sentiment de vinovăție.

Apoi am mărturisit că anumite practici în jocurile sexuale nu mă atrag de fapt, cum ar fi suptul penisului, pe care îl accept ca să-i fac plăcere lui Henry. În legătură cu asta, mi-am amintit cum cu câteva zile înainte de întâlnirea cu Henry, nu puteam înghiți mâncarea. Aveam o senzație de greață. Cum există o legătură între mâncare și sexualitate, Allendy e de părere că arătam o opoziție inconștientă față de sexualitate. De asemenea, opoziția revine mai puternic când vreun incident îmi redeșteaptă sentimentul de vinovăție.

Mi-am dat seama că viața mea a fost din nou oprită. Am plâns. Dar probabil datorită acestei discuții cu Allendy am putut continua, am putut să mă duc la Henry, să-mi depășesc gelozia pe Paulette. Presupun că e un semn al mândriei și independenței mele să spun că mi-e greu să acord credit exclusiv psihanalizei pentru diferitele mele victorii și cred că ele se datorează marii omenii a lui Henry și eforturilor mele.

Eduardo mi-a atras atenția cât de repede am uitat adevărata sursă a noii mele încrederi și cum tocmai această încredere (dată mie de Allendy) e ceea ce te face îți folosești propriile forțe. Pe scurt, nu știu încă destule despre psihanaliză ca să realizez că îi datorez totul lui Allendy.

Nu m-am lăsat să zăbovesc sentimental asupra lui. De fapt, îmi pare bine că nu-l iubesc. Am nevoie de el, da, și îl admir, dar fără senzualitate. Am senzația că aștept să se supere pe mine. Îmi place când recunoaște că, în ziua în care ne-am cunoscut, l-am intimidat sau când vorbește despre farmecul meu senzual. Aici, conștiința faptului că transferul afectiv este o emoție stimulată artificial îmi inspiră mai multă neîncredere ca oricând. Dacă mă îndoiesc de manifestările autentice de dragoste, cu atât mai mult mă îndoiesc de acest atașament provocat mintal.

Allendy vorbește despre a-mi găsi adevăratul ritm. A dezvoltat această idee dintr-un vis acut vizual pe care l-am avut. Din câte își putea da seama, studiindu-mă, eram în mod fundamental o cubaneză exotică, cu farmec, simplitate și puritate. Tot restul era literar, intelectual. Nu e nimic rău în a juca roluri, cu excepția faptului că ele nu trebuie luate în serios. Eu însă devin sinceră și merg până la capăt. Și apoi devin stânjenită și nefericită. Allendy mai crede că interesul meu pentru perversiuni este o poză.

Multă vreme după ce a spus acest lucru, mi-am amintit că locul în care am fost cel mai fericită a fost Elveția, unde am trăit purificată de toate rolurile externe. Mă cred interesantă cu pălărie, rochie comodă, puțin machiaj, cum eram în Elveția? Nu. Dar mă cred interesantă cu o căciulă rusească! Lipsă de încredere în valorile mele fundamentale.

În acest punct încep să mă descurajez un pic. Dacă psihanaliza va anihila orice noblețe din motivele personale și din artă prin descoperirea rădăcinilor nevrozei, ce va pune în loc? Ce-aș fi eu fără accesoriile, costumele, personalitatea mea? Aș fi oare un artist mai viguros?

Allendy spune că trebuie să trăiesc cu mai mare sinceritate și naturalețe. Nu trebuie să depășesc limitele firii mele, să creez disonanțe, devieri, roluri (cum a făcut June), pentru că asta înseamnă nefericire.

Aștept în salonul lui Allendy. Aud o voce de femeie în cabinetul lui. Sunt geloasă. Mă simt iritată pentru că îi aud râzând. A și întârziat, pentru prima dată. Și îi aduc un vis prețios – e prima oară când

mi-am permis să mă gândesc la el fizic, sexual. Poate n-ar trebui să-i povestesc visul. Ar însemna să-i ofer prea mult, în timp ce el...

Sentimentele mele negative pier când apare. Îi povestesc visul. Asta, își dă el seama, arată o îmbunătățire. Acum câteva luni m-aș fi retras. Se bucură de căldura care apare acum în relația noastră. Dar îmi spune că visul trădează faptul că fericirea mea vine mai mult din aceea că neglijează alți oameni ca să-mi acorde toată atenția lui decât din atenția în sine. „Ajungem din nou în punctul sensibil. Nesiguranța ta, nevoia de a fi iubită în exclusivitate. Există în visele tale și un acut simț al proprietății. E rău să te agăți de dragoste și asta nu vine decât din lipsa încrederii. Prin urmare, când cineva te înțelege și te iubește, ești excesiv de recunoscătoare.“

Allendy reinstaurează întotdeauna sinceritatea. Descoperă că îmi suprim geloziiile și furia, că le întorc asupra mea. Zice că trebuie să le exprim, să scap de ele. Practic o bunătate falsă. De fapt, nu sunt bună. Mă forțez să fiu generoasă, iertătoare. „O vreme“, spune el, „acționează cu câtă furie vrei.“

Această sugestie are rezultate cumplite. Ies la suprafață o mie de motive de resentimente împotriva lui Henry, a faptului că îmi acceptă prea ușor sacrificiile, că apără nejustificat orice este atacat, că laudă femeile comune, ordinare, că se teme de femeile inteligente, că vituperează la adresa lui June, ființa magnifică.

M-am trezit cu senzația că Allendy avea să mă sărute în timpul întâlnirii noastre. Ziua părea și ea aleasă pentru asta, era o zi tropicală, luxuriantă. Mă simțeam lascivă și foarte tristă că mă despărțeam de el.

Când am ajuns la el și i-am spus că n-aveam să mai vin, a lăsat deoparte psihanaliza și am stat de vorbă. Îi priveam nasul de mujic și mă întrebam dacă un astfel de bărbat o fi senzual. Eram conștientă de faptul că adoptam pozele mele obișnuite. Dar eram foarte panicată. La sfârșitul conversației mi-a luat mâinile. M-am ferit puțin. Mi-am pus pălăria și pelerina, dar când eram gata să plec, s-a aplecat deasupra mea și a spus: „*Embrassez-moi*“.

Două senzații ies în evidență foarte clar: că voiam să mă apuce zdravăn și să mă sărute fără să-mi ceară voie și că sărutul a fost prea scurt și prea cast. După aceea, îmi venea să mă întorc să mai capăt unul. Mi se părea că fusesem timidă și el la fel, că ne-am fi putut săruta mai bine. Era deosebit de arătos în ziua aceea, strălucitor, visător, interesant și foarte ferm. Un adevărat uriaș.

Am fost foarte fericită după sărutul lui. În același timp știu că cel mai banal sărut al lui Henry îmi poate zgudui trupul din temelii. Mi-am dat seama acut de acest lucru astăzi, când l-am văzut după o despărțire de cinci zile. Ce convergență a trupurilor! Ne întâlnim ca într-un cuptor. Cu toate astea, zi de zi îmi dau seama mai limpede că doar trupul meu e tulburat. Cele mai bune momente cu Henry sunt în pat.

iulie

Luni însă, când Hugo a plecat la Londra, am dat fuga la Henry. Două nopți de extaz. Mai port încă urmele mușcăturilor lui, iar azi-noapte a fost atât de impetuos, încât m-a durut. Amorul a fost presărat cu discuții profunde.

E gelos. M-a dus în Montparnasse și un ungur frumos s-a așezat lângă mine și mi-a făcut avansuri îndrăznețe. Henry mi-a spus după aceea că îi venea să mă țină sub cheie, că eu sunt făcută pentru

intimitate. Când m-a văzut în Montparnasse, i s-a părut că eram prea moale și delicată pentru mulțime; îi venea să mă ocrotească, să mă ascundă.

Se frământa dacă s-o părăsească sau nu pe June. Cu mine se simte întreg și știe că eu îl iubesc mai bine. Stăm treji în noapte, vorbind despre asta, dar știi că nu poate și nu trebuie să se gândească să renunțe la June, pasiunea lui. Eu, în locul lui, n-aș renunța la ea. June și cu mine nu ne anulăm una pe alta; suntem complementare. Henry are nevoie de amândouă. June e stimulentele și eu sunt refugiul. Cu June cunoaște disperarea, iar cu mine armonia. Toate acestea i le spun ținându-l strâns în brațe.

Și-apoi, eu îl am pe Hugo. N-aș renunța la el pentru Henry. Ceea ce nu-i pot spune lui Henry e că el este în primul rând un bărbat fizic și că de aceea June este esențială pentru el. Un astfel de bărbat inspiră dragoste senzuală. Și eu îl iubesc senzual. Dar, în cele din urmă, această legătură nu poate fi durabilă. E sortit să mă piardă. Ceea ce îi ofer eu ar fi prea mult pentru un bărbat mai puțin senzual. Dar nu pentru Henry.

Stăm treji în noapte și vorbim și, deși brațele mele îl țin strâns, înțelepciunea mea deja îi dă drumul. Mă imploră să nu risc pe timpul verii; încă mă sărută, după convulsiile orgasmului, ceea ce este, cum spune el, ca și cum s-ar fi spart termometrul.

Am cucerit un bărbat aproape de necucerit. Dar îmi cunosc limitele puterii și știu că e nevoie de mine și de June împreună ca să satisfacem nevoile bărbaților. Accept asta cu o bucurie tristă.

Henry mă iubește; o, sunt femeia lui! Am parte de tot ce-aș putea dori de la el, de cele mai tainice straturi ale ființei lui, de cuvinte, sentimente, priviri, dezmierdări, toate arzând numai pentru mine. L-am simțit alinat de blândețea mea, extaziat de dragostea mea, pasional, posesiv, gelos. Am pus stăpânire pe el, nu trupește, ci ca o viziune. Ce-și amintește cel mai viu din clipele petrecute împreună? După-amiază când stătea întins pe canapeaua din dormitorul meu în timp ce mă îmbrăcam pentru cină, în rochia mea orientală de un verde intens, parfumându-mă, iar el, covârșit de impresia că trăiește într-un basm, cu un vâl între el și mine, prințesa! Asta își amintește în timp ce eu zac caldă în brațele lui. Iluzii și vise. Sângele pe care îl toarnă în mine cu gemete de plăcere, mușcăturile în carnea mea, mirosul meu pe degetele lui, totul dispare în fața forței basmului.

„Ești un copil“, spune, pe jumătate deconcertat, dar în același timp: „Și ce mai știi să te fuți! Unde-ai învățat, unde?“

Și totuși, când mă compară cu Paulette, adevăratul copil, remarcă seducția din gesturile mele, maturitatea exprimării, spiritul pe care îl iubește. „Sunt în armonie cu tine, Anaïs. Am nevoie de tine. Nu vreau să se întoarcă June.“

Când știi câtă brutalitate a existat între Henry și June, e ciudat să vezi cât de atent e la cel mai mic semn de plictiseală sau oboseală din partea mea. A dezvoltat noi percepții și o nouă blândețe. Ca să-l tachinez, când vorbea despre lipsa mea de duritate, îi spuneam că mă așteptasem să capăt asta de la el, sperasem să mă ciocnesc de el, să înfrunt ridicolul, brutalitatea, să învăț să lupt, să ripostez, să vorbesc mai tare, dar că el nu reușise să-mi ofere această experiență. Îl dezarmasem pe Bubu, cel care avea să facă din mine o femeie dură. Nici măcar nu sunt criticată. Cu mine, el renunță la judecățile impulsive, cum ar fi s-o numească pe Paulette „adorabilă“. Prin răbdare și bunătate, câștig echilibru cu un bărbat care e tot numai reacții, oscilații, contradicții. Uneori, când se miră de agilitatea degetelor mele, fie că îi aranjez cravata sau curăț pește, mă gândesc la Lawrence, atât de iritabil, atât de amar și de nervos, și mă gândesc că parcă aș cânta la același instrument. Încă îi simt

săruturile pe palme și detest să fac baie, pentru că sunt împregnată de mirosuri minunate.

Hugo vine acasă în câteva ore și viața continuă astfel în tipare contradictorii. Câtă vreme o să tânjesc după senzual? mă întreb. Înainte de a adormi, mi-a spus: „Ascultă, nu sunt beat și nu sunt sentimental și îți spun că ești cea mai minunată femeie din lume“.

Când spun că îl iubesc senzual, nu e întru totul adevărat; îl iubesc în multe alte feluri – când râde la filme sau când vorbește foarte liniștit în bucătărie; iubesc umilința, sensibilitatea, sâmburele de amărăciune și furie al ființei lui.

Avea de gând să-i scrie lui June o scrisoare zdrobitoare, plină de acuzații. Și în momentul acela i-am adus un document care justifică toate acțiunile ei. A fost ca și cum ar fi ridicat mâna s-o lovească, iar eu fusesem nevoită să-l opresc. Știu acum că June este dependentă de droguri. Am găsit descrieri într-o carte care confirmă ceea ce eu doar bănuiam.

Henry a fost copleșit. Poate fi păcălit cu ușurință. June vorbea mereu despre droguri, precum criminalul care se întoarce la locul faptei. Avea nevoie să atingă subiectul în timp ce nega violent că luase vreodată droguri (poate doar de două sau trei ori). Henry a început să pună lucrurile cap la cap. Când i-am văzut disperarea, m-am speriat. „Nu trebuie să fii prea sigur de ce-ți spun. Uneori mă grăbesc să sintetizez.“ Dar simțeam că am dreptate.

Aici, a emis singura judecată etică pe care l-am auzit vreodată formulând-o în legătură cu autodistrugerea, și anume că drogurile denotă o carență în firea cuiva. Asta e ceea ce făcea ca relația lor să fie lipsită de speranță.

Am simțit o mare milă pentru el când a început să se întrebe cât de mult îl iubea June, să compare dragostea ei cu a mea. Am apărut-o, spunându-i că îl iubește în felul ei, care este inuman și fantastic. Dar e adevărat că eu nu l-aș părăsi așa cum face ea. E adevărat, după cum spune el, că cea mai mare dragoste a ei e dragostea de sine. Dar dragostea de sine e ceea ce a făcut din ea un mare personaj.

Henry e uneori uimit de admirația mea față de June. Aseară a spus:

— La început ți-ai dorit foarte tare ca June să se întoarcă. Am dreptate când cred că acum nu-ți mai dorești?

— Da.

Și-am mai recunoscut și alte lucruri, deși nu am răspuns niciodată la întrebările lui despre amanți. O dată, mă strângea în brațe atât de călduros, zicând: „Spune-mi că nu m-ai înșelat! M-ar dura îngrozitor, spune-mi...“, încât i-am spus că nu-l înșelasem. Am renunțat la misterul meu, știind că nu ar trebui, dar incapabilă de orice altceva.

Să exasperez un bărbat poate fi o plăcere; dar să stau în brațele lui Henry și să mă livrez atât de total mi se părea o plăcere și mai mare – să-i simt corpul relaxându-se și să-l văd adormind cu fericirea lui. A doua zi, îmi pot recupera scutul feminin, pot relua războiul crâncen și inutil. La lumina zilei îi pot reda un pic din neliniște, gelozie, teamă, pentru că le vrea. Henry, Soțul Etern. I-a plăcut suferința cu June, deși îi place și eliberarea de suferință cu mine.

Am avut o discuție amuzantă despre începuturile noastre. Henry își dorise să mă sărute în ziua în care am rămas pentru prima oară singuri, ziua plimbării noastre prin pădure, când am vorbit despre June.

— Dar recunoaște că pentru tine era un joc la început, am zis.

— La început de tot, nu. La Dijon, da, aveam niște idei crude, reci, despre cum să te folosesc. Dar

În ziua în care m-am întors la Paris și ți-am văzut ochii – ah, Anaïs, privirea ta la restaurant, când m-am întors! Asta mi-a pus capac. Dar viața ta, seriozitatea ta, trecutul tău mă speriau. Aș fi fost foarte precaut dacă tu n-ai fi...

Râd acum, când mă gândesc la asta – la ce i-am citit din jurnalul roșu, visul despre scrisul lui. Eu am fost cea care a spart carapacea, pentru că voiam cu disperare să mă cunoască. Și ce surpriză am fost pentru el, îmi spune. Mi-am urmat un impuls cu îndrăzneală, cu curaj. Asta pentru că am văzut mai repede și am știut că eu și Henry... Sau a fost naivitate?

Ne mărturisim cele mai caraghioase îndoieli ale unuia asupra celuilalt. Mi l-am imaginat pe Henry spunându-i lui June: „Nu, n-o iubesc pe Anaïs. Am acționat ca tine, în virtutea a ceea ce-ar putea face pentru mine“. Iar el și-a imaginat cum peste câteva luni aveam să vorbesc cu dipreț despre el. Stăm în bucătărie și schimbăm între noi aceste produse diabolice ale unor minți hiperfertile, pe care o mângâiere le va disipa într-o clipă. Eu sunt în pijama. Mâna lui Henry alunecă pe umărul meu și râdem, întrebându-ne care se va dovedi a fi adevărul.

Contrastul dintre senzualitatea lui Hugo și a lui Henry mă chinuie. Ar putea fi Hugo mai senzual? Durează atât de puțin cu el! Se crede un fenomen pentru că m-a posedat șase nopți la rând, dar cu mișcări rapide, ca de pumnal. Până și după un orgasm tandrețea lui Henry este mai penetrantă, mai voluptuoasă. Micile lui săruturi blânde, ca o ploaie, rămân în trupul meu aproape la fel de mult ca dezmierdările lui violente.

— Ești foarte uscată, mă tachinează.

Îi mărturisesc că Hugo trebuie să folosească vaselină. Apoi realizez întreaga semnificație a acestei confesiuni și sunt covârșită.

Noaptea trecută am atins în somn penisul lui Hugo, așa cum am învățat să-l ating pe-al lui Henry. L-am mângâiat și l-am strâns în mână. Pe jumătate adormită, am crezut că era al lui Henry. Când Hugo s-a excitat și a început să mă posed, m-am trezit complet și am fost profund dezamăgită. Dorința mea a pierit.

Îl iubesc pe Hugo fără pasiune, dar tandrețea este și ea o legătură puternică. N-o să-l părăsesc niciodată, cât o să mă vrea. Cred că pasiunea asta pentru Henry se va istovi.

Pentru bărbații care nu sunt în primul rând fizici, sunt femeia esențială, pentru bărbații ca Hugo, Eduardo și chiar Allendy. Henry se poate descurca și fără mine. Cu toate astea, este extraordinar să văd cum l-am schimbat, cum a devenit întreg, cum rareori mai atacă mori de vânt sau delirează. Eu sunt cea care nu poate trăi plenar fără Henry. Și eu m-am schimbat. Mă simt neliniștită, plină de temperament, aventuroasă. Ca să fiu absolut sinceră, sper în secret să întâlnesc pe altcineva, să continui să trăiesc așa cum trăiesc, senzual. Am închipuiri erotice. Nu vreau singurătate, introspecție, muncă. Vreau plăcere.

Zilele astea mă ocup cu frivolități. Slujesc zeița frumuseții, sperând să-mi ofere daruri. Muncesc pentru o piele uimitoare, pentru un păr vibrant, pentru o sănătate bună. E drept, nu am haine noi, din cauza lui Henry, dar asta nu are importanță. Am vopsit, am modificat, am rearanjat niște lucruri. Luni am de gând să risc o operație care va înlătura pentru totdeauna curbura caraghioasă a nasului meu.

După o noapte împreună, eu și Henry nu ne puteam despărți. Promisesem să mă duc acasă duminică și să petrec seara cu Eduardo. Dar Henry a spus că vine cu mine la Louveciennes, orice s-ar întâmpla. N-o să uit niciodată ziua și noaptea aceea. Servitoarele erau libere; aveam casa numai

pentru noi. Henry a explorat-o și i-a plăcut enorm. Când s-a aruncat pe patul nostru mare și moale, voluptatea acestuia l-a impresionat. M-am întins lângă el și m-a penetrat repede, flămând.

Am stat de vorbă, am citit împreună, am dansat, am ascultat înregistrări cu muzică de chitară. A citit fragmente din jurnalul roșu. Dacă el simțea un anumit caracter de basm al locului, și eu începeam să simt un fel de vrajă, în care Henry era o ființă extraordinară, un sfânt, un prodigios maestru al cuvintelor, cu o minte uluitoare. Sunt uluită de sensibilitatea lui. A plâns în timp ce mă privea ascultând discurile; și a refuzat să citească în continuare din jurnal, îndurerat de revelațiile prea intime din acesta – Henry, care nu are nimic sacru!

Eduardo a venit la patru și l-am lăsat să sune la ușă. Lui Henry îi plăcea, mie nu. „Ești prea umană“, a spus el, adăugând: „Acum știu ce simți față de mine când mă pui în aceeași situație“. Eu și Henry stăm în pat și Eduardo sună la ușă, pleacă și încearcă din nou, jumătate de oră mai târziu.

Luni, la unu și jumătate, Henry m-a lăsat, crezând că plec în vacanță în noaptea aceea. La două eram la clinică. Eram uimită că mă dusesem acolo singură, să-mi asum un risc imens pentru fața mea. Stăteam întinsă pe masa de operație, conștientă de fiecare gest al chirurgului. Eram în același timp calmă și înspăimântată. Nu spusesem nimănui nimic despre asta. Sentimentul de singurătate era imens și, odată cu el, simțeam o siguranță care mă copleșește în toate momentele importante. M-a ajutat să trec prin această încercare. Dacă operația nu reușea și rămâneam desfigurată, aveam de gând chiar să dispar complet, să nu-i mai văd niciodată pe cei pe care-i iubesc. Apoi a sosit momentul când mi-am văzut nasul în oglindă, pătat de sânge și drept – grecesc! După aceea, bandaje, umflături, o noapte dureroasă, vise. Îmi vor mai fremăta oare nările vreodată?

Dimineața, infirmiera îmi aduce hârtie de scris cu antetul clinicii. Asta îmi dă o idee. Îi scriu lui Eduardo, cu o mână tremurătoare, că am plecat la țară, am luat cocaină și am fost adusă la spital pentru că nu mă mai trezeam. Cochetez cu ideea, chicotind în timp ce scriu. Ca să fac viața mai interesantă. Ca să imit literatura, care e o farsă.

Ceea ce-ți imaginezi e ceva ce-ți dorești. Cum ar fi fost ziua și noaptea aceea la Louveciennes, singură cu June, dacă am fi avut cocaină?

Sunt acasă, bântuită de miracolul orelor petrecute cu Henry și de o oroare întârziată față de clinică. Nasul meu e greu, dar frumos.

Amân să mă duc la Allendy până când arăt prezentabil. Îmi spune că l-a văzut pe Eduardo și că acesta e foarte nefericit. Vreau ca și Allendy să creadă povestea cu cocaina.

Pe pat sunt raze de soare, dar nici un sentiment de sacrilegiu pentru că Henry a dormit acolo. Mi se pare firesc. Casa e în ordine. Cufărul meu e făcut și stă la intrare. În poșetă am bani austrieci și un bilet spre Innsbruck.

Henry era disperat a doua zi, după discuția care se presupunea că avea să rezolve totul. Am hotărât să nu fugim împreună. I-am spus cu tristețe: „O să mă pierzi în curând, pentru că nu mă iubești îndeajuns“. Dar n-am ajuns încă acolo.

Pe măsură ce pasiunea mea crește, la fel se întâmplă și cu tandrețea mea față de Hugo. Cu cât creez o distanță mai mare între corpurile noastre, cu atât mai exotice mi se par perfecțiunea, bunătatea lui, cu atât mai mare e recunoștința mea, cu atât sunt mai conștientă că, dintre noi toți, el știe cel mai bine să iubească. În timp ce el călătorește și eu stau singură, nu mă simt legată de el, nu mă închipui alături

de el, nu-l doresc, deși mi-a dat darul cel mai prețios cu putință, iar când mă gândesc la el văd un om extrem de generos, de cald, care m-a salvat de sărăcie, de sinucidere și de nebunie.

Nebunie. Mi-ar fi ușor să intru din nou în starea pe care-o aveam la bordul vaporului spre New York, când voiam să mă înece. Când îi scriu lui Eduardo scrisoarea mea imaginată, spun: „Mă bucur că am scăpat din infern pentru douăzeci și patru de ore de vise“. Cred asta. Atracția mea față de droguri se bazează pe o dorință imensă de a-mi anihila conștiința. Deunăzi, când l-am părăsit pe Henry, eram atât de profund conștientă că-l părăseam, încât aș fi putut cu ușurință să mă întorc spre șoferul de taxi și să-i cer să mă ducă direct în Sena.

Ceea ce am inventat pentru Eduardo o să se întâmple într-o zi. Cât o să pot să suport conștiința vieții depinde de munca mea. Munca a fost pentru mine singurul element stabilizator. Jurnalul e un produs al bolii mele, poate o accentuare și o exagerare a ei. Vorbesc de ușurare când scriu; poate, dar e și o întipărire a durerii, un tatuaj al ființei mele.

Henry crede că jurnalul devine important numai când scriu adevăruri, ca amănuntele infidelităților mele.

Mi se pare că urmăresc numai firul cel mai accesibil. Trei sau patru fire pot fi balansate, ca niște linii de telegraf, în același timp, și dacă ar fi să le interceptez pe toate, aș dezvălui un amestec de inocență și duplicitate, generozitate și calcul, teamă și curaj. Nu pot spune tot adevărul, pur și simplu, pentru că ar trebui să scriu patru jurnale în același timp. Adeseori ar trebui să revin, din cauza viciului meu de a înfrumuseța.

Hotel Achenseehof, Tirol. Aseară, în pat, am întins mâna dezolată, vrând să-l ating pe Henry cel mereu viu, senzual. Mi-a părut rău când mi-a mărturisit că-mi scrisese o scrisoare pasională din Dijon și apoi o distrusese, pentru că scrisoarea mea conținea o aluzie la hipersexualitatea lui, pe care eu n-o intenționasem ca reproș, dar pe care el o înțelesese astfel.

O, să dorm până voi fi din nou întreagă, să mă trezesc liberă și ușoară! Gândul la multele scrisori pe care trebuie să le scriu mă apasă. Până și lui Henry i-am trimis doar un bilet scurt. Munți, nori grei, cețuri, plăpumi, pături și eu, stând nemișcată ca un hârciog. Nasul e normal. Îmi ascund jurnalul în sobă, în cenușă.

Pentru Henry m-am trezit și am scris o scrisoare. M-am trezit ca să-mi amintesc visul: sosise June. Venea să mă vadă pe mine înainte de a-l vedea pe Henry, părând tot rezervată și indiferentă, ca în alte vise. Eu dormeam. Ea mă trezea cu un sărut, dar începea imediat să-mi spună ce dezamăgită era de mine și să-mi critice înfățișarea. Când îmi spunea că nasul meu e prea gros, îi explicam că mă operasem. Apoi regretam imediat, pentru că îmi dădeam seama că avea să-i spună lui Henry. Îi spuneam că știu foarte bine că e mai frumoasă decât mine. Ea îmi cerea s-o masturbez. O făceam cu foarte multă pricepere și mă simțeam de parcă mi-aș fi făcut-o mie. Era recunoscătoare pentru atâta plăcere și pleca mulțumindu-mi. „Acum mă duc să-l văd pe Henry“, spunea.

Scrisoare către Henry: „Aseară mă întrebam cum aș putea să-ți arăt, prin ceva ce m-ar costa enorm, că te iubesc; și nu mi-a venit altă idee decât să-ți trimit bani ca să-i cheltuiești cu o femeie. M-am gândit la Negresă. Îmi place pentru că măcar îmi pot simți propria moliciune topindu-se în ea. Te rog, nu te duce la femei prea ieftine, prea comune! Și apoi nu-mi povesti despre asta, pentru că sunt sigură că ai făcut-o deja. Lasă-mă să cred că eu ți-am oferit totul“.

În același timp, cu ce bucurie îl primesc pe Hugo aici! Și aflu o mare plăcere, frenezie chiar, făcând dragoste cu el. Nu știu cum, într-un loc ca ăsta, nu poate să-mi fie dor de Henry, pentru că el nu se potrivește cu munții, lacurile, sănătatea, singurătatea, somnul. Aici Hugo triumfă, cu picioarele lui foarte frumoase în pantaloni scurți tirolezi. Stau aici cu el și viața mea de la Paris cu Henry e ca visele de noapte.

Eu și Hugo ne reluăm tandrețea și tachinările. O săptămână departe de mine îl maturizează. Cred că nu ne putem maturiza împreună. Împreună suntem moi, slabi, tineri. Depindem prea mult unul de celălalt. Împreună trăim într-o lume ireală. Și trăim în lumea exterioară, cum spune Hugo, numai pentru că o avem pe asta, a noastră, ca plasă de siguranță.

A fost dezolat de nasul meu perfect. „Dar adoram cocoașa aceea mică și caraghioasă! Nu-mi place să te văd schimbată.“ În cele din urmă îl conving de progresul estetic. Mă întreb ce-o să spună Henry.

Într-un fel mi-e frică să primesc vreo scrisoare de la el. O să-mi provoace febră. M-am obișnuit din nou cu siguranța devotamentului lui Hugo. Mă odihnesc pe pieptul lui mare și păros. Din când în când devin un pic plictisită și iritată, dar n-o arăt. Suntem fericiți împreună, bucurându-ne de lucrurile mărunte. Oamenii ne cred, ca întotdeauna, în luna de miere.

Ce mă întreb acum e dacă rămân în lumea lui Hugo pentru că-mi lipsește curajul să mă aventurez complet în afara ei sau pentru că nu am iubit încă pe nimeni destul cât să vreau să renunț la viața mea cu Hugo. Dacă el ar muri, nu m-aș duce la Henry; asta mi-e clar.

Simt o mare bucurie primind o scrisoare lungă de la Henry. Îmi dau seama că el și June au făcut ca Dostoievski să fie viu și cumplit pentru mine. În unele momente mă topesc de recunoștință gândindu-mă la ceea ce mi-a oferit Henry, pur și simplu fiind ceea ce este; în altele, sunt disperată din cauza instinctelor eliberate care fac din el un prieten imposibil. Îmi amintesc cum arătase mai mult orgoliu rănit decât iubire atunci când ungerul încercase să-mi bage mâna sub rochie în seara aceea, la Select. „Mă crede prost?“ Când e beat, e în stare de orice. Acum s-a ras în cap ca un condamnat, ca să se înjosească. Dragostea lui pentru June e autoflagelare. În cele din urmă, tot ce știu e că m-a fecundat în mai multe feluri și că voi avea puțini amanți atât de interesanți ca Henry.

Când ne reluăm duelul de scrisori – scrisori nebunești, vesele, libere –, absența lui îmi provoacă o durere fizică, foarte chinuitoare. Astăzi mi se pare că Henry o să facă parte din viața mea mulți ani, chiar dacă e amantul meu de numai câteva luni. O fotografie a lui, cu gura lui grea deschisă, mă înduioșează. Încep să mă gândesc repede la o lampă care ar fi mai bună pentru ochii lui, mă preocupă vacanța lui. Mă face profund fericită faptul că și-a terminat de rescris a doua carte în ultimele două luni, că e atât de energic și de productiv. Și ce-mi lipsește? Vocea, mâinile, corpul lui, tandrețea, grosolănia, bunătatea și cruzimea lui. Și spune: „June n-a fost niciodată în stare să descopere dacă sunt un sfânt sau un diavol“. Nici eu nu știu.

În același timp am multă dragoste să-i ofer lui Hugo. Mă mir de asta, în timp ce ne comportăm ca niște amanți, înjurând paturile separate și dormind inconfortabil într-un pat prea mic, ținându-ne de mână peste masă la cină, sărutându-ne în barcă. E ușor să iubești și sunt foarte multe feluri de-a o face.

Când îl întreb pe Henry ce l-a împiedicat să citească restul jurnalului meu violet, răspunde: „Nu știu mai bine decât tine de ce am încetat să citesc la un moment dat. Poți să fii sigură că regret. Nu pot să-ți spun decât că a fost o tristețe impersonală, lucruri care ieșeau prost nu din cauza răului sau a

răutății, ci printr-un soi de fatalitate inerentă, care făcea până și cele mai valoroase și sacre lucruri să pară iluzorii, instabile, trecătoare. Dacă ai înlocui un anumit personaj cu X, ar fi același lucru. De fapt, probabil că mă înlocuiam eu însumi“.

Nimeni nu poate să nu plângă distrugerea „căsniciei ideale“. Dar eu nu mai plâng. Mi-am epuizat scrupulele. Hugo are cea mai frumoasă fire din lume și îl iubesc, dar iubesc și alți bărbați. Stă la un metru de mine în timp ce scriu asta și nu mă simt vinovată.

Trăiesc în regatul lui. Pace. Simplitate. În seara asta vorbeam despre rău și mi-am dat seama că trăiește cu o siguranță absolută în ceea ce mă privește. Nu poate să-și imagineze vreodată că... în timp ce eu îmi pot imagina cu ușurință. Este oare mai inocent decât mine? Sau pur și simplu ai încredere atunci când tu însuși ești atât de integru?

Cu cât îl citesc mai mult pe Dostoievski, cu atât mai multe întrebări îmi pun în legătură cu June și Henry, de pildă dacă nu cumva sunt doar imitații. Recunosc aceleași expresii, același limbaj elevat, aproape aceleași acțiuni. Sunt ei fantome literare? Au suflete proprii?

Îmi amintesc un moment în care mi-am permis să am un resentiment mărunț față de Henry. Era la câteva zile după ce îmi spusese că acceptase avansurile târfelor. Trebuia să ne întâlnim la Fraenkel ca să discutăm posibilitatea ca să-l ajut să-și publice cartea. Mă simțeam foarte dură și cinică. Detestam să fiu privită ca soția unui bancher care putea proteja un scriitor. Îmi detestam neliniștea extraordinară, nopțile de veghe, în care căutasem mijloace de a-l ajuta pe Henry. Brusc mi s-a părut un parazit, un egoist feroce. Înainte de sosirea lui am vorbit cu Fraenkel, i-am spus că era imposibil și i-am spus și de ce. Lui Fraenkel îi era foarte milă de Henry; mie – deloc. Apoi a apărut Henry. Era îmbrăcat cu multă grijă, pentru mine, mi-a arătat costumul lui cel nou, pălăria și cămașa nouă. Era bărbierit cu atenție. Nu știu de ce, asta m-a înfuriat. Nu l-am întâmpinat prea călduros. Am continuat să vorbesc despre munca lui Fraenkel. Henry a simțit că ceva nu era în regulă și a întrebat: „Am venit prea devreme?“ În cele din urmă, a spus ceva de ieșit la masă. I-am răspuns că nu puteam să merg. Hugo nu plecase la Londra, așa cum crezusem. Trebuia să iau trenul de șapte și jumătate spre casă. Am privit chipul lui Henry. Mi-a făcut plăcere să văd că era teribil de dezamăgit. L-am părăsit.

Dar am fost foarte nefericită imediat după aceea. Toată tandrețea mea a revenit. Mă temeam că îl rănisem. I-am scris un bilet. A doua zi, Hugo a plecat și m-am dus imediat la Henry. În noaptea aceea am fost atât de fericiți împreună, încât, adormind, Henry a spus: „Asta e paradisul!“

august

Când citesc scrisorile înflăcărate ale lui Henry, nu sunt tulburată. Nu sunt nerăbdătoare să mă întorc la el. Defectele lui rămân în prim-plan. Probabil că pur și simplu am revenit la Hugo. Nu știu. Sunt conștientă de distanța uriașă dintre noi. Și mi-e greu să-i scriu dragăstos. Mă simt nesinceră. Evit problema. Scriu mai puțin decât ar trebui. Trebuie chiar să mă forțez să scriu. Ce s-a întâmplat?

Hugo e surprins că sunt atât de agitată. Fumez, mă ridic, mă mișc de colo-colo. Nu-mi pot suporta propria companie. Nu am învățat încă să înlocuiesc introspecția cu gândirea. Aș putea medita la Spengler, de pildă, dar după zece minute mă devorez din nou pe mine însămi. Cum spune Gide, introspecția falsifică totul. Probabil că mă înstrăinează de Henry. Am nevoie de vocea și dezmiertările lui. Îmi scrie o scrisoare minunată despre ultimele noastre zile în Clichy, despre cum

mă dorește, cât e de pierdut fără mine.

Și totuși mi-e imposibil să-l doresc în prezența lui Hugo. Râsul lui Hugo, devotamentul lui Hugo mă paralizează. În cele din urmă îi scriu, făcând aluzie la toate astea. Dar, îndată ce pun scrisoarea la poștă, sentimentele înăbușite în mod artificial mă copleșesc. Îi scriu un bilet furibund.

A doua zi dimineața primesc o scrisoare uriașă de la el. Sunt înduioșată la simpla ei atingere. „Când te întorci, o să-ți ofer o orgie literară. Asta înseamnă futut și vorbit, vorbit și futut. Anaïs, o să-ți deschid până și măruntaiele! Dumnezeu să mă ierte dacă scrisoarea asta va fi vreodată deschisă din greșeală. Nu mă pot abține. Te vreau. Te iubesc. Ești hrană și băutură pentru mine, pentru toată mașinăria asta nenorocită. Să fiu în tine e una, dar să mă apropii de tine e cu totul altceva. Mă simt aproape de tine, una cu tine, ești a mea indiferent dacă recunoști sau nu asta. Fiecare zi de așteptare e acum un chin. Le număr încet, dureros. Dar vino cât de repede poți. Am nevoie de tine. Doamne, vreau să te văd la Louveciennes, să te văd în lumina aceea aurie a ferestrei, în rochia ta verde ca Nilul și cu fața palidă, o paloare înghețată ca în seara concertului! Te iubesc așa cum ești. Îți iubesc coapsele, paloarea aurie, curba feselor, căldura din interior, sucurile. Anaïs, te iubesc atât de mult, atât de mult! Îmi simt limba legată. Stau aici și-ți scriu cu o erecție uriașă. Îți simt gura moale închizându-se peste mine, piciorul tău strângându-mă ca-ntr-o menghină, te revăd aici, în bucătărie, ridicându-ți rochia și așezându-te deasupra mea, văd scaunul săltând pe podeaua bucătăriei, boc, boc.“

Răspund pe același ton, includ biletul furibund, trimit o telegramă. O, n-am cum să lupt împotriva invadării mele de către Henry!

Hugo citește. Mă aplec deasupra lui și revărs dragoste, o dragoste acut penitentă. Hugo suspină: „Jur că n-aș putea afla cu nimeni în afară de tine atâta plăcere!... Ești totul pentru mine“.

Am o noapte de insomnie, cu o suferință devastatoare, gândindu-mă la cuvintele înțelepte ale lui June: „Lasă lucrurile să curgă“. A doua zi îmi fac încet bagajul, gândindu-mă la Henry. E hrană și băutură pentru mine. Cum am putut, fie și pentru câteva zile, să mă desprind de el? Dacă Hugo nu ar râde așa, ca un copil, dacă mâinile lui calde, păroase, nu s-ar întinde întruna spre mine, dacă nu s-ar apleca să-i dea ciocolată unui terier scoțian negru, dacă nu și-ar întoarce spre mine fața lui fin cizelată spunând: „Mă iubești, păsărică?“

Între timp, Henry sare în trupul meu. Îi simt țâșnirea, pomparea neîncetată. Noaptea de luni e insuportabil de departe.

Lungimea scrisorilor lui, douăzeci sau treizeci de pagini, e simbolică pentru cât de mare e acest om. Torentul lui mă biciuiește. Nu vreau decât să fiu femeie. Nu să scriu cărți, să înfrunt lumea direct, ci să trăiesc prin transfuzie de sânge literar. Să stau în spatele lui Henry, hrânindu-l. Să mă odihnesc de atâta autoafirmare și creație.

Alpiniști, fum, ceai, bere, radio. Capul îmi plutește desprins de trup, suspendat în fum de pipe tiroleze. Văd ochi de broască, păr de paie, guri ca niște carnete deschise, râturi de porc, capete ca niște bile de biliard, mâini de maimuță cu palme de culoarea șuncii. Încep să râd, de parcă aș fi beată, și spun cuvinte de-ale lui Henry: „la dracu“, „futup“, iar Hugo se supără. Sunt tăcută și rece. Capul îmi vine plutind înapoi. Plâng. Hugo, care a încercat să se racordeze la veselia mea, observă acum tranziția rapidă și e deconcertat.

Trăiesc din ce în ce mai mult această monstruoasă deformare a realității. Înainte de a pleca în

Austria, am petrecut o zi la Paris. Am închiriat o cameră în care să mă odihnesc, pentru că nu dormisem cu o noapte înainte, o cămăruță cu lucarne, la mansardă. Stând acolo, am avut senzația că se rup toate legăturile, mă despărțeam de fiecare ființă pe care o iubeam, atent și complet. Îmi aminteam ultima privire a lui Hugo din tren, fața palidă și sărutul fratern al lui Joaquin, ultimul sărut lăptos al lui Henry, ultimele lui cuvinte – „E totul în regulă?” –, pe care le spune când e fâstâcit și ar vrea să spună ceva mai profund.

Mă despărțeam de ei exact așa cum mă despărțisem de bunica mea la Barcelona, când eram mică. Aș fi putut muri într-o cămăruță de hotel, deposedată de toate iubirile și averile mele, absentă din registrul hotelului. Dar știu că, dacă aș fi rămas câteva zile în camera aia, trăind din banii pe care mi-i dăduse Hugo pentru călătorie, aș fi putut începe o viață complet nouă. Spaima de această nouă viață, mai mult decât spaima de moarte, m-a trezit. M-am ridicat fulgerător din pat și am fugit din camera care creștea în jurul meu ca un năvod, captându-mi imaginația, devorându-mi memoria, ca să uit în cinci minute cine eram și pe cine iubeam.

Era camera numărul treizeci și cinci, în care m-aș fi putut trezi a doua zi târfa, nebună sau și mai rău, probabil, complet neschimbată.

Azi sunt fericită, așa că mă amuz imaginându-mi tristețea. Ce-aș simți dacă ar muri Henry și aș auzi, în diferite colțuri din Paris, acordeonul pe care îl auzeam la Clichy? Dar voiam să sufăr. Mă agățam de Henry din același motiv din care se agăța de el și June.

Și Allendy?

Am iar nevoie de ajutorul lui, cu siguranță.

Paris. Nu aveam nevoie de ajutorul nimănui. Numai să-l văd pe Henry la gară, să-l sărut, să mănânc cu el, să-l aud vorbind, printre săruturi.

Voiam să-l fac gelos, dar sunt prea fidelă, așa că am sondat trecutul și am creat o poveste. Am scris o falsă scrisoare de la John Erskine, am rupt-o și am lipit-o la loc. Când Henry a venit la Louveciennes, focul devora restul scrisorilor lui John. Mai târziu, seara, i-am arătat fragmentul care scăpase, chipurile, de distrugere, pentru că fusese pus în jurnal. Henry a fost atât de gelos, încât pe a doua pagină a noii lui cărți a trebuit să arunce o bombă împotriva textelor lui John. Jocuri copilărești. Și între timp eu sunt fidelă ca o sclavă – cu sentimente, gânduri și trup. Lipsa mea de trecut mi se pare acum un lucru bun. Mi-a conservat ardoarea. M-am întors la Henry ca o virgină, proaspătă, nefolosită, încrezătoare, dornică.

Eu și Henry suntem una, stăm nedezlipiți patru zile. Nu cu trupuri, ci cu flăcări. Doamne, lasă-mă să mulțumesc cuiva! Nici un drog nu poate fi mai puternic. Ce bărbat! Mi-a absorbit viața în trupul său așa cum și eu am absorbit-o pe-a lui. Asta e apoteoza vieții mele. Henry, Louveciennes, singurătate, căldura verii, cântecul brizei și, în noi, tornade și acalmii uluitoare.

Mai întâi m-am îmbrăcat în costumul de Maja – flori, bijuterii, machiaj, duritate, strălucire. Eram furioasă, plină de ură. Veniserăm din Austria cu o noapte în urmă și dormiserăm împreună într-o cameră de hotel. Credeam că mă înșelase. El jura că nu. Nu contează. Îl uram pentru că îl iubeam cum nu mai iubisem niciodată pe nimeni.

Stau la ușă cu mâinile-n șolduri, când intră. Am o privire sălbatică. Henry se apropie, uluit, și nu mă recunoaște până nu ajunge foarte aproape și îi surâd, îi vorbesc. Nu-i vine să creadă. I se pare că am înnebunit. Apoi, înainte să se trezească de tot, îl iau în camera mea. Acolo, pe grătarul căminului,

sunt o fotografie mare a lui John și scrisorile lui. Ard. Zâmbesc. Henry se așază pe canapea.

— Mă sperii, Anaïs, spune el. Ești atât de diferită, atât de ciudată! Atât de dramatică!

Mă așez pe jos între genunchii lui.

— Te urăsc, Henry! Povestea aia despre Jeanne [prietena lui Osborn]... M-ai mințit.

Îmi răspunde cu atâta blândețe, încât îl cred. Și dacă nu-l cred, nu contează. Toate trădările din lume nu contează. John e mistuit de flăcări. Prezentul e magnific. Henry mă roagă să mă dezbrac și totul cade, în afară de mantila din dantelă neagră. Îmi cere s-o păstrez și se întinde pe pat, privindu-mă. Stau în fața oglinzii, scuturându-mă de garoafe, de cercei. Îmi privește trupul prin dantelă.

A doua zi mă agită prin casă, gătind. Brusc, îmi place să gătesc, pentru Henry. Gătesc bogat, cu infinită grijă. Îmi place să-l văd mâncând, să mănânc cu el.

Stăm în grădină, în pijamale, beți de aer, de dezmierdările copacilor legănați de vânt, de cântecul păsărilor și câinii afectuoși care ne ling mâinile. Dorința lui Henry e întotdeauna impetuoasă. Sunt arată, deschisă.

Noaptea, cărți, discuții, pasiune. Simt cum devin frumoasă în timp ce-și toarnă pasiunea în mine. Îi arăt o sută de fețe. Mă privește. Totul trece ca o procesiune, până la orgasmul din dimineața asta, înainte de-a pleca, atunci când vede o față arsă, grea, senzuală, maură.

Aseară a fost furtună. Grindină cât cireșele. Furie a copacilor. Henry stă într-un fotoliu și întreabă: „Acum o să citim din Spengler?”

Stă și toarce ca o pisică. Are căscatul unui tigru, întreaga junglă rage de mulțumire. Vocea îi vibrează în abdomen. Am pus capul acolo și am ascultat, așa cum ascuți o orgă. Stau întinsă în pat. Port o rochie de dantelă, nimic altceva, pentru că îi place să se uite la mine. „Acum“, spune el, „arăți ca un Ingres.“

Nu pot suporta distanța dintre noi. Mă așez pe podea. El îmi mângâie părul, îmi dă săruturi înaripate pe ochi. E tot numai tandrețe și grijă.

După-amiază, senzualitatea e epuizată. Dar se uită în jos și îmi arată din nou dorința lui fermă. El însuși e surprins: „Te iubesc, nici măcar nu mă gândeam la sex... Dar numai atingerea ta...” Mă așez pe genunchii lui. Și apoi ne cufundăm în acea beție a suptului. Multă, multă vreme, cu ochii închiși, doar cu limbile. Apoi penisul și pereții de carne cedând, încleștându-se, deschizându-se, pulsând. Ne rostogolim pe podea până nu mai pot suporta și stau nemișcată, spunând nu. Dar când mă ajută să-mi scot rochia și mă îmbrățișează prin spate, sar pe el, cu dorința reaprinsă. Ce somn după aceea, pierdut, fără vise!

„Când vine vorba de senzualitate“, spune Henry, „ești aproape mai senzuală decât June. Pentru că ea poate fi un animal splendid când o ții în brațe, dar după aceea, nimic. E rece, dură chiar. Ție sexul îți penetrează mintea, ți se mută în cap după aceea. Tot ce gândești e cald. Ești mereu caldă. Singurul lucru e că ai un corp de adolescentă. Dar ce forță ai de a păstra iluzia! Știi cum se simt bărbații după ce au avut o femeie. Le vine s-o dea afară din pat. Cu tine e la fel de înălțător după ca și înainte. De tine nu mă satur niciodată. Vreau să mă însor cu tine și să mă întorc la New York cu tine.“

Vorbim despre June. Râd de eforturile lui de-a o rupe cu ea, în minte. Suntem doi împotriva ei, doi în armonie, în dragoste, într-o fuziune profundă, și totuși ea e mai puternică. Știu asta mai bine decât el. A recunoscut multe împotriva ei și în favoarea mea. Dar surâd cu o înțelepciune ce-și are rădăcinile în îndoială. Nu vreau decât ceea ce mi s-a dat în aceste ultime zile, ore atât de fecunde,

încât o viață întregă de amintiri nu le-ar putea epuiza, toci.

„Asta nu e o grădină obișnuită“, spune Henry la Louveciennes. „E misterioasă, plină de semnificații. Într-o carte chinezească e pomenită o grădină celestă, un regat suspendat între cer și pământ: asta e.“

Peste toate se profilează probabilitatea fericită ca romanul său, *Tropicul Cancerului*, să fie publicat. Când sunt singură, îl aud vorbind. Ca la șarpele lui Lawrence, gândirea lui vine din măruntaiele pământului. Cineva l-a comparat cu un artist cunoscut ca „pictorul de pizde“.

E mult mai clar pentru mine. Față de anumite femei, arată duritate și asprime; față de altele, un romantism naiv. La început, June îi părea un înger răsărit pe fundalul sălii de dans și i-a oferit fidelitatea unui nebun (ea afirmă că în nouă ani a avut numai doi amanți și până acum el a crezut asta). Îl văd acum ca pe un bărbat care poate fi înrobit de miracol, un bărbat care poate crede orice despre femeie. Îl văd căutat de femei (așa a fost cu toate femeile pe care le-a iubit cu adevărat). Femeile sunt cele care iau inițiativa actului sexual. June a fost cea care și-a pus capul pe umărul lui și l-a invitat la un sărut în seara în care s-au cunoscut. Duritatea lui e numai exterioară. Dar, ca toți oamenii slabi, poate comite cele mai nesăbuite acte în anumite momente, îndemnat de propria slăbiciune, care îl face laș. Părăsește o femeie în modul cel mai crud pentru că nu poate înfrunta ruperea legăturii.

Și senzualitatea lui duce la acțiuni de cea mai joasă speță. Numai înțelegându-i violența instinctelor ajungi să crezi că poate fi cineva atât de necruțător. Viața lui galopează mai departe într-un ritm atât de nebunesc, încât, cum spunea el despre June, numai îngerii sau demonii pot ține pasul cu el.

Am fost despărțiți trei zile. E nefiresc. Căpătasem mici obiceiuri: să dormim împreună, să ne trezim împreună, să cântăm în baie, să ne ajustăm preferințele și fobiile astfel încât să ne armonizăm. Sunt atât de înfometată de micile intimități! Și el?

Am un puternic simț al vieții, inimaginabil atât pentru Hugo, cât și pentru Eduardo. Sâniii îmi sunt umflați. Când fac dragoste țin picioarele desfăcute larg, în loc să le strâng, ca înainte. Îmi place să-i fac felații atât de tare încât aproape ajung la orgasm. În sfârșit mi-am eliminat sinele infantil.

Îl resping pe Hugo, îi exacerbez dorința, spaima de-a nu mă pierde. Îi vorbesc cinic, îl iau peste picior, îi atrag atenția asupra diferitelor femei. Nu am loc pentru tristețe ori regrete. Bărbații mă privesc și eu îi privesc, cu ființa descătușată. Gata cu vălurile. Vreau mulți amanți. Acum sunt insașiabilă. Când plâng, îmi vine să mă fut ca să-mi treacă.

Henry vine la Louveciennes într-o după-amiază fierbinte de vară și mă pune pe masă, apoi pe covorul negru. Stă pe marginea patului meu și pare desfigurată. Bărbatul distrat, ușor de dominat, se adună acum ca să-mi vorbească despre cartea lui. În acest moment este un om mare. Stau și mă uit la el uluită. Cu o clipă mai devreme, congestionat de băutură, își împrăștia bogățiile. Momentul în care se cristalizează e înălțător. M-am adaptat treptat dispoziției lui. Eu m-aș fi regulat toată după-amiaza. Dar mi-a plăcut și trecerea la discuții serioase. Discuțiile noastre sunt minunate intermezzouri; nu dueluri, ci rapide iluminări reciproce. Eu știu să dau sens gândurilor lui încă vagi. El le dezvoltă pe ale mele. Îl aprind. El mă face să curg. Întotdeauna e mișcare între noi. Și el înșfacă. Mă ia în stăpânire ca pe o pradă.

Și stăm întinși, făcând ordine în ideile lui Henry, hotărând locul incidentelor realiste din romanele

lui. Cartea lui crește înlăuntrul meu, de parc-ar fi a mea.

Sunt fascinată de tumultul din capul lui, de surprize, curiozitate, elan, amoralitate, sensibilități și ticăloșii. Mi-a plăcut foarte mult ultima lui scrisoare către mine: „Nu te aștepta să fiu sănătos la minte. Hai să nu mai fim raționali! La Louveciennes a fost o căsătorie, nu poți nega asta. Am plecat cu o bucată din tine agățată de trupul meu; înot într-un ocean de sânge, distilat și otrăvitor. Tot ce fac, spun sau gândesc are legătură cu căsătoria noastră. Te-am văzut ca stăpână a casei, o maură cu fața greoaie, o negresă cu corpul alb, cu ochi pe toată suprafața pielii, femeie, femeie, femeie... Nu înțeleg cum de mai pot continua să trăiesc departe de tine – pauzele astea sunt moarte curată. Cum ți s-a părut când s-a întors Hugo? Eram încă acolo? Nu mi te pot imagina stând cu el așa cum stăteai cu mine. Cu picioarele strânse. Fragilitate. Dulce supunere trădătoare. Docilitate de pasăre. Cu mine ai devenit femeie. Am fost aproape îngrozit de asta. Nu ai numai treizeci de ani – ai o mie de ani.

Iată-mă acasă, încă mocnind de pasiune, ca vinul fumegând. Nu mai e o pasiune a cărnii, ci o foame totală de tine, o foame devorantă. Citesc în ziare despre sinucideri și crime și înțeleg profund totul. Mă simt criminal, sinucigaș.

Încă te mai aud cântând în bucătărie... un fel de vaiet cubanez monoton, dizarmonic. Știu că ești fericită în bucătărie și mâncarea pe care o gătești tu e cea mai bună pe care am mâncat-o vreodată împreună. Știu că, dacă te-ai opări, nu te-ai plânge. Simt cea mai mare pace și bucurie stând în sufragerie și ascultându-te cum te învârți de colo-colo cu rochia ta, precum zeița Indra împodobită cu o mie de ochi. Anaïs, doar am crezut până acum că te iubeam, nu era nimic pe lângă certitudinea pe care o simt acum. A fost oare atât de frumos pentru că a fost scurt și pe furate? Jucam oare teatru unul pentru celălalt? Eram mai puțin eu însumi sau mai mult, iar tu erai mai puțin sau mai mult tu însăși? E oare o nebunie să cred că ar putea continua? Când și unde ar începe monotonia? Te studiez atâta ca să-ți descopăr posibilele defecte, punctele slabe, zonele periculoase. Nu le găsesc – nici unul. Asta înseamnă că sunt îndrăgostit, orb, orb, orb. Să fiu orb pentru totdeauna!

Mi te imaginez punând mereu discurile – discurile lui Hugo. *Parlez moi d'amour*. Viață dublă, gust dublu, plăcere și nefericire duble. Ce urme adânci trebuie să lase în tine! Știu toate astea, dar nu pot face nimic ca să le împiedic. Aș vrea ca eu să fiu acela care să trebuiască să le îndure. Știu acum că ochii tăi sunt larg deschiși. Anumite lucruri nu le vei mai crede, anumite gesturi nu le vei repeta, anumite tristeți, neliniști nu le vei mai simți niciodată. E un fel de feroare criminală rece în tandrețea și cruzimea ta. Nici remușcare, nici răzbunare, nici tristețe, nici vinovăție. O trăire totală, fără nimic care să te salveze de căderea în prăpastie, în afară de o puternică speranță, o credință, o bucurie pe care ai gustat-o, pe care o poți repeta când vrei.

Când tună și fulgeră, stau în pat și trec prin vise sălbatice. Suntem la Sevilla, apoi la Fez, la Capri, la Havana. Călătorim întruna, dar avem întotdeauna mașina de scris și cărțile, iar trupul tău e mereu aproape de mine, expresia din ochii tăi nu se schimbă niciodată. Oamenii spun că vom fi nefericiți, că vom regreta, dar suntem fericiți, râdem mereu, cântăm. Vorbim în spaniolă, franceză, arabă și turcă. Suntem primiți peste tot și calea ne este presărată cu flori. Spun că e un vis sălbatic – dar visul ăsta vreau să-l împlinesc. Viață și literatură combinate; dragostea, dinamul; tu, cu sufletul tău de cameleon, dăruindu-mi o mie de iubiri, ancorați mereu în cine știe ce furtună, acasă, oriunde-am fi. Dimineața reîncepem de unde ne-am oprit. Înviere după înviere. Tu te afirmi, ai parte de viața bogată și variată pe care ți-o dorești; și, cu cât te afirmi mai mult, cu atât mă vrei mai mult, ai mai multă

nevoie de mine. Vocea îți devine din ce în ce mai răgușită, mai profundă, ochii mai negri, sângele mai gros, trupul mai plin. Un servilism voluptuos și o nevoie tiranică. Mai crudă acum decât înainte – conștient, voit crudă. Încântarea insatiabilă a experienței...”

E ironic că cea mai profundă experiență a vieții mele vine când sunt înfometată nu de profunzime, ci de plăcere. Senzualitatea mă consumă. Privesc cu mai puțină intensitate lucrurile profunde și serioase, dar asta îl fascinează pe Henry, adâncimile pe care nu le-a trăit încă în dragoste.

Ăsta e momentul culminant? Numai de s-ar întoarce June acum, ca să lase în mine și în Henry acest gust al apogeului, imposibil de atins din nou, imposibil de anihilat!

Henry a spus: „Vreau să las lumii o cicatrice”.

Îi scriu ce părere am despre cartea lui. Apoi: „N-o să mai fie niciodată întuneric, pentru că în amândoi e mișcare, înnoire, surpriză. Nu am cunoscut niciodată stagnarea. Nici măcar introspecția nu a fost o experiență statică... Dacă e așa, gândește-te ce gădesc în tine, care ești o mină de aur. Henry, te iubesc cu asemenea revelații: cu o cunoaștere a ta care te absoarbe pe de-a-ntregul, cu forța minții și a imaginației mele, dincolo de cea a trupului. Te iubesc astfel încât June să se poată întoarce. Iubirea noastră poate fi distrusă, și totuși nimic nu poate scinda fuziunea care a avut loc... Mă gândesc astăzi la ce ai spus: «Vreau să las lumii o cicatrice». Te voi ajuta. Eu vreau să las cicatricea feminină”.

Astăzi l-aș urma pe Henry până la capătul lumii. Ceea ce mă salvează e că suntem amândoi lefteri.

Luciditate: e în Henry o lipsă de sentiment (nu o lipsă de pasiune ori emoție) care se trădează prin accentul pe care îl pune pe sex și discuții. Când vorbește despre alte femei, ceea ce-și amintește despre ele sunt defectele, caracteristicile senzuale sau disputele. Restul fie lipsește, fie e implicit. Nu știu încă. Dar sentimentele sunt lanțuri. Henry nu trebuie adulat ca ființă umană, ci ca geniu-monstru. Poate fi bun la inimă, dar numai fără discriminare. I-a dat lui Paulette, din generozitate, perechea de ciorapi pe care o lăsasem în sertarul lui, cea mai bună pereche a mea, în timp ce eu purtam ciorapi remaiati ca să economisesc bani pentru a-i cumpăra lui cadouri. Bani pe care i-am trimis din Austria, pentru o femeie, i-a cheltuit pe discuri pentru mine. Cu toate astea, a furat cinci sute de franci din banii lăsați de Osborn prietenei lui când a plecat în America. Îi dă câinelui meu jumătate din friptura lui, dar păstrează restul prea mare pe care i-l dă din greșală un șofer de taxi. Aceste acte bruște de cruzime, pe care le avea și June, mă uluiesc și mă aștept să sufăr din pricina lor, deși Henry jură că nu s-ar putea purta niciodată astfel cu mine. Și până acum nu văd în felul în care mă tratează decât cea mai aleasă delicatete. N-a ezitat să emită cele mai crude adevăruri – e perfect conștient de defectele mele –, dar în același timp cade victimă vrăjii, blândeții. De ce am atâta încredere în el, de ce cred în el, de ce nu mă tem de el? Poate că e o greșală la fel de mare ca aceea pe care o face Hugo având încredere în mine.

Tânjesc după Henry, numai după Henry. Vreau să trăiesc cu el, să fiu liberă cu el, să sufăr cu el. Mă bântuie fragmente din scrisorile lui. Și totuși am îndoieli cu privire la dragostea noastră. Mă tem de impetuoșitatea mea. Totul e în pericol. Tot ce am creat. Îl urmez pe Henry scriitorul cu sufletul meu de scriitor, intru în sentimentele lui așa cum el hoinărește pe străzi, împart cu el curiozitățile, dorințele, târfele, îi gândesc gândurile. Totul în noi e mariat.

Henry, tu nu mă minți; ești tot ce simt eu că ești. Nu mă înșela. Dragostea mea e prea nouă, prea absolută, prea profundă.

Coborând dealul cu Hugo, am văzut Parisul înecat într-un abur de fierbințeață. Paris. Henry. Nu mă gândeam la el ca bărbat, ci ca viață.

Cu perfidie, i-am spus lui Hugo: „E cumplit de cald. N-am putea să-i invităm pe Fred, Henry și Paulette să ne facă o vizită în noaptea asta?”

Asta pentru că am primit azi-dimineață primele pagini din noua lui carte, niște pagini uluitoare. Acum scrie cel mai bine, febril, dar coerent. Fiecare cuvânt își atinge ținta. Omul e întreg, puternic, cum n-a mai fost niciodată. Vreau să-i inhalez prezența câteva ore, să-l hrănesc, să-l răcoresc, să-l umplu de acea răsuflare grea a pământului și copacilor care îi biciuiește sângele. Doamne, parcă aş trăi fiecare clipă într-un orgasm, care se oprește numai între plonjări!

Vreau ca Henry să știe asta: că pot subordona încheștarea geloasă a femeii unui devotament pasionat față de scriitor. Simt un servilism mândru. În scrisul lui e splendoare, o splendoare care transfigurează tot ce atinge.

Aseară, Henry și Hugo au vorbit unul pentru celălalt, s-au admirat unul pe celălalt. Generozitatea lui Hugo a înflorit. Când am ajuns în dormitor, l-am răsplătit. La micul dejun, în grădină, a citit ultimele pagini ale lui Henry. L-a cuprins entuziasmul. Am profitat de asta ca să propun să avem casă deschisă pentru el, marele scriitor. Ținându-mă de mână, cântărind asigurările pe care i le dădeam – Henry mă interesează ca scriitor, asta-i tot –, a consimțit la tot ce-am vrut. Mă duc la poartă să-l conduc. E fericit să fie pur și simplu iubit și sunt uluită de propriile minciuni, de teatrul pe care-l joc.

Nu am ieșit neatinsă din infernul vizitei peste noapte a lui Henry. Evenimentele acelor două zile au fost complexe. Tocmai când începeam să mă port ca June, „capabilă de adulație, devotament, dar și de cea mai mare cruzime ca să obțină ce vrea“, cum spusese Henry, el a devenit sentimental.

Era după ce Hugo plecase la slujbă. Henry a spus: „E atât de sensibil, unui asemenea om n-ar trebui să-i facă nimeni rău“. Asta a stârnit o furtună în mine. Am plecat de la masă și m-am dus în camera mea. A venit să mă privească plângând și s-a bucurat de asta, însă fără să fie crud. Dar am devenit încordată, nesuferită.

Seara, când s-a întors Hugo, Henry a început din nou să-l asculte cu atenție, să vorbească aceeași limbă cu el, grav, cumpănit. Stăteam toți trei în grădină.

Discuția noastră a fost la început haotică, până când Henry a început să pună întrebări despre psihologie. (La un moment dat, în timpul zilei, probabil din gelozie față de June, spusese ceva ce stârnise gelozia lui Henry în legătură cu Allendy.) Tot ce citisem în ultimul an, toate discuțiile mele cu Allendy, considerațiile mele asupra subiectului, toate acestea se revărsau din mintea mea cu uimitoare energie și claritate.

Deodată Henry m-a oprit și a spus:

— Nu am încredere nici în ideile lui Allendy, nici în gândirea ta, Anaïs. L-am văzut o singură dată. E un tip brut, senzual, letargic, cu un anume fanatism în privire. Și tu – tu îmi explici totul atât de clar și de frumos, totul pare simplu și adevărat. Ești extraordinar de agilă, de deșteaptă. Nu am încredere în deșteptăciunea ta. Construiești un model minunat, totul e la locul lui, pare convingător de limpede, prea limpede. Și, între timp, tu unde ești? Nu la suprafața limpede a ideilor tale; tu te-ai scufundat deja mai adânc, în zone mai întunecate, astfel încât cineva doar crede că i-ai expus toate gândurile tale, doar își imaginează că te-ai vărsat în acea claritate. Dar sunt straturi și straturi – ești insondabilă, impenetrabilă. Claritatea ta e înșelătoare. Ești gânditorul care trezește cea mai mare

confuzie în mine, cele mai multe îndoieli, cea mai mare tulburare.

Asta e schema atacului său. A fost lansat cu extraordinară iritare și vehemență. Hugo a adăugat liniștit:

— Ți se pare că îți dă un model curat și apoi alunecă ea însăși din el și râde de tine.

— Exact, a zis Henry.

Am râs. Mi-am dat seama că suma criticilor sale era flatantă și mă bucuram că îl iritasem și îl nedumerisem, dar apoi m-am simțit roasă de amărăciune la gândul că deodată mi se împotrivesc. Da, războiul era inevitabil. El și Hugo au continuat să discute în timp ce eu încercam să mă înăspresc. Era ceva neașteptat pentru mine. Admirația lui Henry față de Hugo era și ea deconcertantă, după tot ce spusese.

Îmi amintesc că mă gândeam că acum cei doi bărbați înceți la minte, germanul cumpănit și scoțianul plat, se solidarizau împotriva agilității mele. Ei bine, voi fi mai agilă și mai vicleană. Henry se identifică acum cu Hugo, soțul, așa cum eu mă identific cu June. Eu și June i-am fi biciuit cu plăcere pe cei doi.

Ce noapte! Cum poți să te duci la culcare înveninat, greu de lacrimi, încă mocnind de furie? Dă-i înainte, Henry, compătimește-l pe Hugo, pentru că o să-l înșel de o sută de ori. L-aș înșela și pe cel mai mare și mai bun bărbat de pe pământ. Idealul fidelității e o glumă. Amintește-ți ce te-am învățat în seara asta: psihologia încearcă să restabilească fundamentul vieții nu pe idealuri, ci pe sinceritatea față de tine însuși. Lovește, lovește cât vrei! O să ripostez.

M-am dus la culcare plină de ură și de dragoste pentru Henry. Hugo m-a trezit mai târziu cu dezmierdări și a încercat să facă dragoste cu mine. Pe jumătate adormită, l-am respins, fără să simt nimic. Am găsit scuze pentru asta mai târziu.

Dimineața m-am trezit greoaie, arțăgoasă. Henry stătea în grădină. Rămăsese ca să putem vorbi. Era îngrijorat cu privire la seara precedentă. L-am ascultat doar. Mi-a spus că s-a comportat în felul lui obișnuit. A spus și a făcut lucruri pe care nu le intenționa.

— Nu le intenționezi? repet.

Da, se lăsase purtat de intenția de a-și disimula dragostea față de mine. Nu-l admira pe Hugo atât de mult cât spusese, nici pe departe. Adevărul era că îl făcusem praf cu tirada mea. Îi venea să mă îmbrățișeze. Nu mă văzuse niciodată tratând un subiect cu atâta profunzime. Cea mai mare parte a gândirii mele i se păruse stenografică. Se împotrivesc unui sentiment de admirație, de gelozie față de Allendy și, de asemenea, unei uri perverse față de un om care îi putea spune ceva nou. Îi deschisesem niște lumi.

Mi-a trecut prin minte că ar putea să joace teatru, o comedie după alta, că acum, dintr-un motiv sau altul, îmi juca o farsă. I-am spus. A răspuns încet:

— Așa să-mi ajute Dumnezeu, Anaïs, nu te-am mințit niciodată. N-am ce face dacă nu mă crezi.

Explicația lui mi s-a părut slabă. Ce nevoie era să disimuleze? Aveam eu grijă ca Hugo să rămână orb. Nu cumva, mai degrabă, îi plăceau obstacolele, iar ultima noastră săptămână de întrepătrundere, armonie, încredere îi stârnea acum obișnuitul dor pervers de discordie?

— Nu, Anaïs, nu vreau război. Dar mi-am pierdut încrederea. Ai spus că Allendy...

A, Allendy! Așadar, l-am rănit, l-am provocat. Gelozia l-a inspirat. Am spus:

— N-o să te privez de plăcerea pe care o afli în gelozie răspunzându-ți la întrebări.

Atunci a spus ceva care m-a mișcat. A început:

— Ceea ce vrea un bărbat [ce vrea un bărbat!] e să creadă că o femeie îl poate iubi atât de mult, încât n-o va interesa nici un alt bărbat. Știu că e imposibil. Știu că fiecare bucurie își conține propria tragedie.

Oare puteam să fim din nou deschiși? Dacă eu eram sinceră?

— Ascultă, am spus stângaci, ceea ce vrea un bărbat este ce ți-am oferit eu până acum, cu un absolutism pe care nu ți l-ai putea închipui niciodată.

— E minunat, a zis, foarte tandru și amețit.

Primul nostru duel se sfârșise.

Era o mare doză de nebunie în toate astea, mai mult în explicațiile lui decât în acțiunile inițiale. A fost oare într-adevăr o scenă de gelozie sau prima expresie a instabilității lui în relațiile cu oamenii, a iresponsabilității lui? Pentru prima dată mă aflu în fața unei naturi mai complicate decât a mea. Poate că am devenit mai interesanți unul pentru celălalt cu prețul încrederii. El e bucuros că m-a văzut scoțând toată gama de sunete, ca un instrument. Uman, am pierdut ceva. Credința, probabil. În locul acelei deschideri oarbe față de el, îmi convoc inteligența.

Mai târziu, când plânge povestindu-mi că tatăl lui moare de foame, stau paralizată și nu simt nici un fel de milă. Aș da orice să știu dacă i-a trimis tatălui său ceva din banii pe care i-am dat eu, înfometându-se el însuși ca să facă asta. Tot ce vreau să știu e dacă mă poate minți. Eu am fost în stare atât să-l iubesc, cât și să-l mint. Mă văd învăluită în minciuni, ce nu par să-mi penetreze sufletul, de parcă n-ar face cu adevărat parte din mine. Sunt ca niște costume. Când îl iubeam pe Henry, ca în acele patru zile, îl iubeam cu un trup gol care se dezbrăcase de costume și își uitase minciunile. Poate că nu se întâmpla la fel și în cazul lui. Dar dragostea, în toate astea, tremură ca o lance într-o dună de nisip. Să minți înseamnă, bineînțeles, să dai naștere nebuniei. În clipa în care pășesc în peștera minciunilor mele, cad în întuneric.

Nu am avut timp să-mi notez minciunile. Vreau să încep. Presupun că nu am vrut să le privesc. Dacă unitatea e imposibilă pentru scriitorul care este o „mare de protoplasmă spirituală, capabilă să curgă în toate direcțiile, să înghită orice obiect aflat în calea ei, să pătrundă în fiecare fisură, să umple fiecare formă“, cum spunea Aldous Huxley în *Punct contrapunct*, măcar adevărul e posibil sau sinceritatea în legătură cu nesinceritățile tale. E adevărat, cum spunea Allendy, că ceea ce mintea mea produce fictiv eu îmbogățesc cu simțire adevărată și sunt absorbită, cu bună-credință, de propriile invenții. El m-a numit *le plus sympathique* dintre nesinceri. Da, sunt cea mai nobilă dintre ipocriți. Motivele mele, după cum revelează psihanaliza, au cel mai mic grad de rea-voință. Nu ca să fac pe cineva să sufere îmi las amantul să doarmă în patul soțului meu. Ci pentru că nu am simțul sacralului. Dacă Henry ar fi fost mai curajos, i-aș fi dat lui Hugo un somnifer în timpul vizitei lui, ca să mă duc să mă culc cu el. El era însă prea timid și ca să-mi fure un sărut. Abia după ce a plecat Hugo, m-a aruncat pe frunzele de iederă, în fundul grădinii.

Am petrecut cândva patru zile cu un amant pasional. În ziua aceea am fost regulată de un canibal. Zăceam emanând sentimente umane și știam că, în acel moment anume, era neuman. Scriitorul e îmbrăcat în umanitatea lui, dar nu e decât o deghizare.

Discursul meu din seara precedentă despre sinceritate, despre dependența unuia de celălalt, despre fluxul de încredere pe care nu-l poți avea nici cu ființa iubită mersese la țintă.

Poate că dorința mea de a păstra splendoarea acelor patru zile cu Henry este un efort irosit. Poate că, asemeni lui Proust, sunt incapabilă de mișcare. Aleg un punct din spațiu și mă învârt în jurul lui, așa cum m-am învârtit vreme de doi ani în jurul lui John. Mișcarea lui Henry e o frecare constantă pentru a scoate scânteii, indiferentă la mutilările pe care le poate produce.

L-am întrebat mai târziu:

— Când o să-ți revină sentimentele față de June, ele vor altera, fie și pentru o clipă, relația noastră? Se va rupe legătura dintre noi? Vor curge sentimentele noastre înapoi spre un izvor al dragostei sau vor curge în direcții diferite?

Henry a spus că era o dublă curgere. Că purta în minte o scrisoare către June: „Te vreau înapoi, dar trebuie să știi că o iubesc pe Anaïs. Trebuie să accepți asta“.

Înstrăinarea dintre trupul meu și al lui Hugo o să mă înnebunească. Dezmierdările lui permanente îmi sunt insuportabile. Până acum mă puteam împietri, puteam găsi o plăcere tandră în apropierea lui. Astăzi însă, parcă trăiesc cu un străin. Detest când se așază lângă mine, plimbându-și mâinile de-a lungul picioarelor mele și pe sânii mei. Azi-dimineață, când m-a atins, am sărit în sus furioasă. A fost teribil de surprins. Nu-i pot suporta dorința. Îmi vine să fug. Corpul meu e mort pentru al lui. Cum o să fie viața mea de-acum încolo? Cum pot să continui să mă prefac? Pretextele mele sunt atât de inutile, atât de slabe – nu mă simt bine, sunt într-o dispoziție proastă. Sunt minciuni transparente. O să-l rănesc. Cât tânjesc după libertate!

În timp ce ne făceam siesta, Hugo a încercat din nou să mă posede. Am închis ochii și m-am lăsat, dar fără plăcere. Dacă e adevărat că anul acesta am atins noi culmi de plăcere, este de asemenea adevărat că nu am atins niciodată astfel de adâncimi întunecate. În seara asta mi-e teamă de mine însămi. Aș fi în stare să-l părăsesc chiar în clipa asta pe Hugo și să devin o epavă. M-aș vinde, aș lua droguri, aș muri în plăceri voluptuoase.

I-am spus lui Hugo, care se lăuda că se îmbătase un pic:

— Ei bine, spune-mi ceva ce nu știu despre tine, spune-mi ceva nou. N-ai nimic de mărturisit? Și n-ai putea inventa ceva?

N-a priceput ce voiam. N-a priceput nici când m-am ferit de dezmierdările lui. Dulce încredere. Să se râdă de tine, să fii folosit. De ce nu ești mai deștept, mai puțin credul? De ce nu ripostezi, de ce nu ai absurdități, pasiuni, comedii de jucat, cruzime?

Astăzi, în timp ce lucrăm, mi-am dat seama că i-am dat lui Henry multe dintre ideile mele despre June și el le folosește. Mă simt sărăcită și el o știe, pentru că îmi scrie că se simte un escroc. Ce mi-a mai rămas de făcut? Să scriu ca o femeie și numai ca o femeie. Am lucrat toată dimineața și chiar m-am simțit bogată.

Ceea ce mi-a cerut Henry este intolerabil. Nu numai că trebuie să mă mulțumesc cu jumătate de dragoste, dar trebuie să-i hrănesc lui concepția despre June și să-i alimentez cartea. Pe măsură ce ajunge la mine fiecare pagină în care îi face din ce în ce mai mult dreptate, simt că a împrumutat viziunea mea. Cu siguranță nici unei femei nu i s-a mai cerut atât de mult. Henry nu i-ar cere asta primitivei June. Îmi testează curajul până la limită. Cum pot să mă smulg din coșmarul ăsta?

Henry m-a urmărit ca să-mi prindă prima slăbiciune, prima străfulgerare de gelozie, și a prins-o, s-a delectat cu ea. Pentru că sunt o femeie care înțelege, mi se cere să înțeleg totul, să accept totul. Îmi voi cere drepturile. Vreau un milion de zile ca acelea patru cu Henry și o să le am chiar dacă nu de la

el. O să-i redau pe Henry și June unul altuia și o să mă spăl pe mâini de toate rolurile supraomenești.

Nu înveți să suferi mai puțin, ci să eviți durerea. Încep să mă gândesc la Allendy ca la o evadare. Ideile lui au stat la baza multora dintre acțiunile mele. El e cel care m-a învățat că nu numai un bărbat mă poate înțelege, că e o slăbiciune să te agăți, că suferința nu e necesară. Cred că sentimentul meu față de el s-a cristalizat când Henry l-a descris în noaptea aceea, în grădină. A vorbit despre el ca despre un bărbat senzual. Am o amintire vie a înfățișării lui din ultima zi când l-am văzut. Eram prea plină de Henry pe-atunci ca să observ. Deunăzi, i-am scris lui Allendy o scrisoare încărcată de recunoștință și am adăugat o copie parțială a uneia dintre scrisorile pe care mi le trimisese Henry. Avea o legătură logică cu ceea ce spuneam și era o dovadă a ceea ce, din punct de vedere psihanalitic, putea să constituie o lucrare reușită. Dar adevărul este că speram să-l fac gelos.

Ceea ce am găsit la Henry e unic; nu se poate repeta. Dar mai sunt și alte experiențe de trăit. În seara asta însă, mă gândeam cum să aduc îmbunătățiri ultimei lui cărți, cum să-l întăresc, să-l liniștesc.

Dar și el m-a întărit pe mine, așa că acum mă simt destul de puternică pentru a mă descurca fără el, dacă e nevoie. Nu sunt sub puterea unui blestem din copilărie. Mitul că am căutat să retrăiesc tragedia copilăriei mele este acum anulat. Vreau o dragoste completă și egală. Voi fugi de Henry cât de activ pot.

A venit ieri. Un Henry serios, obosit. Trebuia să vină, mi-a spus. Nu mai dormise de câteva nopți, înfrigorat să-și termine cartea. Mi-am uitat supărările. Henry e obosit. El și cartea lui trebuie hrăniți.

— Ce vrei, Henry? Întinde-te pe canapea. Bea niște vin. Da, asta e camera în care am lucrat. Nu mă săruta încă. O să luăm prânzul în grădină. Da, am multe să-ți spun, dar trebuie să aștepti. Amân intenționat tot ce-ar putea bruia respirația cărții tale. Totul poate să aștepte.

Și atunci, Henry, palid, intens, cu ochii foarte albaștri, a zis:

— Am venit să-ți spun că, în timp ce lucram la carte, mi-am dat seama că între mine și June totul a murit acum trei sau patru ani. Că ceea ce am trăit împreună ultima oară când a fost aici n-a fost decât o continuare automată, ca o obișnuință, ca prelungirea unui impuls care nu se poate opri brusc. Firește, a fost o experiență extraordinară, cea mai mare revoluție. De aceea pot să scriu atât de frenetic despre asta. Dar ceea ce scriu acum e cântecul de lebedă. Tu trebuie să poți face diferența între evocarea trecutului de către scriitor și sentimentele lui actuale. Îți spun, te iubesc. Vreau să vii cu mine în Spania, sub orice pretext, pentru câteva luni. Visez să lucrăm împreună. Te vreau aproape de mine. Până când lucrurile se vor aranja în așa fel încât să te pot proteja total. Am învățat o lecție amară cu June. Tu și June sunteți femei cu personalități care nu pot înflori în monotonie, în mijlocul greutăților. Nu este elementul vostru. Sunteți amândouă prea importante. Nu vă voi cere așa ceva.

Rămăsesem uluită.

— Firește, a adăugat el, a trebuit să trăiesc asta, dar tocmai pentru că am trăit-o, am terminat cu ea și pot experimenta un nou fel de dragoste. Mă simt mai puternic decât June și totuși, dacă June se întoarce, lucrurile ar putea reîncepe dintr-un soi de necesitate fatală. Ceea ce simt este că vreau ca tu să mă salvezi de June. Nu vreau să fiu diminuat, umilit, distrus de ea din nou. Știu destul ca să fiu sigur că vreau s-o rup cu ea. Mi-e groază de întoarcerea ei, de distrugerea muncii mele. Mă gândeam cum ți-am absorbit timpul și atenția, te-am îngrijorat, te-am făcut să suferi, chiar; cum și problemele

altor oameni se revarsă asupra ta; cum ți se cere să rezolvi probleme, să ajuți. Și, între timp, nimeni nu dă doi bani pe munca ta, mai profundă și mai valoroasă decât a oricui, nimeni nu te ajută la asta.

Am râs:

— Dar, Henry, tu dai doi bani și, în plus, eu pot aștepta. Tu ești cel care a întârziat și trebuie să primească o șansă de a recupera.

I-am povestit puțin despre furtuna prin care trecusem în ultimele zile. Mă simțeam ca un condamnat la moarte brusc grațiat. Nu mai părea să conteze de câte ori June avea să-l ia înapoi pe Henry. În momentul ăsta, el și cu mine eram căsătoriți indisolubil. Fuziunea trupurilor noastre care a urmat a fost aproape neesențială — pentru prima dată, numai un simbol, un gest. O fuziune atât de rapidă, încât părea să aibă loc în spațiu, iar mișcările trupului o urmau într-un ritm mai lent.

Am scris treizeci de pagini despre June într-o manieră intensă și total imaginativă, cele mai bune pe care le-am scris până acum. E bine să vezi toate experimentele de laborator culminând într-o izbucnire lirică.

Aseară m-am simțit foarte bine la Grand Cuignol: convulsiile unei femei robite de pasiune, zăcând goală pe o canapea de catifea neagră. O femeie robustă își scoate pijamaua. Am simțit o excitație sexuală imensă.

Împreună cu Hugo am vizitat și o altă casă, unde femeile erau mai urâte decât cele din rue Blondel 32. Încăperea avea pereții îmbrăcați în oglinzi. Femeile se mișcau ca o turmă de animale pasive, două câte două, pe muzica fonografului. Înainte de asta îmi făcusem speranțe mari. Nu-mi venea să cred cât de urâte erau femeile, pe măsură ce intrau. În capul meu, dansul femeilor goale era totuși o minunată și voluptuoasă orgie. Când am văzut sânii lăsați cu buricele lor mari de piele cafenie, picioarele albăstrui, burțile proeminente, surâsurile cu dinți lipsă și masa aceea brută de carne învârtindu-se fără viață, ca niște cai de lemn într-un carusel, sentimentele mele au sucombat. N-a mai rămas nici măcar mila. Doar observația rece. Din nou vedem poze monotone și între ele, când e cel mai puțin cazul, femeile se sărută fără pasiune, fără dorință. Șolduri, fese vălurite, întunecimea misterioasă dintre picioare – totul expus atât de fără sens, încât ne-au fost necesare, mie și lui Hugo, două zile ca să rupem asocierea dintre trupul meu, picioarele mele, sânii mei și turma aia de animale învârtindu-se. Mi-ar plăcea să mă alătur lor într-o noapte, să intru goală într-o încăpere împreună cu ele, să mă uit la bărbații și femeile care stau acolo și să le văd reacția când apar eu, eu cu aureola mea de iluzie.

Cruzime față de Eduardo. După ce a elaborat un plan de dominare intelectuală a durerii, mă așez foarte aproape de el pe canapea și îl pun să citească din scrierile lui Henry, ceea ce detestă. Spune că eu cresc un mic monstru. Îl văd uitându-se la sânii mei agresiv. Îl văd pălind și plecând în grabă cu un tren mai devreme.

Astăzi era să-mi pierd mințile tânjind după Henry. Nu pot să trăiesc trei zile fără el. O robie teribilă, plăcută. Ah, să fii bărbat, capabil să te satisfaci singur atât de ușor, atât de nediscriminat!

M-am întors, pe căi foarte întortocheate, la afirmația simplă a lui Allendy că dragostea exclude pasiunea și pasiunea dragostea. Singura dată când dragostea mea și a lui Hugo s-a transformat în pasiune a fost în timpul certurilor noastre cumplite de după întoarcerea de la New York; în același fel

i-a dat și June lui Henry maximum de pasiune. Eu i-aș fi putut oferi maximum de iubire. Dar refuz, pentru că deocamdată pasiunea pare mai valoroasă. Poate că sunt oarbă acum la valori mai profunde. A existat un pericol în împăcarea mea cu Henry deunăzi, pericolul de a ne îndrăgosti. N-ar fi trebuit să-l las numai să fie gelos pe Allendy, ar fi trebuit să-l înșel cu Allendy. Asta ne-ar fi ridicat dragostea la pasiune. Până și vocabularul lui Henry se schimbă când îmi scrie mie sau când scrie despre mine; tonul e mai puțin extravagant, mai profund. Și eu mă opun acestui tratament, pentru că eu însămi sunt biciuită până la paroxism. Nimic mai puțin decât pasiunea nu mă mai poate satisface acum. Cu toate astea, nu pot acționa conform delirurilor mele. Allendy m-a făcut să-mi fie frică de acțiuni premeditate. Instinctele mă conduc de fiecare dată la dragoste.

După un weekend lung, Henry îmi telefonează ca să-mi spună că nu vine să mă vadă până miercuri. Îl așteptasem toată ziua. I-am spus că eu nu puteam să mă văd cu el decât joi, că lucram pentru Allendy. Am vrut să-l rănesc. Și când am pomenit de planurile noastre pentru Spania, el a spus: „În cazul ăsta, e mai bine să nu mergem“.

Am știut atunci că mă iubea numai ca să se consoleze pentru pierderea lui June, să se ajute să trăiască, numai pentru fericirea pe care i-o puteam oferi. Până și călătoria în Spania fusese planificată ca să se salveze de June, nu ca să fie cu mine. Îndată ce se întoarce Allendy, mă voi dărui lui.

Hugo citește cele treizeci de pagini pe care le-am scris despre June și exclamă că sunt bune. Din nou mă întreb dacă e numai pe jumătate viu sau doar taciturn. Îl întreb asta și îl rănesc. Face o afirmație remarcabilă: „Dacă asta e ființa ta adevărată, cea pe care o afirmi, aș spune că e o ființă foarte dură“.

Da. Această afirmație este începutul lui June, al unui nou vulcan. Am dormit un somn dulce secole în șir și erup fără avertizare. Duritatea mea, o cantitate inepuizabilă, s-a acumulat încet prin eforturile pe care le-am făcut pentru a supune voracitatea egoului meu. Și Henry va avea de suferit. I-am cerut să vină azi.

A venit imediat, pe bicicletă, blând și neliniștit. L-am lăsat să citească o scrisoare lungă de-a mea, care conținea tot ce încredințasem jurnalului. Nu a protestat. A râs, pe jumătate trist. Apoi s-a așezat pe canapea, complet absorbit de spaima de a ști cât de ușor se putea prăbuși totul. Am așteptat, deconcertată de meditația lui. În cele din urmă, s-a scuturat și a spus: „Nu sunt decât ce-ți imaginezi tu că sunt“. Nu știu ce ne-am mai spus. Mi-am dat seama atât de dimensiunea, cât și de limitele iubirii lui Henry, de faptul că era posedat de June împotriva voinței lui, ca și mine, și de faptul că mă iubea profund, cum îl iubeam și eu. Când mi-a spus, chinuit: „Am nevoie să știu ce vrei tu“, i-am răspuns: „Nimic altceva decât apropiere. Când totul e bine între noi, îmi pot suporta viața“.

A spus:

— Mi-am dat seama că o vacanță de câteva luni în Spania nu e o soluție. Și știu că, dacă ne-am lua-o, nu te-ai mai întoarce niciodată la Hugo. Nu te-aș lăsa să te întorci.

I-am răspuns:

— Iar eu nu pot gândi mai departe de o vacanță din cauza lui Hugo.

Ne-am privit și am știut cât de mult plătea fiecare dintre noi pentru slăbiciunea sa: el pentru că era înrobit de pasiune, iar eu pentru că eram înrobite de milă.

Zilele care au urmat au fost unice, superbe. Discuții și pasiune, muncă și pasiune. Ceea ce am

nevoie să păstrez, să strâng cu căldură la piept, sunt orele petrecute în acea încăpere de la etaj. Henry nu putea să mă părăsească. A stat două zile, care au culminat într-o asemenea explozie de frenezie sexuală, încât am rămas în flăcări multă vreme după aceea.

Am încetat să-mi fac griji. Mă las pe spate și îl iubesc pur și simplu și am parte de atâta dragoste din partea lui, cât să-mi justifice întreaga existență. Mă bâlbâi când îi pomenesc numele. În fiecare zi este un bărbat nou, cu adâncimi și sensibilități noi.

Astăzi am primit de la el o fotografie. A fost un sentiment ciudat să-i văd atât de limpede gura plină, nasul animalic, ochii palizi, faustici – amestecul de delicatețe și animalitate, de duritate și blândețe. Simt că iubesc omul cel mai mare al epocii noastre.

Mi-am petrecut cea mai mare parte a vieții îmbogățind cât am putut așteptarea lungă, lungă a marilor evenimente care mă umplu acum atât de profund, încât sunt copleșită. Acum înțeleg neliniștea cumplită, sentimentul tragic al eșecului, adâncă nemulțumire. Așteptam. Acesta e ceasul expansiunii, al trăirii adevărate. Tot restul n-a fost decât pregătire. Treizeci de ani de pândă neliniștită. Iar acum, acestea sunt zilele pentru care am trăit. Și să fiu conștientă de asta, atât de deplin conștientă, asta e ceva aproape de nesuportat pentru un om. Ființele omenești nu pot suporta cunoașterea viitorului. Pentru mine, cunoașterea prezentului este la fel de amețitoare. Să fii imens de bogat și să știi asta!

Aseară, Hugo și-a pus capul pe genunchii mei. În timp ce-l priveam tandru, mi-am spus: „Cum i-aș putea dezvălui vreodată că nu-l mai iubesc?” Mai mult, îmi dau seama că nu sunt total acaparată de Henry, că Allendy mă preocupă, că deunăzi am fost tulburată emoțional de prezența lui Eduardo. Adevărul e că sunt capricioasă, cu mișcări senzuale în multe direcții. Mă văd cu Allendy joi. Abia aștept întâlnirea asta. În închipuirea mea, am ieșit cu el la restaurantul rusesc și el m-a vizitat aici, la Louveciennes. Henry poate foarte bine să fie gelos pe Allendy. Allendy însuși m-a eliberat de sentimentul vinovăției.

Henry a fost dezorientat de noile mele pagini. Era mai mult decât dantelă, a întrebat, mai mult decât un limbaj frumos? Eram supărată că nu înțelege. Am început să-i explic. Apoi a spus, cum spunea toată lumea:

— Ei bine, ar trebui să dai un indiciu, să trimiți cumva la asta... Suntem aruncați pe neașteptate în bizar. Trebuie să citești de-o sută de ori.

— Cine-o să citească de o sută de ori? am spus eu trist.

Apoi m-am gândit la *Ulise* și la notele care îl însoțesc. Dar Henry, cu meticulozitatea lui caracteristică, nu voia să se oprească aici. Se plimba de colo-colo și tot insista că trebuie să devin umană și să spun o poveste umană. Aici mă confruntam cu problema pe care o aveam de-o viață. Eu voiam să continui în felul acela abstract, intens, dar putea cineva să suporte? Hugo înțelegea proza mea, neintelektual, ca poezie; Eduardo – ca symbolism. Pentru mine însă, frazele acelea dantelate aveau sens.

Cu cât vorbeam mai mult despre ideile mele, cu atât era Henry mai entuziasmat, până a început să strige că trebuie să continui exact pe același ton, că făceam ceva unic. Oamenii vor fi nevoiți să facă eforturi ca să mă descifreze. Știuse întotdeauna că aveam să fac ceva unic. În afară de asta, a spus el, datoram asta lumii. Dacă nu făceam ceva bun, trebuia să fiu spânzurată, după ce alimentasem această operă cu o viață întreagă de scris în jurnal, storcătorul de portocale, unde rămâneau toate cojile și sâmburii.

Stătea lângă fereastră și spunea:

— Cum să mă mai întorc acum în Clichy? E ca și cum m-aș întoarce la închisoare. Țsta e locul unde crești, te extinzi, devii mai profund! Cât iubesc singurătatea asta! Cât e de bogată!

Iar eu stăteam în spatele lui și mă agățam de el, spunându-i:

— Rămâi, rămâi...

Când e el aici, Louveciennes e pentru mine bogat, viu. Trupul și mintea îmi vibrează continuu. Nu numai că sunt mai femeie, ci și mai scriitoare, mai gânditoare, mai cititoare, mai de toate. Dragostea mea pentru el creează o ambianță în care el strălucește. E vrăjit și nu poate să plece până nu telefonează Fred să-i spună că întreabă lumea de el și trebuie să-și ridice corespondența.

Ce salturi extraordinare face gândirea noastră, cu opoziție de teme, contraste și acord fundamental! El nu are încredere în viteza mea, îmi încetinește ritmul, iar eu plonjez în creativitatea lui ca într-o bunăstare infinită. Operele noastre sunt interrelaționate, interdependente, mariate. Opera mea e soția operei lui.

Adeseori Henry stă în mijlocul dormitorului meu și spune: „Mă simt de parcă eu aș fi soțul în casa asta. Hugo nu e decât un tânăr încântător, la care ținem amândoi foarte mult“.

Îmi dau seama din ce în ce mai acut că viața lui cu June a fost o aventură periculoasă, zdrobitoare. Înteleg când vrea să îl salvez de ea. Când începe să vorbească despre a închiria o casă ca Louveciennes undeva și eu zic: „Când îți apare cartea, o să trimiți după June și o să faci toate astea“, zâmbește trist și îmi spune că nu vrea. Știu asta sau, mai degrabă, știu că își dorește să fie posibilă cu June o viață ca a mea cu Hugo.

Aseară, pentru că Henry era obosit și căuta un moment mai puțin lasciv, mai puțin senzual, m-a cuprins o asemenea tandrețe pentru el, încât îmi venea să mă duc la el în fața lui Hugo și a mamei și să-l îmbrățișez, să-i spun să vină jos, în patul nostru foarte moale și să se odihnească. Voiam atât de mult să am grijă de el! Aproape că plângea vorbind despre femeile care se iubeau în filmul *Jeunes filles en uniforme*.

Apoi a spus, în fața mamei: „Trebuie să vorbesc cu tine câteva minute. Ți-am corectat manuscrisul“. Ne-am dus jos și ne-am așezat pe patul meu. Eram mișcată de munca pe care o făcuse. Am început să ne sărutăm. Limbi, mâini, umezeală. Îmi mușcam degetele ca să nu țip.

M-am dus sus, încă palpitând, și am stat de vorbă cu mama. Henry m-a urmat, arătând ca un sfânt, cu o voce mieroasă. Iar eu îi simțeam prezența până-n vârful unghiilor.

Hugo cântă la pian și din voce așa cum cânta la Richmond Hill, stângaci, ezitant. Degetele lui sunt țepene și vocea îi tremură. Tristețea pe care o simt în timp ce-l ascult arată cât de profund s-au retras pentru mine cântecele și drăgălășenia lui într-un trecut legat de ceasul prezent doar prin continuitatea amintirilor. Numai amintirile ne mai țin împreună pe mine și pe Hugo, iar jurnalul meu le conservă. O, de-aș putea să fac un salt înainte fără pânza asta de păianjen în jurul meu!

septembrie

Mă uit la fața lui Allendy cu o forță nou-născută, îi văd ochii fanatici, de un albastru intens, topindu-se și aud tensiunea din vocea lui când mă roagă să mă întorc curând. Ne sărutăm cu mai multă căldură decât data trecută. Henry mă împiedică încă să mă bucur pe deplin de Allendy, dar dorința mea diabolică e mai profundă. Repet sărutul nostru în spațiu, ținând capul sus în timp ce merg pe

străzi, cu gura deschisă pentru o băutură nouă.

Toată seara, ochii lui, gura lui și asprimea bărbii lui rămân în mine.

Îl chinui pe Eduardo și îi stârnesc gelozia trezind admirația unui tânăr doctor cubanez, ai cărui ochi zăbovesc pe contururile trupului meu. Ne-am dus să dansăm, eu, Hugo și Eduardo. Eduardo vrea să mă tragă din nou spre el, să-mi omoare exuberanța. E rece, retras, răuvoitor. Luptă cu căldura trupului meu în timp ce dansăm, cu atingerea obrazului meu, cu vocea ce-i toarce în urechi. Îmi strică seara cu furia lui cu ochi verzi și, după ce mi-o strică, e nefericit. Văd cum i se umflă venele la tâmples. Încheie seara spunând: „Ce mi-ai făcut acum câteva luni!“

Allendy îmi atrage atenția că mă abandonez cruzimii devoratoare a vieții cu Henry. Durerea a devenit plăcerea supremă. Pentru fiecare strigăt de plăcere în brațele lui Henry, există o flagelare de ispășire: June și Hugo, Hugo și June. Allendy vorbește cu fervoare împotriva lui Henry, dar știu că nu dezbate numai planul meu de autodistrugere, ci e mânat și de propria gelozie. La sfârșitul analizei, văd că este profund tulburat. Am exagerat intenționat. Henry e cel mai sensibil și mai bun bărbat din lume, mai sensibil chiar și decât mine, deși aparent amândoi terorizăm și suntem amorali. Dar îmi face plăcere grija lui Allendy față de mine. Puterea pe care a alimentat-o în mine e periculoasă, mai periculoasă decât fosta mea timiditate. El trebuie să mă protejeze acum prin dibăcia psihanalizei lui și prin forța brațelor și a gurii sale.

Nu cred că bărbații au avut vreodată un asemenea potențial inamic și prieten adevărat într-o singură femeie. Sunt plină de o dragoste ineputabilă pentru Hugo, Eduardo, Henry și Allendy. Gelozia lui Eduardo de aseară era și gelozia mea, durerea mea. L-am însoțit pe distanța scurtă pe care-a vrut s-o parcurgă pe jos – ca să-și limpezească mintea, mi-a spus. Ochii mei priveau în gol, mâinile îmi erau reci. Cunosc atât de bine suferința, încât nu o pot provoca. Mai târziu, acasă, Hugo aproape că s-a aruncat asupra mea, iar eu mi-am desfăcut picioarele pasiv, ca o prostituată, goală de sentimente. Și totuși știu că numai el iubește generos, fără egoism.

Ieri i-am spus lui Allendy că mi-ar plăcea să duc o viață periculoasă cu Henry și să pătrund într-o lume mai dificilă, mai precară; să mă port eroic și să fac sacrificii imense ca June, știind foarte bine că, fragilă cum sunt, aș sfârși într-un sanatoriu.

Allendy a spus: „Îl iubești pe Henry dintr-o excesivă recunoștință, pentru că el te-a făcut femeie. Ești prea recunoscătoare pentru dragostea care ți se oferă. Ți se cuvine“.

Îmi amintesc comuniunile profanatoare din copilărie, în care îl primeam pe tata în loc de Dumnezeu, închizând ochii și înghițind pâinea albă cu un tremur exaltat, îmbrățișându-l pe tata, intrând în comuniune cu el, într-o nebuloasă de extaz religios și pasiune incestuoasă. Totul era pentru el. Voiam să-i trimit jurnalul meu. Mama m-a convins să n-o fac, pentru că s-ar fi putut pierde pe drum. Ah, ipocrizia ochilor mei plecați, accesele secrete de plâns noaptea, tainica obsesie voluptuoasă pentru el! Ceea ce-mi amintesc cel mai bine despre el în momentul ăsta nu este nici ocrotirea paternă, nici tandrețea, ci o expresie de intensitate, de vigoare animală pe care o recunosc în mine însămi, o afinitate de temperament pe care o recunoșteam cu intuiția inocentă a copilului. O foame vulcanică de viață – asta îmi amintesc și încă mai particip la ea, admirând în taină o potență senzuală care neagă automat valorile mamei.

Am rămas femeia care iubește incestul. Încă mai practic cele mai incestuoase delictе cu sacră fervoare religioasă. Sunt cea mai coruptă dintre femei, căci eu caut un rafinament în incestul meu,

acompaniament de splendide incantații, muzici, ca toată lumea să creadă în sufletul meu. Cu o față de Madonă, încă îl înghit pe Dumnezeu și sperma, iar orgasmul meu seamănă cu un extaz mistic. Bărbații pe care îi iubesc îi iubește și Hugo și îi las să se comporte ca niște frați. Eduardo își mărturisește dragostea lui Allendy. Allendy o să fie amantul meu. Acum îl trimit pe Hugo la Allendy, ca să-l învețe să fie mai puțin dependent de mine pentru fericirea lui.

Când i-am sacrificat copilăria mea mamei, când dăruiesc tot ce posed, când ajut, înțeleg, slujesc, ce crime cumplite ispășesc – plăceri bizare, insidioase, precum dragostea mea pentru Eduardo, sânge din sângele meu; pentru părintele spiritual al lui Hugo, John; pentru June, o femeie; pentru soțul lui June; pentru părintele spiritual al lui Eduardo, Allendy, care e acum îndrumătorul lui Hugo. Nu-mi mai rămâne decât să mă duc la tata și să mă bucur din plin de experiența asemănării noastre senzuale, să aud de pe buzele lui obscenitățile, limbajul brutal pe care eu nu l-am formulat niciodată, dar pe care îl ador la Henry.

Sunt oare hipnotizată, fascinată de rău pentru că nu am nici o picătură de rău în mine? Sau în mine se află ascuns răul cel mai mare?

Psihanaliza mea s-a terminat de fapt atunci când Allendy m-a sărutat la ultima noastră întâlnire și am simțit nașterea unei relații personale. Mi-a făcut mare plăcere sărutul lui și, o oră mai târziu, eram în brațele lui Henry. Henry doarme acum în biroul meu, iar eu stau câțiva metri mai încolo și scriu despre sărutul lui Allendy. Mi-au plăcut masivitatea lui, gura lui și mâna lui pe gâtul meu. Henry mă aștepta la gară după aceea. Știu că-l iubesc și că nu e decât cochetărie cu Allendy, un joc plăcut pe care învăț să-l joc.

Allendy spune că, dacă ar fi să-i provoc câteva șocuri lui Hugo, cum ar fi faptul că-l doresc pe John, l-aș excita, dar nu pot face asta și prefer să-l dau pe mâna lui Allendy. Să-l trezesc prin durere – aici e limita mea, eșecul meu. Și, în taină, mă tem să sondez limitele lui. Mi-e teamă că nu voi găsi decât un fond de sentimente profunde și nimic altceva. Cât spirit, câtă imaginație, câtă senzualitate este în el? Poate fi vreodată resuscitat sau voi continua această cursă de la un bărbat la altul? Acum, că mă mișc, mi-e frică. Încotro mă îndrept?

Văd ce nu-mi place la Allendy – un anume spirit convențional, o spoială de conservatorism; e o ființă superficială, în timp ce mie îmi plac bărbații tragici, cu suflet greu, așa cum Henry spunea că-i plac femeile romantice.

Astăzi Allendy n-a vrut să admită că mă simt bine. Vrea să am nevoie de el. Analiza lui a fost mai puțin reușită, acum că există în ea un element personal. Vedeam cum i se fisurează obiectivitatea. Nu-mi vine să cred că omul ăsta, care știe tot ce e mai rău despre mine, e atât de puternic fascinat. Sunt creația lui.

Henry citește jurnalul lui Hugo și i se pare a fi al unui infirm. Începe să suspecteze că și eu eram infirmă când m-am măritat cu el.

Când mi-a spus asta, mi-am adus jurnalul din perioada aia, când aveam nouăsprezece ani, și i l-am citit. A fost surprins, dar a și jubilat. A vrut să citească mai mult și să citească și romanul pe care îl scrisesem la douăzeci și unu de ani.

Hugo era plecat într-o călătorie de afaceri și, timp de cinci zile, am trăit aici cu Henry, nemergând deloc la Paris, lucrând, citind, plimbându-ne. Într-o după-amiază l-am invitat și pe Eduardo. Au

discutat astrologie, dar în secret se dădea o luptă între ei. Henry i-a spus lui Eduardo că era mort, era o stea fixă, în timp ce el era o planetă mereu în rotație, mereu în mișcare. Acesta a rămas calm, superior prin răceala, dibăcia, amabilitatea lui. Henry a devenit confuz și s-a pierdut. Eduardo părea dintr-odată un faun sprintar. Henry era lent și germanic, zâmbindu-mi infinit de înduioșător.

Îmi părea bine că Henry era cel care stătea la Louveciennes – Henry cel uman, cald, blând. Era într-o dispoziție calmă, neajutorată. Stăteam în grădină. Mi-a spus că vrea să fie înmormântat acolo, să nu fie gonit niciodată, să se metamorfozeze într-un urs care să treacă prin dormitorul meu ori de câte ori cineva făcea dragoste cu mine. A devenit copilăros, legănat de tandrețea mea. Nu-l mai văzusem niciodată atât de mic și de fragil. E un contrast bizar între beția lui, când stă aprins la față, combativ, distructiv, senzual, tot numai instinct, un bărbat a cărui vitalitate animalică seduce și subjugă femeile, și momentele în care e treaz, când poate să stea în fața unei femei și să-i citească, să-i vorbească pe un ton aproape religios, să devină melancolic, palid, sfânt. E o transformare uluitoare. Poate să stea în grădină asemenea aceluși Eduardo blând de acum cincisprezece ani, apoi, câteva ore mai târziu, să muște feroce și să rostească cele mai obscene cuvinte în timp ce eu tresalt de plăcere.

Cu toate astea, crește în mine o mare tandrețe odată cu întoarcerea lui Hugo. Vreau să-i ofer plăcere, fac un efort și încep să răspund sincer la pasiunea lui. Îmi amintesc că, într-o seară când stăteam întinsă pe canapeaua din biroul meu cu Henry, s-a rupt o coardă de la chitara lui Hugo, coarda cea mai profundă, cu rezonanța vocii lui. M-a îngrozit, ca prevestirea unui final pe care nu-l doresc.

M-am dus la Allendy luni și am refuzat să fiu psihanalizată pentru că, am spus eu, începusem să-l mint. Așa că am stat de vorbă și a devenit conștient de ostilitatea mea. Când am intrat i-am evitat sărutul. Ceea ce simțeam era că-mi distrugea relația cu Henry; o fisura. Nu-mi plăcea influența lui puternică, faptul că mă domina. El îmi răspundea cu înțelepciune. Deodată, am vrut din nou să mă supun lui. I-am spus că eram pregătită pentru psihanaliză, că nu aveam să mai mint, că exagerasem pericolele fugii mele cu Henry numai ca să văd cât de preocupat era de viața mea. Bizarii lui ochi albaștri mă fascinau. M-am ridicat și m-am plimbat prin cameră cum făceam de obicei, cu brațele ridicate desupra capului. El a întins mâinile spre mine.

Are un trup mare, copleșitor, ca al lui John. Mă ține atât de strâns, încât aproape mă sufoc. Gura lui nu este la fel de voluptuoasă ca a lui Henry și nu ne înțelegem. Dar rămân în brațele lui. Îmi spune: „O să te învăț să te joci, să nu mai iei dragostea atât de în tragic, să nu mai plătești un preț atât de mare pentru ea. Ai făcut din ea ceva prea dramatic și intens. Acum o să fie plăcut. Te doresc atât de puternic!“ O înțelepciune detestabilă. Ah, îl urăsc! În timp ce vorbește, plec capul și surâd. El mă scutură, vrând să afle ce gândesc. De fapt, îmi vine să plâng. Aspirasem la genul ăsta de relație și acum o am. Allendy e echilibrat, puternic, dar eu l-am destabilizat. L-am făcut să mă iubească el primul, să-și trădeze dragostea. Dacă asta înseamnă plăcere, n-o vreau. E conștient de reacția mea. „Asta-nseamnă că m-ai îmblânzit?“ Numai trupul lui mă fascinează. El e necunoscutul.

Lui Eduardo, căruia îi spun povestea asta, îi pare bine că mă îndrept spre Allendy. Amândoi îl urăsc pe Henry.

Și totuși, în seara asta îl vreau pe Henry, dragostea mea, soțul meu, pe care îl voi trăda curând cu aceeași tristețe pe care am simțit-o când l-am trădat pe Hugo. Tânjesc să iubesc total, să fiu fidelă.

Îmi place făgașul pe care a mers dragostea mea pentru Henry. Dar sunt scoasă de pe orice făgaș de forțe diabolice.

Hugo a fost ajutat și întărit în mare măsură de Allendy. Începe să-l iubească, pentru că are în el o pornire spre homosexualitate.

Allendy este acum un zeu diabolic care ne conduce viețile. Aseară, în timp ce Hugo vorbea, am remarcat influența încântătoare și abilă a lui Allendy. Am râs zgomotos când Hugo a zis că Allendy îi spusese că am nevoie să fiu dominată. Hugo a răspuns: „Da, dar asta e ușor. Anaïs e latină, deci pliabilă“. Probabil că Allendy a zâmbit. Apoi Hugo vine acasă și se aruncă asupra mea cu o sălbăticie nouă și mă simt bine, ah, mă simt bine! Mi se pare că în momentul ăsta sunt binecuvântată cu trei bărbați minunați și absolut capabilă să-i iubesc pe toți trei.

Presupun că numai scrupulele mă împiedică să mă bucur de ei. Aș vrea ca Allendy să fie mai puternic. El se supune femeilor. Îi plăcea agresivitatea mea în jocurile noastre sexuale. Prima lui experiență sexuală a fost una pasivă, când avea șaisprezece ani și o femeie mai în vârstă a făcut dragoste cu el.

M-am întors la el foarte nerăbdătoare să-l revăd, tremurând ba de frig, ba de febră. Am renunțat la psihanaliză. Am vorbit despre Eduardo, Hugo, astrologie. I-am spus să vină să mă vadă, dar simte că încă nu poate, pentru că face psihanaliză cu Hugo. Am râs împreună de chestiunea dominării. Îmi place cum mă mângâie. Nu face nici unul dintre gesturile obscene ale lui Henry și totuși simt bărbatul al cărui simbol planetar e Taurul. Îmi place când ne sărutăm în picioare și mă simt mică în brațele lui. Mă cunoaște mai bine decât îl cunosc eu pe el. Sunt deconcertată de caracterul lui enigmatic. I-am spus că am încredere oarbă în el, că ar trebui să lăsăm lucrurile să curgă. Am refuzat să analizez. Asta a înțeles.

De la el de-acasă m-am dus la o cafenea de la colț, unde îi cerusem lui Henry să ne întâlnim. Înainte de a-l vedea pe Allendy, vorbisem cu Eduardo. Iar la opt și jumătate stabilisem să mă întâlnesc cu Hugo. Când l-am văzut pe Henry, m-am simțit înstrăinată de el. Îmi detestam firea capricioasă.

Acum trebuie să țin secrete față de Henry și nu mai pot să-i mărturisesc totul lui Allendy, pentru că suntem un bărbat și o femeie între care se naște pasiunea. Am pierdut un tată! Nu-i pot spune că încă îl iubesc pe Henry. Dar cu Henry, să încerc să fiu oare pe deplin sinceră?

În seara asta, Hugo cântă la chitară în timp ce eu scriu și mă trage spre el cu o violență nouă, stârnită de psihanaliză. A scris din abundență în jurnal și a vorbit expansiv și, în sfârșit, interesant.

Eduardo nu-mi crede destăinuirile despre Allendy. Crede că am plănuț să-l salvăm stârnindu-i gelozia – dragul meu copil bolnav, Eduardo, pe care într-un anume fel o să-l iubesc etern. Singura clipă când suntem fericiți împreună e când ne retragem într-o sferă magică a frumuseții. Și-a șters din memorie orele noastre de sex, dar nu și jignirea mea. Visează că într-o zi o să mă duc la el și o să mă târăsc în genunchi, ca să mă poată face să sufăr pentru că i l-am scos în față pe Henry.

Se luptă cu mine orbește, cu furie, făcându-mi reproșuri pentru noaptea în care ne-am dus la dans, pentru că încercasem să-l forțez să fie viu. În același timp, gelozia lui este evidentă și îi arată lui Allendy un bilet în care îi spun că-l iubesc și că-l voi iubi întotdeauna, într-un fel ciudat, mistic.

Dau fuga să-i cer ajutorul lui Allendy, căci aparenta mea dorință pentru Eduardo a fost exprimată

doar ca să șterg ofensa pe care n-o poate îndura. Am vrut ca el să aibă ultimul cuvânt, să simtă că el mă refuzase, pentru că are nevoie să-și simtă forța. Dar când Allendy îmi arată dragostea cea mai tandră, cea mai ocrotitoare, mă revolt împotriva ei. Vrea să amâne intimitatea personală de dragul psihanalizei, de care crede că mai am încă nevoie. Pentru că mă opun psihanalizei, dezvălui exact ceea ce bănuiește: că eu cer demonstrații de iubire extravagante, pasionale, nu tandrețe sau ocrotire. A simțit că îi vreau dragostea ca pe un trofeu, nu pentru ea în sine. Totuși, îndată ce scriu aceste cuvinte, știu că nu sunt pe deplin adevărate.

Îl las complet zguduit. Și astăzi îmi primesc adevărata dragoste, pe Henry, cu mare bucurie și cu fierbinte contopire. Cum strălucim! Și apoi realizez că nu pot iubi total decât atunci când am încredere. Sunt sigură de dragostea lui Henry, așa că mă abandonez.

Apoi Henry îmi spune, pentru că a fost gelos și îngrijorat, că a citit despre femei isterice capabile să iubească profund doi sau trei bărbați în același timp. Oare asta sunt?

Singurul lucru pe care îl reușește psihanaliza este să te facă mai conștient de nefericirile tale. Am dobândit o cunoaștere mai limpede și mai înspăimântătoare a pericolelor din calea mea. Nu m-a învățat să râd. Stau aici, în seara asta, la fel de încruntată cum stăteam când eram copil. Numai Henry, cel mai viu dintre bărbați, are puterea să mă facă să fiu luminoasă.

Am avut o scenă uluitoare cu Allendy. I-am adus două pagini de „explicații”, ceea ce la început l-a deconcertat. Atrăgeam atenția asupra a două momente care mă făcuseră să mă retrag – unul când spusese: „Și ce-o să se aleagă de bietul Hugo dacă mă las dus de val? Dacă află că l-am trădat, tratamentul lui va fi imposibil”. Scrupule. Ca scrupulele lui John. Pentru mine sunt insuportabile, pentru că am suferit prea mult din cauza scrupulelor, de aceea iubesc lipsa de scrupule a lui Henry. Și a lui June. Creează un echilibru care mă face să mă simt în largul meu. Dar, după cum arată Allendy, echilibrul nu trebuie căutat prin asociere cu alții; el trebuie să existe în tine însuși. Ar trebui să fiu destul de liberă de scrupule cât să nu am nevoie să fiu cucerită de lipsa de scrupule a altcuiva.

A doua nemulțumire: marea tandrețe a lui Allendy, stârnită de lectura jurnalului meu din copilărie. Detest orice aparență de tandrețe, pentru că îmi amintește de felul în care se poartă cu mine Eduardo și Hugo, care aproape m-au distrus. Aici Allendy s-a supărat, pentru că m-a înțeles greșit. Îl comparăm cu Eduardo și Hugo? Dar am avut destulă prezență de spirit, deși plângeam, să-i spun cât de conștientă eram de faptul că reacția mea deforma adevăratul sens al tandreții, că nu era nici o slăbiciune în el, ci mai degrabă o abominabilă agresivitate și dorință de siguranță în mine. Mi-a vorbit blând atunci, explicându-mi că separarea eroticului de sentimental nu era o soluție, că deși experiența mea cu dragostea, înainte de Henry, fusese un eșec, nu aveam să obțin fericire dintr-o legătură pur erotică.

La început a rătăcit prin labirintul ramificațiilor pe care le creasem. Voiam să-l încurc, să camuflez adevărul. Spre marea mea surprindere, a desființat brusc tot ce spusese, zicând:

— Data trecută ai avut impresia, pentru că vorbeam liniștit despre Hugo și munca mea, că te iubesc mai puțin. Și imediat te-ai retras, ca să nu suferi. Ai devenit dură. Se repetă tragedia din copilăria ta. Dacă, atunci când erai copil, ai fi fost făcută să înțelegi că tatăl tău trebuia să-și trăiască viața, că fusese nevoit să te părăsească, că în ciuda a toate astea te iubea, nu ai fi suferit atât de cumplit. Și mereu e la fel. Dacă Hugo e ocupat la bancă, ți se pare că te neglijează. Dacă eu vorbesc despre munca mea, ești rănită. Crede-mă, te înșeli foarte tare. Te iubesc într-un fel mult mai profund și mai

adevărat decât cauți tu. Am simțit că încă mai ai nevoie de un psihanalist, că nu ți-ai găsit echilibrul. Am fost hotărât ca atracția față de tine să nu interfereze cu grija pe care ți-o port. Dacă-ăș avea o nerăbdare sălbatică de-a te posedea, ți-ai da seama curând ce dar sărăcăcios îți fac. Eu vreau mai mult decât atât. Vreau să te scap de conflictul ăsta care îți provoacă atâta suferință.

— Nu mai poți face nimic pentru mine, am spus. De când am început să depind de tine, mă simt mai slabă ca oricând. Te-am dezamăgit acționând nevrotic tocmai în momentul în care ar fi trebuit să demonstrez înțelepciunea îndrumării tale. Nu vreau să mă mai întorc niciodată la tine. Simt că trebuie să mă duc să lucrez și să trăiesc și să uit de toate astea.

— Nu e o soluție. De data asta, trebuie să înfrunți totul împreună cu mine. O să te ajut. Trebuie să las deoparte orice dorință personală pentru moment, iar tu trebuie să renunți complet la îndoiala asta. Mereu îți distruge fericirea. Dacă poți să accepți ce-ți spun de data asta – că te iubesc, că trebuie să așteptăm, că trebuie să-ți dai seama cât de încurcat sunt cu Hugo și cu Eduardo, că trebuie, mai întâi de toate, să-mi fac datoria de medic ca să mă pot bucura de relația noastră personală –, o să putem învinge suferința ta pentru totdeauna.

Vorbea cu atâta ferveare, cu atâta logică! Stăteam în fotoliu, plângând în tăcere, dându-mi seama câtă dreptate avea, sfâșiată de durere, nu numai din cauza efortului meu de a-l câștiga, ci și din cauza amărăciunii acumulate a tuturor relațiilor mele nefericite.

Când am plecat de la el, mă simțeam amețită. Era să adorm în tren.

Către Henry: „Îți amintești când ți-am spus că sunt într-o mare revoltă față de Allendy și psihanaliză? M-a făcut să ajung într-un punct în care, cu un mare efort de logică din partea lui, mi-a netezit haosul, a stabilit un tipar. M-a înfuriat să mă gândesc că puteam fi făcută să încap într-unul din acele «câteva tipare fundamentale». Pentru mine, a devenit o chestiune de deformare a tiparului. Mi-am propus să fac acest lucru cu cele mai ingenioase minciuni, cel mai elaborat teatru pe care l-am jucat în viața mea. Mi-am folosit tot talentul la analiză și logică, pe care el a recunoscut că-l am într-o mare măsură, ca și ușurința de a da explicații. După cum ți-am sugerat, n-am ezitat să mă joc cu sentimentele lui, mi-am folosit fiecare strop de putere pe care l-am avut pentru a face un spectacol, pentru a lăsa în urmă teoria lui, pentru a complica și a arunca văluri. Am mințit mai atent, mai calculat decât June, cu toată puterea minții mele. Aș vrea să-ți pot spune cum și de ce... Oricum, am făcut totul fără a pune în pericol dragostea noastră: a fost o luptă a inteligențelor pe care am savurat-o la maximum. Și știi ce? Allendy ne-a înfrânt, Allendy a găsit adevărul, a analizat corect totul, a detectat minciunile, a navigat (n-o să spun cu voioșie) prin toate cotloanele mele și în cele din urmă a demonstrat încă o dată, astăzi, adevărul acelor blestimate «tipare fundamentale» care explică actele tuturor ființelor omenești. Îți spun: n-ăș lăsa-o niciodată pe June să se ducă la el, pentru că ea ar înceta pur și simplu să existe, ea fiind toată numai ramificații de nevroză. Ar fi o crimă s-o explici până la epuizare... Și mâine mă duc la Allendy și începem o nouă dramă sau, mă rog, eu încep o nouă dramă, cu o minciună sau o expresie, o dramă de alt fel, efortul de a explica, profund dramatic în sine (nu sunt uneori discuțiile noastre despre June la fel de dramatice ca evenimentul pe care îl discutăm?). Descopăr că nu știu ce să cred, că nu m-am hotărât încă dacă psihanaliza ne simplifică și ne de-dramatizează existența sau dacă e modul cel mai subtil, cel mai insidios, cel mai minunat de a face dramele mai cumplite, mai înnebunitoare... Tot ce știu e că drama nu e în nici un caz moartă în așa-numitul laborator. E un joc tot atât de pasionant cât a fost pentru tine să trăiești cu June. Și apoi,

când îl vezi pe psihanalistul însuși prins în curent, ești gata să crezi că drama e peste tot...”

Scrisoarea mea către Henry dezvăluie minciunile pe care i le spun, minciuni necesare, majoritatea menite să-mi sporească încrederea în mine.

octombrie

Petrec o noapte cu iubitul meu. Nu-i cer decât să nu se întoarcă în America cu June, ceea ce îi arată cât de mult îmi pasă. Iar el mă pune să jur că orice se va întâmpla când va veni June, trebuie să cred în el și în dragostea lui. Mi-e greu să fac asta, dar Allendy m-a învățat să cred, așa că îi promit. Apoi Henry mă întreabă:

— Dacă astăzi aș avea bani și ți-aș cere să pleci cu mine pentru totdeauna, ai face-o?

— Din cauza lui Hugo și a lui June, n-aș face-o, n-aș putea. Dar dacă n-ar exista o June și un Hugo, aș pleca împreună cu tine și dacă n-am avea bani.

E surprins.

— Uneori m-am întrebat dacă pentru tine a fost un joc.

Dar îmi vede fața și este atât de mișcat, încât amuțește. O noapte de conversație limpede, calmă, în care senzualitatea este aproape superfluă.

Allendy veghează asupra vieții mele. M-a hipnotizat, făcându-mă să cad într-o somnolență încrezătoare. Vrea să fiu legănată de fericirea mea, să mă odihnesc în dragostea lui. Hotărâm, de dragul lui Hugo (Hugo a început să fie gelos pe el), să nu mai vin să-l văd vreo zece-douăsprezece zile. E și un fel de test pentru încrederea mea. Brusc îmi relaxez dorința febrilă față de el și îi accept noblețea, seriozitatea, sacrificiul de sine, preocuparea pentru fericirea mea și mă simt umilă. Ceea ce mă face umilă e faptul că el crede că-l iubesc, iar eu simt că mint. Mă tulbură să mă gândesc că pot să-l mint pe omul ăsta mare, sincer. Mă întreb dacă știe mai bine decât mine pe cine iubesc sau dacă îl amăgesc, așa cum i-am amăgit pe toți. În 1921, când încă mai corespondam cu Eduardo, eram deja îndrăgostită de Hugo. De-ar ști Hugo că la Havana, în timp ce schimbam scrisori de dragoste, eu eram atrasă de Ramiro Collazo! De-ar ști Henry că îmi plac săruturile lui Allendy și de-ar ști Allendy cât de profund îmi doresc să trăiesc cu Henry!...

Allendy crede că viața mea cu Henry, viața mea josnică, nu e adevărată, reală, durabilă, în timp ce eu știu că-i aparțin. Îmi spune: „Ai traversat experiențe tenebroase, dar simt că ai rămas pură. Sunt curiozități temporare, ai o foame de experiență”. Eu ies nevătămată din orice experiență. Toată lumea crede în sinceritatea și puritatea mea, până și Henry.

Allendy vrea să-mi văd dragostea pentru Henry ca pe o incursiune literară ori dramatică în adevăratul meu eu, în timp ce eu cred că este exact opusul. Henry mă are, spirit și pânțece; Allendy este „experiența” mea.

De la noul nostru radio se aude muzică tot timpul. Hugo ascultă, totodată contemplând în extaz beneficiile ajutorului lui Allendy. Crainicul vorbește de la Budapesta, într-o limbă ciudată. Mă gândesc la minciunile pe care i le-am spus lui Allendy și mă întreb de ce mint. De pildă, mi-am făcut griji în chip exagerat pentru problemele pe care le are Henry cu ochii. Ce s-ar alege de el dacă ar ajunge orb ca Joyce? Îmi spun: „Ar trebui să renunț la tot și să mă duc să trăiesc cu el, să am grijă de

el“. Când îi mărturisesc lui Allendy teama mea, exagerez pericolul în care se află Henry.

Minciunile sunt un semn de slăbiciune. Mi se pare că nu am curajul să-i spun deschis lui Allendy că nu-l iubesc și, în schimb, vreau ca el să vadă ce sunt dispusă să fac pentru Henry.

O după-amiază cu Henry. Începe prin a-mi spune că discuția noastră de acum două seri a fost cea mai profundă și mai apropiată pe care am avut-o, că l-a schimbat, i-a dat putere.

— Să fug de June nu e o soluție, acum știu asta. Întotdeauna am fugit de femei. Astăzi simt că vreau s-o înfrunt pe June și problema pe care o reprezintă. Vreau să-mi testez forța. Anaïs, tu m-ai răsfățat și acum nu mă mai satisface o căsnicie întemeiată numai pe pasiune. Nu mi-am imaginat niciodată că aș putea găsi la o femeie ceea ce mi-ai oferit tu. Cum vorbim și lucrăm împreună, cum te adaptezi, cum ne potrivim ca o mână-ntr-o mânășă! Cu tine, m-am descoperit pe mine însumi. Trăiam cu Fred și îl ascultam, dar nimic din ceea ce spunea nu ajungea cu adevărat la mine până n-am trăit cu tine acele câteva zile, cât a fost Hugo plecat. Îmi dau seama acum cât de profund m-ai influențat. N-am prea simțit, dar brusc realizez profunzimea acestei influențe. Tu ai făcut ca totul să capete sens.

— O s-o accept pe June ca pe o tornadă devastatoare, în timp ce dragostea noastră va rămâne profund înrădăcinată, am zis.

— O, de-ai putea! Știi că neliniștea mea cea mai mare a fost că ai putea porni o luptă cu June, că aș fi prins între voi, neștiind ce să fac pentru tine, fiindcă ea mă paralizează cu sălbăticia ei. Dacă ai putea să înțelegi și să aștepti! S-ar putea să fie o tornadă, dar mă voi ridica odată pentru totdeauna deasupra a ceea ce reprezintă June. Am nevoie să duc această luptă până la capăt. E cel mai important lucru din toată viața mea.

— O să înțeleg. N-o să-ți îngreunez și mai mult situația.

Și iată-ne, eu și Henry, stând de vorbă astfel încât sfârșitul serii ne prinde bogați, dornici să scriem, să trăim. Când ne culcăm împreună, mă cuprinde o asemenea frenezie, încât nu pot aștepta să fim la unison.

Mai târziu stăm în lumina slabă a acvariului irizat, încovoiați de neliniști. Henry se ridică și se plimbă prin cameră.

— Nu pot să plec, Anaïs. Eu ar trebui să fiu aici! Eu sunt soțul tău!

Îmi vine să mă agăț de el, să-l îmbrățișez, să-l țin prizonier.

— Dacă mai stau un minut, continuă el, o să fac o nebunie...

— Pleacă repede! îi spun. Nu pot suporta asta.

În timp ce coborâm scările, simte mirosul cinei care se pregătește. Îi lipesc mâna de fața mea.

— Rămâi, Henry, rămâi...

— Ceea ce-ți dorești tu, a zis Allendy, are mai puțină valoare decât ceea ce ai găsit.

Datorită lui, în seara asta înțeleg că și John m-a iubit în felul său. Cred în dragostea lui Henry. Cred că, și dacă June câștigă, Henry mă va iubi pe vecie. Ceea ce mă tentează puternic este s-o înfrunt pe June împreună cu Henry, s-o las să ne tortureze pe-amândoi, s-o iubesc, să câștig și dragostea ei, și pe-a lui. Îmi propun să folosesc curajul pe care mi-l dă Allendy în planuri și mai mari de autoflagelare și autodistrugere.

Nu-i de mirare că eu și Henry clătinăm din cap în fața asemănărilor noastre: urâm fericirea.

Hugo vorbește despre ședința lui cu Allendy. Îi spune că dragostea este acum ca o foame pentru el, că simte dorința de-a mă mânca, de-a mușca din mine (în sfârșit!). Și că a și făcut-o. Allendy începe să râdă din toată inima și întreabă:

— I-a plăcut?

— E ciudat, a zis Hugo, dar așa se pare.

La care Allendy râde și mai tare. Și, din cine știe ce motiv ciudat, asta îi trezește gelozia lui Hugo. A avut impresia că pe Allendy l-a încântat această discuție și că și lui i-ar fi plăcut să muște din mine.

Auzind asta, eu sunt cea care râde nebunește. Hugo continuă serios:

— Psihanaliza asta e o chestie extraordinară, dar cât de cumplit trebuie să fie când intervin sentimentele! Ce-ar fi dacă, de pildă, Allendy ar deveni interesat de tine?

Aici devin atât de isterică, încât Hugo aproape că se înfurie.

— Ce găsești atât de caraghios în toate astea?

— Inteligența ta, am zis. Cu siguranță, psihanaliza îți bagă în cap idei noi și amuzante.

Îmi dau seama că nu e decât cochetărie cu Allendy, cochetărie fără prea multe sentimente. E un bărbat pe care vreau să-l fac să sufere, vreau să-i provoc răătăcirii, să-i ofer *eu lui* o aventură! Născut din oameni care au străbătut mările, acest bărbat mare și sănătos e acum prizonier în grota lui tapetată cu cărți. Îmi place să-l văd stând în ușa casei, cu ochii strălucindu-i ca albastra mare de la Mallorca.

„Să purcezi de la vis în afară...” Când am auzit prima dată aceste cuvinte ale lui Jung, m-au înflăcărat. Am folosit ideea în paginile mele despre June. Astăzi, când i-am repetat aceste cuvinte lui Henry, l-au afectat puternic. Și-a tot notat visele pentru mine, apoi antecedentele și asociațiile. Ce după-amiază! Îmi era atât de frig acasă la Henry, încât ne-am băgat în pat să ne încălzim. Apoi discuții, munți de manuscrise, dealuri de cărți și râuri de vin. (Hugo vine în timp ce scriu, se apleacă și mă sărută. Abia am avut timp să întorc pagina.) Mă aflu într-o stare febrilă, izbind frenetic în gratiile închisorii mele. Henry a zâmbit trist când a trebuit să plec, la opt și jumătate. Își dă seama acum că, neștiind că e un om de mare valoare, a ajuns aproape la autodistrugere. O să am timp să-l așez pe tronul lui? „Ți-e destul de cald?” mă întreabă, înfășurându-mi haina în jurul meu. Deunăzi se împiedica de obstacole pe drumul întunecos, cu ochii lui slabi orbiți de farurile mașinilor. Era în pericol.

În același timp, îl conduc pe Hugo la Allendy, care nu numai că îl salvează omenește, ci trezește în el un entuziasm pentru psihologie care îl face interesant.

Privindu-l pe Henry, realizez din nou că ceea ce iubesc e senzualitatea. Vreau să pătrund mai adânc în ea, vreau să mă scald în ea, s-o gust la fel de profund cum a făcut-o el, cum a făcut-o June. Simt asta cu un fel de disperare, un resentiment secret, ca și cum Hugo și Allendy, ba chiar și Henry ar fi vrut cu toții să mă împiedice, deși știu că eu sunt cea care mă împiedică. Sunt îngrozitor de îndrăgostită de Henry, de ce nu mi se atenuază neliniștea, febra, curiozitatea? Clocotesc de energie, de dorința de călătorii lungi (vreau să merg în Bali), iar aseară, în timpul unui concert, m-am simțit ca Mary Rose, personajul din piesa lui Barrie³ care aude o muzică în timp ce vizitează o insulă, se îndepărtează și dispăre pentru douăzeci de ani. Simțeam că pot să ies din casă ca o somnambulă, să-mi uit complet, ca în acea cameră de hotel, toate relațiile și să pășesc într-o nouă viață. În fiecare zi

se nasc tot mai multe pretenții ale celorlalți de la mine, ceea ce mă privează de libertatea de care am nevoie: pretențiile crescânde ale lui Hugo asupra trupului meu, pretențiile lui Allendy asupra a tot ce e mai nobil în mine, dragostea lui Henry, care face din mine o soție supusă și fidelă – toate acestea, împotriva aventurii la care trebuie să renunț mereu. Când prind rădăcinile cele mai adânci, simt nevoia cea mai sălbatică de a mă dezrădăcina.

3. J.M. Barrie (1860-1937), romancier și dramaturg scoțian, autorul, printre altele, al celebrului *Peter Pan*. (N. tr.)

Citind cărțile lui Allendy, Hugo s-a convins că nu-l iubesc pe psihanalist și nici el pe mine. E pur și simplu o atracție reciprocă născută din psihanaliză, intimitate, anumiți curenți puternici de compasiune.

Petrec o oră într-o cafenea cu Henry, care îmi citește jurnalul din 1920, de când aveam șaptesprezece ani, și plânge cu el în brațe. Citea despre perioada în care Eduardo nu-mi scria pentru că trecea printr-o experiență homosexuală. Henry mi-a spus că îi venea să-mi scrie o scrisoare pentru fiecare zi de dezamăgire, să răspundă tuturor așteptărilor mele, să mă despăgubească pentru fiecare dar care îmi fusese refuzat până atunci. I-am spus că exact asta făcea.

Mai târziu, scria despre dragostea mea la șaptesprezece ani: „Ea exclamă: «Inima toată îmi cântă de dor de dragoste». E îndrăgostită de dragoste, dar nu ca orice adolescentă, nu ca o fată de șaptesprezece ani, ci ca un artist în germene ce e, cea care va fecunda lumea cu dragostea ei, cea care va provoca suferință și vrajbă pentru că iubește prea mult...”

În mâinile unui individ oarecare, jurnalul poate apărea ca un simplu refugiu, o evadare din realitate, balta unui Narcis, dar Anaïs refuză să-l lase să intre în această matriță...”

Bărbatul care înțelege asta, care a scris aceste rânduri, acceptă dintr-o lovitură provocarea dragostei mele și zdruncină ideea de narcisism. Stau întinsă pe canapea tot recitind scrisoarea imensă a lui Henry, cu acută plăcere, de parcă el s-ar afla deasupra mea, posedându-mă. Nu mai trebuie să mă tem să nu iubesc prea mult.

Aseară, după ce a băut o sticlă de Anjou, Henry a vorbit despre neputința lui de a trece de la amabilitatea față de femei la flirt. Fie conversează cu ele, fie se aruncă asupra lor și se dezlănțuie. A avut prima experiență sexuală la șaisprezece ani, într-un bordel, și a luat o boală. Apoi a venit femeia mai în vârstă pe care nu îndrăznea s-o reguleze. A fost surprins când s-a întâmplat și și-a promis să n-o mai facă. Dar s-a întâmplat, iar el a continuat să se teamă că nu era bine. A scris chiar de câte ori, cu date, de parcă și-ar fi înregistrat multele cuceriri. O extraordinară exuberanță fizică, jocuri, cascadorii, scandaluri.

Mi-a povestit despre discuția lui cu o târfă, de acum câteva seri. Era la o cafenea și citea Keyserling. Femeia l-a abordat și, pentru că nu era atrăgătoare, el a respins-o la început. Dar a lăsat-o să se așeze la masă și să-i vorbească. „Mi-e greu să atrag bărbații, dar când ajung să mă cunoască, își dau seama că sunt mai bună decât cele mai multe curve, pentru că îmi place să fiu cu un bărbat. Ce-mi vine să fac acum e să-mi bag mâna în pantalonii tăi, să ți-o scot și să ți-o sug.”

Henry a fost impresionat de cât de directă era, de imaginea pe care i-a lăsat-o, dar a fugit de ea. Nu putea înțelege de ce fusese atât de sensibil, când doar cu o clipă înainte se afla într-o altă lume și nici măcar nu-i plăcea femeia. Prefera agresivitatea la femei. Era asta o slăbiciune? m-a întrebat. Nu

știam, dar trebuia să învăț să fiu agresivă, ca să-l mulțumesc.

După ce mi-a vorbit așa, îmbujorat, entuziasmat, dansând în fața mea, arătându-mi cum se dezlănțuie și mușcă de fund o femeie, a tăcut brusc, devenind gânditor, iar fața i s-a schimbat profund. „Am depășit toate astea“, a spus. Iar eu, care îi aplaudam spectacolul, eram tentată să spun: „Eu nu le-am depășit încă. Mai vreau să mă dezlănțui“.

Mă uit la fața chinuită a lui Hugo (o perioadă de chin și gelozie în psihanaliza lui) și simt mari efuziuni de tandrețe. Iar Henry spune: „Când ne căsătorim, o luăm pe Emilia cu noi“. În timp ce urcăm scările spre „bârlogul“ meu, îmi bagă mâna între picioare.

Mă cufund iar în haosul lui June. Pe ea o vreau, și nu înțelepciunea lui Allendy, nici măcar dragostea de agresivitate a lui Henry. Vreau erotism, vreau acele vise umede pe care le am noaptea, încă patru zile ca acelea din vară cu Henry, când mă arunca întruna pe pat, pe covor sau pe iederă. Vreau să mă scald în sexualitate până o depășesc sau devin o ființă la fel de saturată ca Henry.

Ajung în Clichy la cină, beată și înfierbântată. Henry a scris despre textele mele. Ultima pagină e încă în mașina de scris. Și citesc rândurile acestea extraordinare: „A fost o impertinență din partea mea să vreau să-i schimb limbajul. Deși nu e englezesc, e totuși un limbaj și, cu cât pătrunzi mai mult în el, cu atât pare mai vital și mai necesar. E o violare a limbajului ce corespunde unei violări a gândirii și sentimentului. N-ar fi putut fi scris într-o engleză pe care o poate folosi orice scriitor capabil... Mai presus de toate, e limbajul modernității, limbajul nervilor, al reprimărilor, al gândurilor larvare, al proceselor inconștiente, al imaginilor nedesprinse total de conținutul lor oniric; e limbajul nevroticului, al pervertitului, „marmorat și străbătut de vinișoare gri-verzui“, cum spune Gautier, referindu-se la stilul decadent...“

Când încerc să mă gândesc cui îi datorezi acest stil, sunt frustrat – nu-mi amintesc de nimeni cu care să semeni câtuși de puțin. Îmi amintești doar de tine însăși...“

M-am bucurat pentru că mi se părea că Henry scrisese contrapartea masculină a operei mele. M-am așezat cu el la masa din bucătărie, beată și zdruncinată:

— E minunat ce-ai scris!

Ne-am îmbătat și mai tare, ne-am regulat delirant. Mai târziu, în taxi, îmi ia mâna de parcă am fi amanți doar de câteva zile. Ajung acasă cu două dintre expresiile lui întipărite în minte: „supraîncărcată de viață“ și „saturată de sex“. Și o să-i ofer enigme mai mari și mai înspăimântătoare de dezlegat decât minciunile lui June!

În relația noastră e ceva atât uman, cât și monstruos. Munca noastră, imaginația noastră literară sunt monstruoase. Dragostea noastră e umană. Simt când e răcit, sunt îngrijorată pentru vederea lui slabă. Îi fac rost de ochelari, de o lampă specială, de pături. Când vorbim și scriem însă, are loc o deformare minunată, în care înălțăm, exagerăm, colorăm, dilatăm. Sunt plăceri satanice cunoscute numai scriitorilor. Stilul lui muscular și stilul meu emailat se luptă și copulează independent. Dar când îl ating, miracolul uman e înfăptuit. El e bărbatul pentru care aș freca podelele, pentru care aș face cele mai umile și mai înălțătoare lucruri. El se gândește la căsătoria noastră, care, presimt eu, n-o să aibă loc niciodată, dar e singurul bărbat cu care aș vrea să mă mărit. Suntem mai mari împreună. După Henry, n-o să mai existe niciodată această polaritate. Un viitor fără el înseamnă întuneric. Nu pot nici măcar să mi-l imaginez.

Allendy recunoaște față de Hugo că prietenii mele literare sunt periculoase, pentru că mă joc cu

experiența ca un copil și îmi iau jocurile în serios, că aventurile mele literare mă poartă în medii cărora nu le aparțin. Marele, milostivul Allendy și fidelul și gelosul Hugo, neliniștiți în privința copilului cu o atât de periculoasă nevoie de dragoste.

Allendy nu mi-a luat în serios latura literar-creatoare și mi-a displăcut faptul că mi-a redus natura la aceea de simplă femeie. A refuzat să-și umbrească imaginea luându-mi în calcul imaginația.

Sinceritatea absolută a unor bărbați ca Allendy și Hugo e frumoasă, dar nu prezintă nici un interes pentru mine. Nu mă fascinează la fel ca nesinceritățile, dramele, escapadele literare, experimentele, ticăloșiile lui Henry. Când stăm îmbrățișați, eu și Henry, toate jocurile încetează și în momentul acela ne aflăm integralitatea funciară. Când ne reluăm munca, ne infiltrăm imaginația în viață. Credem în a trăi nu doar ca ființe umane, ci ca niște creatori, niște aventurieri.

Această latură a mea pe care Allendy o ignoră, latura tulbure, periculoasă, erotică, e tocmai cea pe care Henry o sesizează și la care reacționează, cea pe care o împlinește și o extinde.

Allendy are dreptate în privința nevoii mele de dragoste. Nu pot trăi fără dragoste. Dragostea e rădăcina ființei mele.

Vorbește pentru a calma gelozia arzătoare a lui Hugo, poate pentru a-și calma propriile îndoieli. Pasiunea lui e protectoare, plină de compasiune, așa că îmi subliniază fragilitatea, naivitatea; în timp ce eu, cu un instinct mai profund, aleg un bărbat care îmi limitează forța, care are pretenții imense de la mine, care nu se îndoiește de curajul sau duritatea mea, care nu mă crede naivă sau inocentă, care are curajul de a mă trata ca pe o femeie.

JUNE A SOSIT ASEARĂ.

Fred mi-a telefonat să-mi dea vestea. Am rămas împietrită, deși îmi imaginasem scena de atâtea ori. Am fost conștientă toată ziua că June e în Clichy. M-am înecat în scris și în hrană, amintindu-mi cuvintele rugătoare ale lui Henry: să aștept. Dar perioada de așteptare e insuportabilă. Înghit doze mari de somnifer. Sar în sus de câte ori sună telefonul. Îl sun pe Allendy. Sunt ca un om care se îneacă.

Henry mi-a telefonat ieri și din nou astăzi, grav, buimăcit: „June a venit într-o dispoziție decentă. E supusă și rezonabilă“. E dezarmat. O să dureze? Cât o să stea? Eu ce trebuie să fac? Nu pot să aștept aici, în camera asta, față-n față cu munca mea.

Mă duc la culcare asuprită de suferință. Dimineața, când mă trezesc, îmi suflă-n ceafă ca un monstru. Dragostea lui Hugo, în momentul ăsta, e extraordinară, supraomenească. Și a lui Allendy la fel. Ei luptă pentru mine. Când eram mică, era să mor pentru a câștiga dragostea tatei, și m-am lăsat să mor psihic din același motiv, ca să-i chinui și să-i tiranizez pe cei pe care-i iubesc, să le atrag afecțiunea. Această revelație m-a zguduit. Acum lupt ca să mă ajut singură.

Nu trebuie să renunț la Henry numai pentru că June e rezonabilă. Și totuși, sunt nevoită să renunț la el temporar, iar pentru a face asta trebuie să umplu imensul gol pe care îl lasă plecarea lui din viața mea.

June mi-a telefonat și nu am simțit nici o panică la auzul vocii ei, nici o fericire, nimic din tulburarea pe care mă așteptam s-o simt. Vine la Louveciennes mâine-seară.

Hugo m-a dus cu mașina la Allendy. Plănuisem o călătorie la Londra, unde aveam să întâlnesc oameni și să-mi aflu salvarea, sănătatea psihică. Iar când am ajuns la Allendy, deja mă puteam

controla. Era foarte bucuros că m-a vindecat de masochism. Își închipuia că e sfârșitul supunerii mele față de Henry și June. În timp ce-mi săruta întruna mâinile, vorbea cu elocvență și căldură. Gelosul Allendy *versus* Henry. E atât de abil! S-a întâmplat să spun că marea nevoie de femeie a lui Henry se datora faptului că era atât de bărbat, sută la sută bărbat; slavă zeilor păgâni că nu era pic de feminitate în el. Allendy a spus însă că bărbatul matur din punct de vedere sexual este tocmai acela care are și calități feminine, tandre și intuitive. Adevăratul mascul are puternice instincte de ocrotire, pe care Henry nu le are. Allendy e un înțelept, cu excepția cazurilor în care e vorba de Henry. El, marele psihanalist, este atât de gelos, încât a făcut afirmația ridicolă că probabil Henry e spion german.

Vrea să fiu eliberată de nevoia de dragoste, ca să-l pot iubi pe el din proprie voință. Nu vrea ca nevoia de dragoste să mă împingă în brațele lui. Nu vrea să-și folosească influența asupra mea ca să mă posede, cum ar putea. Vrea ca mai întâi să fiu pe picioarele mele.

Mi-a spus că lui Henry i-a plăcut puterea iubirii pe care i-am oferit-o eu, că n-o să mai aibă în viața lui un dar atât de prețios, că asta s-a întâmplat numai pentru că eu nu aveam sentimentul propriei valori. Spera, de dragul meu, că se terminase.

Rațional, acceptam toate astea. Am încredere în Allendy și sunt atrasă de el. (Mai ales astăzi, când am văzut grimasa senzuală a gurii lui, promisiunea dezlănțuirii sălbatice.) Dar în sinea mea simțeam, ca orice femeie, o dragoste puternică, protectoare pentru Henry – cu cât mai imperfect, cu atât mai iubit.

Devin puternică. Îi telefonez lui Eduardo ca să-l ajut, ca să-l susțin. Renunț la călătoria la Londra. N-am nevoie de ea. Pot să-i înfrunt pe Henry și June. Nodul sufocant de durere a dispărut. Nu am nevoie să mă sprijin pe schimbări exterioare, pe prietenii noi.

Toate astea nu sunt decât o formă de apărare îndârjită împotriva pierderii amantului pe care nu-l voi uita niciodată. Ce-o să se aleagă de munca lui, de fericirea lui? Ce-o să-i facă June? – lui Henry, iubitul meu, pe care eu l-am umplut de forță și de autocunoaștere; copilul meu, creația mea, moale și supus în mâinile femeilor. Allendy spune că n-o să mai aibă niciodată parte de o dragoste ca a mea, dar eu știu că-i voi sta la dispoziție mereu, că în ziua în care June o să-l rănească, eu voi fi acolo, ca să-l iubesc din nou.

Miezul nopții. June. June și nebunie. Stăm în gară și ne sărutăm, în timp ce trenul trece în goană pe lângă noi. O conduc. Brațul meu îi înconjoară talia. Ea tremură. „Anaïs, sunt fericită cu tine.“ Ea e cea care își oferă gura.

În timpul serii petrecute împreună a vorbit despre Henry, despre cartea lui, despre ea însăși. Ori a fost sinceră, ori sunt cea mai mare fraieră care a existat vreodată. Nu pot să cred decât în extazul nostru. Nu vreau să știu, nu vreau decât s-o iubesc. Am o singură mare spaimă, că Henry îi va arăta scrisoarea pe care i-am scris-o și o va răni, o va ucide.

M-a comparat cu profesoara din *Jeunes filles en uniforme*, iar pe ea cu Manuela, fata care o adora. Profesoara avea ochi frumoși, plini de compasiune, dar era puternică. De ce vrea June să creadă că eu sunt puternică și ea un copil pasional, iubit de profesoară?

Vrea ocrotire, un refugiu în fața durerii, în fața vieții care o înspăimântă. Caută în mine o imagine intactă a ei înseși. Așa că-mi spune toată povestea ei și a lui Henry – cealaltă față a poveștii. L-a

iubit pe Henry și a avut încredere în el până când a trădat-o. Nu numai că a trădat-o cu alte femei, dar i-a distorsionat personalitatea. A creat o femeie crudă, ceea ce ea nu era, răbind-o în tot ce avea mai tandru, mai vulnerabil. Simțea o profundă neîncredere, o nevoie imensă de dragoste, de fidelitate. S-a refugiat în Jean, în loialitatea, credința, înțelegerea lui Jean. Iar acum și-a ridicat un baraj de minciuni autoprotectoare. Vrea să se protejeze împotriva lui Henry, să-și creeze o personalitate nouă, inaccesibilă lui, invulnerabilă. Își trage forța din credința, din dragostea mea.

„Henry nu are destulă imaginație“, spune ea. „E fals. Nu e nici destul de simplu. El e cel care m-a făcut complexă, care m-a devitalizat, m-a ucis. A creat un personaj fictiv care îl putea face să sufere, pe care îl putea urî; trebuie să se autoflageleze prin ură ca să creeze. Eu nu cred în el ca scriitor. Are momente umane, firește, dar e un escroc. E tot ce mă acuză pe mine că aș fi. El e cel mincinos, nesincer, bufon, actor. El e cel care caută drame și creează monstruozi. Nu vrea simplitate. El e un intelectual. Caută simplitatea și apoi începe s-o distorsioneze, să inventeze monștri. Totul e fals, fals...“

Sunt înmărmurită. Nu șovăi între Henry și June, între versiunile contradictorii despre ei înșiși, ci între două adevăruri pe care le văd limpede. Cred în umanitatea lui Henry, deși sunt pe deplin conștientă de monstrul literar. Cred în June, deși sunt conștientă de puterea ei distructivă inocentă și de histrionismul ei.

La început voise să se lupte cu mine. Se temea că și eu crezusem versiunea lui Henry despre ea. Voia să vină la Londra în loc de Paris și să mă roage să ne întâlnim acolo. De cum m-a privit însă, a avut din nou încredere în mine.

Aseară a vorbit frumos, coerent. A scos în relief cu cruzime slăbiciunile lui Henry. I-a demontat sinceritatea, integralitatea. A pus sub semnul întrebării ocrotirea pe care i-o dăruiam. În versiunea ei, eu nu realizasem nimic. „Henry doar se preface că înțelege, ca să se întoarcă apoi și să atace, să distrugă.“

Voi ști adevărul doar prin intermediul propriei experiențe cu fiecare dintre ei. N-a fost Henry mai uman cu mine și June mai sinceră? Eu, care împărtășesc firea fiecăruia, voi eșua oare în a le distruge pozele, în a le capta adevărata esență?

Allendy m-a privat de opiumul meu; el m-a făcut lucidă și sănătoasă mintal și sufăr crunt din cauza pierderii vieții mele imaginare.

Și June a devenit sănătoasă mintal. Nu mai e isterică ori confuză. Astăzi, când am realizat această schimbare a ei, am fost dezamăgită. Sănătatea ei mintală, umanitatea ei, asta voia Henry și asta i se oferă. Acum pot sta de vorbă. Eu l-am schimbat, l-am îmblânzit și o înțelege mai bine.

Apoi stăm împreună, cu genunchii atingându-ni-se, și ne privim. Singura nebunie e febra dintre noi. Spunem: „Hai să fim sănătoase cu Henry, dar împreună hai să fim nebune!“

Intru în haosul lui June și al lui Henry și îi aflu devenind mai limpezi pentru ei înșiși și unul pentru altul. Și eu? Eu sufăr de nebunia pe care ei o lasă în urmă. Pentru că le culeg nodurile, nesinceritățile, complexitățile. Îi retrăiesc în imaginație. O văd pe June răbindu-i din nou lui Henry încrederea în sine, zăpăcindu-l. Îi distruge cartea. Prin dragostea ei pentru mine, caută să-mi anuleze influența asupra lui, să mă câștige de partea ei, să-l domine din nou, numai ca să-l lase depozitat și slăbit; pentru asta, mă va și iubi. Îl sfătuiește insistent să nu-și publice cartea pe calea pe care i-am deschis-

o eu. Îi displace că și-a pierdut încrederea în capacitatea ei de a-l ajuta. O văd folosind acum mijloacele mele – e rezonabilă, calmă – ca să ducă la bun sfârșit aceeași distrugere.

Sunt în brațele ei, într-un taxi. Mă ține strâns și spune: „Tu îmi dai viață, tu îmi dai ceea ce mi-a luat Henry“. Și mă aud răspunzând cu vorbe înfierbântate. Această scenă din taxi – genunchi atingându-se, mâini înlănțuite, obraz lângă obraz – continuă, deși suntem conștiente de ostilitatea dintre noi. Avem scopuri opuse. Cu toate astea, nu pot face nimic pentru Henry. E prea slab când e ea aici, așa cum e slab și în mâinile mele. În timp ce-i spun c-o iubesc, mă gândesc cum îl pot salva pe Henry copilul, care nu-mi mai este amant, pentru că slăbiciunea lui l-a transformat în copil. Trupul meu își amintește de un bărbat care-a murit.

Dar ce joc superb jucăm noi trei! Cine e demonul? Cine e minciinosul? Cine e ființa omenească? Cine e cel mai deștept? Cine e cel mai puternic? Cine iubește mai mult? Suntem oare trei egouri imense care luptă pentru dominație sau pentru dragoste, ori sunt aceste lucruri amestecate? Mă simt protectoare atât față de Henry, cât și față de June. Îi hrănesc, mă sacrific pentru ei. Tot eu trebuie să le dau și viață, pentru că ei se distrug reciproc. Henry e îngrijorat pentru că mă întorc pe jos de la gară la miezul nopții, după ce o conduc pe June, iar June spune: „Mă tem de perfecțiunea ta, de agilitatea ta“ și se cuibărește în brațele mele, se face mică.

Apoi o scrisoare minunată de la Henry, cea mai sinceră, prin simplitatea ei: „Anaïs, ție trebuie să-ți mulțumesc fiindcă nu sunt zdrobit de data asta... Nu-ți pierde încrederea în mine, te implor! Te iubesc mai mult decât oricând, cu adevărat, cu adevărat! Detest să scriu ce vreau să-ți spun despre primele două nopți cu June, dar când o să te văd și o să-ți spun, o să-ți dai seama de sinceritatea absolută a cuvintelor mele. În același timp, în chip straniu, nu mă cert cu June. E ca și cum aș avea mai multă răbdare, mai multă înțelegere și compasiune decât înainte... Mi-a fost foarte dor de tine și m-am gândit la tine în momente în care, Dumnezeu să mă ajute, nici un bărbat normal, sănătos la minte n-ar trebui s-o facă... Și te rog, dragă Anaïs, nu-mi spune lucruri crude așa cum mi-ai spus la telefon – că te bucuri pentru mine! Ce înseamnă asta? Nu sunt fericit, nu sunt nici profund nefericit; am un sentiment de tristețe, de melancolie pe care nu-l pot explica prea bine. Te doresc. Dacă mă părăsești acum, sunt pierdut. Trebuie să crezi în mine, indiferent cât de greu poate părea uneori. Mă întrebi de plecarea în Anglia. Anaïs, ce să spun? Ce mi-ar plăcea? Să merg acolo cu tine – să fiu mereu cu tine. Îți spun asta când June a venit la mine purtând cea mai bună mască a ei, când ar trebui să existe mai multă speranță decât oricând, dacă vrea speranță. Dar, ca și în cazul tău cu Hugo, văd totul sosind prea târziu. Am trecut mai departe. Iar acum, fără îndoială, trebuie să trăiesc o frumoasă și tristă minciună cu ea o vreme, ceea ce te chinuie și asta mă doare îngrozitor.

Și poate că tu vei vedea mai mult decât oricând în June, ceea ce ar fi just, și poți să mă urăști sau să mă disprețuiești, dar ce pot face? Ia-o pe June așa cum e – s-ar putea să însemne foarte mult pentru tine –, dar n-o lăsa să intervină între noi. Ceea ce aveți voi două să vă oferiți nu e treaba mea. Te iubesc, doar asta ține minte. Și te rog, nu mă pedepsi evitându-mă“.

Aseară am plâns. Am plâns pentru că procesul prin care am devenit femeie a fost dureros. Am plâns pentru că nu mai eram un copil, cu credința lui oarbă. Am plâns pentru că ochii mei au văzut realitatea – egoismul lui Henry, dragostea de putere a lui June, creativitatea mea insașiabilă care trebuie să se preocupe de alții și nu-și poate ajunge sieși. Am plâns pentru că nu mai puteam să cred și ador să cred. Încă mai pot iubi cu pasiune fără a crede. Asta înseamnă că iubesc omenește. Am

plâns pentru că de-acum înainte voi plânge mai puțin. Am plâns pentru că mi-am pierdut durerea și nu sunt încă obișnuită cu absența ei.

Așadar, în după-amiaza asta vine Henry, iar mâine ies cu June.